BOLLEBYGDS KOMMUN

ÄRENDELISTA/KALLELSE
Kommunstyrelsen

Datum: 2023-05-23
Tid: 13:00
Plats: Tingshuset, Bollebygd

Ordförande
Ulf Rapp (S)

Ledamöter
Daniel Persson (SD), vice ordförande
Ingridh Anderén (M), 2:e vice ordförande
Beatrice Ekelund (S)
Helena Thelin (S)
Stefan Hederdal (M)
Peter Gregorics (FR)
Cecilia Carlhson (KD)
Sandra Lindholm (C)

Ersättare
Jonas Ahlgren (S)
Lisette Vermeulen (SD)
Ewa-Maria Andorff-Ripa (SD)
Peter Hemlin (M)
Eva Svantesson (M)
Michael Plogell (FR)
Rose-Marie Grune (MP)
Barbro Ridell (V)
Hannu Sutinen (L)

Övriga

1. Upprop

2. Val av protokollsjusterare
Ärendet i korthet
Förslag digital signering: Måndag 29 maj kl 11.

3. Workshop tillitsfull dialog (1,5 timme) (inga handlingar) — Hans Lindgren, Göteborgs universitet *13:00*

4. Besök av HK Bollebygd — Niklas Löf, ordförande HK Bollebygd *14:30*

Ärendet i korthet
Projektpresentation: HK Bollebygd har fått projektpengar i ett samarbete med folkhälsa i Bollebygds kommun och Västra Götalandsregionen. Projektet innebär att HK Bollebygd ska försöka att på olika sätt rörelseaktivera barn och ungdomar i kommunen men också få föräldrar att aktivera sig mer i barn och ungdomars aktiviteter.

5. Brandskyddspolicy Bollebygds kommun (kf fattar slutligt beslut)
KS2022/206 — Christina Hultén, säkerhetschef *15:15*

6. Riktlinjer för kontinuitetsplan gällande krisberedskap och civilt försvar
KS2022/213 — "-"

7. Resultat från 2023 års medarbetarenkät - information (inga handlingar) — Ulrika Borg, HR-chef *15:30*

8. Lokalresursplan 2024-2033 för Bollebygds kommun - beslut om remiss till facknämnder
KS2023/95 — Hannes Wallberg, lokalstrateg *15:50*

9. Dialogmöte 2023 med Västtrafik
KS2023/90 — Therese Fredman, näringslivsutvecklare *16:00*

10. Utredning av demokratistipendiet i Bollebygds kommun 2023
KS2023/78 — Kristina Sunebrand, folkhälsostrateg *16:15*

Sammanfattning
Länk till riktlinjer demokratistipendium: Demokratistipendium - Bollebygds kommun

11.	Intern kontroll 2022, kommunstyrelsens bedömning KS2023/74	Daniel Aronsson, ekonomichef *16:30*
12.	Budgetunderlag 2024-2026, kommunstyrelsen KS2023/104	"-"
13.	Uppföljningsrapport april 2023, kommunstyrelsen KS2023/135	"-"
14.	Uppföljningsrapport april 2023, Bollebygds kommun (kf fattar slutligt beslut) KS2023/131	"-"
15.	Årsredovisning 2022 Tolkförmedling Väst (kf fattar slutligt beslut) KS2023/96	
16.	Årsredovisning 2022 för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund (kf fattar slutligt beslut) KS2023/100	
17.	Årsredovisning 2022, Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder (kf fattar slutligt beslut) KS2023/129	
18.	Årsredovisning och verksamhetsuppföljning 2022 för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) (kf fattar slutligt beslut) KS2023/85	
19.	Svar på medborgarförslag om inrättande av slöseriombudsman (ks fattar slutligt beslut) KS2021/280	
20.	Svar på motion (S) om belysning på Södra stationsvägen (kf fattar slutligt beslut) KS2022/19	

21. Uppdrag om nämnds- och förvaltningsorganisation på samhällsbyggnadsnämnden (kf fattar slutligt beslut)
KS2023/92

22. Samverkan inom Boråsregionen för införande av e-arkiv
KS2021/216

23. Utbetalning av partistöd 2023 - Sverigedemokraterna (kf fattar slutligt beslut)
KS2023/101

24. Utbetalning av partistöd 2023 - Centerpartiet (kf fattar slutligt beslut)
KS2023/102

25. Utbetalning av partistöd 2023 - Socialdemokraterna (kf fattar slutligt beslut)
KS2023/114

26. Utbetalning av partistöd 2023 - Folkets Röst (kf fattar slutligt beslut)
KS2023/133

27. Utbetalning av partistöd 2023 - Kristdemokraterna (kf fattar slutligt beslut)
KS2023/134

28. Budget och verksamhetsplan år 2023 för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund
KS2023/121

29. Redovisning av delegeringsbeslut

Ärendet i korthet

Protokoll

Kommunstyrelsens arbetsutskotts protokoll finns på Bollebygds kommuns hemsida:
Kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-04-27

Delegeringsbeslut

- KS2328480 KS2023/11-11 Ordförandebeslut, yttrande överklagan Mathias Carlzon (-)

30. Meddelanden

Anmälningar

- KS2328486 KS2023/93-7 Beslut avtalssamverkan inom samhällsstrategiska tjänster mellan Svenljunga, Mark och Bollebygds kommun

31. Information från politiska uppdrag (inga handlingar)

32. Kommundirektören informerar (inga handlingar)

5. Brandskyddspolicy Bollebygds kommun (kf fattar slutligt beslut) KS2022/206

§70

KS2022/206

Policy för systematiskt brandskyddsarbete i Bollebygds kommun

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar Policy för systematiskt brandskyddsarbete (SBA). När ny policy antas upphör brandskyddspolicy för Bollebygds kommun, fastställd av kommunfullmäktige 2009-10-15, § 135, att gälla.

Ärendet

Enligt Lag om skydd mot olyckor (2003:778, 2 kap. 2§) ska ”Ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar i skälig omfattning hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand eller annan olycka och i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand.”

Policyn för systematiskt brandskyddsarbete (SBA) fastställer Bollebygd kommuns viljeinriktning och övergripande mål för SBA i kommunen samt säkerställer att brandskyddsarbetet bedrivs i alla verksamheter

SBA är kostsamt främst genom personalutbildning, all personal utbildas i brandskydd regelbundet, för detta avsätts medel i budgeten.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut
Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar Policy för systematiskt brandskyddsarbete (SBA). När ny policy antas upphör brandskyddspolicy för Bollebygds kommun, fastställd av kommunfullmäktige 2009-10-15, § 135, att gälla.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Policy för systematiskt brandskyddsarbete
- Policy för systematiskt brandskyddsarbete

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

2023-04-04
Fastställd: Instans år-månad-dag § x

Gäller för:
Dokumentansvarig: Titel

Dnr : **169974**

Policy för systematiskt brandskyddsarbete

Postadress 517 83 Bollebygd | Besöksadress Ballebovägen 2 | Telefon 033–231300 | Telefax 033-231428 | Webbplats www.bollebygd.se | E-post kommunen@bollebygd.se

Inledning

Enligt Lag om skydd mot olyckor (2003:778, 2 kap. 2§) ska "Ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar i skälig omfattning hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand eller annan olycka och i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand."

Denna policy fastställer Bollebygd kommuns viljeinriktning och övergripande mål för det systematiska brandskyddsarbetet (SBA) i kommunen samt säkerställer att SBA bedrivs i alla verksamheter.

SBA innebär att en verksamhet har ett organiserat arbetssätt för att planera, utbilda, dokumentera, kontrollera och följa upp brandskyddet. SBA gäller alla organisationer, oberoende av storlek och verksamhet. Den grundar sig på helhetsbilden och de risker som finns i verksamheten.

Syfte

SBA ska förebygga bränders uppkomst och lindra konsekvenserna om brand ändå skulle uppstå. Det förebyggande brandskyddsarbetet blir strukturerat, tydliggjort och inte personberoende.

Mål

Öka medvetenheten kring det förebyggande arbetet så bränder inte uppstår samt att kunna agera i händelse av brand.

Samtliga verksamheter ska arbeta systematiskt med sitt brandskydd. Arbetssättet ska ske likartat för att säkerställa en skälig kommunstandard.

Hur ska målen kunna uppfyllas?

Genom att följa policy och riktlinje och arbeta efter en gemensam struktur för SBA i kommunen.

Ledningsansvar

Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för SBA i kommunen och fattar beslut om brandskyddspolicy och övergripande mål. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att leda och följa upp brandskyddsarbetet och att utfärda lokala riktlinjer i enlighet med gällande brandskyddspolicy. Policyn är ett stöd för styrelse, nämnder och förvaltningar.

6. Riktlinjer för kontinuitetsplan gällande krisberedskap och civilt försvar KS2022/213

§71

KS2022/213

Riktlinjer för kontinuitetsplanering gällande krisberedskap och civilt försvar

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen fastställer riktlinjer för kontinuitetsplanering enligt förslag daterat 2023-03-20.

Ärendet

Bollebygds kommun kommer alltid att utsättas för hot och risker vilka kan resultera i olika typer av händelser som kommunen ska hantera. Dessa händelser, intern och externa, kommer ha en påverkan på kommunens förmåga att leverera samhällsviktiga prioriterade åtaganden. Beroende på hur väl förberedd kommunen är kommer dessa händelser att förorsaka störningar och avbrott i leveransförmågan. För att motverka att dessa störningar eller avbrott leder till oönskade/oacceptabla avbrott av leveransen behöver kommunen arbeta med kontinuitetsplanering. Riktlinjerna beskriver hur kommunen ska arbeta med sin kontinuitetsplanering framöver.

Att bygga kontinuitetsförmåga vid allvarliga störningar innebär att planera och prioritera för alternativa lösningar och upprätthålla leveransen av produkter och/eller tjänster till i förväg fastställda acceptabla nivåer, oavsett händelse. Detta för att en händelse effektivt ska kunna tas om hand och för att den samhällsviktiga verksamheten ska kunna upprätthållas.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut
Kommunstyrelsen fastställer riktlinjer för kontinuitetsplanering enligt förslag daterat 2023-03-20.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Riktlinjer för kontinuitetsplanering för krisberedskap och civilt försvar
- Riktlinjer för kontinuitetsplanering för krisberedskap och civilt försvar

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Riktlinjer för kontinuitetsplanering för krisberedskap och civilt försvar

Innehållsförteckning

Riktlinjer för kontinuitetsplanering för krisberedskap och civilt försvar....1
Inledning....3
Syfte....3
Kontinuitetsförmåga....3
Organisation....3
Hur arbetar vi....3
Ansvar....4
Vem gör vad....4
Övergripande kontinuitetsplaner....4
Bilagor....5

Inledning

Vi kommer alltid att utsättas för hot och risker vilka kan resultera i olika typer av händelser som kommunen ska hantera. Dessa händelser, interna och externa, kommer alltid ha en påverkan på vår förmåga att leverera våra samhällsviktiga prioriterade åtaganden. Beroende på hur väl förberedda vi är kommer dessa händelser att förorsaka störningar och avbrott i leverans-förmågan. För att motverka att dessa störningar eller avbrott leder till oönskade/oacceptabla avbrott av leveransen behöver kommunen arbeta med kontinuitetsplanering.

Syfte

- Ge en förståelse om vad som är viktigt i våra samhällsviktiga verksamheter och vad som alltid måste skyddas för att säkerställa leveransförmågan.
- Skapa underlag för att införa kostnadseffektiva åtgärder för att säkerställa verksamhetens åtagande oavsett störning.
- Öka den inre förmågan i verksamheten att motstå störningar genom att organisationen systematiskt arbetar bort oönskade svagheter i verksamheten.
- Öka medvetandet om och minimera de risker som kan hota verksamheten.

Kontinuitetsförmåga

Att bygga kontinuitetsförmåga vid allvarliga störningar innebär att planera och prioritera för alternativa lösningar och upprätthålla leveransen av produkter och/eller tjänster till i förväg fastställda acceptabla nivåer, oavsett händelse. Detta för att en händelse effektivt ska kunna tas om hand och för att den samhällsviktiga verksamheten[1] ska kunna upprätthållas.
Vår kontinuitetsförmåga innebär att klara allvarliga störningar i våra prioriterade åtaganden, utifrån liv och hälsa, under en viss tidsperiod och att vi centraliserar prioriterad samhällsviktig verksamhet till förutbestämda platser.

Vår lägsta acceptabla nivå innebär att bedriva de samhällsviktiga verksamheterna med ett personalbortfall på 50 procent med fokus att förebygga risk för liv och hälsa.

Organisation

Hur arbetar vi

Vi utgår från den risk- och sårbarhetsanalys som kommunen genomför vart fjärde år och de åtgärder som därefter beslutas utifrån valda riskscenarion.

För att kunna skapa alternativa lösningar är det mycket viktigt att förstå att ingen slutleverans kan brytas ut enskilt - kommunen måste ses som en helhet. För att vara realistiska måste kontinuitets-planer därför byggas utifrån ett helhetsperspektiv med en tydlig nivåindelning och organisations-tillhörighet.

Kontinuitetsplaneringen ska ske i enlighet med metodiken som beskrivs i
SS-EN ISO 22301 Samhällssäkerhet – Ledningssystem för kontinuitet/
SS 22304:2014 Vägledning för kontinuitetshantering.

[1] *En samhällsviktig verksamhet är en verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet.*

Ansvar

Kommunens ansvar för samhällsviktiga verksamheter under normala förhållanden gäller också under samhällsstörningar. Om läget kräver det, åligger det kommunen att prioritera driften av vissa verksamheter framför andra.

Vi utgår ifrån ledningsprinciper och det svenska krishanteringssystemet bygger på tre grundprinciper. Innebörden av de tre principerna är att krishanteringen i så stor utsträckning som möjligt ska ske med den ordinarie verksamhetens kunskaper, resurser, rutiner och metoder.

Ansvarsprincipen
Den som har ansvar för en verksamhet under normala förhållanden ska ha det också under en krissituation.
Likhetsprincipen
Under en kris ska verksamheten fungera på liknande sätt och på samma plats som vid normala förhållanden – så långt det är möjligt.
Närhetsprincipen
En kris ska hanteras där den inträffar och av dem som är närmast berörda och ansvariga. Först om de lokala resurserna inte räcker till blir det aktuellt med regionala och statliga insatser.

Vem gör vad

Förvaltningschefer ansvarar för att:

- kommunens kontinuitetsplanering bedrivs systematiskt för att få bort oönskade svagheter i våra samhällsviktiga verksamheter.

- ta fram underlag till kostnadseffektiva åtgärder för att säkerställa kommunens prioriterade åtaganden oavsett störning.

Varje förvaltning ansvar för att ta fram och årligen revidera sina kontinuitetsplaner och/eller rutiner.

Övergripande kontinuitetsplaner

Den förvaltning som ansvarar för leverans av produkt och/eller tjänst till samhällsviktig verksamhet har också ansvaret för att ta fram en övergripande kontinuitetsplan. Planen ligger till grund för de rutiner som alla samhällsviktiga verksamheterna ska upprätta för att klara sina prioriterade åtaganden under tiden som en allvarlig störning/avbrott pågår under minst 14 och upp till 90 dagar. Kontinuitetsplanerna ska finnas tillgängliga för kommuns krisledning.
De kontinuitetsplaner som är klara biläggs detta dokument och skrivs ut och förvaras i krisledningsskåp i kommunens krisledningsrum.

Kommunstyrelseförvaltningen

Christina Hultén | Säkerhetschef
0734-64 70 12 | christina.hulten@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Riktlinjer för kontinuitetsplaneringering för krisberedskap och civilt försvar

Förslag till beslut
Kommunstyrelsen fastställer riktlinjer för kontinuitetsplanering enligt förslag, 2023-03-20

Ärendet
Vi kommer alltid att utsättas för hot och risker vilka kan resultera i olika typer av händelser som kommunen ska hantera. Dessa händelser, intern och externa, kommer alltid ha en påverkan på vår förmåga att leverera våra samhällsviktiga prioriterade åtaganden. Beroende på hur väl förberedda vi är kommer dessa händelser att förorsaka störningar och avbrott i leveransförmågan. För att motverka att dessa störningar eller avbrott leder till oönskade/oacceptabla avbrott av leveransen behöver kommunen arbeta med kontinuitetsplanering.

Riktlinjen beskriver hur kommunen ska arbeta med sin kontinuitetsplanering framöver.

Att bygga kontinuitetsförmåga vid allvarliga störningar innebär att planera och prioritera för alternativa lösningar och upprätthålla leveransen av produkter och/eller tjänster till i förväg fastställda acceptabla nivåer, oavsett händelse. Detta för att en händelse effektivt ska kunna tas om hand och för att den samhällsviktiga verksamheten ska kunna upprätthållas.

Säkerhetschefen har tillsammans med förvaltningscheferna och utsedd personal från dessa tagit fram en kommunövergripande Riktlinje för kontinuitetsplanering = PLAN B..

Till grund för arbetet ligger Överenskommelsen om kommuners och regioners åtgärder för krisberedskap och civilt försvar.

Ekonomiska förutsättningar
Riktlinjen medför inga kostnader.

Barnkonsekvensanalys
Kommunens arbete med krisberedskap och civilt försvar ger kommunen förutsättningar att bedriva den samhällsviktiga verksamheten vid allvarliga samhällsstörningar, extraordinära händelser och höjd beredskap. Detta gynnar också barnen då kommunens förmåga att bedriva förskola, skola och leverera måltider och vatten till våra verksamheter under sådana förhållanden ökar.

Beslutsunderlag
Riktlinjer för kontinuitetsplanering 2023-03-20

Skickas till
Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden, Socialnämnden och Utbildningsnämnden

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Christina Hultén
Säkerhetschef

8. Lokalresursplan 2024-2033 för Bollebygds kommun - beslut om remiss till facknämnder KS2023/95

§74 KS2023/95

Lokalresursplan 2024-2033 för Bollebygds kommun - beslut om remiss

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen beslutar att skicka lokalresursplan 2024-2033 för Bollebygds kommun på remiss till facknämnderna som ska yttra sig om förslaget senast 2023-08-31 till kommunstyrelsen. Fokus ska särskilt ligga på behovslistan (bilaga 4).

Ärendet

Lokalresursplanering en grundbult för att effektivt hantera kommunens tillväxt och möta behovet av kommunal service över tid. Uppdraget omfattar en årlig samordning av verksamhetsplanering samt planering av kommunens lokalanvändning. Syftet med lokalresursplanen är att erhålla en överskådlig och samlad plan för både nuvarande och framtida lokaler, samt att få gemensam förståelse för verksamheternas kommande behov.

Bollebygds kommun ska sträva efter att ha lämpliga lokaler som stödjer, utvecklar och främjar verksamheternas mål. Lokalerna som kommunen har till sitt förfogande bör vara funktionella, hälsosamma och säkra; samtidigt som hänsyn tas till finansiell påverkan. Lokalresursplanen utarbetas av lokalstrategen som erhåller stöd av lokalgruppen - där förvaltningarna har en representant.

Lokalresursplanen lämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i samband med budgetarbetet för politisk hantering och beslut. Lokalresursplanen är ett strategiskt dokument och bör ligga till grund för kommunens långsiktiga investeringsplanering. Planen kommer att revideras årligen i samband med budgetprocessen och det innebär att projekt kan komma att flyttas mellan år om förutsättningar av någon anledning förändras.

Kommunstyrelsen ska i detta skede skicka planen på remiss till facknämnderna i kommunen, inklusive kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut
Kommunstyrelsen beslutar att skicka lokalresursplan 2024-2033 för Bollebygds kommun på remiss till facknämnderna som ska yttra sig om förslaget senast 2023-08-31 till kommunstyrelsen. Fokus ska särskilt ligga på behovslistan (bilaga 4).

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Lokalresursplan 2024-2033
- Lokalresursplan 2024-2033

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Fastställd: Instans år-månad-dag § x

Gäller för: Samtliga nämnder

Dokumentansvarig: Lokalstrateg

Dnr : **169963**

Lokalresursplan 2024-2033

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Webbplats	E-post
517 83 Bollebygd	Ballebovägen 2	033–231300	033-231428	www.bollebygd.se	kommunen@bollebygd.se

Innehållsförteckning

Vision Bollebygds kommun 2035 3
Inledning 4
1. Utvärdering tidigare lokalresursplan 4
2. Befolkningsprognos 5
2.1 Befolkningsprognosens roll i planeringen 6
3. Roller, ansvar och organisering 6
4. Fastigheter 8
5. Lokalresursplan – processer 9
5.1 Akut lokalbehov 10
6. Nämnderna och deras lokalbehov 11
6.1 Utbildningsnämnden 11
6.2 Socialnämnden 14
6.3 Samhällsbyggnadsnämnden 16
6.4 Ledning, administration och utveckling 16
7. Analys samt behov av revidering 17
8. Bilagor 19
Bilaga 1 – Befolkningsprognos (trendbaserad) 19
Bilaga 2 – Register, ägda fastigheter 23
Bilaga 3 – Processkarta för kommunalt byggande 24
Bilaga 4 – Sammanställning av nämndernas lokalbehov 24

Vision Bollebygds kommun 2035

Bollebygd är en kommun under utveckling och tillväxt. Här bor 12 000 invånare.

Leva och bo i Bollebygds kommun
Här får du en by- och småstadskänsla. Det finns bostäder för alla och i hela kommunen.

Närheten, oavsett om det är till stad, flygplats eller natur, är påtaglig.

Vi har vatten och luft av god kvalitet, vackra dalgångar och blandad skog. Kraften vi får från naturen ger oss livskvalitet. Detta bevarar vi för kommande generationer.

En av kommunens många fördelar är att alla känner alla. Det är enkelt att samtala med varandra – invånare, politiker och kommunens anställda. Kommunen genomsyras av öppenhet, tillgänglighet och delaktighet. Samtal och det goda mötet är förutsättningen för bra relationer och tryggheten i vår kommun.

Här lever vi tryggt och säkert. Närheten till varandra skapar tillit och samhörighet. Vi är engagerade och bryr oss om kommunens framtid.

Här finns mötesplatser, kultur och fritidsaktiviteter för alla. Kommunen stöttar och uppmuntrar civilsamhällets initiativ och dess engagerade ledare.

Här trivs vi och lever gott!

Arbeta och verka i Bollebygds kommun
Här finns goda förutsättningar för ett rikt näringsliv både på landsbygden och i tätorterna med kreativa och innovativa företagare. Kunskap, engagemang och entreprenörsanda skapar förutsättningar för en hållbar kommun där idéer utvecklas.

Våra skolor i toppklass utbildar framtidens företagare och medarbetare. Satsningar på hela utbildningskedjan lägger grunden för en kommun präglad av kunskap, innovation och kreativitet.

Oavsett om du åker inom, till eller från kommunen kan du göra det på ett säkert och hållbart sätt.

Utbyggda gång- och cykelvägar och en väl fungerande kollektivtrafik gör det enkelt ta sig till skola, arbete, aktiviteter och rekreation.

Bollebygd är en attraktiv kommun för besökare. Vår natur, närhet till sjöar och utbudet av aktiviteter erbjuder något för alla att uppleva och välkomnar gäster från när och fjärran.

I samverkan går vi framåt!

Inledning

Lokalresursplanering är en mycket viktig del i kommunens strategiska planering och syftar till att skapa en översikt över kommunens framtida lokalbehov. En välutvecklad lokalresursplan är avgörande för att kunna möta framtida behov och säkerställa en samsyn i kommunens framtidsutveckling. Befolkningsutvecklingen är den faktor som påverkar behoven av lokaler allra mest, men även faktorer som valfrihet, utbud av service, verksamheternas organisering och lokalernas utformning spelar en viktig roll. Kommunen måste vara flexibel och kunna anpassa sina lokaler efter verksamheternas behov. Detta kräver en väl definierad och kommunicerbar process som skapar utrymme för dialog och samarbete mellan nämnderna.

En av de största utmaningarna är att med rimliga medel, utan att försämra kvalitén, kunna ställa om, utöka eller minska lokaler i takt med att verksamheternas behov förändras. För att klara detta är samverkan och dialog avgörande.

Förstudier, lokaliseringsutredningar samt tillgång till byggbar mark och antagna detaljplaner är grundbultar för att kunna planera framåt. För att kommunen ska kunna skapa en tydlig framtidsutveckling är det viktigt att lokalresursplanen kopplas till andra kommunala dokument och riktlinjer, såsom kommunstyrelsens planprioritering samt kommunens bostadsförsörjningsprogram och översiktsplan. En strategisk planering på alla nivåer är nödvändig för att möta behoven i lokalresursplanen. Planen revideras årligen i samband med budgetprocessen för att säkerställa att den är uppdaterad.

Om det konstateras behov av lokaler som inte kan lösas inom det befintliga beståndet, ska detta lyftas till lokalresursplanen där investeringsbehoven samlas och utgör underlag till investeringsbudgeten som lyfts med till den årliga budgetberedningen.

Genom en välutvecklad och aktiv lokalresursplanering kan kommunen säkerställa att verksamheterna har nödvändiga lokalresurser vid rätt tidpunkt, på ett kostnadseffektivt sätt.

1. Utvärdering tidigare lokalresursplan

Efter noggrann granskning av den tidigare planen har några svagheter identifierats. Dessa behöver åtgärdas för att säkerställa att framtida projekt bättre matchar prognoserna. En identifierad svaghet är bristande kunskap och/eller förväntningar om plan- och byggprocessen, vilket har lett till att planering av projekt inte stämt överens med utfall. För att åtgärda detta har lokalgruppen tagit ytterligare hänsyn till plan- och byggregler när den nya behovslistan gjorts.

En annan svaghet är bristen på löpande uppföljning, vilket har gjort det svårt att identifiera och signalera förändringar i projekten. Framöver kommer lokalgruppen träffas en gång per kvartal under ansvaret av lokalstrateg för att säkerställa att planen uppdateras löpande. Utöver detta har lokalstrateg och fastighetsenheten löpande uppföljning av alla projekt som ligger i planen.

En ytterligare svaghet är den vagt definierade prioriteringsinnebörden, vilket har lett till osäkerhet kring vilka åtgärder som är mest brådskande. Detta har skapat förvirring och lett till prioriteringssvårigheter. För att undvika detta har lokalgruppen tagit fram definitioner för de olika prioriteringsnivåerna. Dessa specificeras i bilaga 4 - lokalbehov.

Som relativt liten kommun skapar svängningar i befolkningsprognosen en volatilitet som kan påverka en väsentlig del av kommunens ekonomi; på ett enstaka år kan behov vända från akut till relativt lugnt och vice versa. Det leder till en stor utmaning i att ta kloka, genomtänkta beslut som inte skadar kommunens ekonomiska ställning. För att undvika ekonomiska skador till följd av dessa parametrar behöver beslut underbyggas med mångfacetterade analyser.

Ytterligare en faktor som påverkar planeringen, men som inte är direkt länkad till den tidigare planen, som också bör tas hänsyn till - är det förändrade ränte- och byggkostnadsläget. Detta har resulterat i att projekt över lag kommer vara dyrare och innebära en ökad finansiell risk för kommunen.

2. Befolkningsprognos

De senaste åren har prognoserna stämt relativt bra när hänsyn har tagits till hur många bostäder som faktiskt byggts, däremot har byggnationen i många fall överskattats vilket i sin tur har lett till att befolkningsutfallet har blivit betydligt lägre än prognosen.

När byggnationer försenas dämpas befolkningsökningen, det påverkar framför allt invånare i åldrar som bildar familj och skaffar barn. Därför behöver antalet platser i förskola och skola öka i takt med byggnationen i stället för att enbart lita på den trendbaserade befolkningsprognosen. När det gäller äldreomsorgen påverkas dock det bedömda behovet inte i särskilt stor utsträckning då flyttströmmarna bland äldre befolkningen är mycket låg. I Bollebygd kommer, precis som för riket i stort, antalet personer över 80 år öka kraftigt under kommande år. Behovet av äldreomsorg kommer att förändras och om tio år förväntas Bollebygds kommun att ha ca. 300 fler invånare som är över 80 år. De befolkningsprognoser som presenteras i denna plan är så kallade ”trendbaserade” - och bygger på antaganden utifrån utfallet för de tre senaste åren. Prognoserna innefattar i detta skede inte en byggbaserad prognos, men det kommer inkluderas i en revidering av planen under 2023. Detta

innebär att siffrorna som presenteras i planen kan påverkas om det planerade byggandet väsentligt över- eller understiger de senaste årens nivå. Värt att pointera är att den trendbaserade prognosen som används i denna plan räknar med en byggtakt i nivå med det genomsnittliga byggandet de senaste tre åren.

Befolkningens förväntade utveckling 2022–2032

Under prognosperioden 2022–2032 prognostiseras folkmängden i Bollebygds kommun öka med 560 invånare, från 9 703 till 10 263 personer. Flyttnettot förväntas bli i genomsnitt 63 personer per år och födelsenettot -7 personer per år. **Totalt ger detta en positiv förändring med 56 personer per år**. Antalet inflyttade beräknas bli i genomsnitt 658 personer per år medan antalet utflyttade skattas till 595 personer. Antalet barn som föds förväntas vara 88 per år i genomsnitt under prognosperioden medan antalet avlidna skattas till 95 personer.

2.1 Befolkningsprognosens roll i planeringen

Befolkningsprognosen är en viktig faktor i lokalplaneringen. En ökning av befolkningen innebär vanligtvis att efterfrågan på infrastruktur och tjänster ökar, medan en minskning likaså ofta leder till minskad efterfrågan och behov av anpassningar. För att säkerställa att lokalplaneringen är hållbar, effektiv och väl anpassad till behoven är det viktigt att ta hänsyn till befolkningsprognosens effekter på lång sikt, samt vilka konsekvenser dessa kan ha för den lokala samhällsutvecklingen.

Genom att lägga grunden för arbetet med lokalresursplanen genom en pricksäker befolkningsprognos skapas förutsättningar för en mer realistisk och hållbar lokalplanering.

3. Roller, ansvar och organisering

Kommunstyrelsen har det övergripande kommungemensamma ansvaret för att styra och samordna kommunens förvaltningar samt övergripande ansvar för kommunens strategiska lokalresursplanering.

Samhällsbyggnadsnämnden är fastighetsägare. I uppdraget ingår fysisk planering, att hantera mark- och exploateringsverksamhet, anskaffa eller avveckla lokaler inom ram samt ansvar för plan-, bygg och bostadsanpassningsfrågor. Nämnden ansvarar även för lokalförsörjning och projekt vid om, ny- eller tillbyggnad, förvaltar kommunens fastigheter, upplåter lokaler åt kommunens verksamheter och svarar för den operativa lokalresursplaneringen i samverkan med nyttjande verksamheter (se bilaga 3 – Processkarta för kommunalt byggande). Fastighetsfrågorna är samlade under fastighetsenheten.

Alla nämnder med lokalnyttjande verksamheter ansvarar för att redovisa sina lokalbehov. Nyttjande verksamheter ska delta aktivt i kommunens lokalresursplanering, söka möjligheter att effektivisera lokalanvändningen och medverka till att utrymmen kan avvecklas eller frigöras för annan användning. Nämnderna beskriver behovet av ny- eller ombyggnation. Analys av behov ska vara kopplad till varje fastighet/enhet/verksamhet enligt tabellen nedan och bygga på underlag utifrån statistik och/eller befolkningsprognos.

	KS	SBN	UN	SN
Beskriva behovet	X	X	X	X
Sammanställning lokalresursplan	X			
Lokalförsörjning utifrån beskrivet behov		X		
Bostadsförsörjning	X			

I kommunen finns en kommunövergripande lokalgrupp med representanter från varje förvaltning som under lokalstrategens ansvar har till uppgift att kontinuerligt följa upp kommunens behov av verksamhetslokaler. Medlemmarna i gruppen ska löpande hålla sig informerade om respektive nämnds behov av lokaler, bland annat sett till befolkningsutveckling, samlad statistik och erfarenhet av utfall över tid. Nämnderna analyserar och beskriver behovet av verksamhetslokaler inför revidering av lokalresursplan eller när det råder akut behov.

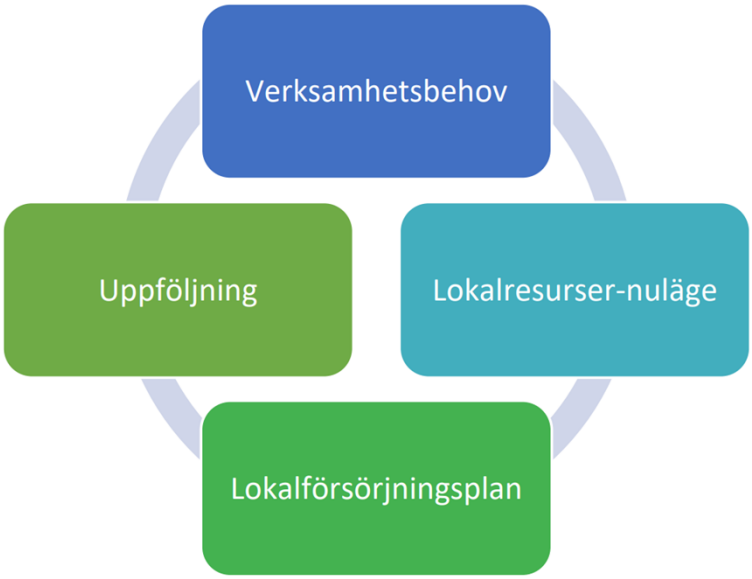

Lokalresursplan, löpande arbete – årshjul

Bollebygds kommun ska genom samverkan tillhandahålla ändamålsenliga och resurseffektiva verksamhetslokaler samt upprätthålla en balans mellan lokalbehov och det tillgängliga lokalbeståndet i form av egna och inhyrda lokaler.

Kommunen ska i huvudsak äga de fastigheter som långsiktigt behövs för kärnverksamheterna, under förutsättning att det är mest ekonomiskt fördelaktigt. Det kan också ha betydelse att äga om en fastighet har ett kulturhistoriskt värde, strategiskt läge eller liknande. Undantag kan göras för fastigheter där det finns särskilda skäl för Bollebygds kommun att hyra. Fastigheter, lokaler och andra resurser som ägs eller disponeras av Bollebygds kommun är gemensamma resurser. Vid förändringar i innehav eller användning ska kommunnyttan sättas före intresset hos enskild verksamhet. Det åligger samtliga verksamheter att bidra till en effektiv lokalanvändning och medverka till att utrymmen kan frigöras för annan användning eller avveckling.

Investeringar

Beslut om investeringsplan inom fastighetsområdet fattas av kommunfullmäktige i samband med att budgeten fastställs. Efter genomfört investeringsprojekt ska projektet redovisas i Bollebygds kommuns delårsrapport samt årsbokslut.

Avveckling

Fastigheter, lokaler och bostäder som inte behövs långsiktigt för Bollebygds kommuns verksamheter ska avvecklas, undantag kan till exempel vara om fastigheten har ett kulturhistoriskt värde.

Internhyra

Varje verksamhet inom Bollebygds kommun ansvarar för verksamheten som bedrivs i lokalen och betalar för sin lokalanvändning via internhyra. Internhyrorna ska vara självkostnadsbaserade och utformade så att hyresgrundande kostnader kan särskiljas. Fastighetsenheten ansvarar med stöd av ekonomiavdelningen för beräkning av internhyrorna.

4. Fastigheter

Inför arbetet med årets lokalresursplan har en inventering av kommunens fastigheter gjorts. Totala Bo- och lokalytan har mätts upp med syfte att alla parter ska ha samma uppgifter, samt att säkerställa pålitligheten i siffrorna. Dessa har gåtts igenom av lokalstrateg och fastighetsenheten. Arbetet ledde till att ytan för några av kommunens ägda fastigheter är reviderad till en något högre total yta än vad som tidigare registrerats. Den totala ytan för kommunens ägda fastigheter är 41 983 m2; utöver det

hyrs verksamhetslokaler från privata hyresvärdar eller i form av paviljonger/moduler (se bilaga 2 för fastighetsregister).

5. Lokalresursplan – processer

Processen nedan illustrerar framtagande av lokalresursplanen

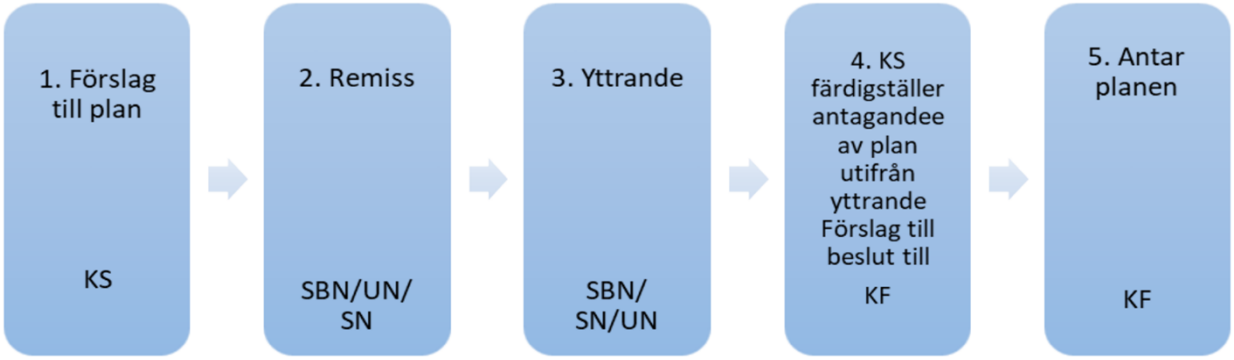

1. Lokalstrateg ansvarar för att på kommunstyrelsen i maj lyfta förslag på revideringar i lokalresursplanen. Förvaltningsövergripande lokalgrupp medverkar till underlaget. Planen ska beskriva varje facknämnds behov av verksamhetslokaler ur ett tioårsperspektiv utifrån analys av statistik och befolkningsprognos. I lokalresursplanen redovisas förslag till projekt samt bedömd tidsplan.

2. Kommunstyrelsen remitterar i maj lokalresursplanen till kommunens facknämnder med begäran att facknämnderna ska yttra sig över förslaget senast augusti.

3. Facknämnderna yttrar sig på remissen. Lokalstrateg sammanställer inkomna yttranden och utarbetar ett slutligt förslag till lokalresursplan samt vilka ekonomiska konsekvenser förslaget ges.

4. Lokalresursplanen presenteras i samband med budgetförslaget för nästkommande år för kommunstyrelsen som föreslår kommunfullmäktige att anta lokalresursplanen.

5. Kommunfullmäktige antar lokalresursplanen

Efter processen för antagandet av planen lämnas den över till Samhällsbyggnadsnämnden för verkställighet. Efter att behoven har sammanställts och prioriterats, kan de antas och användas som grund för vidare beräkningar. Dessa beräkningar kommer att göras allt eftersom arbetet fortskrider, vilket resulterar i en mer avvägd investeringsplan och -budget för kommunen. Kostnader för utredningar inkluderas i projekten i investeringsbudgeten vilket kan antas leda till att projekten över lag är väl förankrade när de når utredningsfasen. Detta innebär med stor sannolikhet att antalet utredningar som inte leder till ett faktiskt projekt minskar.

5.1 Akut lokalbehov

Vid akuta lokalbehov används följande process:

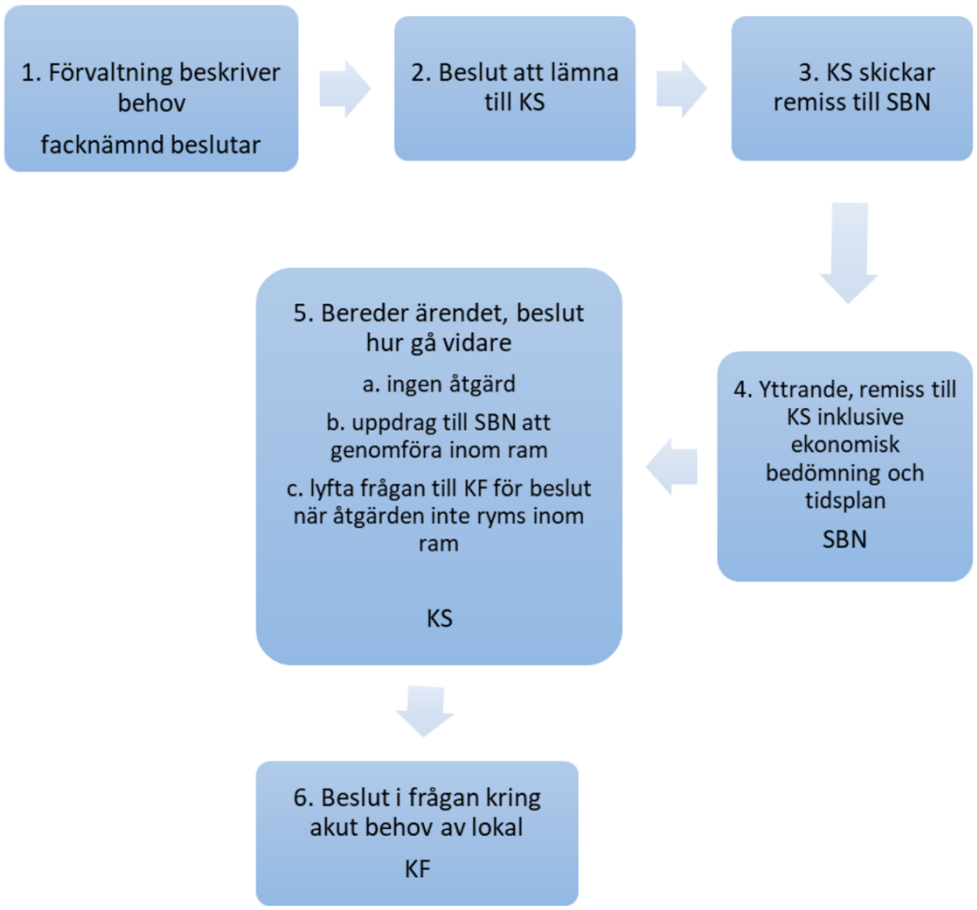

1. Berörd förvaltning beskriver behovet i ärende till berörd facknämnd. I ärendet ska det finnas en tydlig beskrivning av behov, konsekvenser, syfte samt ekonomi. Behovet ska analyseras, tillsammans med konsekvenser, om inte åtgärd kan göras.

2. Facknämnd beslutar att beskrivet behov av lokaler måste åtgärdas och skickar ärendet vidare till

kommunstyrelsen för beslut.

3. Kommunstyrelsen beslutar att remittera ärendet till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

4. Samhällsbyggnadsnämnden yttrar sig, till kommunstyrelsen. I yttrandet ska lösning på akut behov av lokal presenteras, ekonomisk bedömning samt beskrivning av tidsplan ingå.

5. Utifrån samhällsbyggnadsnämndens yttrande beslutar kommunstyrelsen hur kommunen ska gå vidare i frågan:

a. ingen åtgärd,

b. uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden att genomföra inom ram,

c. lyfta frågan till kommunfullmäktige för beslut när åtgärden inte ryms inom budgetram men bedöms behöva genomföras.

6. Kommunfullmäktige beslutar i frågan enligt punkt 5c.

6. Nämnderna och deras lokalbehov

6.1 Utbildningsnämnden

I slutet av 2022 bodde det 9703 invånare i Bollebygds kommun. (Varav barn i förskoleåldern (0–5 år) 648 st. och eleverna i grundskolan (6–15 år) 1335 st.). I den trendbaserade befolkningsprognosen prognostiseras barnunderlaget till förskola att öka med 5 barn från 2022–2032. Under samma period prognostiseras antalet barn och unga mellan 6 och 15 år minska med ca. 66 st. (se bilaga med befolkningsprognos).

Något som komplicerar prognosen är kommunens expansiva byggplaner. Genomförs de större bostadsprojekt som är planerade, kan inflytt av barn och unga, främst i förskoleålder antas stiga - likaså födelsetalen. Därför pågår arbete med en byggbaserad befolkningsprognos vilken kommer tas hänsyn till vid revidering av lokalresursplanen under 2023.

Som en konsekvens av att befolkningsprognosen för åldersgrupperna som Utbildningsnämnden bedriver sin verksamhet mot förändrats, har även lokalbehovet förändrats. Med den trendbaserade prognosen som grund kan det konstateras att utbildningsnämndens behov inte är lika akuta som de

presenterats i tidigare års lokalresursplan. Den eventuella volatiliteten som kan uppstå till följd av en byggbaserad prognos som kraftigt skiljer sig mot den trendbaserade, påverkar planerbarheten av verksamhetens lokalbehov negativt. Då prognossäkerheten i den byggbaserade prognosen är svagare än den trendbaserade står kommunen med stor sannolikhet inför en mycket stor utmaning i att balansera det prognostiserade behovet med ett effektivt nyttjande av befintliga verksamhetslokaler.

Nyckeltal förskola/grundskola

Lokalytan per i kommunens förskolor uppgår till ca. 11,3 m2/barn, vilket ligger inom spannet för riktvärdet vid nyproduktion (10–12 m2). Den totala lokalytan tillgodoser behovet i sin helhet, men ytan per barn differerar mellan förskolorna.

Vad gäller grundskolorna uppgår lokalytan till ca. 16,5 m2/elev. Det är högre än riktvärdet för nyproduktion men skiljer också mycket mellan skolorna. Töllsjöskolan och Bollebygdskolan 7–9 sticker ut med större yta per elev än de andra enheterna. Vissa av lokalerna har stora utrymmen som inte kan användas för undervisning och Bollebygdskolan har vissa gemensamma faciliteter som används av alla kommunens skolor, vilket indikerar att nyckeltalet inte kan användas rakt av för att beskriva huruvida eleverna är trångbodda eller inte.

Grundsärskola

Varje hemkommun har ansvar för sina elever och ska kunna erbjuda samtliga skolformer. Bollebygds kommun har sedan HT 2021 anpassad grundskola i centrala Bollebygd.

Gymnasieskola

Bollebygds kommun har endast delar av introduktionsprogrammet på gymnasienivå i kommunen. Cirka 10–20 elever årligen vilken är lokaliserad i Krafthuset. Bollebygd samverkar med närliggande kommuner, i första hand Härryda kommun och Borås.

Kultur och fritid

Målsättningen för Bollebygds kommuns kultur- och fritidsverksamhet är att skapa förutsättningar för att kunna erbjuda kommuninvånare och besökare en bred kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet. Kultur- och fritidsanläggningar är viktiga mötesplatser och besöksmål i en attraktiv kommun där folk vill bo och verka. Nya tillgänglighetskrav, teknikutveckling och moderna förväntningar på offentliga kultur- och idrottsanläggningar innebär att de behöver utvecklas löpande.

Kulturskola

Bollebygds kommun driver kulturskola i samverkansavtal med Härryda kommun, de har för närvarande lokaler i anslutning till Bollebygdskolans A hus.

Fritid

Idrottshallar finns i anslutning till skolor och är fullbokade utanför skoltid, föreningslivet trycker aktivt på att de önskar fler lokaler men också möjlighet till lokaler för kansli och förråd. Kultur- och fritidsanläggningar är viktiga mötesplatser samt besöksmål. De skapar förutsättningar för att kunna erbjuda kommuninvånare och besökare en bred kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet.

Bibliotek

Bollebygds kommun har ett huvudbibliotek i centralorten, en biblioteksfilial/skolbibliotek i Töllsjö samt två skolbibliotek - ett i Bollebygdskolan och ett i Örelundskolan. Olsfors tätort saknar biblioteksfilial sedan flera år utifrån att lokalerna används av skola och förskola. Det är en brist som kan åtgärdas i samband med utbyggnad av skola och förskola. I Töllsjö finns sedan 2021 bibliotek som har meröppet vilket innebär att kommuninvånare på egen hand kan låna och lämna tillbaka böcker.

Huvudbiblioteket är välbesökt och det finns ett behov av mer yta. Storleken på lokalerna påverkar vilket och hur stort medieutbud biblioteket kan ha. Biblioteket används i större utsträckning som mötesplats än tidigare, vilket också ställer andra krav på utrymmen. Det finns behov av att se över huvudbibliotekets lokalkapacitet. Meröppet skulle kunna vara en lösning på medellång sikt.

Olsfors förskola, skola & bibliotek

Den nya förskolan i Olsfors är i lokaliseringsstadie. På sikt förväntas en nybyggnation av förskola med 6 st. avdelningar lösa mycket av problematiken som förvaltningen påtalat kring lokalsituationen i området. När det byggs en ny förskola kan skolan och biblioteket nyttja den befintliga förskolelokalen vilket ger en långsiktigt bättre situation såväl för förskola, skola och bibliotek.

Förskola/skola/idrottshall

Förutsatt att den planerade 7–9-skolan byggs, frias lokalerna i befintliga Bollebygdskolan upp och kan leda till (i sammanhanget små) ekonomiska vinster genom att paviljonger/moduler som kommunen hyr kan sägas upp. Den minskade befolkningsökningstakten har dock en effekt på behovet av den nya skolan. Även om det finns vinster i att bli av med tillfälliga lokaler och få större utrymme samt bättre anpassade lokaler för de yngre åldrarna i befintliga Bollebygdskolan - är lokalbehovet inte så högt som

det tidigare signalerats. Kommunens byggtakt kan ändra förväntningarna men på kort- och mellanlångsikt gäller det främst behovet av förskola. Föräldrar till förskolebarn flyttar in i större utsträckning än föräldrar med barn som börjat skolan. Med flyttströmmarna följer också vanligtvis ökat barnafödande. De åldrarna som påverkas direkt av byggnation av en 7–9-skola är inte åldersgruppen som kan förväntas öka markant vid ytterligare inflytt. Däremot innebär en ökad inflytt ett större behov av ny 7–9-skola på lång sikt. Behovet av en ny idrottshall är högt prioriterat av föreningslivet. En idrottshall som kan ta publik efterfrågas och ligger med i planen.

6.2 Socialnämnden

Socialnämnden, till skillnad mot Utbildningsnämnden, kan med större säkerhet titta på datan i den trendbaserade befolkningsprognosen och dra konkreta slutsatser utifrån den. De medborgare som Socialnämnden bedriver sin verksamhet för är inte lika flyttbenägna och påverkas inte alls i samma utsträckning av nybyggnation av den art som planeras i kommunen.

Andelen personer som är över 80 år i Bollebygds kommun kan antas öka med 56,9% fram till 2032 (se bilaga 1 med befolkningsprognos). I sjuhäradskommunerna är snittet för andel 80-åringar som bor på särskilt boende 10,7%. Vid 2032 motsvarar det 32 st. nya platser i Bollebygd, givet samma procentsats. Socialnämnden har i tidigare lokalresursplan pointerat att det framtida behovet av lägenheter i särskilt boende påverkas bland annat genom hur bostadsbeståndet i kommunen utvecklas som stort, samt bostadsåtgärder som ökar möjligheterna till kvarboende i det egna hemmet. En förutsättning för att en utbyggnad om 32 platser på särskilt boende ska vara tillräckligt är att någon form av trygghetsboende tillkommer. Ett sådant boende bör dock inte byggas i kommunal regi, däremot bör kommunen uppmuntra till privata initiativ eller produktion genom stiftelsen Bollebo.

Boendeformer för äldre

Antal platser på särskilt boende behöver utökas i riket som stort, likaså i Bollebygd. Idag finns ett särskilt boende i kommunen, Bollegården, med ca. 75 boendeplatser. Behovet av vård och omsorg varierar över tid och det är svårt att förutse exakt vilka insatser som behövs i framtiden, därför är en flexibel utformning att föredra vid utökningen av nya platser såväl som de befintliga. Det är inte kostnadseffektivt att bygga små enheter vilket är viktigt att ta med i beräkningarna inför utökningen av platser.

Lokaler för hemtjänst och hemsjukvård

Med ökad andel äldre så behövs också fler medarbetare inom verksamheten. Med det följer ett större

behov av personalutrymmen, förråd och kontor. Hemtjänsten har idag sina lokaler på Stationsvägen vilket idag fungerar men personalstyrkan kan inte utökas, vilket kommer behövas om utvecklingen går i det håll befolkningsprognosen och prognosen för riket som stort indikerar. Även hemsjukvården kommer att behöva utökas i takt med en ökande andel äldre i befolkningen. Det blir av den anledningen nödvändigt med större och mer ändamålsenliga lokaler för hemsjukvården. De båda verksamheterna har ett nära samarbete, vilket innebär att det vore en fördel att förlägga respektive verksamhets lokaler i anslutning till varandra.

I bilagan för lokalbehov lyfts även träffpunkt för äldre som en viktig fråga som bör tas hänsyn till när en långsiktig lösning för hemtjänstens och hemsjukvårdens lokaler planeras. Förvaltningen ser vinster i att inkludera träffpunkt för äldre i dessa lokaler.

Boende för personer med funktionsnedsättning

I kommunens verksamhet inom funktionsnedsättning finns två typer av bostäder med särskild service, gruppboende och serviceboende. Boende i bostad med särskild service beviljas enligt lag om stöd och service till vissa funktionsnedsatta (LSS) och personer som beviljas boende har det som sitt boende på obegränsad tid, vilket oftast innebär livet ut.

En **gruppbostad** är en boendelösning för personer som har omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov som innebär att kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig. Det finns idag en gruppbostad i kommunen med sex lägenheter och gemensamma utrymmen. I Lokalresursplanen från tidigare år lyftes behovet av ett nytt gruppboende. Detta projekt ligger hos Samhällsbyggnadsförvaltningen för färdigställande och förväntas upphandlas under 2023. Preliminär tid för färdigställande av boendet är kvartal 4, 2025. Målgruppen förväntas öka och därför lyfts behovet av ytterligare en gruppbostad i behovslistan.

En **Servicebostad** är en boendelösning enligt LSS för personer som har behov av stöd i sin vardag men inte i samma utsträckning som personer med behov av gruppbostad. Serviceboende enligt LSS i Bollebygds kommun är organiserat med satellitlägenheter i centralorten som socialnämnden hyr av Bollebo och sedan hyr ut i andrahand till de boende. I nuläget finns det 13 lägenheter och behovet av ytterligare lägenheter är stort. Ett alternativ för att tillgodose behovet hade varit att förvaltningen tecknar avtal med en privat aktör som bygger lägenheter, men det förutsätter att ett lämpligt projekt planeras.

Ett av behoven som lyfts som mycket högt är en lösning på IFO:s lokaler. Det har tidigare lagts fram förslag till alternativa lokaler men dessa hade kostat väldigt stora summor att anpassa, samtidigt som en bättre lösning kan jobbas fram då kommunen får klarhet i andra lokalfrågor. IFO:s lokaler är en

viktig del i kedjan men svår att lösa på ett effektivt sätt med det befintliga beståndet. En potentiell lösning hade varit att IFO får en separat ingång till sina lokaler, i ett nytt kommunhus.

6.3 Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsförvaltningen har idag de flesta av sina administrativa arbetsplatser i externt hyrd lokal, Tingkullen. Detta hyreskontrakt löper ut 2024 och förlängs med 60 månader om det inte sägs upp. På Tingkullen finns plan och exploatering, serviceverksamheten samt myndighetsutövning bygg och miljö vilka har externa besökare. Det finns ett underskott av kontorsarbetsplatser och medarbetare och/eller verksamheter som har samordningsvinster måste splittras, till exempel har enheterna måltid och lokalvård kontor på Bollebygdskolan, flera medarbetare delar kontor som inte är lämpade för ändamålet och det innebär en utmaning i samband med rekrytering när arbetsgivaren inte kan erbjuda en kontorsarbetsplats. De administrativa lokalerna kan i framtiden samlokaliseras med kommunens andra nämnder och då lokalkontraktet löper ut 2024 så är behov av framtida lösning stor. Ett alternativ skulle kunna vara att diskutera ett kortsiktigare hyresupplägg med fastighetsägaren till dess att kommunen har en långsiktig lösning på plats. Det hade med stor sannolikhet inneburit en dyrare årshyra men eventuellt vara det bästa alternativet för att inte binda upp sig till 2029 i lokaler som redan idag skapar svårigheter.

Vädersäkring maskiner

Förvaltningen ser en utmaning i att maskiner som nyttjas av verksamheten i flera fall inte har någon plats att stå skyddade mot vädret. Det innebär kraftigt slitage och förkortar livslängden på inventarierna. Det hade medfört ekonomiska vinster om problematiken kan lösas utan att bygga nytt.

Åsastugorna

Åsastugornas styrelse har framfört en önskan om att uppföra en ny verksamhetsbyggnad. Bedömningen är dock sådan att behovet inte är tillräckligt stort i relation till de andra projekten som inkluderats i behovslistan. Vidare ser förvaltningen svårigheter i att räkna hem kostnaden för en sådan investering.

6.4 Ledning, administration och utveckling

I kommunen råder en utmaning när det gäller tillgången till lämpliga kontorsarbetsplatser och möteslokaler. Alla nämnder i kommunen lider av brist på kontorsarbetsplatser och ändamålsenliga

kontorslokaler. Dessutom finns det en brist på lämpliga mötesrum/lokaler. År 2020 fanns det totalt 139 kontorsarbetsplatser fördelade över åtta lokaler, varav nästan hälften låg i externa, hyrda lokaler.

- Ett beslut har tagits att de medarbetare som har kontorsarbete i första hand ska erbjudas att arbeta hemifrån. Detta har lett till att flera kontorsplatser i kommunen står oanvända under större delen av veckan. Därför behöver en noggrann utredning göras för att avgöra hur många kontorsarbetsplatser som behövs och hur de ska utformas för att effektivisera lokalnyttjandet. Detta är planerat att genomföras under 2023. Större mötesrum och övriga ytor behövs oavsett hur kontorsplatserna utformas.

Ett nytt kommunhus hade varit en lösning på dessa problem. Ett sådant skulle kunna inrymma samtliga förvaltningar och även ha utrymme för kommunfullmäktiges sammanträden. Vidare har kommunen möjlighet att implementera många smarta lösningar för att lösa flera behov i en och samma byggnad. Detta skulle skapa samordningsvinster och -möjligheter, samt en nära och god tillgång till förvaltningarna och kommunservice för medborgare, vilket är av allra största vikt i lokalplaneringen.

7. Analys samt behov av revidering

Genom att analysera den tidigare lokalresursplanen och de nuvarande behoven går det att dra följande slutsatser:

- Kommunen har kommit en bit på vägen med de behov som lyftes i den tidigare planen. Projekten har dock inte flutit på i den takt som bedömts.
- Förändringar i befolkningsprognosen har påverkat aktualiteten i behoven.
- Kommunen har svårigheter att lösa flera av de lokalbehov som finns idag, utan större om-/nybyggnation.

Genom att fylla i behovslistan med pålitliga genomförandetider och projektbudgetar skapas förutsättningar för att länka investeringsbudgeten med lokalresursplanen på ett effektivt sätt. Det är ett pågående arbete och listan kommer revideras under innevarande år. Det faktum att vissa av de tidigare presenterade behoven inte genomförts än är inte entydigt negativt. Med avstamp i den prognostiserade demografiska utvecklingen får politiken möjlighet att besluta kring viktiga frågor med mer aktuell information. I bilagan för nämndernas lokalbehov tydliggörs vilka delar som är mycket

viktiga att ta tag i så fort som möjligt för att undvika akut lappande och lagande utan möjlighet till någon vidare planering.

Den nya verksamhetschefen på Socialnämnden kommer jobba tillsammans med lokalstrateg för att kvantifiera nämndens behov. Likaså kommer den byggbaserade befolkningsprognosen underlätta med kvantifiering av behovet hos Utbildningsnämnden, även om några större förändringar mot den trendbaserade prognosen inte är sannolika.

För att sammanfatta kommunens behov och dess möjlighet att lösa dem behövs lösningar på flera problem. Ett nytt kommunhus skulle ge stora positiva effekter i hela kedjan.

För att lokalresursplanen ska bli bättre och mer specifik kommer dessa punkter arbetas med under året:

- Byggbaserad befolkningsprognos tas fram och inkluderas i planen.
- Prioriteringslistan gås igenom löpande med plan- och fastighetsavdelningen samt nämndernas representant i lokalgruppen, med syfte att få så pålitliga tidslinjer och kostnadsuppskattningar som möjligt.
- Nyttjande av befintliga kontorsplatser gås igenom och sammanställs som grund till en analys av det långsiktiga utformandet av kontorsytor.
- Framtagande av en färgkodad karta med kommunens fastighetsbestånd och dess nyttjande nämnd, med syfte att synliggöra förutsättningarna och förenkla dialogen för alla parter.

Genom att inkludera dessa delar i planen får kommunen bättre förutsättningar att fatta kloka beslut, med ambitionen att hitta den perfekta balansen mellan kostnadsminskning, arbetsmiljö och kommunal service.

8. Bilagor

Bilaga 1 – Befolkningsprognos (trendbaserad)

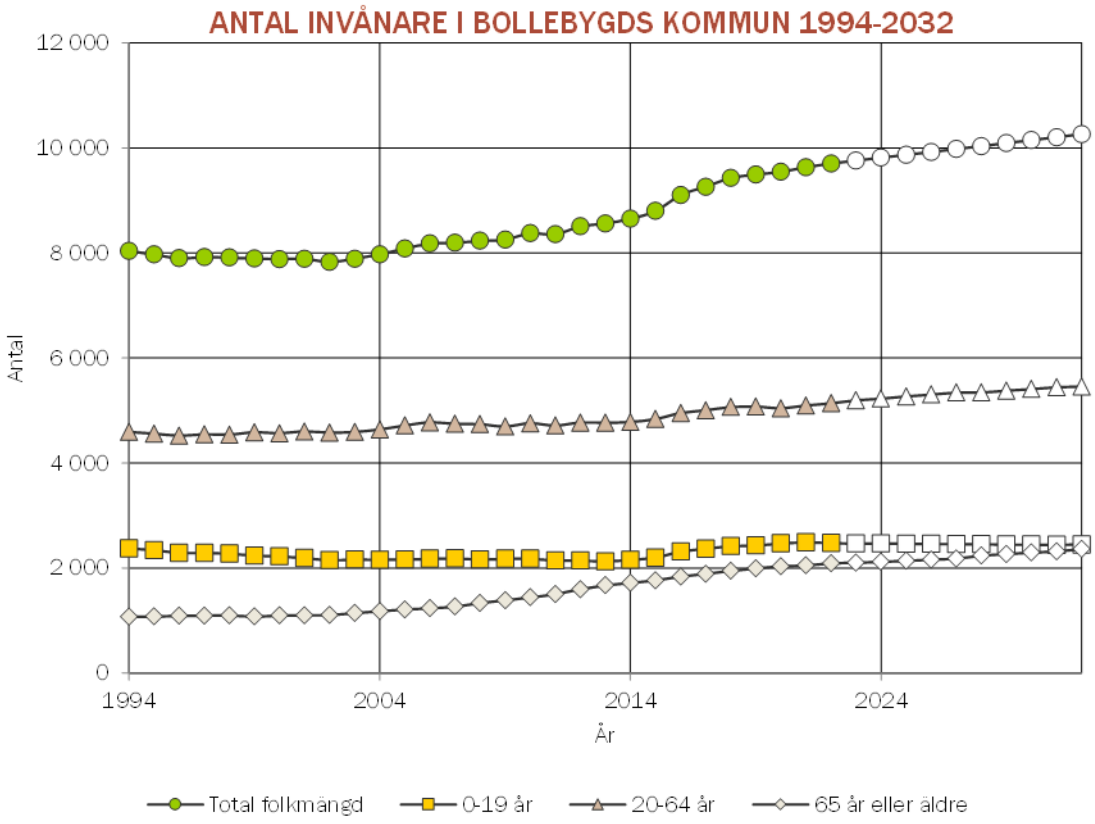

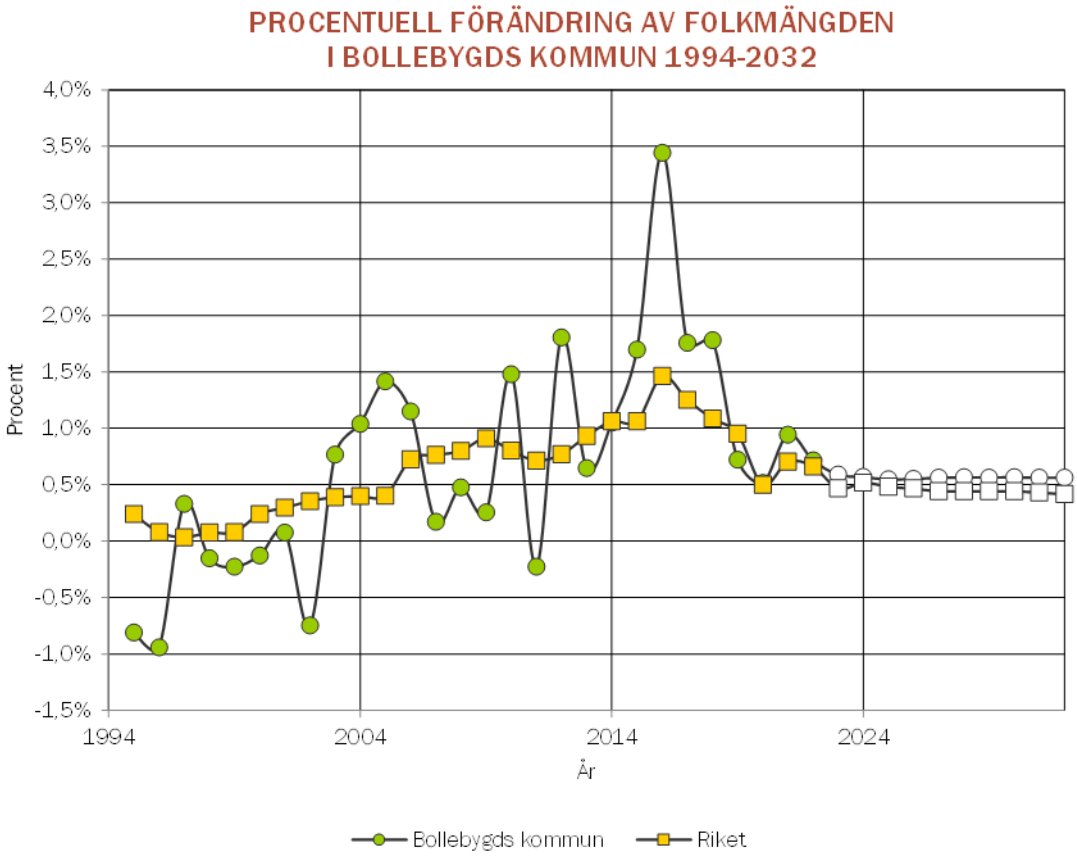

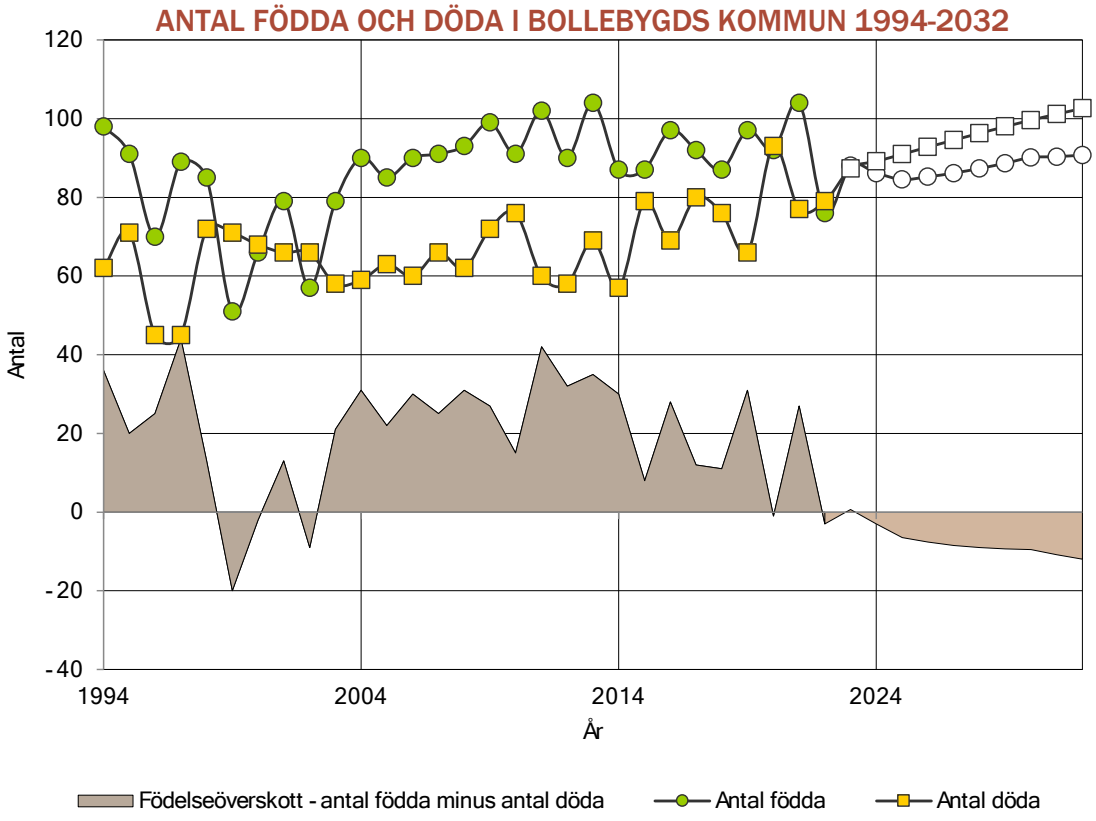
ANTAL FÖDDA OCH DÖDA I BOLLEBYGDS KOMMUN 1994-2032
120
100
80
60
40
20
0
-20
-40
Antal
1994
2004
2014
2024
År
Födelseöverskott - antal födda minus antal döda
Antal födda
Antal döda

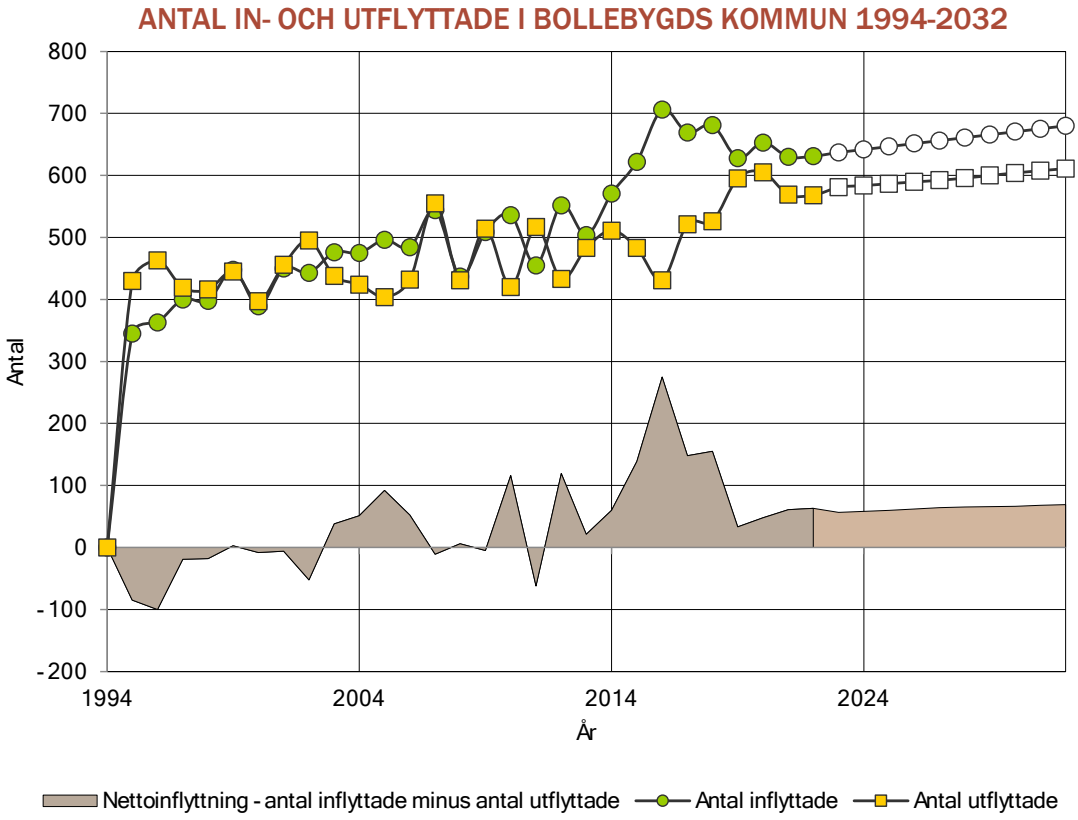
ANTAL IN- OCH UTFLYTTADE I BOLLEBYGDS KOMMUN 1994-2032
800
700
600
500
400
300
200
100
0
-100
-200
Antal
1994
2004
2014
2024
År
Nettoinflyttning - antal inflyttade minus antal utflyttade
Antal inflyttade
Antal utflyttade

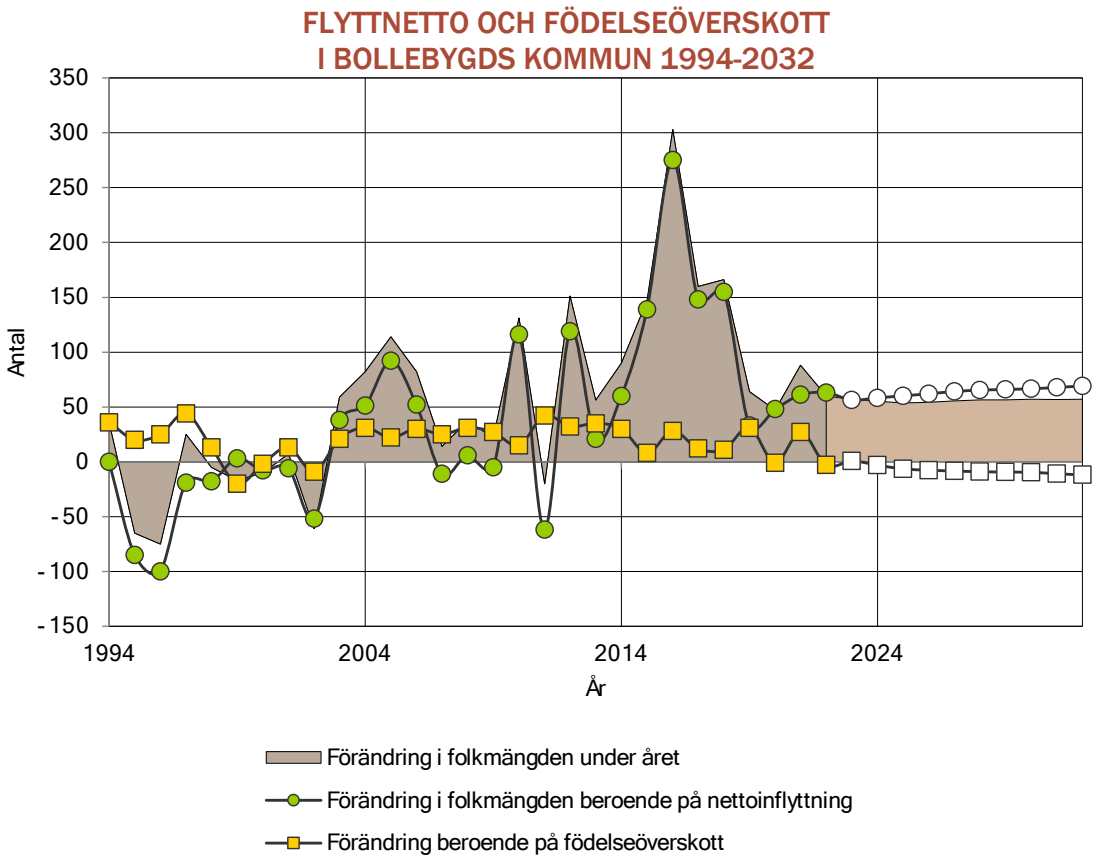
FLYTTNETTO OCH FÖDELSEÖVERSKOTT
I BOLLEBYGDS KOMMUN 1994-2032
350
300
250
200
150
100
50
0
-50
-100
-150
Antal
1994
2004
2014
2024
År
Förändring i folkmängden under året
Förändring i folkmängden beroende på nettoinflyttning
Förändring beroende på födelseöverskott

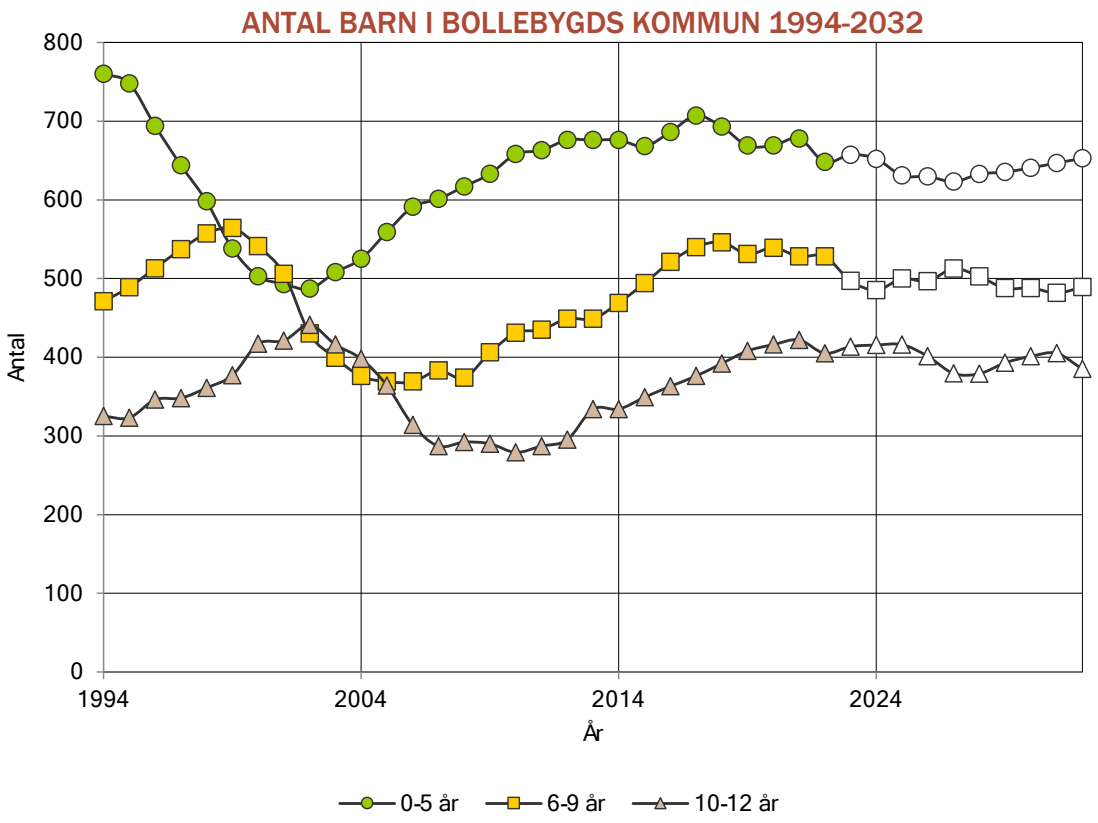
ANTAL BARN I BOLLEBYGDS KOMMUN 1994-2032
800
700
600
500
400
300
200
100
0
Antal
1994
2004
2014
2024
År
0-5 år
6-9 år
10-12 år

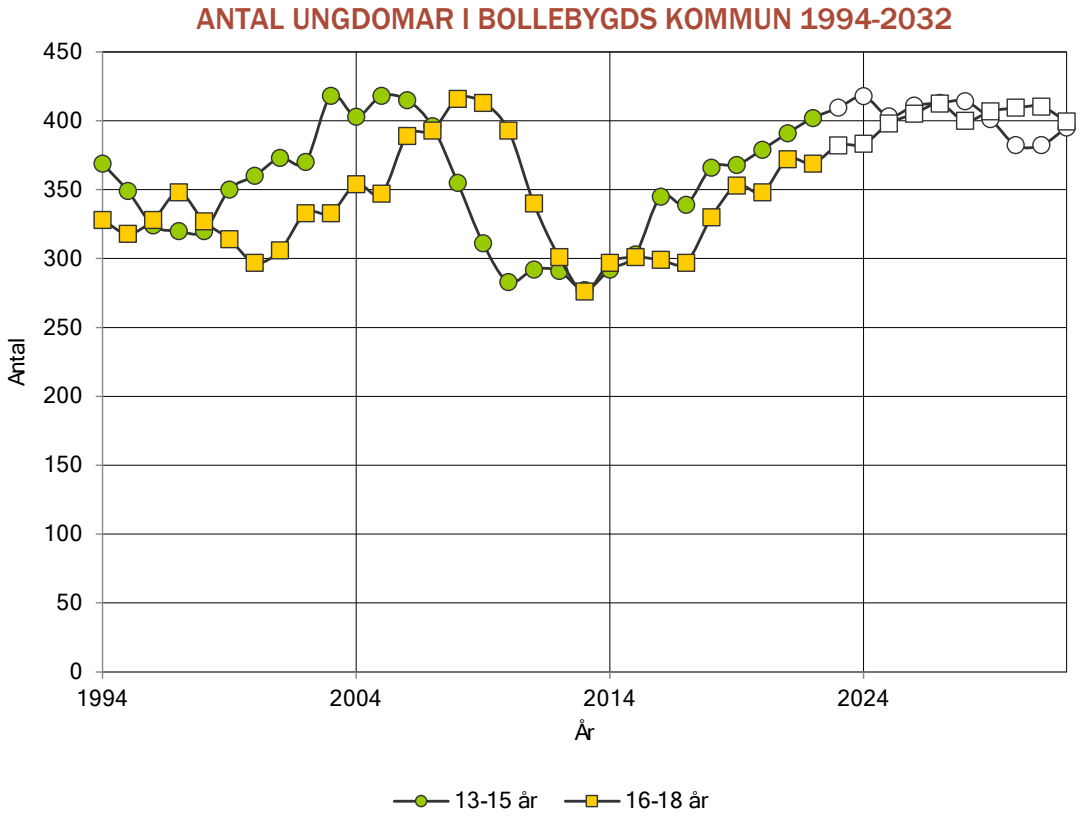
ANTAL UNGDOMAR I BOLLEBYGDS KOMMUN 1994-2032
450
400
350
300
250
200
150
100
50
0
Antal
1994
2004
2014
2024
År
13-15 år
16-18 år

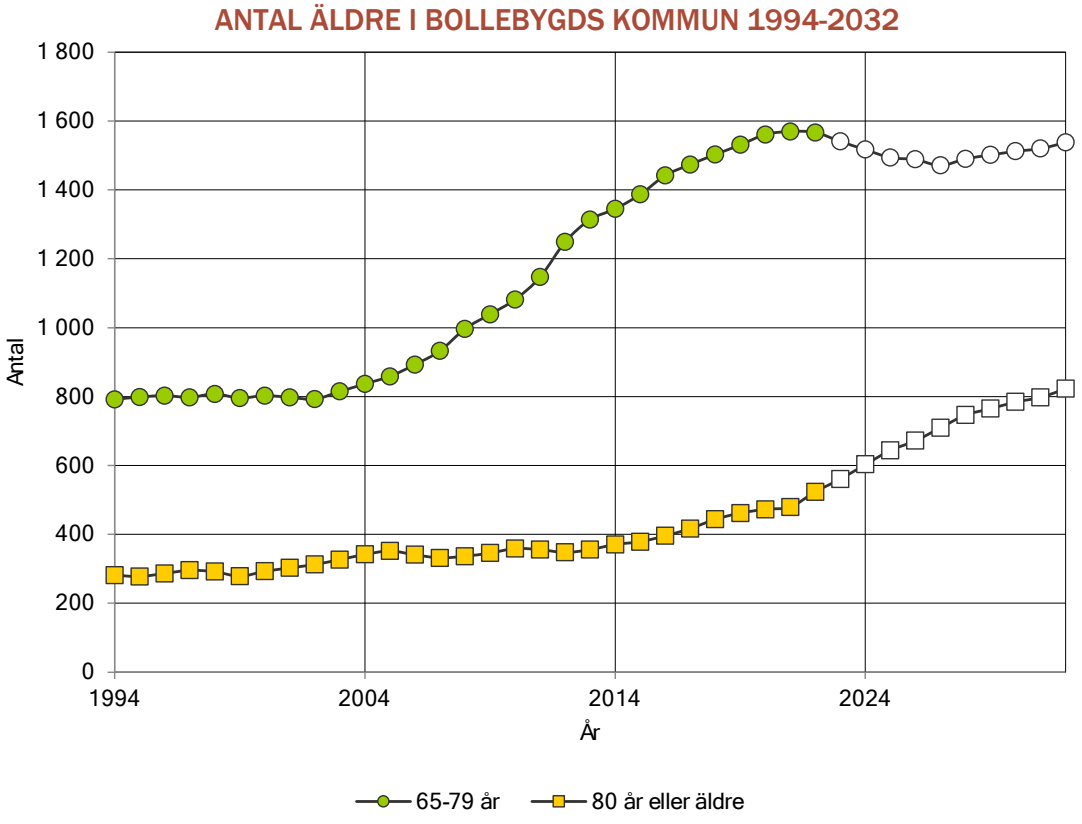
ANTAL ÄLDRE I BOLLEBYGDS KOMMUN 1994-2032
1 800
1 600
1 400
1 200
1 000
800
600
400
200
0
Antal
1994
2004
2014
2024
År
65-79 år
80 år eller äldre

Bilaga 2 – Register, ägda fastigheter

Fastighetsbeteckning	Gatuadress/Populärnamn	Verksamhet	BTA+LOA
Bollebygds Prästgård 1:5	Töllsjövägen Fd Vägverket	F.d. vägverket vid Shell	1 000
Erikstorp 1:201	Eriksgården	Förskola	1343
Flässjum 1:2015	Ballebovägen 5	Kontor och servicelägenheter	170
Flässjum 1:2015	Stationsvägen 2	Stationshuset	279
Flässjum 1:8	Tingshusvägen 4	Tingshuset	188
Flässjum 1:87	Ballebovägen 2	Kommunhuset	1 917
Flässjum 12:76	Gästgivarevägen	Nya Brandstationen	490
Flässjum 12:77	del av Lillängsvägen 3		205
Flässjum 12:77	Del av Lokes väg	Stödboende	600
Flässjum 13:1	Krokdalsvägen 23	Bollebygdskolan Högstadiet hus G	5 674
Flässjum 13:1	Krokdalsvägen 23	Bollebygdsskolan hus G Idrottshall	1 700
Flässjum 13:1	Krokdalsvägen 23	Bollebygdskolan L & M hus A	1 781
Flässjum 13:1	Krokdalsvägen 23	Bollebygdskolan L & M hus B-D	1 794
Flässjum 13:1	Krokdalsvägen 21	Förskola, kök-matsal	2 678
Flässjum 13:1	Kroksdalsvägen 23	Nya Bollebygdsskolan F-6	4 140
Flässjum 3:115	Hembygdsvägen 14	Krafthuset 2 (Fd Vattenfall)	490
Flässjum 3:116	Hembygdsvägen 5	Kontor och småindustri m.m.	3 269
Flässjum 3:121	Ekdalsvägen 2	Ekdalen daghem	566
Flässjum 3:142	Hembygdsvägen 17	LSS-boende	587
Flässjum 3:60	Hembygdsvägen 13	Krafthuset 1 (Fd Vattenfall)	1 040
Flässjum 4:174	Lokes väg 7	Odensgården daghem	1 049
Flässjum 4:92	Ballebovägen 16	Odenslund, Bibliotek	1 049
Forsa 6:1	Lillängsvägen 10		130
Råssa 1:21	Rossa rakan 19	Råssa förråd, vistelse för va o gata, park och fastighet	1 624
Stommen 1:24	Horsaredsvägen 2	Töllsjö Töllsjöskolan Ga skolhuset + om/tillb g:a gymn.	1 563
Stommen 1:24	Horsaredsvägen 2	Töllsjöskolan Idrottshall	623
Stommen 1:24	Horsaresvägen 2	Töllsjöskolan Nya skolhuset	770
Stommen 1:24	Horsaredsvägen 2	Töllsjöskolan Paviljong + tillbyggnad (Flexator)	687
Stommen 1:24	Töllsjö	Töllsjöskolan Garage	48
Svartängsvägen 3:7	Åsa	Åsastugorna	450
Örlid 1:58	Olsfors Sörån	daghem förskola	814
Örlid 1:58	Olsfors	Örelundskolan/Gymnastiksal	434
Örlid 1:58	Olsfors	Örelundskolan/Matsalsbyggnad	549
Örlid 1:58	Olsfors	Örelundsskolan /Skolbyggnad	1787
Örlid 1:58	Olsfors	Örelunsskolan/Administration (kastanjen)	470
	Ballebovägen 5	Servicelägenhet	25
Total BTA+LOA			**41 983**

Bilaga 3 – Processkarta för kommunalt byggande

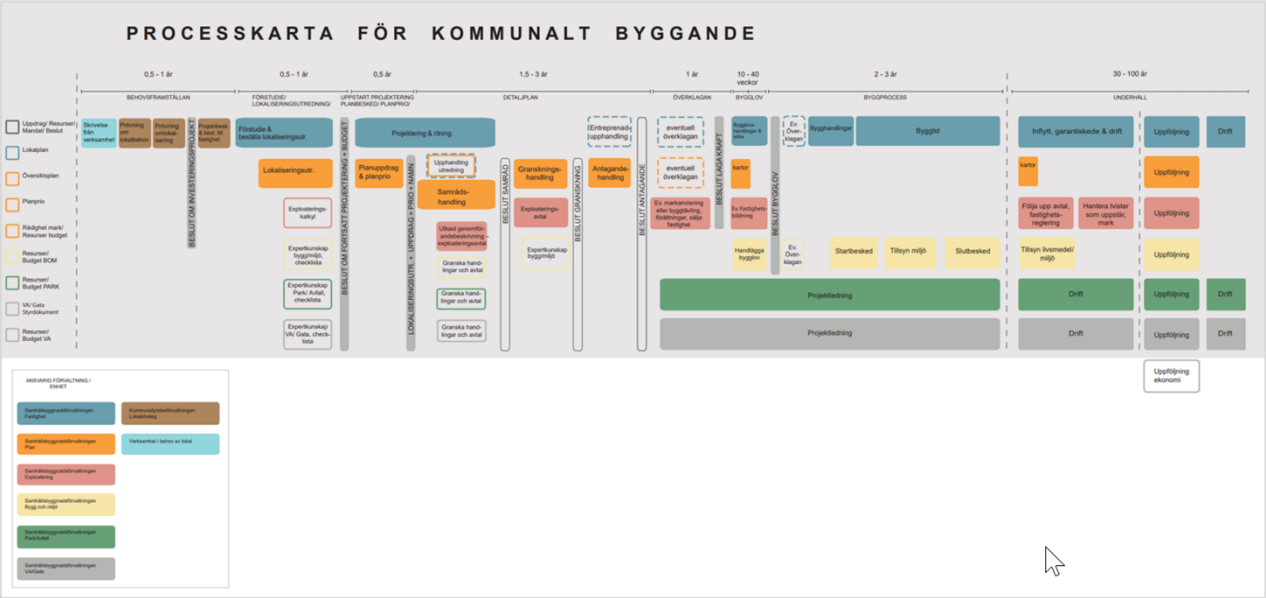

Bilaga 4 – Sammanställning av nämndernas lokalbehov

Definition per prioritet:

Mycket hög	Skulle behöva vara på plats **igår**. Skapar **stor** svårighet för verksamheten och kommunen att leverera det som krävs
Hög	Behöver få beslut/börja bygga/annan lösning ASAP. Vi känner redan av negativa effekter av att inte ha en lösning på plats men kan ändå jobba runt det på kort sikt.
Medel	Vi ser ett (framtida) behov och bör påbörja diskussion/planarbete för att kunna leverera när det behöver vara på plats
Låg	Vi ser ett (framtida) behov men är osäkra på hur kvantifierat det är, alternativt ett önskemål som hade förbättrat verksamheten, men inget akut.

Behov som kan lösas med nytt kommunhus	Nämnd
Kontor	Alla
Mötesrum/lokaler	Alla
IFO	Socialnämnden
Hemtjänst	Socialnämnden
Hemsjukvård	Socialnämnden
Träffpunkt för äldre	Socialnämnden

Nämnd	Behov/projekt	Prio	Åtgärd	Mnkr	Behov	Prel. tid	Status	Kommentar
Övergripande	Kommunhus	Hög	Nybygge	100	Snarast	2027	Lokalisering	Hade resulterat i att flera av behoven nedan också lösts. Behöver gå igenom hyresavtal för att optimera tidslinjen.
Socialnämnden	Gruppbostad LSS Autism	Mycket hög	Nybygge	37	Snarast	2025 Q4	Förstudie	Upphandlas 2023
Socialnämnden	Kontor Individ- och familjeomsorg (IFO)	Mycket hög	Oklart	X	Snarast	2027	Lokalisering	Svårlöst med dagens fastighetsbestånd om man inte lägger stora summor på Hembygdsvägen. Kan lösas med nytt kommunhus.
Socialnämnden	Lokal för hemtjänst/-sjukvård	Hög	Oklart	X	Snarast	2027	Diskussion	Behovet finns redan idag och kan förväntas stiga exponentiellt. Eventuellt behöver kortsiktig plan (hyra externt) ordnas tills nytt kommunhus är på plats.
Socialnämnden	Särskilt boende för äldre 32 platser	Medel	Utbyggnad befintligt	X	Inom några år	X	Socialnämnden utreder	Förutsättningar för trygghetsboende och kortsiktigt krävs också, annars kan det behövas fler platser.
Socialnämnden	Träffpunkt för äldre	Låg	Oklart	X	Oklart	2027	Socialnämnden utreder	Ser fördelar i att ha i samma lokal som hemtjänst/-sjukvård. Blir därför beroende av lösningen där.
Socialnämnden	Gruppbostad LSS, traditionell	Låg	Nybygge	30-50	Ej kvantifierat	X	Diskussion	Behov utifrån målgruppen som kommer växa. Diskuteras och specificeras framöver.
Socialnämnden	Serviceboende satellitlägenheter	Låg	Hyra	X	Snarast	X	Bevakar	Avvaktar möjlighet att hyra t.ex. en trappuppgång i hyreshus av privat bostadsutvecklare.
Utbildningsnämnden	Olsfors Förskola/bibliotek/skola	Hög	Nybygge/flytt	60-80	Snarast	2027	Lokalisering	Ny förskola (avd.). Skola och bibliotek tar över nuvarande förskola.
Utbildningsnämnden	Ny förskola	Hög	Nybygge	60-80	Inom några år	X	Utredning	Ska ersätta Nolåns som är 4 avdelningar. Nya förskolan är tänkt med 8 avd. Ser vinster i att bli av med de dyra modulerna (Nolån).
Utbildningsnämnden	Ny skola 7-9	Medel	Nybygge	X	Ej kvantifierat	X	Lokalisering	åldrarna kan nyttja nuvarande 7-9 när nya skolan är klar, samt att frångå moduletablering F-3.
Utbildningsnämnden	Idrottshall	Medel	Nybygge	50-70	Snarast	X	Lokalisering	Hänger ihop med nya skolan. Behovet hos föreningslivet är högt och hallen behöver kunna ta publik.
Samhällsbyggnadsnämnden	Vädersäkring av maskiner	Låg	Oklart	X	Snarast	X	Kalkyl	Behövs nettokostnadskalkyl för att räkna på ökad förväntad livslängd och lokalkostnad.

9. Dialogmöte 2023 med Västtrafik KS2023/90

§73 KS2023/90

Dialogmöte 2023 med Västtrafik

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen antar svar på frågor om kollektivtrafiken inför dialogmöte med Västtrafik 2023 i enlighet med yttrande daterat 2023-04-03.

Ärendet

Västra Götalandsregionen är ensam ägare och ansvarar för den allmänna kollektivtrafiken sedan skatteväxling gjordes år 2011. Västtrafik AB ombesörjer den allmänna kollektivtrafiken utifrån de mål och riktlinjer som beslutats av Västra Götalandsregionen. Varje år vill Västtrafik ha skriftligt svar på frågor från respektive kommun inför vad Västtrafik kallar ett dialogmöte. Syftet med dialogmötena är att diskutera kollektivtrafikens utveckling utifrån dagens förutsättningar och framtida behov. Dels i frågor som rör kommande trafikplan, dels i mer långsiktiga frågor. För att göra dialogmötena givande för varje kommun vill Västtrafik få inspel kring utvecklingen inom relevanta områden i respektive kommun. Inspelen utgör, förutom underlag inför den gemensamma dialogen, också viktig input till framtagande av långsiktiga utvecklingsplaner för kollektivtrafiken.

Västtrafik önskar få inspel kring eventuella förändringar (med utgångspunkt från föregående års inskickade material) inom följande områden:
• Samhällsutveckling och förändrade resebehov
• Infrastruktur
• Skolpendling i den allmänna kollektivtrafiken
• Tillköp

Västtrafik vill ha de skriftliga svaren senast 2023-06-02.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut
Kommunstyrelsen antar svar på frågor om kollektivtrafiken inför dialogmöte med Västtrafik 2023 i enlighet med yttrande daterat 2023-04-03.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker. Ordföranden konstaterar även att materialet kommer att revideras utifrån dagens diskussion, inför behandling i kommunstyrelsen, med följande punkter:

- Att föra fram att vi kräver stopp för 100-bussen även under högtrafik.

- Att tydligare framhäva arbets- och studiependlare från Härryda och Marks kommuner i vårt resandeunderlag.
- Att ytterligare förtydliga vårt krav på utveckling av kollektivtrafiken och information om densamma i hela kommunen.

Beslutsunderlag

- Dialogmöte 2023 - Yttrande till Västtrafik

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

BOLLEBYGDS KOMMUN

YTTRANDE
Skapad 2023-04-12
Antaget **2023-05-23**

Kommunstyrelsen

Therese Fredman | Näringslivsutvecklare
0734-64 70 08 | therese.fredman@bollebygd.se

Dnr : **170141**

Västtrafik AB

Dialogmöte 2023 - Yttrande till Västtrafik

Sammanfattning av ärendet

Västra Götalandsregionen är ensam ägare och ansvarar för den allmänna kollektivtrafiken sedan skatteväxling gjordes år 2011. Västtrafik ombesörjer den allmänna kollektivtrafiken utifrån de mål och riktlinjer som beslutats av Västra Götalandsregionen. Varje år vill Västtrafik ha skriftligt svar på frågor från respektive kommun inför vad Västtrafik kallar ett dialogmöte. Syftet med dialogmötena är att diskutera kollektivtrafikens utveckling utifrån dagens förutsättningar och framtida behov. Dels i frågor som rör kommande trafikplan, dels i mer långsiktiga frågor. För att göra dialogmötena givande för varje kommun vill Västtrafik få inspel kring utvecklingen inom relevanta områden i respektive kommun. Inspelen utgör, förutom underlag inför den gemensamma dialogen, också viktig input till framtagande av långsiktiga utvecklingsplaner för kollektivtrafiken.
Västtrafik önskar få inspel kring eventuella förändringar (med utgångspunkt från föregående års inskickade material) inom följande områden:

- Samhällsutveckling och förändrade resebehov
- Infrastruktur
- Skolpendling i den allmänna kollektivtrafiken
- Tillköp

Västtrafik vill ha de skriftliga svaren senast 2023-06-02

Yttrande

Samhällsutveckling och förändrade resebehov i Bollebygd

Befolkningsutveckling

Mellan åren 2019-2022 var befolkningsökningen i Bollebygds kommun den 78:e högsta i landet med 2,2 procent. Totalt bor här per 2022-12-13 9 703 personer.

Folkmängd 2022-12-31 efter åldersgrupp. Antal personer.

Kommun/Region	0-15	16-24	25-44	45-64	65-	Totalt
Bollebygd	1 983	870	2 289	2 470	2 091	9 703

Kommunen består av tätorterna Bollebygd, Olsfors, Hultafors, Töllsjö och den relativt nya tätorten Fjällastorp. Bollebygds tätort är störst med ca 4 600 invånare, följt av Olsfors ca 650 invånare, Töllsjö på ca 400 invånare, Hultafors ca 300 invånare och Fjällastorp ca 260 invånare. Antal invånare boendes utanför någon av tätorterna är ca 3 450 stycken.

Jämfört med andra kommuner är Bollebygd relativt glesbefolkad. Andelen invånare som bor utanför någon av tätorterna är 34 procent, vilket gör kommunen till den femtonde mest glesbefolkade kommunen i länet.

Kommande byggnationer

Kommunens översiktsplan (ÖP) antogs 24 mars 2022 och Västtrafik har varit involverade i arbetet.

En fördjupad översiktsplan (FÖP) kommer att göras framöver som bland annat innebär bostadsbyggnationer på Forsaområdet som ligger i nära anslutning till Kullamotet vid RV 40. När denna fördjupade översiktsplan beräknas vara färdig finns det i dagsläget inga klara besked om.

Under kommande år fortsätter Bollebygd att expandera och nya bostäder byggs.

- Inom centrala Bollebygd planeras ca 120 nya bostäder byggas inom en 5 års period (2023-2027).
- Vid Erikstorp/Slätterna planeras 110 nya bostäder inom 5 år (2023-2027).
- Under 2027 planerar man att ca 350 nya bostäder skall stå färdiga vid ett nytt bostadsområde vid Fjällatorp & Prästgårdsgärdet.

Se kartbild nedan för placering av planerade/kommande byggprojekt (Grönmarkerade områden har en färdig detaljplanering. Turkosa områden är under handläggning och prioriterade av kommun-styrelsen. Grå områden är väntande och således inte prioriterade i dagsläget)

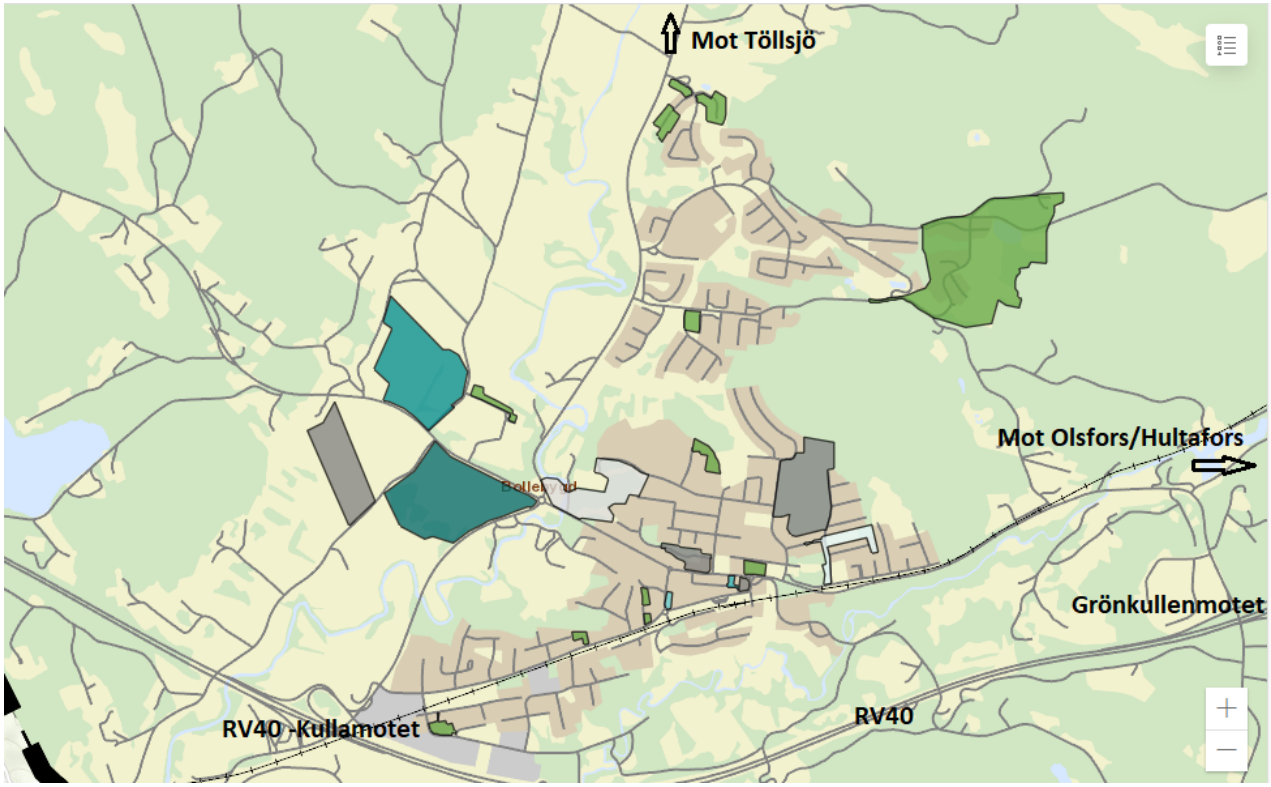

Under 2022 har kommunen köpt mark vid Grönkullenmotet (utmed RV40) för framtida behov av industrimark. I enlighet med kommunens senaste planprioritering finns det ett planuppdrag som syftar till att skapa mer verksamhetsmark samt ett pendlingsnav i anslutning till Grönkullemotet. Läs mer under *infrastruktur*.

I Töllsjö pågår byggnation av ett antal flerfamiljshus, villor och radhus. Även där beräknas folkmängden öka.

Ett flertal förfrågningar från näringslivet om etablering inom kommunen är under behandling, men i dagsläget finns det inga konkreta planer för kommande företagsetableringar på kommunal mark.

Planerad verksamhet är fortsatt i enlighet med översiktsplanen från 2022 och i den information som beskrevs i yttrandet föregående år.

Infrastruktur
Inom ramen för arbetet med den mobilitetsplan som pågår kommer frågor såsom pendelparkeringar och anpassning av hållplatser tas upp. Målet är att mobilitetsplanen skall kunna hjälpa till att identifiera om och i så fall var sådana infrastrukturutbyggnader är aktuella.

Nyligen förvärvade kommunen mark vid Grönkullenmotet, i direkt anslutning till riksväg 40. Kommunen har som ambition och är beredda att titta på en lösning för ett pendlingsnav i anslutning till motet. Ett sådant pendlingsnav skulle fånga upp resande ifrån både Bollebygds kommun och stora delar av Marks kommun. Om detta skall bli verklighet ställer vi dock som krav att Grönkullen blir ett permanent stopp för buss 100 emellan Borås och Göteborg, under både hög och lågtrafik. Detta är en fråga vi vill diskutera vidare med Västtrafik.

Resemönster
Bollebygd är placerat utmed det stora pendlingsstråket Borås-Göteborg och kommunen har mycket pendlingstrafik av studerande såväl som arbetande. I SCBs statistik 2021 kan utläsas att av boende i Bollebygds kommun arbetspendlar 1339 personer in till kommunen och 3400 ut från kommunen. Av de som pendlar ut från kommunen reser ca 65% emot Göteborgsområdet och 35% till Borås. Vidare pendlar in till Bollebygd ca 600 personer från Borås respektive 450 från Göteborgsområdet.

Statistiken omfattar endast de som arbetar och bor på respektive ort. Statistiken anger inte pendlingssätt och inkluderar inte personer som går i skola eller högskola. Underlaget är sålunda osäkert och mörkertalet kan vara omfattande. Statistiken från SCB omfattar inte heller den stora grupp av personer från Marks kommun och Härryda kommun som pendlar igenom Bollebygd eller utgår ifrån Bollebygd i sitt kollektiva resande.

Antal arbetstillfällen ökar framför allt i centrala Bollebygd och utanför tätorten utmed väg 1757 och riksväg 40.

Hållbart resande inom kommunen
I Bollebygd finns det 5365 bilar registrerade, vilket betyder att mer än varannan invånare äger en bil. Denna siffra får anses vara hög och vi upplever också att många av kommunens invånare är bilburna och känner sig nödgade att resa med bil på grund av bristfälliga möjligheter till kollektivtrafik. Detta står i stark kontrast till det hållbarhetsarbete och den miljöpolicy kommunen arbetar utefter. Inom kommunen vill man främja det hållbara resandet och har satt fokus på denna fråga inför kommande år.

Sedan 2020 har kommunen en antagen miljöpolicy som skall styra det arbete som sker inom kommunen. Syftet med miljöpolicyn är att skapa långsiktigt hållbar utveckling av hela kommunen, samtidigt som kommunen ska ges förutsättningar att växa. En viktig del av kommunens miljöpolicy är att sträva emot ett minskat utsläpp av koldioxid och andra miljö- och hälsoskadliga ämnen. I detta arbete krävs medverkan av den organisation som är ansvarig för kollektivtrafik, alltså Västtrafik.

Stort fokus i antagna mål och budget för kommande år läggas specifikt på hållbart resande och kollektivtrafikfrågor. Utdrag ur Mål och budget 2023-2025;

> ***Kollektivtrafik***
> *Dialogen med Västra Götalandsregionen ska utökas, förbättras och bli mer proaktiv. I denna dialog ska tydliga förslag på framtida kollektivtrafik läggas fram. Kommunen bör ansöka om att bli pilotkommun i regionens eventuella försök om "dynamisk" kollektivtrafik. Möjligheten att skapa och delfinansiera kollektivtrafikturer ska ses över. Aktuella områden är de kommundelar där kollektivtrafiken idag är eftersatt. En mobilitetsplan ska tas fram för att ta ett helhetsgrepp kring ett ökat hållbart resande. Till grund ska en behovsundersökning ligga som involverar arbetsgivare, anställda och invånare.*
>
> ***Kommunfullmäktiges mål för kollektivtrafik:***
> *Inleda förhandling med Västtrafik om ökad kollektivtrafik i kommunen.*
>
> ***Utredningsuppdrag 2023:***
> *Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hur kommunen kan delfinansiera utökad kollektivtrafik.*
>
> *Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en mobilitetsplan för att ta ett helhetsgrepp kring ett ökat hållbart resande.*

Under 2023 påbörjas arbetet med en mobilitetsplan för kommunen. Syftet med mobilitetsplanen är att främja det hållbara resandet och planen kommer att ta upp aspekter såsom möjligheten att resa kollektivt, förutsättningarna för gång och cykeltrafik, attitydförändring och informationsspridning. Arbetet med mobilitetsplanen har precis påbörjats och det är önskvärt att Västtrafik under 2023 och 2024 deltar under denna process. Västtrafiks deltagande önskas både för att diskutera sakfrågor men även för att agera rådgivare och sakkunnig kring frågor som rör hållbart resande.

Under 2023 pågår även ett arbete med att revidera befintlig parkeringsnorm inom kommunen.

Under 2023 kommer en fördjupad medborgardialog att genomföras för att få en bättre bild av hur invånarna önskar utveckla kollektivtrafiken sett till bland annat tider, sträckor och turer. Baserat på resultatet av denna dialog kommer kommunen titta eventuella tillköp och hur de bäst kan genomföras.

Kollektivtrafikens utveckling inom kommunen
Kollektivtrafikens utveckling är av avsevärd betydelse för både den interna och externa kommunikationen samt för miljön. Ett generellt ökat behov av en fungerande kollektivtrafik föreligger, vilket vi tidigare har påpekat och skickat till er i tidigare svar på frågor inför dialogmöte med Västtrafik.

Den är betydande för att arbetsgivare i kommunen, kommunala såväl som privata, skall kunna attrahera personal. Idag väljer flera potentiella arbetstagare uttryckligen andra arbetsgivare på grund av brister i kollektivtrafiken.

2019 genomfördes en enkätundersökning i kommunen gällande kollektivtrafik. 760 personer besvarade enkäten. Respondenterna utgörs även av personer som inte bor, men arbetar i kommunen. Den huvudsakliga mängden har lämnats av personer som bor i kommunen. Majoriteten av svar har lämnats från respondenter som pendlar västerut. Även studerande har besvarat frågorna.
Vidare har även personer som pendlar på annat sätt än genom buss eller tåg besvarat enkäten.

Oaktat enkäten i dagsläget idag inte kan utgöra underlag för helt valida och reliabla slutsatser ger den ändå en stark indikation på hur pendlingsstrukturen ser ut. De huvudsakliga slutsatserna är följande:

- Den stora andelen pendling sker med bil. Flera av respondenterna har förklarat att detta sker till följd av brister i turtäthet.
- Den huvudsakliga pendlingen, såväl med bil som med buss/tåg sker mellan 06.00-09.00 och 16.00-19-00.
- De huvudsakliga invändningarna mot trafik idag är dels turtätheten, dels brister i synkronisering mellan matartrafik och pendlingstrafik, dels turtäthet i matartrafik under högtrafik.
- En stark kritik av överfulla eller uteblivna pendlingsturer.
- En allmän önskan om utökad trafik under kvälls-, helg- och lågtrafiktider.

Vi har identifierat en mängd funktionsbehov/funktionsbrister inom befintlig kollektivtrafik som förekommit under en längre tid, varav de mest väsentliga är:

- Utvärdera möjligheterna att stärka pendlingstrafiken under de perioder som anges ovan.
- obefintlig synkning mellan intern och extern busstrafik
- otillräcklig turtäthet i den tågtrafik som passerar centrala Bollebygd.

Utöver ovan nämnda har vi följande synpunkter på befintlig kollektivtrafik:

- Buss når inte de delar av området Erikstorp och Tyftet som är föremål för ny bebyggelse. Befintlig hållplats vid Erikstorp, Skräddargårdsvägen, ombesörjer befintliga delar av området samt förskola, skola och idrottshall.

- Buss och anropsstyrd trafik som linje 402 trafikerar inte i tillräcklig utsträckning resebehovet för boende och anställda medarbetares arbetspendling under dag- och kvällstid utmed väg 1757 (Bollebygd – Olsfors – Hultafors – Sandared). Det finns ett flertal arbetsgivare som har svårigheter att rekrytera personal på grund av bristande kollektivtrafik utmed sträckan. Detta blir extra kännbart då flera av kommunens största arbetsgivare har kontor utmed denna sträcka. En möjlighet att underlätta resandet för denna målgrupp är att erbjuda Närtrafiken över kommungränserna med samma betalsystem som övrig kollektivtrafik.

- Resenärer med rollator, rullstol, barnvagn hinner inte visa biljett, spänna fast sina hjälpmedel/ barnvagn och sig själva innan fordonet startar. Hjälp kan behövas av chaufför.

- Pålitligheten och punktlighet hos befintliga bussar kan förbättras.

- Bollebygds kommun har flera resenärer som pendlar till och från de större sjukhusen (Södra Älvsborgs Sjukhus, Sahlgrenska Universitetssjukhusen, Mölndals- och Östra sjukhusen) till vår kommun. Deras arbetstid är 06.45-15.00, 13.30-21.30 samt 21.00-07.00. En del tider för kollektivtrafiken passar deras skift, men det är enbart åt det ena eller andra hållet, vilket innebär att vårdpersonalen inte har möjlighet att åka med den allmänna kollektivtrafiken. Detta måste hanteras.

- Utvärdera möjligheterna att låta buss 100 angöra Bollebygd under lågtrafik. Vi har förstått att det finns krav på att restiden ska vara kort för trafik mellan Borås och Göteborg, men vi gör bedömningen att kravet inte kan vara lika hårt under lågtrafiktid (dag, kväll och helg) som under högtrafiktid. Två turer per timma med linje 100 och linje 101 bör angöra Bollebygd per timma övrig tid.

- Frågan om hur kollektivtrafik till glesbygd samt ytterområden såsom Töllsjö, Hindås och Olsfors kan förbättras är prioriterad och föremål för diskussion både internt och med Västtrafik.

- Närtrafiken behöver marknadsföras bättre, då den fyller ett viktigt syfte för att möjliggöra kollektivtrafikresor på glesbygden. Här ligger ansvaret både på kommunen och Västtrafik och vi önskar se ett samarbete kring detta.

- Önskvärt är att bokningssystemet för Närtrafik digitaliseras och att bokning kan ske via Västtrafiks app.

Gällande Närtrafik kan också nämnas att kommunen önskar samtala kring möjligheten att kombinera fler fasta bussturer på sträckan Bollebygd/Sandared (linje 402) samt Bollebygd/Töllsjö utan att detta påverkar möjligheten att resa med Närtrafik utmed aktuella vägsträckor. Vi önskar också en diskussion om huruvida Närtrafikens tider kan utökas för att även passa arbetspendling.

Skolpendling i den allmänna kollektivtrafiken
Alla gymnasieelever i kommunen använder skolkort till och från skolan. Cirka 360 gymnasieelever åker åt olika håll. Merparten cirka 70 procent åker mot Borås, resten av eleverna mestadels Härryda men också mot Göteborg. Gymnasieelever som bor i Töllsjö har fortfarande svårt att ta sig till gymnasiet då det inte finns någon linjelagd kollektivtrafik i Töllsjö till väg 180 mot Borås och Alingsås.

Inför sommaren 2023 och/eller sommaren 2024 utreds möjligheten att köpa sommarlovskort till kommunens ungdomar.

Det kommer inte att ske någon betydande förändring i antal elever som reser till och från Bollebygdskolan med skolkort kommande läsår.

Det planeras för byggnation av en ny skola i Bollebygds kommun, med placering i Bollebygd centralort. Exakt var denna skola skall placeras är ännu inte bestämt, men önskvärt är att föra ett samtal med Västtrafik inför det framtida öppnandet av denna om hur kollektivtrafiken bör anpassas.

Inom ramen för skolpendling kan också nämnas att skolorna har svårigheter att rekrytera lärare och vikarier på grund av bristande kollektivtrafik till de större skolorna i kommunen.

Generella önskemål inför framtiden
Bollebygds kommun anser att det är av stor vikt att Västtrafik ser en helhet för vår växande kommun och arbetar tillsammans med oss i utvecklingen av denna, både vad gäller turdragning och information. Bollebygds kommun ser tydligt att kollektivtrafiken är ett viktigt medel för utveckling av den egna kommunen och för regionen i sin helhet.

Vi vill ha en ökad insyn och vara delaktiga när region, Västtrafik och trafikbolag tar beslut som påverkar kollektivtrafik i kommunen.

Vi måste ha som ambition att kollektivtrafiken anpassas efter medborgarnas behov på ett helt annat sätt än det görs i dag. Vi ser också att samhällstrender såsom ökat distansarbete och ökande ruralisering är två faktorer att ta hänsyn till och som kommer ställa andra krav på framtidens kollektivtrafik. Att Västtrafik generellt ligger i framkant för att utveckla koncept för att möte dessa behov ser vi som väsentligt.

BOLLEBYGDS KOMMUN
Kommunstyrelsen

Ulf Rapp
Kommunstyrelsens Ordförande

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Denna skrivelse har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kommunstyrelseförvaltningen

Therese Fredman | Näringslivsutvecklare
0734-64 70 08 | therese.fredman@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Dialogmöte 2023 med Västtrafik

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar svar på frågor om kollektivtrafiken inför dialogmöte med Västtrafik 2023 i enlighet med yttrande daterat 2023-04-03.

Ärendet

Västra Götalandsregionen är ensam ägare och ansvarar för den allmänna kollektivtrafiken sedan skatteväxling gjordes år 2011. Västtrafik ombesörjer den allmänna kollektivtrafiken utifrån de mål och riktlinjer som beslutats av Västra Götalandsregionen.

Varje år vill Västtrafik ha skriftligt svar på frågor från respektive kommun inför vad Västtrafik kallar ett dialogmöte. Syftet med dialogmötena är att diskutera kollektivtrafikens utveckling utifrån dagens förutsättningar och framtida behov. Dels i frågor som rör kommande trafikplan, dels i mer långsiktiga frågor. För att göra dialogmötena givande för varje kommun vill Västtrafik få inspel kring utvecklingen inom relevanta områden i respektive kommun. Inspelen utgör, förutom underlag inför den gemensamma dialogen, också viktig input till framtagande av långsiktiga utvecklingsplaner för kollektivtrafiken.

Västtrafik önskar få inspel kring eventuella förändringar (med utgångspunkt från föregående års inskickade material) inom följande områden:

- Samhällsutveckling och förändrade resebehov
- Infrastruktur
- Skolpendling i den allmänna kollektivtrafiken
- Tillköp

Västtrafik vill ha de skriftliga svaren senast 2023-06-02

Ekonomiska förutsättningar

Yttrandet är inte förenat med några kostnader eller investeringar.

Bedömning

Bedömning är att vi i yttrandet tar upp alla de frågor som anses viktiga i utvecklingen av kollektivtrafiken i kommunen.

Barnkonsekvensanalys

En väl fungerande kollektivtrafik är en av förutsättningar för att barn och unga skall ges en likvärdig möjlighet att leva ett aktivt, socialt såväl som fysiskt, liv. Möjligheten att resa med kollektivtrafik knyter an till flera av barnkonventionens artiklar, bland annat den mer vägledande artikeln 2 *Barnets rätt till likvärdiga villkor*.

Beslutsunderlag

Yttrande daterat 2023-04-03.

Skickas till

kommun@vasttrafik.se

Yttrandet skall sändas till adressen ovan senast 2023-06-02.

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Therese Fredman
Näringslivsutvecklare

10. Utredning av demokratistipendiet i Bollebygds kommun 2023 KS2023/78

§72

KS2023/78

Utredning av demokratistipendiet i Bollebygds kommun

Beslut

Arbetsutskottet skickar ärendet till kommunstyrelsen utan förslag från arbetsutskottet.

Ärendet

Kommunfullmäktige antog 2009-06-17, § 97, ett reglemente för Bollebygds kommuns demokratistipendium för barn och ungdom. Syftet med stipendiet är att uppmärksamma och uppmuntra de personer som med särskilt engagemang lägger ner tid och kraft på att utveckla demokrati i kommunen. Enligt reglementet kan stipendiet utdelas till enskild eller till två eller flera som utfört demokratiarbete i samarbete. Stipendiet kan endast delas ut till någon som är 0-20 år och som är bosatt eller född i kommunen eller har annan särskild anknytning till kommunen. Ansvaret ligger på kommunstyrelsens arbetsutskott att tillsammans med ungdomsrådet i Bollebygd marknadsföra stipendiet minst en månad före ansökningstidens utgång. Enligt reglementet ska förslagen skickas till ungdomsrådet som sammanställer och tar fram lämpliga kandidater. Stipendiat utses slutligen av kommunstyrelsens arbetsutskott. Demokratistipendiet är en summa på 5000 kr.

Från och med 2009 utlyser Bollebygds kommun årligen stipendiet för barn och ungdomar som arbetar aktivt med demokratifrågor. På dessa 14 år har stipendiet delats ut totalt 10 gånger. Av de 10 gångerna så har det vid 6 tillfällen gått till ungdomsrådet eller till någon styrelsemedlem i ungdomsrådet. De fyra år som stipendiet inte har delats ut har varit på grund av att det inte har kommit in nomineringar eller att inkomna nomineringar inte har uppfyllt kommunens kriterier. Varje år marknadsförs stipendiet på följande vis:

- Annons i Annonsmarknan
- Information på kommunens hemsida
- Sociala medier; Information på ungdomsrådets Instagramkonto, inlägg i Bollebygds forum
- Mejlutskick med information till skolorna
- Affischer görs och sätts upp i skolan, bibliotek, kommunhus, ungdomsrådets anslagstavla, ungdomsgården, mataffären med mera.
- Ungdomsrådet pratar med elevråden om demokratistipendiet
- 2021, utöver den vanliga marknadsföringen så gjordes en film om demokratistipendiet av feriearbetare på kommunstyrelseförvaltningen. Filmen spreds på kommunens hemsida och i sociala medier. Det skrevs en artikel om feriearbetarnas arbete i Borås tidning.
- 2022, utöver den vanliga marknadsföringen så skickades även informationsmejl ut till kommunens föreningsliv

Det har varit svårt och tidskrävande att få in nomineringar till demokratistipendiet. Det ligger mycket marknadsföring bakom stipendiet, men det är ändå svårt att få in nomineringar utanför

ungdomsrådet. De ungdomar som engagerar sig i kommunens ungdomsråd är generellt mycket ambitiösa, seriösa och aktiva inom demokratiarbete, varpå det inte är konstigt att det flera gånger har inkommit nomineringar som avser styrelsemedlemmar i ungdomsrådet. Men eftersom reglementet säger att ungdomsrådet har en betydande roll i processen med stipendiet och ska samla in nomineringar samt lyfta fram lämplig stipendiat till kommunstyrelsens arbetsutskott, så bedöms syftet med demokratistipendiet i första hand vara att uppmärksamma barn och unga som engagerat sig för demokratin utanför ungdomsrådet.

Vidare har ungdomsrådet en nyckelroll i processen, och när det år efter år är svårt att få in nomineringar utanför ungdomsrådet så tappar ungdomarna intresset för demokratistipendiet. Det upplevs inte som en rolig arbetsuppgift längre, utan snarare som en påtvingad uppgift. Ytterligare en svårighet med stipendiet är att om det inkommer en nominering på ett barn eller en ungdom som arbetsgruppen inte känner till, så är det svårt att avgöra hur seriös nomineringen är och att veta ifall det är en lämplig kandidat till demokratistipendiet eller inte. Oseriösa nomineringar har förekommit.

År 2021 lyfte folkhälsostrategen och ungdomsrådet fram problematiken med demokratistipendiet till kommunstyrelsens arbetsutskott. Önskemålet från kommunstyrelsens arbetsutskotts sida var att testa ett år till och försöka marknadsföra stipendiet ytterligare. Utöver den vanliga marknadsföringen så gjordes även informationsutskick till föreningslivet i Bollebygd. Detta gav ingen effekt, det inkom inga nomineringar år 2022.

På ungdomsrådets styrelsemöte 2023-02-27 skedde en omröstning, hur ungdomsrådet ser på saken och vad ungdomsrådet önskar. Samtliga styrelsemedlemmar röstade för att lägga ner demokratistipendiet med motiveringen att det är svårt att få in nomineringar utanför ungdomsrådet.

Demokratistipendiet består av en summa på 5000 kronor. Annons i Annonsmarknan kostar cirka 2500 kronor. När stipendiet delas ut brukar stipendiaten även få en blombukett för 300 kr. Utöver dessa kostnader tillkommer arbetskostnad för den tid som får läggas ner på processen.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att demokratistipendiet inte längre uppfyller sitt syfte och bör därmed avvecklas. Ungdomsrådet har flera idéer på hur medlen skulle kunna användas istället, t ex lägga pengarna på motorburen ungdom, i form av ett garage där de kan vara. En budget till ungdomsrådet, som kan användas till exempelvis kompetenshöjande aktivitet. Höj budgeten för Schools out, medlen skulle räcka till ytterligare en aktivitet. Kommunen bör hitta andra sätt för att främja barn och ungdomars engagemang för demokratin, demokratistipendiet bedöms inte längre uppfylla sitt syfte.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut
Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att avveckla demokratistipendiet för barn och ungdom i Bollebygds kommun, eftersom det är svårt att få in nomineringar utanför

ungdomsrådet.

Ledamöternas förslag till beslut
Ulf Rapp (S) föreslår att ärendet skickas till kommunstyrelsen utan förslag från arbetsutskottet. Förslaget antas.

Beslutsunderlag

- Demokratistipendiet för barn och ungdom i Bollebygds kommun 2023
- Regler för demokratistipendium
- Ungdomsrådets möte 23-02-27

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Kommunstyrelseförvaltningen

Kristina Sunebrand | Folkhälsostrateg
0734-64 70 13 | kristina.sunebrand@bollebygd.se

Kommunfullmäktige

Demokratistipendiet för barn och ungdom i Bollebygds kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att avveckla demokratistipendiet för barn och ungdom i Bollebygds kommun, eftersom det är svårt att få in nomineringar utanför ungdomsrådet.

Ärendet

Kommunfullmäktige antog 2009-06-17 §97 ett reglemente för Bollebygds kommuns demokratistipendium för barn och ungdom. Syftet med stipendiet är att uppmärksamma och uppmuntra de personer som med särskilt engagemang lägger ner tid och kraft på att utveckla demokrati i kommunen. Enligt reglementet kan stipendiet utdelas till enskild eller till två eller flera som utfört demokratiarbete i samarbete. Stipendiet kan endast delas ut till någon som är 0-20 år och som är bosatt eller född i kommunen eller har annan särskild anknytning till kommunen. Ansvaret ligger på kommunstyrelsens arbetsutskott att tillsammans med ungdomsrådet i Bollebygd marknadsföra stipendiet minst en månad före ansökningstidens utgång. Enligt reglementet ska förslagen skickas till ungdomsrådet som sammanställer och tar fram lämpliga kandidater. Stipendiat utses slutligen av kommunstyrelsens arbetsutskott. Demokratistipendiet är en summa på 5000 kronor.

Från och med 2009 utlyser Bollebygds kommun årligen stipendiet för barn och ungdomar som arbetar aktivt med demokratifrågor. På dessa 14 år har stipendiet delats ut totalt 10 gånger. Av de 10 gångerna så har det vid 6 tillfällen gått till ungdomsrådet eller till någon styrelsemedlem i ungdomsrådet. De fyra år som stipendiet inte har delats ut har varit på grund av att det inte har kommit in nomineringar eller att inkomna nomineringar inte har uppfyllt kommunens kriterier.

Varje år marknadsförs stipendiet på följande vis:

- Annons i Annonsmarknan
- Information på kommunens hemsida
- Sociala medier; Information på ungdomsrådets Instagramkonto, inlägg i Bollebygds forum
- Mejlutskick med information till skolorna
- Affischer görs och sätts upp i skolan, bibliotek, kommunhus, ungdomsrådets anslagstavla, ungdomsgården, mataffären med mera.
- Ungdomsrådet pratar med elevråden om demokratistipendiet

- 2021, utöver den vanliga marknadsföringen så gjordes en film om demokratistipendiet av feriearbetare på kommunstyrelseförvaltningen. Filmen spreds på kommunens hemsida och i sociala medier. Det skrevs en artikel om feriearbetarnas arbete i Borås tidning.
- 2022, utöver den vanliga marknadsföringen så skickades även informationsmejl ut till kommunens föreningsliv

Problembeskrivning

Det har varit svårt och tidskrävande att få in nomineringar till demokratistipendiet. Det ligger mycket marknadsföring bakom stipendiet, men det är ändå svårt att få in nomineringar utanför ungdomsrådet. De ungdomar som engagerar sig i kommunens ungdomsråd är generellt mycket ambitiösa, seriösa och aktiva inom demokratiarbete, varpå det inte är konstigt att det flera gånger har inkommit nomineringar som avser styrelsemedlemmar i ungdomsrådet. Men eftersom reglementet säger att ungdomsrådet har en betydande roll i processen med stipendiet och ska samla in nomineringar samt lyfta fram lämplig stipendiat till kommunstyrelsens arbetsutskott, så bedöms syftet med demokratistipendiet i första hand vara att uppmärksamma barn och unga som engagerat sig för demokratin utanför ungdomsrådet.

Vidare har ungdomsrådet en nyckelroll i processen, och när det år efter år är svårt att få in nomineringar utanför ungdomsrådet så tappar ungdomarna intresset för demokratistipendiet. Det upplevs inte som en rolig arbetsuppgift längre, utan snarare som en påtvingad uppgift.

Ytterligare en svårighet med stipendiet är att om det inkommer en nominering på ett barn eller en ungdom som arbetsgruppen inte känner till, så är det svårt att avgöra hur seriös nomineringen är och att veta ifall det är en lämplig kandidat till demokratistipendiet eller inte. Oseriösa nomineringar har förekommit.

År 2021 lyfte folkhälsostrategen och ungdomsrådet fram problematiken med demokratistipendiet till kommunstyrelsens arbetsutskott. Önskemålet från KSAU:s sida var att testa ett år till och försöka marknadsföra stipendiet ytterligare. Utöver den vanliga marknadsföringen så gjordes även informationsutskick till föreningslivet i Bollebygd. Detta gav ingen effekt, det inkom inga nomineringar år 2022.

På ungdomsrådets styrelsemöte 2023-02-27 skedde en omröstning, hur ungdomsrådet ser på saken och vad ungdomsrådet önskar. Samtliga styrelsemedlemmar röstade för att lägga ner demokratistipendiet med motiveringen att det är svårt att få in nomineringar utanför ungdomsrådet.

Ekonomiska förutsättningar

Demokratistipendiet består av en summa på 5000 kronor. Annons i Annonsmarknan kostar cirka 2500 kronor. När stipendiet delas ut brukar stipendiaten även få en blombukett för 300 kr. Utöver dessa kostnader tillkommer arbetskostnad för den tid som får läggas ner på processen.

Bedömning

Demokratistipendiet uppfyller inte längre sitt syfte och bör därmed avvecklas.

Ungdomsrådet har flera idéer på hur medlen skulle kunna användas istället (protokoll från ungdomsrådets styrelsemöte 2023-02-27);

1. Lägg pengarna på motorburen ungdom- ett garage där de kan vara.
2 En budget till ungdomsrådet, som kan användas till exempelvis kompetenshöjande aktivitet

3. Höj budgeten för Schools out, medlen skulle räcka till ytterligare en aktivitet

Barnkonsekvensanalys

Kommunen bör hitta andra sätt för att främja barn och ungdomars engagemang för demokratin, demokratistipendiet bedöms inte längre uppfylla sitt syfte.

Beslutsunderlag

- Reglemente för Bollebygds kommuns demokratistipendium för barn och ungdom (2009-06-17).
- Protokoll från ungdomsrådets styrelsemöte 2023-02-27

Skickas till

ungdomsradet@bollebygd.se

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Kristina Sunebrand
Folkhälsostrateg

BOLLEBYGDS KOMMUN

Ungdomsrådets styrelsemöte, 2023-02-27

Närvarande: Elias Wennerlund, Emanuel Andreasson, Erik Verhagen, ~~Christian Eloniemi,~~ Agnes Lönnblad, ~~Felicia Ahlgren~~, Ella Claesson, ~~Emil Philman~~ och Kristina Sunebrand

1. **Välkomna!**
2. **Utse ordförande: Elias**
3. **Förra mötesanteckningarna**
4. **Besök av kultur- och fritidschefen**
   Robert berättar om en idé som han har gällande att ordna en utomhusbio i sommar. Ungdomsrådet gillar idén och vill gärna vara delaktiga. Robert återkommer längre fram när finansieringsfrågan har löst sig.

   Picknick i parken
   Aktiviteter de tre första söndagarna i juni. Robert efterfrågar tips på aktiviteter som lockar den yngre målgruppen; gärna aktiviteter som passar hela familjen. Musik. Allsång. Rådet får fundera vidare och återkomma.

5. **Demokratistipendiet**
   Rådet röstar för att lägga ner demokratistipendiet. Det är svårt att få in nomineringar utanför ungdomsrådet.

   Vad kan göras med 5000 kr istället?

   1. Lägga pengarna på motorburen ungdom- ett garage där de kan vara.
   2 En budget till ungdomsrådet, som kan användas till tex kompetenshöjande aktivitet?
   3. Höja budgeten för Schools out, kan bli ytterligare en aktivitet

6. **Ungdomar från Svenljunga önskar komma på studiebesök**
   I Svenljunga kommun arbetar de lite extra med barn och ungas inflytande och delaktighet. Under en workshop med ungdomar kom idén om att eventuellt starta ett ungdomsråd, och nu önskar de att få komma på studiebesök till Bollebygd för att få se hur rådet arbetar. Förslagsvis lägger vi upp det så att de får en genomgång av hur ni arbetar, vi delger våra tips och berättar vilka frågor ni hanterar. Därefter kan de även sitta med som åhörare under ett möte. De är varmt välkomna! Kristina kontaktar Svenljunga kommun och bjuder in dem till den 4:e april .

7. Förfrågan från centerpartiet i Bollebygd
   Ordförande för centerpartiet har hört av sig och undrar om ni vill komma på något av Centerpartiets möten? De vill gärna höra era tankar och idéer.
   Rådet tycker att det låter intressant men vill hålla sig utanför partipolitiken. Kristina återkopplar till centerpartiet. Om fler partier bjuder in så kommer rådet gärna.

8. **Demokratipengen**
   Vad funkade bra sist? Hur lägger vi upp mötet? Förslagen lades upp i ett Excellark förra gången vilket effektiviserade mycket. Det är negativt om skolorna bara kommer med dyra förslag, det blir svårt att fördela potten. Emanuel fixar en tipspromenad. Marknadsföra ungdomsrådet på fördelningsmötet!

   Demokratipengen; förslag skickas in senast 30 mars, fördelningsmötet sker den 20 april kl 9-12.

9. **Discord server**
   Rådet beslutar att lägga ner servern, har ej kommit på ett bra användningsområde.

10. **Fler medlemmar till rådet?**
    Elias har besökt elevrådet. En person var intresserad, Vilma, se till att hon bjuds in i gruppen. Ungdomsrådet kan gå runt bland sjuorna, men det ska passa schemat.
    Elias kollar med Christian om han vill vara kvar.
    Emanuel och Elias spånar på affisch att hänga upp på skolan.
    Inlägg på instagram

6. Nästa möte

Måndag 13 mars kl 16:30 digitalt möte, fokus på remiss detaljplan (Remissvar skickas in 1-17 mars).

Tisdag 4 april kl 16:50 Tingshuset, studiebesök från Svenljunga

Tack för idag!

Vid anteckningarna / Kristina Sunebrand

11. Intern kontroll 2022, kommunstyrelsens bedömning KS2023/74

§75

KS2023/74

Intern kontroll 2022, kommunstyrelsens bedömning

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen godkänner rapporten och överlämnar den till kommunfullmäktige som information (meddelande).

Ärendet

Enligt kommunens reglemente för internkontroll ska kommunstyrelsen årligen upprätta en rapport över kommunens samlade resultat avseende internkontroll. Kommunstyrelseförvaltningens bedömning är att nämnderna i huvudsak förstår vikten av internkontrollarbetet och att den har utvecklats jämfört med tidigare år. Kommunstyrelsen ger i rapporten några rekommendationer för att hjälpa nämnderna att ta fram mer heltäckande risk- och väsentlighetsanalys.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut
Kommunstyrelsen godkänner rapporten och överlämnar den till kommunfullmäktige som information (meddelande).

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Intern kontroll 2022, kommunstyrelsens bedömning
- Internkontroll 2022, kommunstyrelsens bedömning
- Internkontroll, reglemente

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

2023-04-17
Fastställd: Kommunstyrelsen 2023-05-23, § x

Dokumentansvarig: Ekonomichef

Dnr : **KS2023/74-3**

Internkontroll 2022, kommunstyrelsens bedömning

Inledning

Enligt kommunens reglemente för internkontroll ska kommunstyrelsen årligen upprätta en rapport över kommunens samlade resultat avseende internkontroll. Rapporten beslutas av kommunstyrelsen och överlämnas till kommunfullmäktige som meddelande, även revisorerna får tillgång till den. Utifrån genomgången kan kommunstyrelsen begära in förtydliganden eller ge rekommendationer till nämnderna. Årets genomgång visar på att flera av nämnderna har förbättrat arbetet med intern kontroll vilket är positivt. Kommunstyrelsen lämnar dock några rekommendationer inför framtida arbete med risk- och väsentlighetsanalys.

Utbildningsnämndens och socialnämndens risk- och väsentlighetsanalyser saknar information som rör ekonomi vilket kan vara ett utvecklingsområde i framtida arbete.

Kommunstyrelsen konstaterar även att inköpsfrågor enbart finns med i kommunstyrelsens internkontrollplan. Även om kommunstyrelsen ansvarar för upphandlingsfunktionen ansvarar nämnderna för sina avrop och direktupphandlingar under 300 tkr och det kan finnas risker att avrop och direktupphandlingar görs på ett felaktigt sätt.

Utbildningsnämnden

Nämndens internkontrollplan
Det finns sju punkter upptagna i nämndens risk- och väsentlighetsanalys, av dessa är de två riskerna som bedöms som högst medtagna i internkontrollplanen. Fokus på risk- och väsentlighetsanalysen ligger på verksamhetsfrågor. Det saknas dock risker avseende ekonomi och finansiell rapportering.

Nr	Process rutin/system	Kontrollmoment	Kontrollansvar	Metod
1	Skolplikt	Hemkommunens ansvar för skolpliktsbevakning	Utvecklingsledare	Första skolveckan efter sommar- och jullov. Kontroll av skolplacering för samtliga skolpliktiga elever folkbokförda i Bollebygds kommun. Revidering av huvudmannens rutiner
2	Särskilt stöd	Efterlevande av lagar och förordningar. Åtgärdsprogram utformas enligt skollagen	Utvecklingsledare	Dokumentgranskning

Kommunstyrelsens synpunkter och rekommendationer
Kommunstyrelsen bedömer att den uppföljning som är gjord är tillräcklig för de kontrollmoment som tagits fram. Rapporteringen har utvecklats sen föregående år.

Kommunstyrelsen anser dock att nämnden måste utveckla risk- och väsentlighetsanalysen så att den ger en mer heltäckande bild av nämndens risker. Ekonomiska och finansiella risker är ett uttalat område för intern kontroll i kommunens reglemente men finns inte med i nämndens risk- och väsentlighetsanalys. Självklart kan dessa risker bedömas så låga att de inte behöver vara med som kontrollmoment i internkontrollplanen men då bör det också framgå av risk- och väsentlighetsanalysen att det är en bedömning som är gjord.

Socialnämnden

Nämndens internkontrollplan
Det finns 13 punkter upptagna i nämndens risk- och väsentlighetsanalys, av dessa är de fem riskerna som bedöms som högst medtagna i internkontrollplanen. Fokus på risk- och väsentlighetsanalysen ligger på verksamhetsfrågor. Likt utbildningsnämnden saknas dock risker avseende ekonomi och finansiell rapportering.

Nr	Process rutin/system	Kontrollmoment	Kontrollansvar	Metod
1	Risk att brist på bostäder leder till att kommunen inte fullgöra vårt ansvar enligt lagstiftning.	Andelen tillfälliga boendelösningar och kostnader för externa boenden.	Verksamhetschef och förvaltningschef	Ekonomi, delta i samverkan
2	Risk är att beslut inte kan verkställas på grund av brist på särskilda boenden	Ej verkställda beslut	Verksamhetschefer	Kontinuerlig uppföljning, analys och eventuell åtgärd
3	Risk för fortsatt hög sjukfrånvaro	Statistik	Alla chefer	Frisknärvaro
4	Risk för ökat hot om våld och otillåten påverkan	Kia	Förvaltningschef	Information, dialog, kunskapshöjning
5	Risker med bristfälliga lokaler.	Att arbetet fortsätter enligt lokalförsörjningsplanen.	Förvaltningschef	Delta i samverkan.

Kommunstyrelsens synpunkter och rekommendationer
I verksamhetsplan och budget listades 5 kontrollmoment, av dessa är enbart 4 medtagna i årsrapporten vilket efter dialog med förvaltningen beror på att det har missats i rapporteringen. Återrapporteringen ger en bra bild om hur kontrollen har utförts och att det kommer genomföras vidare åtgärder i de fall det behövs.

Kommunstyrelsen anser dock att nämnden måste utveckla risk- och väsentlighetsanalysen så att den ger en mer heltäckande bild av nämndens risker. Ekonomiska och finansiella risker är ett uttalat område för intern kontroll i kommunens reglemente men finns inte med i nämndens risk- och väsentlighetsanalys. Självklart kan dessa risker bedömas så låga att de inte behöver vara med som kontrollmoment i internkontrollplanen men då bör det också framgå av risk- och väsentlighetsanalysen att det är en bedömning som är gjord.

Samhällsbyggnadsnämnden

Nämndens internkontrollplan
Samhällsbyggnadsnämnden har genomfört en workshop där en risk- och väsentlighetsanalys har genomförts. Utifrån den har följande internkontrollplan tagits fram.

Nr	Process rutin/system	Kontrollmoment	Kontrollansvar	Metod
1	Byggprojekt. Större projekt som genomförs under året granskas.	Säkerställa att större byggprojekt bedrivs på ett ändamålsenligt sätt utifrån perspektiven ekonomi och kvalitet/dokumentation	Fastighetschef	Förvaltningsekonom genomför kontroller kvartalsvis för att säkerställa en god kostnadskontroll. Det kräver god dokumentation i projektet.
2	Myndighetsärenden. Kontroll/stickprov kvartalsvis av kvalité, hantering och debitering per ärendegrupp. Samtliga ärenden gällande byggsanktionsavgifter kontrolleras under året	Säkerställa kvaliteten i de myndighetsbeslut som tas	Bygg- och miljöchef	Kontroll av att skriftliga rutiner/handläggarstöd har tagits fram för de vanligaste ärendetyperna inom respektive område. Säkerställa kvalité, hantering och debitering utifrån framtagna rutiner. Stickprov i olika ärendegrupper bygglov, förhandsbesked, dispenser, enskilda avlopp, miljötillsyn, livsmedel.) Samtliga ärenden gällande byggsanktionsavgifter kontrolleras under året.
3	Delegationsbeslut som inte upprättas.	Stöd i tillämpning av delegationsordningen. Kontroll att beslut fattas inom ramen för gällande delegationsordning.	Samtliga enhetschefer (ej inom myndighetsdelarna)	Förvaltningschef och nämndsekreterare kontrollerar och stödjer inför varje nämndsammanträde.
4	Informationssäkerhet - klassning	Att befintliga och tillkommande verksamhetssystemen inom förvaltningen är informationssäkerhetsklassade i enlighet med verktyget KLASSA	Förvaltningschef med stöd av informationssäkerhetssamordnare	Klassning genomförs under året. Kontroll att så skett. Eventuella avvikelser hanteras löpande

5	Informationssäkerhet- PUB-avtal	Inventera PUB-avtal (personuppgiftsbiträdesavtal) och säkerställa att dessa inte möjliggör tredjelandsöverföringar	Förvaltningschef med stöd av informationssäkerhetssamordnare	Inventering genomförs under året. Kontroll att så skett. Eventuella avvikelser hanteras löpande.

Kommunstyrelsens synpunkter och rekommendationer
Samhällsbyggnadsnämndens interna kontroll har utvecklats sen föregående år och fler relevanta kontrollmoment har lagts till vilket är positivt. Däremot konstateras att 2 av 5 kontrollmoment i internkontrollplanen inte genomförts till följd av vakanta tjänster. Uppföljning av internkontrollplanen är en viktig del av nämndens ansvar och det är inte bra att flera kontrollmoment inte genomförs, samhällsbyggnadsnämnden uppmanas därför att säkerställa att en tillräcklig redundans finns så att uppföljningen av internkontrollplanen inte är helt beroende av en viss tjänst eller funktion finns på plats.

Kommunstyrelsen

Nämndens internkontrollplan
Kommunstyrelsen har listat 24 riskområden i sin budget för 2022. Kommunstyrelsen genomförde ingen fullskalig risk- och väsentlighetsanalys inför intern kontrollplanen 2022. Däremot gjordes en genomgång av den befintliga riskanalysen och mindre revideringar genomfördes bl.a. har en punkt kopplat till informationssäkerhet lagts till. Under året genomfördes däremot workshops vid tre tillfällen avseende risk- och väsentlighetsanalys inför 2023 års verksamhetsplan.

Det är några områden som får högre poäng än de ovanstående, men där finns det en beskrivning varför inte dessa tas med till internkontrollplanen.

Nr	Process rutin/system	Kontrollmoment	Kontrollansvar	Metod
12	Inköp	Uppföljning av leverantörer med stor inköpsvolym för att säkerställa avtalade villkor och priser.	Kommunjurist	Stickprov
18	Jävssituationer kring ekonomihantering, anställda attesterar känsliga egna inköp	Kontroll av attestregelverket och hur det följs.	Kommuncontroller	Stickprov
24	Röjande av känsliga personuppgifter eller sekretessuppgifter	Uppföljning av anmälda incidenter till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY)	Informationssäkerhetshandläggare	

Kommunstyrelsens synpunkter och rekommendationer

Samtliga kontrollmoment som tagits upp i intern kontrollen har genomförts och resultatet beskrivs kortfattat i kommunstyrelsens årsrapport. Det är positivt att en workshop genomfördes under 2022 och framöver kan avrapporteringen bli mer informativ t.ex. mer information om vilka åtgärder som granskningen har medfört. En annan rekommendation är att framöver även rapportera andra åtgärder under året som har en koppling till intern kontroll.

Revidering Reglemente Intern kontroll

1§ Syfte

Reglementet syftar till att säkerställa att kommunstyrelse och nämnder upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll genom att tydliggöra ansvar och skyldigheter hos såväl politiker och tjänstemän samt skapa system för kontroll och tillsyn.
Det primära syftet är att säkerställa att de av fullmäktige fastställda målen uppfylls.
Reglementet syftar vidare till att tillse att följande mål uppnås:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet, det vill säga god ekonomisk hushållning
- Tillförlitlig och ändamålsenlig information om ekonomi och verksamhet
- Efterlevnad av lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera

2§ Kommunstyrelsen

Ansvar
Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll. I detta ligger ett ansvar för att en organisation kring intern kontroll upprättas samt att denna utvecklas utifrån kommunens kontrollbehov. Kommunstyrelsen har också till uppgift att formulera förvaltningsövergripande regler kring intern kontroll.

Skyldigheter
Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från nämndernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll. I de fall förbättringar i kontrollsystemet krävs ska kommunstyrelsen föreslå sådana.

Kommunstyrelsen ansvarar vidare för att årligen upprätta en rapport över kommunens samlade resultat avseende intern kontroll. Rapporten ska samtidigt överlämnas till kommunens revisorer.

3§ Nämnderna

Ansvar
Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Den enskilda nämnden ska se till att en organisation upprättas för den interna kontrollen och att regler och anvisningar för den interna kontrollen antas.
De interna kontrollrutinerna får inte kravmässigt ställas lägre än vad som är bestämt i de centralt fastställda reglerna.

Nämnderna ska årligen som en del i verksamhetsplanen för kommande år fastställa en internkontrollplan. Planen ska minst innehålla:

- Kontrollområde
- Kontrollmetod
- Risk- och väsentlighetsbedömning utifrån genomförd risk- och väsentlighetsanalys, se bilaga 1.
- Ansvarig för kontrollen
- När rapportering ska ske och till vem

Skyldigheter
Nämnderna ska en gång under löpande år samt i samband med årsredovisning skriftligt rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen till kommunstyrelsen.

När det gäller måluppfyllelse av de av kommunfullmäktige fastställda mål görs en samlad redovisning av kommunstyrelsen utifrån rapportering från nämnderna. Den presenteras i delårsrapporterna samt årsredovisningen.

4§ Förvaltningschef

Ansvar
Inom nämndernas verksamhetsområden ansvarar förvaltningschef för att konkreta regler och anvisningar är utformade för att upprätthålla en god intern kontroll. Dessa regler ska antas av nämnderna.

I förvaltningschefens ansvar ligger också att leda arbetet med att åstadkomma och upprätthålla en god intern kontroll bland annat genom att säkerställa att upprättade regler och rutiner efterlevs. Vid konstaterade brister ska förvaltningschef omgående ta initiativ till att åtgärder vidtas.

Skyldigheter
Förvaltningschef ska löpande rapportera till nämnd om hur den interna kontrollen fungerar. Eventuella avvikelse ska snarast rapporteras till nämnd och åtgärdsplan tas fram.

Förvaltningschefen är vidare skyldig att vid yttranden/rapporter från kommunens revisorer redovisa till kommunfullmäktige i samråd med revisionens ordförande hur detta omhändertas/åtgärdas.

5§ Verksamhetsansvariga chefer

Ansvar
Verksamhetsansvariga chefer på olika nivåer i organisationen ska verka för att de arbetsmetoder som används bidrar till en god intern kontroll.

Skyldigheter
De verksamhetsansvariga cheferna är skyldiga att följa antagna regler och anvisningar om intern kontroll samt informera övriga anställda om innebörden av dessa.
Brister i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till närmaste chef.

6§ Övriga anställda

Skyldigheter

Alla anställda är skyldiga att följa antagna regler och anvisningar i sin arbetsutövning. Brister i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till närmaste chef (eller till chef ovan den närmaste utifall den sistnämnde är delaktig).

Tillämpningsanvisningar till reglemente för intern kontroll

1§

Målet *ändamålsenlig och kostnadseffektiv* verksamhet innefattar att ha kontroll över ekonomi, prestationer och kvalitet samt säkerställa att fattade beslut verkställs och följs upp i förhållande till budget och mål.

Målet *tillförlitlig ekonomisk rapportering och information* om verksamheten innebär att kommunstyrelse och nämnderna samt de verksamhetsansvariga ska ha tillgång till rättvisande räkenskaper. Därutöver ingår ändamålsenlig och tillförlitlig redovisning av prestationer avseende kvantitet och kvalitet samt annan relevant information om verksamheten och dess resursanvändning.

Målet *efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, politiska beslut, riktlinjer med mera* innefattar lagstiftning såväl som kommunens interna regelverk samt med olika parter ingångna avtal.

2§

I en *god intern kontroll* ingår främst

- funktionell organisation, det vill säga tydlig ansvarsfördelning och god information och kompetens
- ändamålsenliga, säkra och dokumenterade processer och rutiner
- bra styrning av ekonomi och verksamhet (effektiv verksamhet)
- god uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet
- rättvisande redovisning
- attester och andra löpande kontroller
- internkontrollplaner och internrevisioner

Kommunstyrelsen har enligt Kommunallagens 6 kap 1§ och 3§ ansvar för att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter samt att ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Uppsikten innebär en rätt att göra påpekanden, lämna råd och anvisningar samt, då det bedöms som nödvändigt, lämna förslag till fullmäktige om förändringar.

Styrelsen, eller den styrelsen utser, fastställer senast i samband med bokslutsanvisningarna när skriftlig uppföljning av internkontrollplanen ska avlämnas. Rapporteringen ska innehålla omfattning av utförd uppföljning, utfallet och eventuellt vidtagna åtgärder.

3§

Nämndernas ansvar för den interna kontrollen anges i Kommunallagen 6 kap 7§.
Det är alltid respektive nämnd som har det yttersta ansvaret för att utforma en god intern kontroll.

4§
Förvaltningschefen svarar för att minst en gång under löpande år samt vid årsredovisningen skriftligt rapportera till nämnd. Rapporteringen ska ge en samlad bedömning om hur den interna kontrollen fungerar.

5 och 6§
Avsikten med den interna kontrollen är att tveksamheter eller felaktigheter ska kunna undanröjas eller stoppas. Syftet med omedelbar rapportering av brister är att man inom förvaltningen omgående ska kunna vidta åtgärder för att komma till rätta med de fel och brister som upptäckts.

12. Budgetunderlag 2024-2026, kommunstyrelsen KS2023/104

§76 KS2023/104

Budgetunderlag 2024-2026, kommunstyrelsen

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen antar upprättat budgetunderlag för kommunstyrelsen 2024–2026.

Ärendet

Enligt kommunens styrmodell är det mål- och budgetförutsättningar som är det första underlaget som tas fram i den årliga planerings- och budgetprocessen. Mål- och budgetförutsättningarna tas fram kommungemensamt och behandlas i kommunstyrelsen i februari/mars. Därefter ska respektive nämnd upprätta förslag till budgetunderlag som beskriver konsekvenserna av den preliminärt tilldelade ramen samt kompletterande information/specificering av förändrade behov.

Ärendet behandlar kommunstyrelsens budgetunderlag. Kommunstyrelsen har en särställning jämfört med övriga nämnder på så sätt att uppdraget är bland annat att samordna, leda och stödja övriga nämnder/förvaltningar. Detta uppdrag behöver utvecklas. Vissa uppdrag, åtaganden och behov som kommunen har uppfylls till viss del eller inte alls och ett aktivt ställningstagande måste göras. I vissa frågor kommer förstärkningar på kommunstyrelsen innebära fördelar för övriga nämnder medan minskningar i många fall kan innebära suboptimering.

Preliminär budgetram 2024

Ram 2023	**62,9**
Förändringsuppdrag	-0,6
Ram 2024	**62,3**

Kommunstyrelsens ram föreslås minskas från 62,9 till 62,3 mnkr vilket beror på det förändringsuppdrag som givits. Kommunstyrelsen erhåller inga tillskott baserat på befolkningstillväxt och har heller inga större interna eller externa intäkter, utan har en helt ramfinansierad budget.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut
Kommunstyrelsen antar upprättat budgetunderlag för kommunstyrelsen 2024–2026.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Budgetunderlag 2024-2026, kommunstyrelsen
- Budgetunderlag kommunstyrelsen 2024-2026

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Gäller för: Kommunstyrelsen
Dokumentansvarig: Ekonomichef

Dnr : **KS2023/104-3**

Budgetunderlag kommunstyrelsen 2024-2026

Postadress
517 83 Bollebygd
Besöksadress
Ballebovägen 2
Telefon
033–231300
Telefax
033-231428
Webbplats
www.bollebygd.se
E-post
kommunen@bollebygd.se

Budgetunderlagets funktion

Enligt kommunens styrmodell är det mål- och budgetförutsättningar som är det första underlaget som tas fram i den årliga planerings- och budgetprocessen. Mål- och budgetförutsättningarna tas fram kommungemensamt och behandlas i kommunstyrelsen i februari. Därefter ska respektive nämnd upprätta förslag till budgetunderlag som beskriver konsekvenserna av den preliminärt tilldelade ramen samt kompletterande information/specificering av förändrade behov. I denna rapport beskrivs kommunstyrelsens budgetunderlag för 2024–2026.

Kommunstyrelsen har en särställning jämfört med övriga nämnder på så sätt att uppdraget är bland annat att samordna, leda och stödja övriga nämnder/förvaltningar. Detta uppdrag behöver utvecklas. Vissa uppdrag, åtaganden och behov som kommunen har uppfylls till viss del eller inte alls och ett aktivt ställningstagande måste göras. I vissa frågor kommer förstärkningar på kommunstyrelsen innebära fördelar för övriga nämnder medan minskningar i många fall kan innebära suboptimering.

Preliminär budgetram 2024

Ram 2023	**62,9**
Förändringsuppdrag	-0,6
Ram 2024	**62,3**

Kommunstyrelsens ram föreslås minskas från 62,9 till 62,3 mnkr vilket beror på det förändringsuppdrag som givits. Kommunstyrelsen får inga tillskott baserat på befolkningstillväxt och har heller inga större interna eller externa intäkter, utan har en helt ramfinansierad budget.

Önskemål om utökad ram

E-arkiv

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet i Bollebygds kommun. Alla kommuner har ansvar för att spara information, oavsett om den är i pappersform eller digital. Det framgår i tryckfrihets-förordningen, arkivlagen och annan lagstiftning. Idag är arkivet i Bollebygds kommun utformat utifrån att bevara fysiska handlingar – inte digital information. På sikt behöver kommunen övergå till e-arkiv (sparande i digital form) där syftet är att ha ett arkiv i nutid där den digitala informationen bevaras och används för olika syften. E-arkiv är en funktion för långtidsbevarande och hållbar hantering av digital information. E-arkiv är navet i kommunernas informations-hantering och ska vara hållbar: hållbar över tid, ekonomiskt hållbar, hållbar utifrån användarens behov och demokratiskt hållbar.

I december 2021 gjorde kommunstyrelseförvaltningens bedömning är att Bollebygds kommun inte var redo att gå med i Boråsregionens samverkansprojektet kring e-arkiv då det saknades grundläggande delar inom arkivfrågor i kommunen. Idag finns de grundläggande delarna på plats, bland annat har en tjänst som informationssäkerhetssamordnare och en arkivarie tillkommit.

I september 2022 inleddes en förstudie för införande av e-arkiv inom medlemskommunerna och Boråsregionens kommunalförbundet. Uppdraget kommer ursprungligen från den gemensamma e-handlingsplanen som kommunerna tagit fram i samverkan. Genom samverkan kan de gemensamma resurserna användas kostnadseffektivt och en gemensam organisation möjliggör ett bra stöd för kommunerna i e-arkivfrågor.

Projekt e-arkiv i samverkan för sex kommuner (alla förutom Borås och Bollebygd) är beräknat till en kostnad om 8,2 mnkr tre år exklusive upphandling och arbetstid i respektive kommun. Arbetstid beräknas till ca 10 % i respektive kommun som behöver avsättas i det gemensamma projektet.

Kostnad år 2 beräknas till 37 kr/invånare och år 3 till 29 kr/invånare. Beräknad kostnad för drift och underhåll från år fyra ligger på 15–20 kr/invånare och år och omfattar support, underhåll, drift och förvaltning.

Kostnad för Bollebygds del år 2023 uppgår till 0,4 mnkr, år 2024 till 0,3 mnkr och från år 2025 och framåt 0,2 mnkr. Beräkning är gjord på 9800 invånare.

Bollebygds kommun kan om nödvändiga beslut fattas gå med i samverkansprojektet under 2023/2024. Bollebygds kommun får betala kostnaden för 2023 men kan ges anstånd att betala den 2024. Den totala kostnaden för år 2023 och 2024 uppgår till 0,6 mnkr. För att kunna gå in i projektet och gå in i e-arkiv behöver kommunstyrelsen få täckning för kostnaderna.

Lag om kommunernas ansvar för brottsförebyggande arbete
Den 1 juli 2023 träder en ny lag i kraft som ger kommunerna ett brottsförebyggande ansvar. Lagen föreslås heta Lag om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete.

Den nya lagen pekar på att det krävs ett gemenskap strukturerat och långsiktigt brottsförebyggande arbete i hela samhället. Kommunernas uppdrag innebär att de tillsammans med Polismyndigheten utgör kärnan i det lokala brottsförebyggande arbetet. För att säkerställa att kommunernas brottsförebyggande arbete är effektivt och kunskapsbaserat regleras alltså kommunernas ansvar i en ny lag.

Enligt lagen ska kommunerna ta fram en lägesbild över brottsligheten i kommunen och utifrån denna ta ställning till behovet av åtgärder och besluta om en åtgärdsplan. Kommunerna ska också ta ansvar för samordningen av det lokala brottsförebyggande arbetet och inrätta en samordningsfunktion.

Förvaltningens bedömning är att det utökade uppdraget inte ryms in någon befintlig tjänst utan att det behövs ett tillskott motsvarande en 25–30 % tjänst vilket motsvarar 0,2 mnkr.

IT-säkerhet
Kommunstyrelsen har under flera år arbetat aktivt med att förbättra driftsäkerheten till följd av ökade omvärldshot och högre krav från verksamheterna.

I dagsläget finns ingen beredskap utanför kontorstid samtidigt som önskemålen finns från verksamheterna på tillgängliga system dygnet runt alla dagar i veckan, dessutom kan IT-incidenter inträffa när som helst på dygnet vilket också driver ett ökat behov. Trots att nuvarande personal inte har något beredskapsavtal har de vid incidenter och frågor från verksamheterna (t.ex. lösenordsbyte) ställt upp och arbetat, förvaltningens bedömning är att det inte är en hållbar lösning på sikt. Ett arbete pågår för att se hur en beredskap skulle kunna se ut men det kommer oundvikligen innebära ökade kostnader. Förra året lyftes denna fråga, men då ingen lämplig lösning hittades kvarstår behovet.

Totalt uppskattar i dagsläget kommunstyrelseförvaltningen att området IT-säkerhet kommer behöva förstärkas med ca 0,3 mnkr inför 2024.

En mer noggrann genomgång med mer konkreta förslag kommer presenteras i samband med budgetarbetet under hösten, men förvaltningen vill redan nu lyfta behovet om tillskott.

HR-medarbetare
HR-avdelningen uppdrag är att vara en stöd- och kontrollfunktion som ska stödja och coacha chefer inom hela HR-området. Detta görs dels genom att ta fram och underhålla processer inom hela löne-/och HR-området, dels genom att stödja och stötta chef när det gäller alla frågor som rör medarbetare, arbetsmiljö, rekrytering och arbetsrätt. Utöver detta har HR-avdelningen ansvar för systemförvaltning och utveckling i flera stödsystem inom HR-området som chefer i organisationen använder dagligen. HR har ansvar för både det strategiska arbetet och det dagliga chefsnära arbetet.

HR-avdelningen har sedan 2016 bestått av samma antal medarbetare trots att organisationen växer och att kraven förändras. Antalet anställda har ökat med ca 100 månadsavlönade och antalet chefer har ökat med ca 10 sedan 2016. Kraven på redovisning till andra myndigheter, kraven på att ta fram handlingsplaner och dokument i lagstiftning etc. har också ökat markant sedan 2016. HR-avdelningen har också infört fler system för att hjälpa cheferna att uppfylla krav i lagstiftning för till exempel rehabilitering av medarbetare, för att uppfylla lagen om anställningsskydd och arbetsmiljölagstiftningens krav om uppföljning av arbetsmiljön. Även dessa system kräver systemförvaltning och utveckling. I tider då tiden inte räcker till prioriteras det verksamhetsnära arbetet där HR stöttar chefer i organisationen inom alla delar i HR-området. Det blir då på bekostnad av det strategiska arbetet inom till exempel arbetsmiljö, strategisk kompetensförsörjning, rekrytering, attraktiv arbetsgivare, chefsutveckling och medarbetarutveckling etc och utvecklingen och förvaltningen av verksamhetssystemen inom HR.

För att kunna fokusera på både det verksamhetsnära arbetet och det strategiska arbetet behöver HR-avdelningen en HR-medarbetare till.

Genom att anställa en till HR-specialist till kan fokus läggas på att förbättra och utveckla processerna inom HR-området, öka stödet till cheferna i organisationen och också arbeta med de strategiskt viktiga frågorna så som kompetensförsörjning, rekrytering och arbetsmiljö. Det skulle ge chefer i hela verksamheten bättre förutsättningar att vara chef och fokusera på sin kärnprocess.

Kostnaden för en HR-medarbetare beräknas till ca 0,7 mnkr. För att möjliggöra en medarbetare till på HR-avdelningen behöver kommunstyrelsen täckning av kostnaderna.

Hantering av förändringsuppdrag
Kommunstyrelsen får inga tillskott baserat på befolkningstillväxt eller liknande utan har en helt anslagsfinansierad budget. Det innebär att det inte sker något tillskott till verksamheten med automatik. Kostnaderna under kommunstyrelsen kan delas in i två delar.

Den kommunövergripande delen som t.ex. finansierar gemensamma lokaler, räddningstjänst, kollektivtrafik osv. är väldigt svåra att påverka och bestäms på många sätt av andra än kommunstyrelsen själva.

Den andra delen är kommunstyrelsens egna verksamheter med ekonomi/IT, HR/Lön och administrativa enheten. Dessa kostnader går att minska men det kommer få konsekvens för övriga nämnder. Förvaltningens bedömning är att det snarare behövs satsas på kommunstyrelsens verksamheter för att erbjuda ett än bättre stöd än att det minskas. Det finnas annars risker att nämnderna behöver bygga upp egna suboptimerade funktioner inom de områden där kommunstyrelsen behöver minska.

Som tidigare nämnts riskerar kostnadsminskningar på kommunstyrelsens verksamhet leda till utökade kostnader eller minskat stöd för kommunens övriga nämnder. Detta är något kommunstyrelsen gärna undviker men samtidigt måste kommunstyrelsen i första hand säkerställa finansiering åt övergripande funktioner samt funktioner som säkerställer kommunstyrelsens uppdrag att leda och samordna. Vissa mindre kostnadsbesparingar kan genomföras utan större konsekvenser och det är något som förvaltningen har arbetat aktivt med under flera år, men det finns mer att göra.

Kommunstyrelsen har under flera år visat på ganska stora överskott och det har inneburit att kommunstyrelsen ibland har tagit kostnader som kanske egentligen skulle höra hemma i en annan nämnd, detta har inte på något sätt varit optimalt utifrån ett ekonomistyrningsperspektiv men samtidigt ett smidigt sätt att hantera vissa kostnader, det rör främst kostnader mellan samhällsbyggnadsförvaltningens verksamheter och inom IT. Den möjligheten kommer minska i takt med att kommunstyrelsens budget minskas.

Förvaltningen vill även lyfta möjligheten att minska digitaliseringspengen som idag uppgår till 1 mnkr, av detta behöver kommunstyrelsen nyttja ca 0,4 mnkr om året för att säkerställa utveckling av kommunstyrelsens system och den kommungemensamma plattformen, resterande 0,6 mnkr kan användas för att bidra till förändringsuppdraget.

Preliminär budgetram 2025

E-handel
Ett område där många kommuner har identifierat en effektiviseringspotential är inom e-handel. E-handel innebär för kommunens del att leverantörer och deras artiklar läggs upp i ett internt e-handelssystem och sedan sker alla beställningar i det systemet snarare än i leverantörens egna webshop. Det innebär att kommunen kan styra vilka produkter som ska köpas in utifrån det upphandlade sortimentet. Det finns även möjligheter att välja produkter utifrån miljö/klimat kriterier. En fördel med e-handel är det förenklar fakturaadministrationen genom att leverantörsfakturan matchas mot beställningen och kan gå direkt till betalning om allt stämmer.

Investeringar
Sedan några år har kommunen ändrat strategi från att leasa datorutrustning till att köpa. Generellt är det långsiktigt ett betydligt bättre alternativ men det innebär att mer än tidigare behöver tas som en investeringskostnad. Kommunstyrelsens investeringsram är inte höjd med anledning av den förändrade strategin men kommunstyrelsen har inom sin ram omvandlat driftskostnader från leasingkostnader till kapitalkostnader. Det innebär alltså att kostnaden som uppstår till följd av investeringarna redan är medräknade på driftsbudgeten men inte i investeringsbudgeten. Kommunstyrelsen räknar med ett behov på investeringsbudget på ca 2 mnkr om året för IT.

13. Uppföljningsrapport april 2023, kommunstyrelsen KS2023/135

Kommunstyrelseförvaltningen

Daniel Aronsson | Ekonomichef
0734-64 70 06 | daniel.aronsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Uppföljningsrapport april 2023, kommunstyrelsen

Förslag till beslut
Kommunstyrelsen godkänner rapporten

Ärendet
Efter april är kommunstyrelsens utfall 19,6 mnkr vilket är 2,1 mnkr lägre än budget men 2,6 mnkr högre jämfört mer april 2022. Den stora avvikelsen i förhållande till budget beror främst på att utfallet inte är periodiserat.

Totalt för helåret innebär prognosen ett överskott på 0,1 mnkr, och en kostnadsökning på 10,4% jämfört med 2022. Ekonomiska förutsättningar

Barnkonsekvensanalys
Beslut i ärendet bedöms inte innebära några negativa konsekvenser utifrån ett barnperspektiv.

Beslutsunderlag
Uppföljningsrapport april 2023, kommunstyrelsen

Skickas till
Ekonomiavdelningen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Daniel Aronsson
Ekonomichef

Kommunstyrelsen

Dnr : KS2023/75

Uppföljningsrapport april 2023, kommunstyrelsen

Ekonomiskt utfall och prognos

Kommunstyrelsen	2023						2022
	jan-apr			helår			helår
Belopp i mnkr	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos utfall	Budget	Prognos avvikelse	Utfall
Kommunstyrelsens ordf.	-0,7	-0,8	0,1	-2,3	-2,4	0,0	-2,4
Kommunchefens avdelning	-10,5	-11,8	1,3	-34,7	-34,8	0,1	-30,6
IT-enheten	-1,8	-2,3	0,5	-6,6	-6,6	0,0	-6,3
Ekonomiavdelningen	-3,6	-3,7	0,1	-10,6	-10,6	0,0	-9,3
HR-avdelningen	-3,0	-3,0	0,0	-8,5	-8,5	0,0	-8,4
Summa	**-19,6**	**-21,7**	**2,1**	**-62,8**	**-62,9**	**0,1**	**-56,9**

Efter april är kommunstyrelsens utfall 19,6 mnkr vilket är 2,1 mnkr lägre än budget men 2,6 mnkr högre jämfört mer april 2022. Den stora avvikelsen i förhållande till budget beror främst på att utfallet inte är periodiserat.

Totalt för helåret innebär prognosen ett överskott på 0,1 mnkr, och en kostnadsökning på 10,4% jämfört med 2022. Dock innebär prognosen efter april alltid en stor osäkerhet. I denna prognos märks inga större avvikelser, bedömningen är att verksamheten i stort kommer bedrivas inom tilldelad ram. Kommande månader kommer innebära mer grundliga prognosgenomgångar där även mindre avvikelser identifieras.

Kommunstyrelsens ordförande

Under kommunstyrelsens ordförande budgeteras kostnader hänförliga till den politiska verksamheten, främst arvoden. Prognosen tyder på att budgeten kan hållas.

Kommunchefens avdelning

Under kommunchefens avdelning budgeteras flera av de kommunövergripande kostnaderna såsom räddningstjänst, lokaler, färdtjänst och kollektivtrafik. En viss osäkerhet finns här kopplat till kostnader för färdtjänst som i dagsläget ser ut att gå mot ett litet underskott, men som vägs upp av andra delar inom avdelningen.

Ekonomiavdelningen

Under ekonomiavdelningen budgeteras kostnader för kommunens centrala ekonomiadministration, upphandling, digitaliseringsmedel och IT-personal.

Prognosen tyder på att budgeten kommer hållas. Avdelningen kommer ha vissa vakanser under året till följd av föräldraledighet men det kommer vägas upp av ett behov av konsultkostnader inom upphandling.

IT-enheten

Under IT-enheten budgeteras samtliga kostnader exkl. personalkostnader för kommunstyrelsens IT-verksamhet. Det gäller främst kommunövergripande licenser, konsulttjänster samt

kapitalkostnader för inköpt IT-utrustning. Efter april syns ett litet överskott, men det ses som en normal avvikelse då flera kostnader under året inte kommer jämnt under året. Inga större avvikelser konstateras för helåret, dock finns det som alltid en osäkerhet om vad pengarna kommer användas till under året. Dels har Microsoft återigen aviserat höjda licensavgifter. Dessutom kan nämndernas verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering innebära ökade kostnader för IT-enheten.

HR-avdelningen

Under HR-avdelningen budgeteras kostnader för kommunens centrala HR-funktion, fackliga kostnader, kommunövergripande personalsociala kostnader samt kostnader för reception. Prognosen tyder på att budgeten kommer hållas, men det är fortfarande tidigt på året så det finns en stor osäkerhet kring flera olika kostnadsposter som budgeteras under HR-avdelningen såsom företagshälsovård och fackliga kostnader.

14. Uppföljningsrapport april 2023, Bollebygds kommun (kf fattar slutligt beslut) KS2023/131

Kommunstyrelseförvaltningen

Karl Norlander | Ekonom/controller
0734-64 70 23 | karl.norlander@bollebygd.se

Uppföljningsrapport april 2023, Bollebygds kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner uppföljningsrapport april 2023 för Bollebygds kommun.

Ärendet

Förvaltningarna har tagit fram ekonomiska prognoser för 2023. Kommunens helårsprognos är ett resultat på 4,3 miljoner kronor. Det är 3,8 mnkr bättre än det budgeterade resultatet på 0,4 mnkr och motsvarar ca 0,7 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Den ofördelade budgeten på 4,0 mnkr prognosticeras att nyttjas fullt ut. Av investeringsbudgeten på 87,6 mnkr så kommer 52,3 mnkr att nyttjas, utifrån vad som nu är känt.

Beslutsunderlag

Uppföljningsrapport april 2023, Bollebygd Kommun 2023-05-16

Skickas till

Kommunfullmäktige

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Karl Norlander
Ekonom/controller

Dnr : KS 2023/131

Uppföljningsrapport april 2023 Bollebygds kommun

Ekonomiskt utfall och prognos

	2023						2022
	Jan-apr			helår			helår
Belopp i mnkr	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos utfall	Budget	Prognos avvikelse	Utfall
Verksamhetens intäkter	42,2	37,1	5,1	118,1	111,4	6,7	125,5
Verksamhetens kostnader	-243,4	-246,3	2,9	-734,5	-725,1	-9,4	-692,6
Avskrivningar	-9,2	-9,6	0,4	-28,6	-28,6	0,1	-28,1
Verksamhetens nettokostnader	**-210,4**	**-218,7**	**8,3**	**-645,0**	**-642,3**	**-2,7**	**-595,2**
Skatteintäkter	181,0	179,4	1,6	544,8	538,3	6,5	525,9
Generella statsbidrag och utjämning	36,9	37,1	-0,1	111,3	111,2	0,2	115,2
Verksamhetens resultat	**7,5**	**-2,2**	**9,8**	**11,2**	**7,2**	**4,0**	**46,0**
Finansiella intäkter	0,0	0,4	-0,4	1,3	1,2	0,1	1,2
Finansiella kostnader	-2,4	-2,7	0,3	-8,2	-8,0	-0,2	-2,8
Resultat efter skatteint och finansnetto	**5,2**	**-4,5**	**9,7**	**4,3**	**0,4**	**3,8**	**44,5**
Årets resultat	**5,2**	**-4,5**	**9,7**	**4,3**	**0,4**	**3,8**	**44,5**

Utfall januari-april

Överskottet ackumulerat under perioden beror till stor del på ej budgeterade intäkter såväl på verksamhetssidan som på skattesidan. Det är främst inom socialnämnden där intäkterna går över budget.

Verksamhetens kostnader ligger i stort sett enligt budget. Överskott förklaras delvis av att löneökningar inte kostnadsförts ännu samt budget för oförutsedda händelser ligger med plus jämfört med budget då den i nuläget är outnyttjad.

Prognos helår

Prognosen för helåret är en positiv avvikelse om 3,8 mnkr mot budgeterade 0,4 mnkr. Ökade skatteintäkter mot budget gör att inte ett underskott prognostiseras då nettokostnaderna går mot ett underskott på -2,7 mnkr. Jämfört med förra året prognosticeras verksamheternas nettokostnader öka med 8.4 % samtidigt som skatteinteäkter och generella statsbidrag beräknas öka med 2,5 %.

En osäkerhet i prognosen är hur exploateringsprojektet Bergadalen kommer att påverka resultatet. Osäkerheter på bostadsmarknaden gör värderingen av tomtmark som planeras att säljas svårbedömd. I Aprilrapporten lämnas därför Bergadalen med 0 i resultatpåverkan. Till delårsbokslutet kommer en bättre bedömning att göras.

Prognosticerade överskottet på 4,3 mnkr motsvarar 0,7 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Fullmäktige har beslutat att under hela mandattiden ska resultatet motsvara 3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. 3 % av årets prognosticerade skatteintäkter och generella statsbidrag är 19,7 mnkr.

Driftredovisning

Belopp i mnkr	2023						2022
	jan-apr			helår			helår
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos utfall	Budget	Prognos avvikelse	Utfall
Valnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,2
Kommunfullmäktige	-0,5	-0,5	0,0	-1,6	-1,6	0,0	-1,2
Kommunstyrelsen	-19,6	-21,7	2,1	-62,8	-62,9	0,1	-56,9
Jävsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0
Revision	-0,2	-0,3	0,1	-0,9	-0,9	0,0	-0,8
Överförmyndare	-0,4	-0,3	-0,1	-0,8	-0,8	0,0	-0,7
Utbildningsnämnden	-110,6	-109,7	-0,9	-319,0	-316,2	-2,8	-298,2
Samhällsbyggnadsnämnden	-17,5	-15,0	-2,5	-39,6	-39,6	0,0	-43,3
Socialnämnden	-62,0	-68,9	7,0	-204,8	-205,6	0,8	-185,9
Summa nämnder	**-210,8**	**-216,4**	**5,6**	**-629,6**	**-627,6**	**-2,0**	**-587,1**
Ofördelad budget	0	-1,3	1,3	-4	-4	0	2,5
Lönerörelse	0	-1,3	1,3	-11,6	-11,6	0	0
Finansförvaltning	1,9	0	1,9	0,1	0,0	0,1	-11,9
Pensionsförvaltning	-3,7	-1,7	-2,0	-5,5	-5,2	-0,3	0
Summa ovan	**-212,5**	**-220,7**	**8,1**	**-652,3**	**-648,3**	**-2,2**	-596,6
Skatteintäkter och generella statsbidrag	217,7	216,2	1,5	654,8	648,7	6,1	641,1
Resultat	**5,2**	**-4,5**	**9,7**	**4,3**	**0,4**	**3,8**	**44,5**

Utfall januari-april

Totalt gör nämnderna ett resultat på +5,6 mnkr i avvikelse mot budget. Prognosen visar ett underskott på Utbildningsnämnden och litet överskott på Socialnämnden. Se närmare analys under respektive nämnds redivisning.

Utfallet för pensioner och finansförvaltning bör ses ihop då den finansiella kostnaden för pensionsskulden i under perioden bokförts på pensionsförvaltning men budgeten ligger under finansförvaltning.

Prognos helår

I prognosen bedöms hela ofördelade budgeten att nyttjas. Hela budgeten för lönerörelsen används men är vid rapporteringstillfället inte fördelat på nämnderna. Underskott för lönerörelsen har prognostiserats av respektive nämnd.

Det finns osäkerhet i utfallet för pensionerna då utfallet kommer påverkas av huruvida berörda anställda väljer att ligga kvar i gamla pensionsavtalet AKAP-KL eller lägga sig i nya pensionsavtalet KAP-KR. Även utvecklingen av inflationen kommer att påverka utfallet av pensionerna.

Om vakanser inte tillsätts på förvaltningarna riskerar pensionsförvaltningen att göra ett underskott. Detta underskott skulle i så fall kunna täckas av ett överskott på förvaltningarna.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen	2023						2022
	jan-apr			helår			helår
Belopp i tkr	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos utfall	Budget	Prognos avvikelse	Utfall
Kommunstyrelsens ordf.	-0,7	-0,8	0,1	-2,3	-2,4	0,0	-2,4
Kommunchefens avdelning	-10,5	-11,8	1,3	-34,7	-34,8	0,1	-30,6
IT-enheten	-1,8	-2,3	0,5	-6,6	-6,6	0,0	-6,3
Ekonomiavdelningen	-3,6	-3,7	0,1	-10,6	-10,6	0,0	-9,3
HR-avdelningen	-3,0	-3,0	0,0	-8,5	-8,5	0,0	-8,4
Summa	**-19,6**	**-21,7**	**2,1**	**-62,8**	**-62,9**	**0,1**	**-56,9**

Utfall januari-april

Efter april är kommunstyrelsens utfall 19,6 mnkr vilket är 2,1 mnkr lägre än budget men 2,6 mnkr högre jämfört mer april 2022. Den stora avvikelsen i förhållande till budget beror främst på att utfallet inte är periodiserat.

Prognos helår

Totalt för helåret innebär prognosen ett överskott på 0,1 mnkr, och en kostnadsökning på 10,4% jämfört med 2022. I denna prognos märks inga större avvikelser, bedömningen är att verksamheten i stort kommer bedrivas inom tilldelad ram. För närvarande beräknas det för ett fåtal vakanser, vilket dock kommer vägas upp genom ökade kostnader för bl.a. konsulttjänster.

Utbildningsnämnden

	2023						2022
	jan-apr			helår			helår
Belopp i mnkr	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos utfall	Budget	Prognos avvikelse	Utfall
Nämnd	-0,3	-0,3	0,0	-0,9	-1,0	0,1	-0,7
Kultur & Fritid	-2,9	-4,3	1,4	-10,9	-11,7	0,8	-13,5
Förskola	-23,8	-24,0	0,3	-69,1	-69,1	0,0	-64,6
Fritidshem	-6,9	-7,2	0,3	-21,3	-21,9	0,6	-19,3
Grundskola	-53,4	-49,8	-3,6	-146,4	-140,7	-5,7	-138,3
Särskola	-4,7	-4,8	0,2	-14,2	-14,7	0,5	-11,0
Gymnasie	-17,3	-17,5	0,2	-51,6	-52,2	0,6	-46,8
Vuxenutbildning	-1,0	-1,3	0,3	-3,6	-3,8	0,2	-3,1
Gemensamt	-0,3	-0,4	0,1	-1,1	-1,2	0,1	-0,9
Summa	**-110,6**	**-109,7**	**-0,9**	**-319,0**	**-316,2**	**-2,8**	**-298,2**

Utfall januari-april

Sedan februariprognosen har bidragsramarna del 2 av statsbidraget Kvalitetshöjande åtgärder beslutats och uppbokats i 4/12-delar på förskola.

Prognos helår

Fritid och kulturs överskott baseras på tidigare år utfall där alla bidrag inte sökts till fullo. Minskning i föreningsmedlemmar och aktiviteter sedan corona har minskat utbetalningar av föreningsbidrag.
Man har även vakanser på ännu ej tillsatta tjänster inom bibliotek.

Kommunals avtal landade på 1,1% högre än avsatt lönebudget och genererar en merkostnad på drygt 0,25 mnkr fördelat på nio månader för förskola och fritidshem. Förskola och fritidshem har högre personalkostnader i mar-apr än jan-feb vilket för förskola gjort att prognosen ligger kvar trots tillskott i statsbidrag och för fritidshem att överskottet minskar.

Grundskolas underskott beror fortsatt på högre personalkostnader än budget och beror på lösningar kring barn med omfattande stödbehov. Man visar även ett underskott på skolskjuts efter indexuppräkningen 2022.

Grundsärskolans överskott minskar då personalkostnaderna varit högre sedan föregående prognos men också att information om att ytterligare elever blir inskrivna i särskolan till hösten. En stor del av volymbufferten kommer då att omfördelas från centralt håll till verksamheten och ytterligare kostnader kopplade till den kommer uppstå.

Verksamheten gymnasieskola prognostiserar ett överskott på 0,6 mnkr. Prognosen har baserats på vårterminens kostnader samt att 24 fler elever kommer att börja år 1 än de som avslutar år 3 nu till våren. Ett snittbelopp per elev har ändvänts då det redan nu är omöjligt att säga vilka program som kommer väljas till hösten och programpriserna varierar stort.

För vuxenutbildning är prognosen baserad på föregående års kostnader men man har trots läget i landet sett en viss minskning i ansökningar.

Socialnämnden

Belopp i mnkr	2023						2022
	jan-apr			helår			helår
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos utfall	Budget	Prognos avvikelse	Utfall
Socialnämnd	-0,3	-0,3	0,0	-0,9	-0,9	0,0	-0,9
Soc chef & Utv enhet	3,2	-0,6	3,8	-1,0	-1,7	0,8	-4,4
Äldreomsorg	-35,8	-37,6	1,8	-110,9	-111,9	1,0	-101,5
Funktionsnedsättning	-13,7	-14,8	1,1	-45,0	-44,5	-0,5	-41,0
IFO	-16,0	-15,7	-0,4	-47,8	-46,8	-1,0	-38,6
Flykting	0,7	0,1	0,6	0,8	0,2	0,5	0,5
Summa	**-62,0**	**-68,9**	**7,0**	**-204,8**	**-205,6**	**0,8**	**-185,9**

Utfall januari-april

Väsentliga händelser på Socialnämnden är fler vakanser, främst på äldreomsorg, men även på utvecklingsenhet och individ & familjeomsorg. Fler köpta placeringar funktionsnedsättning och individ & familjeomsorg. Avvikelse beror också på revidering av intäkter flykting. Andra väsentliga händelser är att Kommunals avtal blev 1,1% högre än avsatt lönebudget.

Prognos helår

Försämrad årsprognos sedan februarirapport. Avvikelsen beror till stor del på ökade kostnader funktionsnedsättning för köpta placeringar boende och korttidsverksamhet. Även ökade kostnader avlösarservice påverkar resultatet. På individ & familjeomsorg härrör avvikelsen ökade kostnader köpta placeringar missbruk vuxen och övrig vuxen vård.

Äldreomsorg, utvecklingsenhet och individ & familjeomsorg har vakanser, vilket påverkar prognosen för helåret. Fulltaligt med enhetschefer på äldreomsorgen efter sommaren.

Nettokostnader utifrån prognosen för helåret har ökat jämfört med föregående år med 10 %. Ökning av nettokostnader avser främst ökning av köpta placeringar.

Ekonomiskt bistånd förväntar ökad inflöde till hösten pga. rådande världsläge, årsprognos uppdaterad.

Kommunals avtal landade på 1,1% högre än avsatt lönebudget och genererar en merkostnad på drygt 1,2 mnkr för helårseffekt. Ökade kostnader för OB tillägg ingår.
73% uppskattas belasta äldreomsorg och 27% funktionsnedsättning. Kostnader är medräknade i prognos för helåret.

Samhällsbyggnadsnämnden

	2023						2022
	jan-apr			helår			helår
Belopp i mkr	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos utfall	Budget	Prognos avvikelse	Utfall
Samh.bygg nämndens ordf	-0,3	-0,3	0,0	-0,9	-0,9	0,0	-0,9
Samhällsbyggnadschef	-2,9	-3,7	0,8	-8,0	-8,6	0,5	-8,7
Planchef	-2,4	-2,6	0,2	-6,9	-6,9	0,0	-9,6
Bygg- och miljöchef	-2,5	-3,0	0,6	-8,4	-8,4	0,0	-6,3
Fastighetschef	-0,8	-0,5	-0,3	-1,2	-1,2	0,0	-4,1
Teknisk chef va/gata	-6,2	-2,7	-3,4	-8,6	-8,3	-0,3	-7,8
Teknisk chef rh/park	-1,8	-1,9	0,1	-5,6	-5,4	-0,2	-4,3
Åsastugorna	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Lokalvård	-0,3	0,0	-0,3	-0,2	0,0	-0,2	0,2
Måltid/kost	-0,4	0,0	-0,4	0,1	0,0	0,1	0,6
Summa	**-17,5**	**-14,8**	**-2,7**	**-39,7**	**-39,6**	**0,0**	**-40,9**

Utfall januari-april

Den negativa avvikelsen för perioden beror till största del på VA och är en följd av periodiseringsskillnader i budgeten och utfallet, främst för taxeintäkterna men även för flödesmätning som ska regleras mot fonden.

I övrigt finns inget särskilt att rapportera, men värt att notera är att periodiseringen av vissa av de interna överföringarna inte följer budget. På helår kommer dessa regleras.

Prognos helår

Vakanser leder till att Samhällsbyggnadschefens enhet prognostiserar ett överskott för VA/gata och RH/Park. Enheterna prognostiserar underskott men på totalen förväntas verksamheterna landa i noll.

VA prognostiserar ett nollresultat för året och det beror på att VA-fonden avvecklas under året och resultatförs över en period på upp till tre år. Förhoppningen är att kunna använda de största delarna av fonden till att utrangera latenta utredningar i anläggningsregistret. Exakt hur fonden nyttjas är under utredning. VA-verksamheten är inte i strukturell balans och en intern utredning av taxorna kommer genomföras när ny VA-chef är på plats. Nämnden prognostiserar högre elkostnader men dessa nettas mot elstödet. E-tjänsten för ansökan av elstöd öppnar 31 maj; baserat på 0,5 kr/förbrukad kwh förväntas samhällsbyggnadsnämnden få 2,0 mnkr i stöd.

Investeringar

Belopp i mkr	Budget 2023	Utfall jan-apr	Prognos 2023	Avvikelse prognos-budget
Renoveringar idrottshall	-15	-	-0,5	14,5
GC-vägar	-3	-	-3	-
Belysning	-1	-	-1	-
Laddstolpar	-1	-	-1	-
Lekplatser	-1	-	-1	-
Strategiska markinköp	-5	-	-5	-
Lokalresursplan (styrs av KS)	-17,2	-0,5	-10,9	6,3
Reinvesteringar:				
Kommunstyrelsen	-1,0	-	-1,0	
IT-investeringar (KS)	-3,0	-	-3,0	
Utbildningsnämnden	-1,3	-0,1	-1,3	
Socialnämnden	-1,7	-0,6	-1,7	
Samhällsbyggnadsnämnden	-10	-0,9	-10	-
Summa skattefinansierad verksamhet	**-53,2**	**-1,5**	**-32,4**	**20,8**
Div. anläggningsinvesteringar	-4	-0,3	-4	-
Uppgradering vattenverk Töllsjö	-1	-	-1	-
Tillskottsvatten VA	-4	-	-4	-
Rollpack	-0,35	-	-0,35	-
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	**-9,35**	**0**	**-9,35**	**0**
Exploateringar Omsättningstillgång	Ospecificerat	-1,7	-2,4	X
Exploateringar VA	Ospecificerat	-2,2	-2,9	X
Exploateringar Gata	Ospecificerat	-3,5	-4,7	X
Exploateringar Övrig mark/ospecificerat	Ospecificerat	-0,5	-0,5	X
Summa exploateringar	**-25**	**-7,8**	**-10,5**	**15**
Totalsumma investeringar	**-87,55**	**-9,3**	**-52,3**	**35,8**

Renoveringar idrottshall

Projektet bedöms inte påbörjas under året. Endast utredningar och liknande förväntas generera kostnader. Budgeten föreslås flyttas till 2024.

Lokalresursplan

Hittills har endast 0,5 mnkr nyttjats för årets planerade projekt. Anledningen till att prognosen är lägre än de budgeterade investeringsmedlen är att alla projekt med största sannolikhet inte kommer kunna genomföras till 100 procent under innevarande kalenderår. Det största enskilda projekt som bedöms färdigställas är verksamhetslokaler för teknisk service (Råssa).

Exploateringar

Budgeten för exploateringar är 25 mnkr per år och eftersom Bergadalen är det enda stora exploateringsprojektet under året, och projektet är i sin slutfas, ligger prognosen markant lägre än budgeten. De mindre inköp/projekt som gjorts ligger under ”övrig mark/ospecificerat” är främst analyser/utredningar inför framtida exploateringar.

Personalstatistik

	Jan-apr 2023			Jan-apr 2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal tillsvidareanställda	537	142	679	526	130	656
Andel tillsvidareanställda (%)	79%	21%	100%	80%	20%	100%
Antal visstidsanställda	69	27	96	54	23	77
Andel visstidsanställda (%)	72%	28%	100%	70%	30%	100%
Antal timavlönade (timmar)	19 367	6 790	26 158	17 498	7 963	25 460
Övertid/fyllnad/mertid (tim)	994	337	1 331	1 195	671	1 866
Andel tillsvidare m. heltid (%)	90%	94%	91%	91%	87%	91%
Sjukfrånvaro (%)	9%	5%	8%	11%	7%	10%
Sjukfrånvaro ≥ 60 dagar (%)	46%	25%	43%	32%	14%	30%
Sjukfrånvaro ≤ 29 år (%)	7%	5%	6%	8%	10%	9%
Sjukfrånvaro 30-49 år (%)	8%	4%	7%	10%	6%	9%
Sjukfrånvaro ≥ 50 år (%)	11%	7%	10%	11%	8%	11%

Anställda
Antalet tillvidareanställda i kommunen har totalt ökat med 23 st personer från samma period föregående år. Den största förändringen har skett inom utbildningsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen. Visstidsanställda har ökat med 19 st medarbetare. Största ökningen ser vi inom samhällsbyggnadsförvaltningen samt socialförvaltningen.

Arbetade timmar
Det ses en ökning av arbetade timmar utförda av timavlönade 2023 i jämförelse med 2022, ökningen utgör 697,72 timmar. Utbildningsförvaltningen och kommunstyrelsen har ökat antal timmar medans socialförvaltningen har minskat antal timmar utförda av timavlönade. Samhällsbyggnadsförvaltningen har också minskat något i arbetade timmar.
Mer, -fyllnads-och övertidstimmar har totalt för kommunen minskat med 534,91 timmar. Inom Socialförvaltningen har mer-fyllnads- och övertidstimmarna minskat medans det inom Utbildningsförvaltningen har ökat.

Tillsvidareanställda på heltid
Gällande antal anställda med heltidsanställning ses en ökning i kommunen på 0,61 procentenheter 2023 i jämförelse med samma period 2022.

Sjukfrånvaron
Vid jämförelse av de aktuella perioderna 2022-2023 har sjukfrånvaron minskat med 1,62 procentenheter på kommunövergripande nivå. Högst sjukfrånvaro återfinns bland kvinnor över 50 år som utgör 10,56%. Gruppen män mellan 30-50 + har minskat sin sjukfrånvaro. Långtidsfrånvaron har totalt ökat i kommunen med 13,63 procentenheter, ökningen gäller både kvinnor och män. I dom övriga grupperna har sjukfrånvaron minskat,

15. Årsredovisning 2022 Tolkförmedling Väst (kf fattar slutligt beslut) KS2023/96

§77 KS2023/96

Årsredovisning 2022 Tolkförmedling Väst

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2022 för Tolkförmedling Väst. Kommunfullmäktige föreslås även bevilja ansvarsfrihet för Direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Ärendet

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund som bedriver språktolkförmedling och översättnings-service. Tolkförmedling Väst har varit i drift sedan 1 april 2013 och har totalt 43 medlemmar; Västra Götalandsregionen samt kommunerna Alingsås, Borås, Bollebygd, Dals-Ed, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Herrljunga, Hjo, Härryda, Karlsborg, Kungälv, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Lysekil, Mariestad, Mark, Munkedal, Mölndal, Orust, Partille, Skara, Skövde, Sotenäs, Strömstad, Svenljunga, Tanum, Tibro, Tidaholm, Tjörn, Tranemo, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Vårgårda och Öckerö. Tolkförmedling Väst leds av en direktion (förbundsstyrelse) som består av förtroendevalda från medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen. Bollebygds kommun är medlem i Tolkförmedling Väst sedan 1 januari 2019.

Enligt § 16 i förbundsordningen, som samtliga medlemmar godkänt innan inträdet i förbundet, ska alla medlemskommuner godkänna årsredovisningen och besluta om ansvarsfrihet för direktionen. Bollebygds kommun har därför fått förbundets årsredovisning 2022 för godkännande.

Direktionen beslutade på sammanträde 2023-03-31, § 508, att godkänna årsredovisningen för 2022 och översända den till medlemmarna för godkännande och prövning av ansvarsfrihet. Årsredovisningen innehåller bland annat en förvaltningsberättelse med genomgång av verksamhetsmål och måluppfyllelse. Förbundsordningen reglerar att förbundets årliga kostnader minst ska täckas av årets intäkter. Förbundet ska debitera medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen. Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till totalt 3,1 mkr.

Händelser av väsentlig betydelse under 2022 har bl a varit ett ökat behov av ukrainska tolkar. Rysslands invasion av Ukraina har påverkat efterfrågan av ukrainska tolkar. Kundernas behov av ukrainska tolkar har kunnat tillgodoses. Minskning av antal kontor - Kontoret i Trollhättan stängdes i april 2022 och medarbetarna placerades på Göteborgskontoret med bibehållna arbetsuppgifter.

Under 2022 utfördes drygt 349 000 uppdrag vilket är 29 000 fler uppdrag än budgeterat. Årets resultat blev 4,2 mkr att jämföra med budgeterat utfall om -4,5 mkr. Förbundet bedöms ha uppfyllt samtliga verksamhetsmål samt de finansiella målen. Sammantaget bedöms förbundet ha en god ekonomisk hushållning.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut
Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2022 för Tolkförmedling Väst. Kommunfullmäktige föreslås även bevilja ansvarsfrihet för Direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Årsredovisning 2022 Tolkförmedling Väst
- Protokollsutdrag
- Årsredovisning 2022 signed
- Revisionsberättelse signed
- Bilaga PWC
- Internkontrollrapport

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Årsredovisning 2022 Tolkförmedling Väst

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2022 för Tolkförmedling Väst. Kommunfullmäktige föreslås även bevilja ansvarsfrihet för Direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Ärendet

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund som bedriver språktolkförmedling och översättningsservice. Tolkförmedling Väst har varit i drift sedan 1 april 2013 och har totalt 43 medlemmar; Västra Götalandsregionen samt kommunerna Alingsås, Borås, Bollebygd, Dals-Ed, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Herrljunga, Hjo, Härryda, Karlsborg, Kungälv, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Lysekil, Mariestad, Mark, Munkedal, Mölndal, Orust, Partille, Skara, Skövde, Sotenäs, Strömstad, Svenljunga, Tanum, Tibro, Tidaholm, Tjörn, Tranemo, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Vårgårda och Öckerö.

Tolkförmedling Väst leds av en direktion (förbundsstyrelse) som består av förtroendevalda från medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen. Bollebygds kommun är medlem i Tolkförmedling Väst sedan 1 januari 2019.

Enligt § 16 i förbundsordningen, som samtliga medlemmar godkänt innan inträdet i förbundet, ska alla medlemskommuner godkänna årsredovisningen och besluta om ansvarsfrihet för direktionen. Bollebygds kommun har därför fått förbundets årsredovisning 2022 för godkännande.

Direktionen beslutade på sammanträde 2023-03-31, § 508, att godkänna årsredovisningen för 2022 och översända den till medlemmarna för godkännande och prövning av ansvarsfrihet. Årsredovisningen innehåller bland annat en förvaltningsberättelse med genomgång av verksamhetsmål och måluppfyllelse. Förbundsordningen reglerar att förbundets årliga kostnader minst ska täckas av årets intäkter. Förbundet ska debitera medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen. Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till totalt 3,1 mkr.

Händelser av väsentlig betydelse under 2022 har bl a varit ett ökat behov av ukrainska tolkar - Rysslands invasion av Ukraina har påverkat efterfrågan av ukrainska tolkar. Kundernas behov av ukrainska tolkar har kunnat tillgodoses. Minskning av antal kontor - Kontoret i Trollhättan stängdes i april 2022 och medarbetarna placerades på Göteborgskontoret med bibehållna arbetsuppgifter.

Under 2022 utfördes drygt 349 000 uppdrag vilket är 29 000 fler uppdrag än budgeterat. Årets resultat blev 4,2 mkr att jämföra med budgeterat utfall om -4,5 mkr. Förbundet bedöms ha uppfyllt samtliga verksamhetsmål samt de finansiella målen. Sammantaget bedöms förbundet ha en god ekonomisk hushållning.

Barnkonsekvensanalys

Beslut i ärendet bedöms inte påverka barn och unga negativt.

Beslutsunderlag

- Årsredovisning 2022 för Tolkförmedling Väst, daterad 2023-03-31, tillsammans med revisionsberättelse,
- Direktionens protokollsutdrag 2023-03-31, § 508

Skickas till

kansli@tolkformedlingvast.se

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Suzanna Bengtsson
Kommunsekreterare

§ 508 Årsredovisning 2022

Beslut

Direktionen beslutar att godkänna årsredovisningen för 2022 och översänder den till medlemmarna för godkännande och prövning av ansvarsfrihet.

Sammanfattning av ärendet

Efter varje räkenskapsår, tillika kalenderår, ska en årsredovisning upprättas. Årsredovisningen ska innehålla förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning, finansieringsanalys, noter samt drift- och investeringsredovisning.

Förbundsordningen reglerar att förbundets årliga kostnader minst ska täckas av årets intäkter. Förbundet ska debitera medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till totalt 3,1 mkr.

Händelser av väsentlig betydelse:

- Ökat behov av ukrainska tolkar – Rysslands invasion av Ukraina har påverkat efterfrågan av ukrainska tolkar. Kundernas behov av ukrainska tolkar har kunnat tillgodoses.
- Minskning av antal kontor – Kontoret i Trollhättan stängdes i april 2022 och medarbetarna placerades på Göteborgskontoret med bibehållna arbetsuppgifter.
- Upphandling nytt verksamhetssystem – Upphandling av nytt verksamhetssystem har pågått under 2022 och avtal med ny leverantör träffades i september.

Det finns inga väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång.

Under 2022 utfördes drygt 349 000 uppdrag vilket är 29 000 fler uppdrag än budgeterat. Årets resultat blev 4,2 mkr att jämföra med budgeterat utfall om -4,5 mkr.

Förbundet bedöms ha uppfyllt samtliga verksamhetsmål samt de finansiella målen. Sammantaget bedöms förbundet ha en god ekonomisk hushållning.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande
- ÅRSREDOVISNING 2022, dnr 23/0008-2
- INTERNKONTROLLRAPPORT, dnr 23/0008-3

Beslutet ska skickas till

Förbundsmedlemmarna
Revisorerna

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	EMMA DAVIDSSON
TITEL, ORGANISATION:	Förbundssekreterare, Tolkförmedling Väst
DATUM & TID:	2023-04-03 10:29:44 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_091f5beb7ec008d4f6d1f0be7cd8e4935d

NAMN:	CLAUDIA NISTOR-PEDRINI
TITEL, ORGANISATION:	Ordförande, Tolkförmedling Väst
DATUM & TID:	2023-04-03 14:17:23 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_08e9e14a25a9c3fcdd0713a795b26c39d0

NAMN:	DRAGAN DOBROMIROVIC
TITEL, ORGANISATION:	Justerande, Tolkförmedling Väst
DATUM & TID:	2023-04-04 08:43:05 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_06b51a6a61bc86bcc215ad24fa4018fb83

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2023-04-04 08:43:11 +02:00
Ref: 71307SE
www.comfact.se

Validera dokumentet | Användarvillkor

ÅRSREDOVISNING
Dnr 23/0008–2
2023-03-31

Årsredovisning 2022

Tolkförmedling Väst

Organisationsnummer 222000–2972

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Innehåll

Inledning **4**
Vision 5
Ledord 5
Förvaltningsberättelse **6**
Översikt över verksamhetens utveckling 6
Organisation 6
Direktionen 6
Förbundets verksamhet 8
Tolkar och översättare 10
Kunder 13
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 13
Ekonomi 13
Likviditet 14
Utvärdering av ekonomisk ställning 14
Händelser av väsentlig betydelse 14
Ökat behov av ukrainska tolkar 14
Antal kontor 14
Upphandling nytt verksamhetssystem 14
Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång 14
Styrning och uppföljning av verksamheten 15
Övergripande verksamhetsmål 15
Verksamhetsmål 2022 och måluppfyllelse 16
God ekonomisk hushållning 17
Balanskravsresultat 18
Balanskravsavstämning 18
Väsentliga personalförhållanden 19
Medarbetare 19
Tillsvidare- och visstidsanställda 20
Sysselsättningsgrad 20
Sjukfrånvaro 21
Pensioner 21

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Förväntad utveckling 21
Budget 2022 23
Ekonomisk plan 2022–2024 23
Räkenskaper 24
Redovisningsprinciper, upplysningar och definitioner 24
Resultaträkning 24
Resultaträkning 24
Balansräkning 25
Kassaflödesanalys 26
Noter 27
Driftsredovisning 30
Utfall i förhållande till budget 30
Bakgrund till budget 30
Utfall 30
Förbundets investeringsverksamhet 32

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Inledning

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund och dess ändamål är att tillgodose medlemmarnas behov[1] av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Medlemsorganisationernas verksamheter köper samtliga språktolktjänster av Tolkförmedling Väst. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet.

Tolkförmedling Väst har varit i drift sedan 1 april 2013 och har totalt 43 medlemmar; Västra Götalandsregionen samt kommunerna Alingsås, Borås, Bollebygd, Dals-Ed, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Herrljunga, Hjo, Härryda, Karlsborg, Kungälv, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Lysekil, Mariestad, Mark, Munkedal, Mölndal, Orust, Partille, Skara, Skövde, Sotenäs, Strömstad, Svenljunga, Tanum, Tibro, Tidaholm, Tjörn, Tranemo, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Vårgårda och Öckerö.

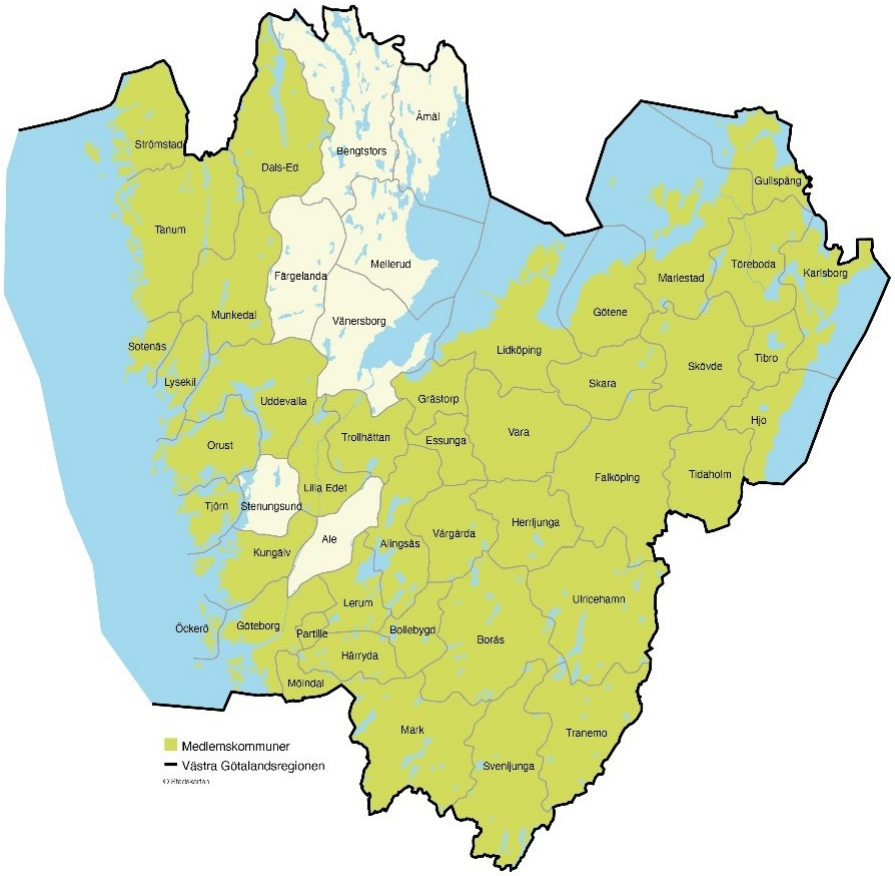

Figur 1 Karta över medlemskommuner

Förbundet är en egen offentligrättslig juridisk person, fristående i förhållande till sina medlemmar. Medlemmarna har kvar ett yttersta ekonomiskt ansvar för verksamheten. Varje medlem har tillskjutit en krona per kommuninvånare som andelskapital. Kvotvärdet av detta ger medlemmens andel i förbundet.

[1] En myndighet ska enligt 13 § i Förvaltningslagen "… använda tolk och se till att översätta handlingar om det behövs för att den enskilde ska kunna ta till vara sin rätt när myndigheten har kontakt med någon som inte behärskar svenska."

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Förbundet styrs av en direktion bestående av ledamöter från respektive medlemsorganisation. Särskilt utsedda revisorer granskar förbundets verksamhet. Förbundet har sitt säte i Göteborg samt lokalkontor i Mariestad och Borås.

Vision

Genom att erbjuda kvalitativa språktolktjänster bidrar Tolkförmedling Väst till ökad integration i samhället.

Ledord

Förbundets ledord; professionalitet, tillgänglighet och trygghet är en del av förbundets varumärke. Ledorden talar om vad förbundet står för och ska genomsyra verksamheten.

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Som ett resultat av den stora asylvågen under 2015–2016 har förbundets omsättning ökat varje år fram till 2020 då pandemin slog till och efterfrågan på tolk kraftigt minskade. I takt med att samhället anpassade sig till pandemisituationen och en snabb utveckling skedde av bland annat distanslösningar ökade återigen efterfrågan på tolk under 2021. Efterfrågan på förbundets tjänster har fortsatt öka även under 2022 och är nu åter i nivå med åren innan pandemin. Under 2022 har en återbetalning av eget kapital om tio miljoner kronor gjorts till medlemmarna vilket resulterat i att förbundets soliditet sjunkit jämfört med föregående år. Förbundet har även en pågående investering som avser nytt verksamhetssystem.

Förbundet (tkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter	223 851	206 925	195 487	220 370	203 940
Verksamhetens kostnader	-213 340	-198 269	-190 985	-214 448	-198 506
Årets resultat	4 177	5 442	3 465	5 867	5 295
Soliditet (%)	50 %	56 %	53 %	49 %	48 %
Nettoinvesteringar	1 254	0	10 086	3 031	0
Långfristig skuld	0	0	0	0	0

Tabell 1 Översikt över verksamhetens utveckling 2018–2022

Organisation

På uppdrag av direktionen leds tjänstemannaorganisationen av förbundsdirektör. Verksamheten består av kansli, tre tolkförmedlingskontor samt översättningsförmedling. Kansliet leds av förbundsdirektören. De lokala förmedlingskontoren, inklusive översättningsförmedling samt verksamheten för rekrytering och utbildning av uppdragstagare, leds av förbundets fyra verksamhetschefer. Administrativt stöd inom IT, ekonomi, HR och lön köps av Mariestads, Töreboda, Gullspångs kommuner i samverkan. Verksamhetsspecifikt IT-stöd och verksamhetsanpassat telefonisystem köps separat.

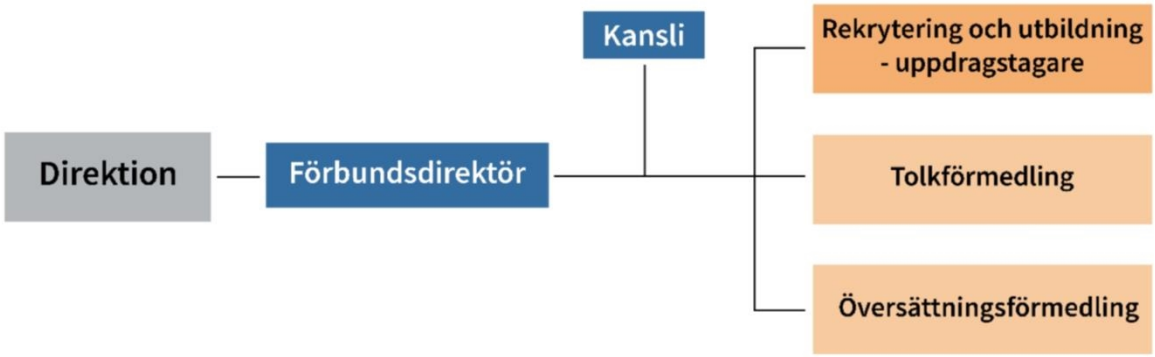

Figur 2 Organisationsschema

Direktionen

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med direktion. Direktionens uppdrag regleras i kommunallagen och den förbundsordning som medlemmarna antagit. Direktionen har haft fyra möten under året, varav tre genomförts på distans.

Page 118 of 410
Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Direktionen för Tolkförmedling Väst utgjordes 2022-12-31 av:

Göteborgs Stad
Åke Björk (M), ordförande
Erik Norén (V), ersättare

Alingsås kommun
Per-Gordon Tranberg (M), ledamot
Leif Hansson (S), ersättare

Borås Stad
Lars-Åke Johansson (S), ledamot
Birgitta Bergman (M), ersättare

Essunga kommun
Gunilla Hermansson (KD), ledamot
Daniel Andersson (M), ersättare

Grästorps kommun
Svante Classon (C), ledamot
Kent Larsson (M), ersättare

Götene kommun
Isabella Carlén (KD), ledamot
Björn Cavalli Björkman (S), ersättare

Hjo kommun
Ann-Christine Fredriksson (M), ledamot
Lars-Göran Svensson (S), ersättare

Karlsborgs kommun
Ingvar Kärsmyr (KD), ledamot
Anita Larsson (S), ersättare

Lerums kommun
Christopher Hansson (M), ledamot
Halim Azemi (S), ersättare

Lilla Edets kommun
Zara Blidevik (M), ledamot
Gitte Jensen (S), ersättare

Mariestads kommun
Richard Thorell (M), ledamot
Janne Jansson (S), ersättare

Munkedals kommun
Anna Höglind (L), ledamot
Hans-Joachim Isenheim (MP), ersättare

Västra Götalandsregionen
Christina Abrahamsson (M), vice ordförande
Jonas Adelsten Kristiansen (S), ersättare

Bollebygd kommun
Ingridh Anderén (M), ledamot
Christina Hein (S), ersättare

Dals-Eds kommun
Christina Virevik (C), ledamot
Carina Halmberg (S), ersättare

Falköpings kommun
Rune Lennartsson (C), ledamot
Caroline Lundberg (M), ersättare

Gullspångs kommun
Ann-Christin Erlandsson (S), ledamot
Björn Thodenius (M), ersättare

Herrljunga kommun
Gunnar Andersson (M), ledamot
Mats Palm (S), ersättare

Härryda Kommun
Maria Kornevik Jakobsson (C), ledamot
Siw Hallbert (S), ersättare

Kungälv kommun
Lennart Martinsson (S), ledamot
Vakant, ersättare

Lidköpings kommun
Lena O Jenemark (S), ledamot
Kristina Classon (M), ersättare

Lysekils kommun
Ricard Söderberg (S), ledamot
Vakant, ersättare

Marks kommun
Niklas Herneryd (L), ledamot
Ann Iberius Orrvik (M), ersättare

Mölndals stad
Leif Norberg (M), ledamot
Shahla Alamshahi (S), ersättare

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Orust kommun
Britt-Marie Andrén Karlsson (S), ledamot
Maria Sörqvist (C), ersättare

Partille Kommun
Adam Algotsson (M), ledamot
Eva Carlsson (S), ersättare

Skara kommun
Ewa Karlsson (M), ledamot
Michael Karlsson (S), ersättare

Skövde kommun
Ulla-Britt Hagström (L), ledamot
Anita Löfgren (S), ersättare

Sotenäs kommun
Kajsa Åkesson (M), ledamot
Gerardo Alas (S), ersättare

Strömstads kommun
Anna-Lena Carlsson (C), ledamot
Merry Johansson (S), ersättare

Svenljunga kommun
Patrik Harrysson (S), ledamot
Johan Björkman (M), ersättare

Tanums kommun
Roger Wallentin (C), ledamot
Ida Östholm (M), ersättare

Tibro kommun
Peter Söderlund (L), ledamot
Maria Maric (KD), ersättare

Tidaholms kommun
Hajrudin Abdihodzic (V), ledamot
Anders Wennerlund (M), ersättare

Tjörns kommun
Gun Alexandersson Malm (L), ledamot
Anette Johannessen (S), ersättare

Tranemo kommun
Eva-Karin Haglund (S), ledamot
Cecilia Valbrant (C), ersättare

Trollhättans Stad
Margreth Johnsson (S), ledamot
Vakant

Töreboda kommun
Pernilla Johansson (C), ledamot
Anne-Charlotte Karlsson (S), ersättare

Uddevalla kommun
Elving Andersson (C), ledamot
Christina Nilsson (KD), ersättare

Ulricehamn kommun
Elisabeth Stålbrand (NU[2]), ledamot
Sebastian Gustavsson (M) ersättare

Vara kommun
Ulf Genitz (C), ledamot
Fredrik Pettersson (S) ersättare

Vårgårda kommun
Bengt Hilmersson (C), ledamot
Tony Willner (S), ersättare

Öckerö kommun
Kent Lagrell (M), ledamot
Jan-Åke Simonsson (S), ersättare

Förbundets verksamhet

Tolkförmedling Väst har i uppdrag att tillgodose medlemmarnas behov av språktolktjänster. Förbundet erbjuder även översättningstjänster till sina medlemmar. Språktolkning erbjuds på plats och på distans. Distanstolkning utförs via ljud och bild för såväl kortare meddelanden som längre tolkningsuppdrag.

Bokning av förbundets tjänster kan ske på webben, i appen eller via telefonkontakt. Förmedlingskontoren har öppet vardagar under kontorstid. Övriga tider administreras förbundets

[2] Nya Ulricehamn.

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

manuella bokningar av Regionservice, Västra Götalandsregionen. Via förbundets digitala tjänst, Akut tolk, tillsätts akuta tolkuppdrag inom fem minuter, dygnet runt, årets alla dagar.

Förbundet har under 2022 utfört drygt 349 000[3] uppdrag vilket är 29 000 fler än budgeterat. Differensen i budget och utfall avseende antal uppdrag beror på ett ökat inflöde av tolkbehövande samt en underskattning av medlemmarnas tolkbehov. Att förbundets kunder haft ett ökat behov av tolk kan bero på att pandemins isolering av samhället hämmat integrationen och därmed fördröjt inlärningen av svenska språket, vilket i sin tur resulterat i ett kvarstående tolkbehov. Kundernas tolkbehov är påverkade av många parametrar och behovsanalysen för prognosen i budget är därför komplex.

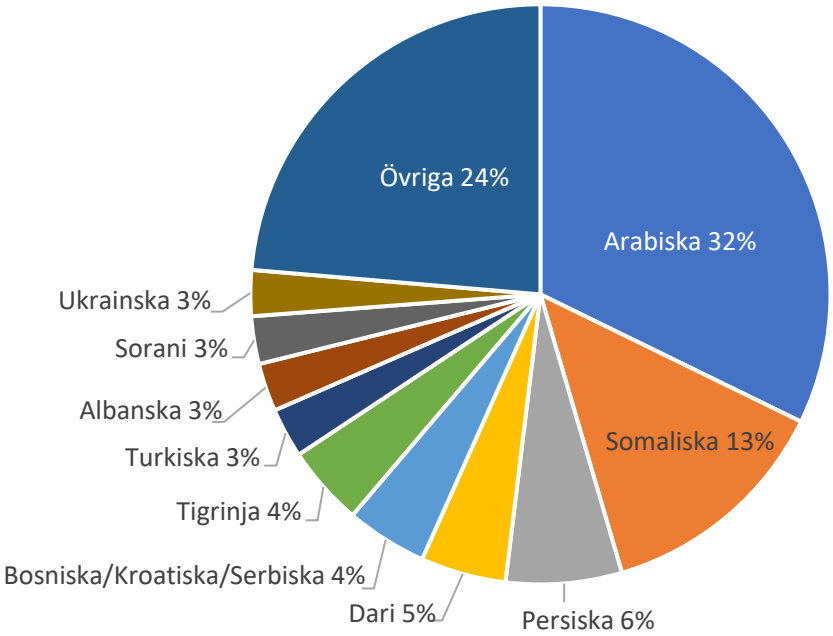

Figur 3 Språkfördelning i relation till varandra 2022

Under 2022 var arabiska och somaliska liksom tidigare år de mest efterfrågade språken även om båda totalt sett har minskat. Tillsammans motsvarar de knappt hälften av de utförda uppdragen. Förbundet förmedlade tolkuppdrag på 119 olika språk. I gruppen övriga språk har en markant ökning skett. Bland annat har ryska och urdu ökat kraftigt. Ukrainska har under året ökat med drygt 3400 % och är nu det tionde största språket.

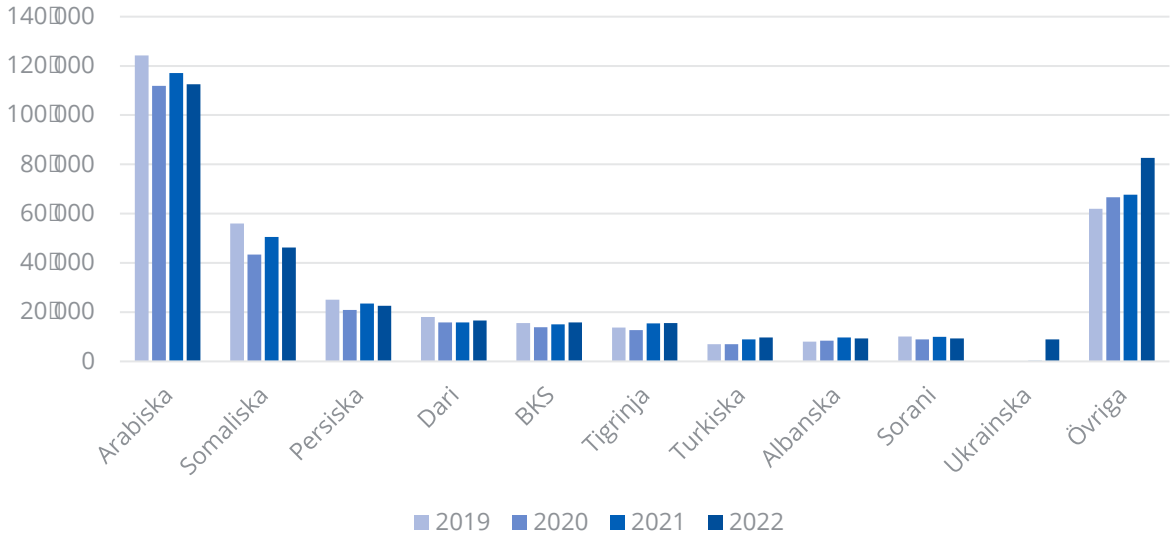

Figur 4 Antal uppdrag 2019–2022

[3] Av dessa 349 000 uppdrag är mindre än 0,5 % översättningsuppdrag.

Page 121 of 410
Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Tillsättningsgraden av tolkuppdrag har ökat något jämfört med föregående år och är nu 99,2 %. Ett systematiskt arbete har pågått under de senaste åren för att identifiera orsakerna och förändra rutinerna, vilket har resulterat i en ökad tillsättningsgrad av tolkuppdragen.

År	Antal utförda uppdrag	Procentuell tillsättning, tolkuppdrag	Antal utförda uppdrag, tolk	Antal utförda uppdrag, översättning
2022	349 349	99,2 %	347 789	1 560
2021	341 088	99,1 %	339 366	1 722
2020	315 663	99,0 %	313 907	1 756
2019	346 564	99,5 %	344 972	1 592
2018	336 634	99,2 %	335 134	1 500
2017	336 093	98,8 %	334 434	1 659
2016	355 429	97,6 %	353 689	1 740
2015	307 462	97,3 %	306 230	1 232

Tabell 2 Uppdrag och tillsättningsgrad

Under 2022 utfördes 1 560 översättningsuppdrag, vilket är drygt 10 % färre uppdrag än föregående år men i paritet med åren innan pandemin. Nästan 70 % av översättningsuppdragen beställs av medlemskommunerna och resterande 30 % är kopplat till Västra Götalandsregionens olika verksamheter. Under året har översättningar utförts på 38 olika språk. Svenska är det vanligaste källspråket, det vill säga att översättningar görs från svenska till andra språk. Flest översättningar har gjorts från svenska till arabiska, engelska och somaliska följer därefter. De största källspråken, där översättning görs från annat språk till svenska, är arabiska, italienska och finska.

Tolkar och översättare

Den 31 december 2022 hade förbundet 1 276 aktiva uppdragstagare. Av dessa var 1 160 tolkar vilket är en ökning med 82 tolkar jämfört med föregående år. Vid samma tidpunkt hade förbundet 64 ukrainska tolkar att jämföra med tio tolkar vid samma mättillfälle föregående år. Den 31 december 2022 fanns även 116 aktiva översättare vilket är sju fler jämfört med året innan. Totalt är 37 uppdragstagare aktiva som både tolk och översättare i förbundet och är en ökning med fyra personer. Tolkyrket har varit, och är delvis fortfarande, ett så kallat genomgångsyrke vilket innebär att omsättningen av tolkar är relativt stor till skillnad mot översättningsyrket.

År	Tolkar	Översättare	Tolk och översättare	Auktoriserade uppdragstagare	Sjukvård-auktorisation
2022	1 160	116	37	289	76
2021	1 078	109	33	273	69
2020	1 204	94	29	294	63
2019	1 183	96	31	271	62
2018	1 088	87	27	251	58
2017	992	151	38	264	52
2016	969	138	38	261	52
2015	919	139	44	260	45

Tabell 3 Statistik över förbundets aktiva uppdragstagare

I Sverige talas ca 200 språk. Kammarkollegiet ansvarar för auktorisation av tolkar och översättare. Möjligheten till auktorisation erbjuds dock endast i ca 50 språk för tolkar respektive ca 30 språk för översättare. En uppdragstagare kan vara auktoriserad på flera språk. Tillgången på auktoriserade tolkar är begränsad och inte i paritet med vilka språk som efterfrågas mest.

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Av förbundets uppdragstagare är 19 % av tolkarna auktoriserade och 62 % av översättarna är auktoriserade translatorer. Av de auktoriserade tolkarna innehar 76 tolkar även sjukvårdsauktorisation. På förbundets mest efterfrågade språk, arabiska, med totalt 249 tolkar, är endast 28 tolkar auktoriserade varav sex med sjukvårdsauktorisation. Somaliska är det näst mest efterfrågade språket och förbundet har 123 aktiva somaliska tolkar. Endast sju av dessa är auktoriserade tolkar, tyvärr innehar ingen sjukvårdsauktorisation. Procentuellt flest auktoriserade tolkar finns inom språkgruppen BKS (bosniska/kroatiska/serbiska) och ryska. Av förbundets 63 aktiva tolkar på BKS är 28 auktoriserade, varav elva med sjukvårdsauktorisation. 28 av förbundets 65 ryska tolkar är auktoriserade varav 17 även innehar sjukvårdsauktorisation. Även om efterfrågan av ryska tolkar ökat efter invasionen i Ukraina är ryska ett mindre efterfrågat språk hos förbundets kunder.

Under året har antalet auktoriserade uppdragstagare ökat med 13 tolkar och tre translatorer. Bland annat har två somaliska tolkar auktoriserat sig och sju tolkar har sjukvårdsauktoriserat sig, varav två på ukrainska.

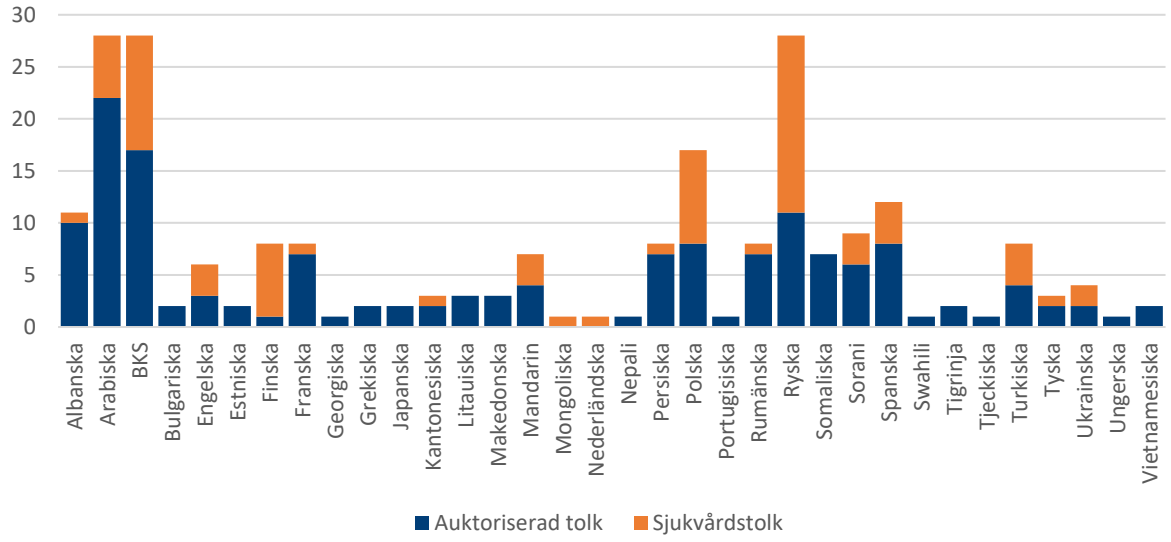

Figur 5 Totalt antal auktoriserade tolkar, fördelat på auktorisationsnivå

Förbundet arbetar kontinuerligt med att rekrytera såväl tolkar som översättare och fokus under året har legat på att rekrytera och attrahera redan utbildade eller auktoriserade uppdragstagare. Rekrytering av tolkar har bland annat skett genom intensifierat samarbete med landets utbildningsanordnare vilket dubblerat antalet rekryterade tolkar jämfört med föregående år. Under året har totalt 161 tolkar och tio översättare rekryterats. Av tolkarna var 64 utbildade och nio auktoriserade varav tre även sjukvårdsauktoriserade. Av de tio översättarna var tre auktoriserade translatorer.

År	Totalt tolk	Sjukvårds-auktoriserad tolk	Auktoriserad tolk	Utbildad tolk	Totalt översättare	Auktoriserad translator
2022	161	3	9	64	10	3
2021	76	9	16	32	13	8

Figur 6 Antal rekryteringar

Förbundets rekryteringstest genomfördes under året av 97 tolkaspiranter varav 70 % fick godkänt resultat. Jämfört med föregående år är det en kraftig ökning av såväl genomförda tester som

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

andelen godkända resultat. Invasionen i Ukraina har under året lett till ett akut behov av tolkar på ukrainska och under året har 50 ukrainska tolkar rekryterats. Dessa är en stor andel av de testade tolkaspiranterna och kan delvis förklara ökningen. Att rekryteringstestet numera även är distansanpassat öppnar upp för att fler tolkaspiranter kan testas. Flera av de aspiranter som under 2022 genomförde rekryteringstestet hade en akademisk bakgrund eller tidigare arbetslivserfarenhet inom tolkyret vilket med stor sannolikhet bidragit till den höga andelen godkända resultat. Redan utbildade och auktoriserade tolkar som rekryteras till förbundet genomgår inte rekryteringstestet.

År	Antal personer som genomfört rekryteringstest	Andel godkända resultat, rekryteringstest	Antal utfärdade kursintyg	Antal personer som genomgått SRHR-utbildning
2022	97	70 %	224	65
2021	36	47%	268	10
2020	93	55 %	63	25
2019	143	38 %	137	54
2018	248	46 %	148	86
2017	211	56 %	212	62
2016	251	52 %	195	35
2015	475	33 %	224	76

Tabell 4 Test- och utbildningsstatistik

Introduktionskurs för nya tolkar har löpande erbjudits på distans under året för de som saknar kontakttolkutbildning. Totalt har 32 tolkar genomgått introduktionskursen.

Förbundets interna kurser har även under 2022 varit mycket efterfrågade. Genom att förbundet har växlat om till distansutbildning nås numera avsevärt fler tolkar. Totalt har 98 tolkar genomgått kursen ”Fördjupningskurs Psykiatri och psykisk ohälsa”, 73 tolkar ”Fördjupningskurs Socialtjänst” och 21 tolkar ”Att tolka i skolan”.

Under året har 65 tolkar genomgått SRHR[4]-utbildningen, vilken bedrivs i samarbete med Kunskapscentrum för sexuell hälsa, Västra Götalandsregionen, samt SRHR-teamet, Göteborgs Stad. Denna utbildning erbjuds från och med 2022 på distans vilket innebär att tolkar oavsett geografisk placering numera kan ta del av utbildningen.

Det bedrivs ett kontinuerligt arbete inom förbundet för att på olika sätt motivera befintliga tolkar att höja sin kompetens. Elva tolkar har under 2022 höjt kompetensnivån till utbildad tolk vilket är nivån under auktorisation. Sju tolkar har auktoriserats och åtta tolkar har erhållit sjukvårdsauktorisation under året.

Under 2022 har informationsmöten för förbundets tolkar erbjudits såväl på distans som på plats på förbundets samtliga kontor.

Som ett led i förbundets kvalitetsarbete skickades i slutet av 2022 en enkät ut till 1 146 tolkar. Syftet var att fånga upp hur tolkarna upplever Tolkförmedling Väst som uppdragsgivare, deras eventuella kompetensutvecklingsbehov samt övrig input för fortsatt verksamhetsutveckling. Totalt inkom 755 svar och generellt var tolkarna positiva. Synpunkter och idéer har beaktats och kommer i mer eller mindre omfattning att påverka verksamheten framöver.

[4] sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Kunder

Den 31 december 2022 hade förbundet 5 562 registrerade medlemskunder. Varje månad under 2022 förmedlades i snitt 29 000 uppdrag till 2 000 kunder. 99,99 % av uppdragen köptes av förbundets medlemmar[5]. Västra Götalandsregionen stod för 69 % av förbundets uppdrag under året vilket är en liten minskning jämfört med tidigare år. Medlemskommunerna har däremot ökat sitt tolkanvändande vilket tros hänga ihop med att förbundet har fått ett flertal nya medlemskommuner och att ansvaret för tolkbehövande har övergått till kommunerna. Västra Götalandsregionens verksamheter har också i större utsträckning än kommunernas haft fortlöpande verksamhet under pandemin.

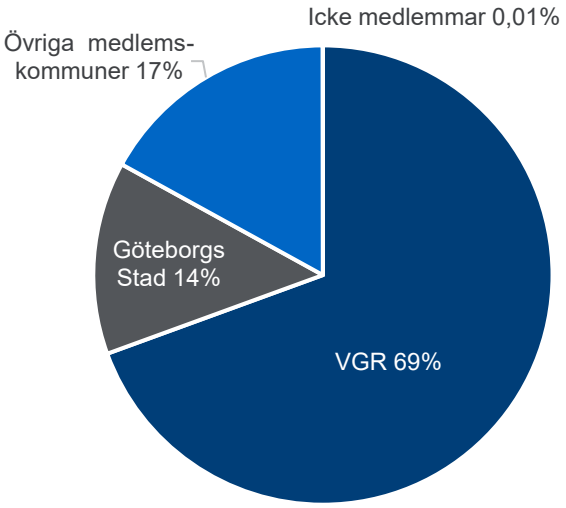

Figur 7 Fördelning av bokade uppdrag

Kundarbete

Under 2022 har förbundets kundarbete intensifierats. Såväl skräddarsydda besök med specifika teman hos förbundets kunder som mer allmänna kundträffar på distans har genomförts. Bland annat har tips givits på teknisk utrustning som förenklar distanstolkning.

Sedan ett par år tillbaka finns ett samarbete med utbildningsansvarig för blivande specialistläkare inom Sahlgrenska Universitetssjukhuset vilket innebär att Tolkförmedling Väst under 2022 utbildade ett fyrtiotal blivande ST-läkare i tolkanvändning.

Förbundet lanserade innan sommaren 2022 ”Kulturdialog”, en dialogföreläsning i syfte att öka kunskapen och förståelsen avseende kulturella utmaningar som kan uppstå i tolksituationen. Tjänsten har erbjudits kostnadsfritt och anpassas efter kundernas verksamhet och specifika behov. Under hösten genomfördes ett tiotal kulturdialoger och tillsammans med en av de större medlemskommunerna inleddes planering för flertalet kulturdialoger under 2023.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Ekonomi

I enlighet med förbundsordningen ska förbundets årliga kostnader minst täckas av årets intäkter. Ett av de övergripande verksamhetsmålen är att verksamheten ska vara kostnadseffektiv. Intäkter fås genom förmedling av tolktjänster och förbundets största kostnader är arvoden till tolkar kopplat till tolkuppdrag. Den totala kostnaden för arvoden och de totala intäkterna är beroende av hur många tolktjänster som utförs. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Tolkförmedling Väst har en checkkredit hos bank på 10 mkr.

Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till totalt 3,1 mkr.

[5] Förbundet utför i ett fåtal akuta situationer tolkuppdrag till domstol och polis.

Page 125 of 410
Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Likviditet

Förbundet har haft en god likviditet under 2022 och checkkrediten har inte nyttjats.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Förbundet finansieras av intäkter från de tjänster som medlemmarna köper enligt självkostnadsprincipen. Sedan start har förbundet byggt upp ett stabilt eget kapital. Det ekonomiska överskottet tillsammans med medlemsandelarna är förbundets likvida medel.

Direktionen har fastställt att lägsta nivå på eget kapital ska vara 22 mkr, vilket motsvarar ca sex månaders löpande driftskostnader. Efter att direktionen beslutat att godkänna årsrapporten beslutas även om en eventuell återbetalning ska ske av eget kapital till förbundsmedlemmarna. Ett eget kapital om minst 27 mkr krävs enligt tidigare beslut för att en återbetalning ska bli aktuell. Förbundet återbetalade 10 mkr till dess medlemmar under 2022. Förbundets checkkredit kan komma att nyttjas vid en återbetalning av eget kapital varför den är beslutad att finnas kvar.

Sedan driftstarten 2013 har likviditeten varit god och alla investeringar har klarats med egna medel. Det överskott som genererats i förbundet gör att den ekonomiska ställningen är god.

Händelser av väsentlig betydelse

Ökat behov av ukrainska tolkar

Rysslands invasion av Ukraina har under första halvåret kraftigt ökat efterfrågan av ukrainska tolkar. Genom ett intensifierat och delvis kreativt rekryteringsarbete har tillgången kunnat balanseras mot efterfrågan. Under sommaren gick efterfrågan ner för att i slutet av augusti åter öka. Behovet av ukrainska tolkar har under året kunnat tillgodoses bland annat tack vare att distanstolkning företrädesvis använts.

Antal kontor

Kontoret i Trollhättan stängdes ner i april efter att direktionen under 2021 beslutat att antalet kontor skulle minskas från fyra till tre. Medarbetarna placerades på Göteborgskontoret med bibehållna arbetsuppgifter.

Upphandling nytt verksamhetssystem

Då samarbetet med nuvarande leverantör av verksamhetssystem har varit mycket ansträngt avstod förbundet från att förlänga avtalet. Upphandling av nytt verksamhetssystem inleddes därmed i maj 2021. Avtal med ny leverantör träffades i september 2022 och driftsättning av det nya systemet beräknas ske under senvåren 2023.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Det finns inga väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång.

Page 126 of 410
Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Styrning och uppföljning av verksamheten

Övergripande verksamhetsmål

Tolkförmedling Väst ska tillgodose medlemmarnas behov av språktolk och ska vara det självklara valet av förmedling för professionella uppdragstagare. Förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare där alla medarbetare vet sitt uppdrag och vem vi är till för. Tolkförmedling Väst ska vara i framkant och en förebild för andra. Förbundets värdegrund ska vara ett gemensamt förhållningssätt och verksamheten ska genomsyras av professionalitet, tillgänglighet och trygghet i alla led.

Tolkförmedling Väst ska

- ha god tillgänglighet och likvärdig service till förbundets kunder
- hantera och tillvarata såväl kundernas som uppdragstagarnas synpunkter för verksamhetens kvalitetssäkring och utveckling
- ha en god ekonomisk medvetenhet och arbeta kostnadseffektivt
- arbeta hållbart och miljömedvetet
- verka för ökad kunskap om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkar i samhället.

Måluppfyllelse

Trots en hög och fortsatt ökad efterfrågan på förbundets tjänster under året har tillgången av tolkar varit god. Detta bland annat på grund av att distanstolkning fortsatt dominera men också till följd av en strategisk rekrytering av tolkar. Genom tydliga och, i organisationen, gemensamma rutiner säkerställs likvärdig service till förbundets olika kunder. För att kvalitetssäkra och utveckla verksamheten sker bland annat ett kontinuerligt arbete med inkommande synpunkter. Förbundet har även under året genomgått en uppföljande revision i syfte att säkerställa att ledningssystemet FR2000 efterlevs.

Genom att kontinuerligt, inom förbundet, kommunicera och redovisa verksamhetens ekonomi råder en god ekonomisk medvetenhet. Förbundet arbetar systematiskt med verksamhetsutveckling för att vara kostnadseffektiva.

Förbundets tolkar uppmanas att resa kollektivt för att minska miljöpåverkan. Under pandemin ökade tolkning på distans markant och ligger fortsatt på en hög nivå. Uppdrag som utförs på distans minskar per automatik antalet resor och tolkens tid kan därmed användas mer effektivt. Tolkning på distans är dessutom alltid ekonomiskt mer fördelaktigt för kunden. Distanstolkningens fördelar har marknadsförts och kunderna har uppmanats att boka distanstolk.

För att öka kunskapen om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkar bjuds förbundets kunder regelbundet in till webbinarier avseende tolkandvändande. Förbundet erbjuder även kundanpassad information och utbildning, såväl på plats som på distans. Numera erbjuds förbundets kunder även den nya tjänster ”Kulturdialog” vars syfte är att synliggöra de kulturella utmaningar som ofta uppstår i det tolkade mötet.

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Verksamhetsmål 2022 och måluppfyllelse

Direktionen har fastslagit följande verksamhetsmål:

- Målet uppnått
- Målet delvis uppnått
- Målet ej uppnått

Kvalitetsmål

Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans

Indikator	Utfall 2021	Målvärde 2022	**Utfall 2022**
Andel tillsatta beställningar ska överstiga 99 %.	99,1 %	>99 %	99,2 %
Andel tillfällen tolkar kommer sent eller uteblir från bokade uppdrag ska understiga 1 %.	0,9 %	<1 %	0,8 %

Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar

Indikator	Utfall 2021	Målvärde 2022	**Utfall 2022**
Andel hälso- och sjukvårdsuppdrag som utförs av auktoriserad sjukvårdstolk ska uppgå till minst 5 %.	8,1 %	≥5 %	8,8 %
Andel uppdrag som utförs av auktoriserad tolk ska uppgå till minst 18 %.	22,4 %	≥18 %	23,2 %
Andel uppdrag som utförs av utbildad tolk ska uppgå till minst 65 %.	62,1 %	≥65 %	59,3 %

Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas

Indikator	Utfall 2021	Målvärde 2022	**Utfall 2022**
Andel beställningar som inkommer via digitala tjänster ska uppgå till minst 65 %.	67,6 %	≥65 %	72,7 %

Arbetsmiljömål

Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare

Indikator	Utfall 2021	Målvärde 2022	**Utfall 2022**
Sjukfrånvaron ska understiga 6 %.	4,6 %	<6 %	5,3 %
Hållbart medarbetarengagemang (HME) ska överstiga 85.	83	>85	85

Miljömål

Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet

Indikator	Utfall 2021	Målvärde 2022	**Utfall 2022**
Andel uppdrag som utförs på distans ska uppgå till minst 63 %.	70,3 %	≥63 %	67,2 %

Måluppfyllelse

Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans

Utfallet av andel tillsatta beställningar blev 99,2 % vilket är en ökning med 0,1 procentenheter jämfört med föregående år. Att andelen distanstolkningsuppdrag legat på en hög nivå under året är en bidragande orsak till ökningen då förbundet kan nyttja tolkens tid mer effektivt och har därmed fler tolkar att tillgå. Andelen tillfällen då tolkar kommer sent eller uteblir från bokade uppdrag har

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

minskat jämfört med föregående år. Även detta utfall hänger ihop med den höga andelen distanstolkningsuppdrag då färre yttre faktorer såsom till exempel trafikproblem inte existerar vid distanstolkning. Målet att ha en pålitlig leverans bedöms ha uppnåtts då båda indikatorerna uppfyllts.

Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar

Utfallet av såväl andelen uppdrag som utförs av auktoriserad tolk som andelen hälso-och sjukvårdsuppdrag som utförs av auktoriserad sjukvårdstolk har ökat jämfört med föregående år vilket framför allt beror på att tolkning på distans fortsatt dominera. Vid tolkning på distans kan tolkarnas tid i större utsträckning nyttjas till effektiv tolktid. I viss mån är även den stora andelen uppdrag som utförts av auktoriserade och sjukvårdsauktoriserade tolkar ett resultat av att förbundet under året rekryterat flera auktoriserade och sjukvårdsauktoriserade tolkar. Andelen uppdrag som utförts av nivån utbildad tolk har däremot minskat under året. Detta är dock ett direkt resultat av att andelen uppdrag som utförts av tolkar med högre utbildningsnivå har ökat. Målet att tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar bedöms ha uppnåtts trots att en av indikatorernas målvärde ej uppfyllts.

Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas

Andelen beställningar som inkommer via digitala tjänster har fortsatt öka även under 2022. Genom förbundets lyhördhet för kundernas föränderliga behov sker ett kontinuerligt utvecklingsarbete och det numera, för kund, användarvänliga bokningssystemet har bidragit till det goda resultatet. Målet att ligga i framkant och att verksamheten ska utvecklas bedöms därmed uppfyllt.

Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare

Förbundets värdegrundsarbete är numera en naturlig del i verksamheten vilket med stor sannolikhet bidragit till att HME nu är mycket högt. Indikatorns målvärde om att HME ska överstiga 85 är en mycket hög ambition och därför bedöms utfallet om 85 vara synnerligen bra. Den relativt låga sjukfrånvaron, utan kända arbetsrelaterade kopplingar, i kombination med förbundets höga HME visar på en välmående och en välfungerande organisation. Målet att vara en attraktiv arbetsgivare bedöms därmed uppnått.

Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet

Andelen uppdrag som utförts på distans var drygt 67 % vilket är en hög andel om än något lägre jämfört med föregående år. Distanstolkningen ökade kraftigt under pandemin och förbundet har under året på olika sätt marknadsfört distanstolkningens olika fördelar. Genom distanstolkning minskar miljöpåverkan samt kundernas kostnader och tolkens tid kan nyttjas mer effektivt. Målet att bedriva en hållbar verksamhet bedöms därmed uppnått.

God ekonomisk hushållning

I enlighet med kommunallagen ska förbundet ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Verksamheten ska genomsyras av en god ekonomisk hushållning både i ett kort- och i ett långsiktigt perspektiv. Kännetecken för detta är bland annat att de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna och att resultatet, sett över en längre period, är positivt.

Direktionen har fastslagit följande finansiella mål rörande god ekonomisk hushållning:

- Den löpande verksamheten ska visa ett positivt resultat
- Checkkrediten ska ej nyttjas

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Den löpande verksamheten visar ett positivt resultat och likviditeten har varit god. Checkkrediten har inte nyttjats under 2022.

Förbundet bedöms ha uppfyllt samtliga verksamhetsmål, sid 16, samt de finansiella målen. Sammantaget bedöms förbundet ha en god ekonomisk hushållning.

Balanskravsresultat

Balanskravet uppfylls 2022. Inga underskott finns att återställa från tidigare år.

Balanskravsavstämning

Belopp i tkr	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	4 177	5 442	3 465
minus samtliga realisationsvinster/förluster	0	0	0
plus sänkning av diskonteringsränta	0	0	0
plus realisationsvinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning	0	0	0
plus orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
minus återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	4 177	5 442	3 465
Årets balanskravsresultat	4 177	5 442	3 465
Balanskravsresultat att reglera			0

Budgetomslutning			
Verksamhetens kostnader	213 340	198 269	190 985
Personalkostnader egen personal	28 197	29 513	29 189
A-tolkar (ej anställda av kommunalförbundet)	173 357	157 103	150 430
Nettoinvesteringar	1 254	0	10 086
Likvida medel 31/12 respektive år	18 467	20 331	13 494
Resultat			
Årets resultat	4 177	5 442	3 465
Ingående Eget kapital	29 904	34 468	30 864
Nyckeltal			
Kassalikviditet	190%	201%	173%
Soliditet	50%	56%	53%

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Väsentliga personalförhållanden

Medarbetare

Efter nästan åtta år i förbundet valde två av verksamhetens nyckelpersoner; utvecklingsledare och kommunikatör, att gå vidare till nya utmaningar. En ny verksamhetsutvecklare rekryterades innan sommaren och tillträdde efter semestern. Trots stort intresse under våren för tjänsten som kommunikatör tvingades annonsen åter läggas ut efter sommaren innan befattningen kunde tillsättas. Ny kommunikatör tillträdde i november men blev tyvärr kort därefter sjukskriven vilket innebär att arbetsbelastningen på kansliet åter är i obalans. För att minska sårbarheten i förbundets övergripande stödprocesser har en ny tjänst inrättats på kansliet. Från och med januari 2023 utökas kansliet med ytterligare en utvecklartjänst.

Då verksamhetschefen för Boråskontoret under sommaren lämnade sitt uppdrag på dagen tillförordnades och upprätthölls den dagliga driften på kontoret av verksamhetschefen för översättningsförmedlingen. Ny verksamhetschef för kontoret i Borås tillträdde i början av november.

Förbundet har generellt haft en högre personalomsättning under 2022 jämfört med tidigare år. Bemanningen av tolkförmedlare har till följd av detta omfördelats vilket har inneburit flera rekryteringar till Borås och Mariestad. På grund av personalomsättning har bemanningen på översättningsenheten varit låg under slutet av året. Rekrytering påbörjades innan årsskiftet och en ny översättningssamordnare förväntas tillträda under tidig vår 2023.

Det fokuserade värdegrundsarbetet som bedrivits i organisationen de senare åren har haft en fortsatt positiv inverkan på förbundets arbetsmiljö, vilket tydligt synliggörs i arbetsmiljöverktyget Winningtemp. Värdegrundsarbetet är numera en naturlig del i verksamheten och medarbetarna relaterar till värdegrund och ledord i de dagliga processerna. HME (Hållbart medarbetarengagemang) för 2023 är nu 85 vilket är ett mycket högt värde och ett tydligt kvitto på den positiva utveckling som förbundet genomgått under senare år. Det alltmer distansanpassade arbetssättet som utvecklats under pandemin lever till mer eller mindre del kvar i organisationen för flera medarbetare och bidrar även det till förbundet som en attraktiv arbetsgivare.

Förbundsdagen genomfördes i december med tema medledarskap och tillitsbaserad styrning. Årets föreläsning hade rubriken ”Ännu bättre tillsammans” och hölls av Charlotta Lundgren, leg. psykolog. Dagen var mycket uppskattad av förbundets medarbetare.

Förbundets ledningsgrupp deltog under våren i en forskningsstudie hos Mittuniversitetet inom området team och hållbar kultur; ”Hur ledningsgrupper som team kan arbeta för att skapa hållbar kvalitetskultur i en organisation”. Resultatet visade på ett antal framgångsfaktorer såsom att ledningsgruppen sätter frågor i ett större sammanhang, alltid har ett syfte med allt som görs, anpassar arbetet utifrån vad verksamheten behöver, är uthålliga, engagerade och transparenta.

Förbundet har under året deltagit i ett forskningsprojekt avseende ”Integration i vardagen” som genomförts av en grupp forskare på Socialantropologiska institutet vid Göteborgs universitet. Deltagandet har upplevts som mycket positivt och utvecklande av samtliga medarbetare. Studien visade bland annat att medarbetarna inom förbundet förenades i en ”professionell gemenskap”, det vill säga att alla visade tydligt att de visste sitt uppdrag och varför de var där. Studien kommer i sin helhet att redovisas under 2023. Professor Jörgen Hellman har under året vid ett par tillfällen föreläst om kultur och integration för förbundets medarbetare.

Den nya tjänsten ”Kulturdialog” som sedan maj 2022 erbjuds förbundets kunder i syfte att öka kunskapen och förståelsen avseende de kulturella utmaningar som kan uppstå i tolksituationen har

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

även givits i en specialanpassad version till alla medarbetare i förbundet. Detta för att öka förståelsen hos medarbetarna avseende den komplexa tolksituationen och därmed vikten av att rätt tolk tillsätts på uppdraget.

Årets löneöversyn genomfördes i enlighet med avtal och ny lön betalades ut i april. Löneöversynen föranleddes av en lönekartläggning där inga osakliga löneskillnader förelåg.

Tillsvidare- och visstidsanställda

Per den 31 december 2022 hade förbundet 46 tillsvidareanställda arbetstagare, 38 kvinnor och åtta män. Vid mättillfället var sex tillsvidareanställda arbetstagare partiellt lediga, varav fem var föräldralediga och en var studieledig. Ytterligare en person var 100 % föräldraledig. Totalt har 58 personer varit tillsvidareanställda i förbundet under året. Personalomsättningen har varit hög och uppgått till 33,7 % vilket bland annat beror på att flera medarbetare efter många år i förbundet velat bredda sin erfarenhet hos andra arbetsgivare. Under pandemin stannade arbetsmarknaden upp vilket under 2022 resulterat i en generellt högre personalomsättning inom hela förbundet.

Under året har totalt antal arbetade timmar inom förbundet motsvarat 55,9 åa vilket är en minskning om 6,4 åa. Såväl arbetade timmar som utförts av timavlönade, visstidsanställda som tillsvidareanställda har minskat jämfört med föregående år. Minskningen av antalet arbetade timmar hänger bland annat ihop med den höga personalomsättningen och i vissa fall långa rekryteringsprocesser. En viss återhållsamhet i återbesättning av vakanta förmedlartjänster, på grund av införandet av nytt verksamhetssystem, har rått även under 2022.

År	Tillsvidare (åa)	Visstid (åa)	Timavlönade (åa)	Totalt (åa)
2022	53,6	2,0	0,3	55,9
2021	57,5	3,8	1,0	62,3
2020	52,5	7,6	1,1	61,3
2019	53,4	9,8	1,6	64,8
2018	57,6	6,8	2,0	66,4
2017	57,0	6,8	2,6	66,4
2016	47,3	8,6	9,6	65,5

Tabell 5 Faktiskt arbetade timmar omvandlat till årsarbetare (åa)

Sysselsättningsgrad

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för de tillsvidareanställda medarbetarna är 99,6 % vilket innebär en ökning jämfört med föregående år. 97,5 % av kvinnorna respektive 100 % av männen är heltidsanställda inom förbundet.

Page 132 of 410
Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron för 2022 var 5,3 % vilket är ett utfall som tyder på en välmående och välfungerande organisation. Långtidssjukfrånvaron är högre än föregående år och motsvarar 9,8 % av den totala sjukfrånvaron, dock finns inga kopplingar till arbetsrelaterad sjukfrånvaro identifierad.

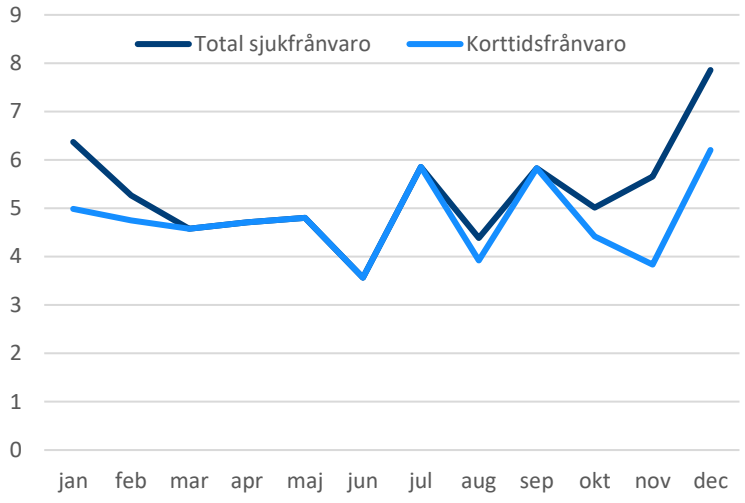

Figur 8 Sjukfrånvaro 2022

Sjukfrånvaron för förbundets anställda kvinnor har ökat något jämfört med föregående år och var 5,7 %. Männens sjukfrånvaro har i stället minskat något och var 4,3 %. I åldersspannet 50 år eller äldre är sjukfrånvaron relativt hög och relaterad till några icke arbetsrelaterade långtidssjukskrivningar. Sjukfrånvaron i åldersspannet under 30 år är däremot mycket låg.

Ålder	29 år eller yngre	30–49 år	50 år eller äldre
Sjukfrånvaro	2,9 %	3,8 %	7,2 %

Tabell 6 Fördelning sjukfrånvaro, ålder 2022

Kostnaden för företagshälsovård var i princip obefintlig under året. Friskvårdsbidraget har under 2022 nyttjats av 42 medarbetare vilket är en ökning jämfört med föregående år och totalt sett en mycket hög andel.

Pensioner

Intjänande av pensioner inklusive löneskatt bokförs löpande i driftsredovisningen och är en pensionslösning via KPA.

Förväntad utveckling

Under våren 2023 kommer ett nytt verksamhetssystem att driftsättas. Det nya systemet ersätter därmed nuvarande system vilket med sina stora brister direkt har påverkat verksamheten negativt samt hindrat den tekniska utvecklingen inom förbundet.

I takt med den snabba tekniska utveckling som sker i samhället förväntas tolk- och översättningsbranschen generellt kompletteras med mer digitala och automatiserade lösningar. Med det nya verksamhetssystemet i drift kommer utvecklingsarbetet i förbundet återupptas för nya produkter och tjänster. Den idag starka dominansen av distanstolkning bedöms hålla i sig. Likaså förväntas flera av de under pandemin digitaliserade och distansanpassade processerna i förbundet fortsätta följa den snabba tekniska utvecklingen i samhället.

Förbundets översättningsverksamhet har de senaste åren alltmer stabiliserats och kundernas behov blir mer och mer tydliga vilket medför att nya tjänster kommer att erbjudas.

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Under 2022 lanserades ”Kulturdialog”, en tjänst för kunden i syfte att öka kunskapen och förståelsen avseende de kulturella utmaningar som kan uppstå i tolksituationen. Under 2023 förväntas efterfrågan på ”Kulturdialog” öka.

Förbundet mätte under hösten 2022 för första gången Nöjd Kundindex (NKI), utfallet blev 79 vilket visar på en mycket hög kundnöjdhet. Framledes kommer NKI att mätas två gånger om året och ingå i förbundets verksamhetsmål.

Rekrytering av nya uppdragstagare och vidareutbildning av befintliga sker löpande för att möta kundernas förväntade behov. Förbundet har en ständig utmaning i att attrahera och rekrytera lämpliga kandidater till tolkyrket. Under senare år har dock allt fler redan etablerade, och i vissa fall också auktoriserade tolkar, sökt sig till förbundet. Det numera upparbetade samarbetet med externa utbildningsanordnare förväntas intensifieras än mer under kommande år.

Den numera distansanpassade introduktionskursen för nya tolkar kommer att digitaliseras under 2023 i syfte att göra den än mer tillgänglig för förbundets nya tolkar. De senaste åren har förbundets tolkar erbjudits ett antal interna kompetensutvecklingsinsatser på olika teman. Under hösten 2023 kommer ytterligare en ny intern utbildning; ”Våld i nära relationer”, erbjudas förbundets aktiva tolkar.

I den ständigt pågående processen att optimera förbundets bemanning har förmedlingsresurser omfördelats mellan kontoren. I samband med naturlig avgång har tjänster flyttats från Göteborg till Borås och Mariestad vilka tillsätts i början av 2023. Förändrade behov kopplat till övergripande stödresurser innebär även att kansliet kommer att utökas med en verksamhetsutvecklartjänst vid årsskiftet.

Sedan tre år tillbaka är förbundet kvalitetscertifierade i enlighet med ledningssystemet FR2000. Från och med 2023 kommer kvalitetsarbetet i stället bedrivas utifrån ISO-standard då detta är såväl mer anpassat efter förbundets verksamhet som mer känt för förbundets kunder.

I vilken grad det nya politiska styret i landet och Tidöavtalet kommer att påverka förbundets verksamhet är svårt att bedöma, men att tolkbranschen generellt över tid kommer att påverkas är troligt.

I april 2023 är det tio år sedan Tolkförmedling Väst sattes i drift. Jubileet kommer att uppmärksammas på olika sätt under året.

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Budget 2022

Budget 2022 är lagd utifrån ett beräknat behov om 320 000 uppdrag och efter samråd med förbundets medlemmar. Avskrivningarna i budget 2022 har ökats med 4,5 mkr på grund av att omprövning har gjorts av nyttjandetiden av förbundets immateriella tillgångar. Detta har resulterat i att budget 2022 är lagd med ett negativt utfall. Underskottet täcks av eget kapital med åberopande av särskilda skäl i enlighet med Kommunallagens bestämmelser gällande balanskrav. En normal kostnadsutveckling förväntas fortsättningsvis och prisjusteringen för 2022 resulterar i en snitthöjning om 2,7 %.

Budget 2022	(tkr)
Verksamhetens intäkter	**204 000**
Verksamhetens kostnader	**208 500**
Årets resultat	**-4 500**

Ekonomisk plan 2022–2024

Budget, (tkr)	2022	2023	2024
Intäkter	**204 000**	**210 000**	**215 000**
Kostnader	**208 500**	**210 000**	**215 000**
Budgeterat resultat	**-4 500**	**0**	**0**

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Räkenskaper

Redovisningsprinciper, upplysningar och definitioner

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Redovisningsprinciperna är oförändrade sedan föregående årsredovisning. Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges. Intäkter redovisas i den period som tolk- och översättningsuppdragen har utförts och har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras av förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar upptas till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta. Intjänande av pensioner inklusive löneskatt bokförs löpande i driftsredovisningen Inventarier skrivs av på fem år. Immateriella tillgångar skrivs av från och med 2021 på fyra år (tidigare åtta år).

Resultaträkning

Förbundets årliga kostnader ska minst täckas av årets intäkter. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen. Om årets kostnader inte täcks ska finansieringen av underskottet fördelas mellan medlemmarna i förhållande till medlemmens andel av andelskapitalet.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	Budget 2022	2022	2021
Verksamhetens intäkter	1	204 000	223 851	206 925
Verksamhetens kostnader	2	-202 290	-213 340	-198 269
Avskrivningar	3	-6 168	-6 232	-3 173
Verksamhetens nettokostnader		**-4 458**	**4 279**	**5 483**
Finansiella intäkter	4	5	5	2
Finansiella kostnader	5	-47	-107	-43
Resultat före extraordinära poster		**-4 500**	**4 177**	**5 442**
Extraordinära poster				
Redovisat resultat		**-4 500**	**4 177**	**5 442**

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	2022	2021
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriell anläggningstillgång	6	3 820	8 726
Inventarier	7	120	192
Summa anläggningstillgångar		3 940	8 918
Omsättningstillgångar			
Fordringar	8	45 118	41 419
Likvida medel	9	18 467	20 331
Summa omsättningstillgångar		63 585	61 750
Summa tillgångar		**67 525**	**70 668**
EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital	10	26 769	31 333
Andelskapital, medlemskommuner	10&12	3 135	3 135
Årets/periodens resultat	10	4 177	5 442
Summa eget kapital		34 081	39 910
Skulder			
Kortfristiga skulder	11	33 444	30 758
Summa skulder		33 444	30 758
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**67 525**	**70 668**

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	Not	2022	2021
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	10	4 177	5 442
Justering för av- och nedskrivning	3	6 226	3 173
Medel från verksamheten			
före förändring av rörelsekapital		**10 403**	**8 615**
Minskning kortfristiga fordringar		-3 699	-1 941
Minskning kortfristiga skulder		2 686	24
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**9 390**	**6 699**
Investeringsverksamheten			
Bruttoinvestering i anläggningstillgångar	6	-1 254	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 254	0
Finansieringsverksamheten			
Andelskapital	12	0	138
Återbetalning av Eget Kapital	10	-10 000	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**-10 000**	**138**
Årets kassaflöde		**-1 864**	**6 837**
Likvida medel vid periodens början		**20 331**	**13 494**
Likvida medel vid periodens slut	9	**18 467**	**20 331**

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Noter

Belopp i tkr

Not		2022	2021
1	**Verksamhetens intäkter**		
	Förmedlingstjänster	223 802	206 913
	Övriga intäkter	49	12
	Summa	**223 851**	**206 925**
2	**Verksamhetens kostnader**		
	Direktionskostnader	454	395
	Sociala avgifter direktion	179	159
	Personalkostnad	21 209	22 021
	Sociala avgifter personal	6 355	6 938
	Arvoden och ersättning tolkar	144 003	131 281
	Sociala avgifter tolkar	29 354	25 822
	Tolkutbildning	554	365
	Lokalkostnader	3 553	3 838
	Dator/IT/telefoni/post	2 192	2 711
	Inventarier, förbrukningsmaterial	383	160
	Administrativa- och konsulttjänster	4 992	4 394
	Summa	**213 228**	**198 084**
	Ersättning för revisorer		
	Revisionsuppdraget, sakkunniga	112	110
	Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget, sakkunniga	0	75
	Summa	**112**	**185**
3	**Avskrivningar**		
	Inventarier	6 232	3 173
	Summa	**6 232**	**3 173**
4	**Finansiella intäkter**		
	Ränteintäkter	3	2
	Övriga finansiella intäkter	2	0
	Summa	**5**	**2**
5	**Finansiella kostnader**		
	Räntekostnad	0	1
	Övriga finansiella kostnader	106	42
	Summa	**107**	**43**

Lånekostnader redovisas i enlighet med huvudmetoden och belastar följaktligen resultatet i den period de hör hemma.

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

	Anläggningstillgångar		
6	**Immateriella anläggningstillgångar**		
	Pågående investeringar		
	- Nytt verksamhetssystem	1 254	0
	Omklassificering	0	0
	Summa	**1 254**	**0**
	Anskaffningsvärde	12 758	12 758
	Ackumulerade avskrivningar	-4 031	-930
	Årets investering	0	0
	Omklassicifering från pågående investering	0	0
	Årets avskrivning	-6 160	-3 101
	Utgående bokfört värde	**2 567**	**8 726**
7	**Inventarier**		
	Anskaffningsvärde	1 600	1 600
	Årets fsg	-162	0
	Ackumulerade avskrivningar	-1 409	-1 337
	Årets fsg	162	0
	Årets avskrivning	-72	-72
	Summa	**120**	**192**
8	**Fordringar**		
	Kundfordringar	26 908	24 788
	Div. kortfristiga fordringar	228	148
	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17 982	16 482
	Summa	**45 118**	**41 418**
9	**Kassa och bank**		
	Bank	18 467	20 331
	Summa	**18 467**	**20 331**
10	**Eget kapital**		
	Ingående balans Allmänt eget kapital	36 769	31 333
	Återbetalning av Eget Kapital till förbundets medlemmar	-10 000	0
	Utgående balans Allmänt eget kapital	**26 769**	**31 333**
	Årets/periodens resultat	4 177	5 442
	Andelskapital, medlemskommuner	3 135	3 135
	Summa	**34 081**	**39 910**

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

11	**Kortfristiga skulder**		
	Leverantörsskulder	2 047	1 439
	Moms	8 722	8 051
	Personalens skatter och avgifter	3 541	3 214
	Skulder till anställda	-6	0
	Upplupna semesterlöner	869	1 019
	Upplupna tolkkostnader inkl. sociala avgifter	6 039	5 464
	Övriga upplupna kostnader	12 233	11 571
	Summa	**33 444**	**30 758**

En checkkredit på 10 mnkr finns. Ingen kredit var nyttjad per 31 december 2022.

12	**Andelskapital**		
	Årets förändring av andelskapital	0	138
	Varje medlem i förbundet har andelar motsvarande antalet invånare		
	Summa	**0**	**138**

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Driftsredovisning

Driftsredovisningen redovisas totalt för förbundet då styrningen av verksamhet sker på en förbundsövergripande nivå. Kostnader kopplat till respektive verksamhetsort finns utfördelad, dock ligger de övergripande kostnaderna budgeterat centralt.

Utfall i förhållande till budget

Bakgrund till budget

Budget 2022 är lagd utifrån ett beräknat behov om 320 000 uppdrag och efter samråd med förbundets medlemmar. Avskrivningarna i budget 2022 har ökats med 4,5 mkr på grund av att omprövning har gjorts av nyttjandetiden av förbundets immateriella tillgångar. Detta har resulterat i att budget 2022 är lagd med ett negativt utfall. Underskottet täcks av eget kapital med åberopande av särskilda skäl i enlighet med Kommunallagens bestämmelser gällande balanskrav. En normal kostnadsutveckling förväntades fortsättningsvis och prisjusteringen för 2022 resulterade i en snitthöjning om 2,7 %.

Utfall

Utfallet för 2022 blev drygt 349 000 uppdrag vilket är 29 000 fler än budgeterat. Årets resultat blev 4,2 mkr att jämföra med budgeterat utfall om -4,5 mkr.

INTÄKTER	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022
Förmedlingstjänster	206 913	223 802	204 000
Övriga intäkter	12	49	0
Summering	**206 925**	**223 851**	**204 000**
KOSTNADER			
Ersättning direktionen	554	633	1 200
Personalkostnader	28 959	27 547	33 792
Arvoden uppdragstagare	157 103	173 357	156 300
Tolkutbildning	365	554	800
Lokalkostnader	3 838	3 553	3 754
Hyra IT-utrustn., IT-program, licenser	2 711	2 192	2 454
Förbrukningsinventarier, förbrukningsmaterial	160	383	340
Administrativa- och konsulttjänster	4 579	5 120	3 650
Finansiella kostnader	3 214	6 334	6 210
Summering	**201 482**	**219 674**	**208 500**
RESULTAT			
Årets resultat	**5 442**	**4 177**	**-4 500**

Tabell 7 Utfall mot budget 2022

Utfallet av försäljningsintäkter och kostnader för uppdragstagare ligger över budget och är ett resultat av att betydligt fler uppdrag utförts än budgeterat. Den höga efterfrågan under 2022 tros bland annat bero på ett ökat inflöde av tolkbehövande men också samhällets återgång till det med normala efter pandemin. Troligt är också att den isolering av samhället som rådde under pandemin hämmat integrationen och därmed inlärningen av det svenska språket vilket i sin tur resulterat i ett

Page 142 of 410
Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

större kvarstående tolkbehov. Kundernas tolkbehov är påverkade av många parametrar och behovsanalysen som ligger till grund för budgeten är därför komplex och svårbedömd.

Tre av fyra direktionsmöten genomfördes under året på distans. Kostnadsutfallet blev därför drygt hälften av budget. Även personalkostnadernas utfall blev lägre än budgeterat och beror bland annat på en ovanligt hög personalomsättning och därmed flera vakanta tjänster i avvaktan på tillsättning. Bemanningen har därför varit lägre totalt sett över hela året. En viss återhållsamhet har även rått avseende bemanningen av förmedlare i väntan på implementering av nytt verksamhetssystem.

Utfallet för tolkutbildning blev något högre jämfört med föregående år, ändå har endast hälften av budgeten nyttjats. Till följd av att kompetensutveckling av tolkar genomförts på distans och att en stor andel redan utbildade tolkar rekryterats har verksamheten blivit mer kostnadseffektiv vilket förklarar avvikelsen mot budget.

I början av 2022 stängdes kontoret i Trollhättan och verksamheten flyttade in i förbundets befintliga lokaler i Göteborg. Detta har resulterat i att förbundet under året haft lägre lokalkostnader än budgeterat. Även kostnader kopplat till IT är lägre än budgeterat och beror på lägre kostnader för det nya telefoniavtalet och lägre leasingkostnader av IT-utrustning.

Kostnadsutfallet för konsulttjänster är högre än budgeterat och kopplat till såväl upphandling som implementering av nytt verksamhetssystem.

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Förbundets investeringsverksamhet

I september skrevs avtal med ny leverantör för nytt verksamhetssystem. I samband med avtalsskrivning påbörjades implementeringsarbetet vilket beräknas fortgå fram till planerad driftsättning i maj 2023. Investeringsbudgeten för 2022 är 6,5 mkr, inga avskrivningar har skett under året.

Investering, tkr	Budget 2022	Utfall 2022	Ombudgetering till 2023
Verksamhetssystem	6 500	1 254	5 246

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Claudia Nistor Pedrini
Ordförande

Dragan Dobromirovic
Vice ordförande

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

Tolkar med kvalitet

www.tolkformedlingvast.se

Comfact Signature Referensnummer: 71310SE

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	CLAUDIA NISTOR-PEDRINI
TITEL, ORGANISATION:	Ordförande, Tolkförmedling Väst
DATUM & TID:	2023-04-03 14:16:56 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_08e9e14a25a9c3fcdd0713a795b26c39d0

NAMN:	DRAGAN DOBROMIROVIC
TITEL, ORGANISATION:	Vice ordförande, Tolkförmedling Väst
DATUM & TID:	2023-04-04 08:41:03 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_0827d449de3c8e1f46d347726723320446

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2023-04-04 08:41:08 +02:00
Ref: 71310SE
www.comfact.se

Validera dokumentet | Användarvillkor

Revisorerna i kommunalförbundet
Tolkförmedling Väst

2023-04-05

Till fullmäktige i

Västra Götalandsregionen
Alingsås kommun, Bollebygd kommun, Borås stad,
Dals-Eds kommun, Essunga kommun,
Falköpings kommun, Grästorps kommun,
Gullspångs kommun, Göteborgs Stad,
Götene kommun, Herrljunga kommun, Hjo kommun,
Härryda kommun, Karlsborgs kommun,
Kungälvs kommun, Lerums kommun,
Lidköpings kommun, Lilla Edets kommun,
Lysekils kommun, Mariestads kommun,
Marks kommun, Munkedals kommun,
Mölndals kommun, Orust kommun,
Partille kommun, Skara kommun, Skövde kommun,
Sotenäs kommun, Strömstads kommun,
Svenljunga kommun, Tanums kommun,
Tibro kommun, Tidaholms kommun,
Tjörns kommun, Tranemo kommun,
Trollhättans Stad, Töreboda kommun,
Uddevalla kommun, Ulricehamns kommun,
Vara kommun, Vårgårda kommun samt
Öckerö kommun

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, *vid bolagsstämman* utsedda revisorer för Tolkförmedling Väst, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet (organisationsnummer 222000-2972) av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller verksamheten. Direktionen ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Comfact Signature Referensnummer: 71665SE

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordning och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att direktionen i kommunalförbundet Tolkförmedling Väst har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.
Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som direktionen uppställt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna densamma.

Vi åberopar bifogad redogörelse.

Vänersborg 2023-04-05, digital signering

/Marie Engström Rosengren/ /Anne-Lie Sundling/

Bilaga: PM avseende årsredovisning 2022 Tolkförmedling Väst, PWC

Comfact Signature Referensnummer: 71665SE

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	MARIE ENGSTRÖM ROSENGREN
TITEL, ORGANISATION:	Förtroendevald revisor, Västra Götalandsregion...
DATUM & TID:	2023-04-05 08:53:01 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_09c9a3fd3822c1cb2fdda2810e2bf14842

NAMN:	ANNELIE SUNDLING
TITEL, ORGANISATION:	Förtroendevald revisor, Västra Götalandsregion...
DATUM & TID:	2023-04-05 09:37:27 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_098b2bb0050af7cb46e1105f08a483f95e

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2023-04-05 09:37:32 +02:00
Ref: 71665SE
www.comfact.se

Validera dokumentet | Användarvillkor

Granskning av årsredovisning 2022

Tolkförmedling Väst kommunalförbund

2023-04-04

Projektledare Gunilla Lönnbratt

Projektmedarbetare Sebastian Ericsson, Louise Enoksson

pwc

Revisionsrapport

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunalförbundets förtroendevalda revisorer granskat kommunalförbundets årsredovisning för perioden 2022-01-01 – 2022-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022.

Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om årsredovisning är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet.

Med utgångspunkt från syftet har följande områden granskats:

Område	Uppfyller kraven	
Förvaltningsberättelse	**Ja**	
Resultaträkning	**Ja**	
Balansräkning	**Ja**	
Kassaflödesanalys	**Ja**	
Noter	**Ja**	
Driftredovisning	**Ja**	
Investeringsredovisning	**Ja**	
Sammanställda räkenskaper	**Ej tillämpligt**	

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning och metod	3
Granskningsresultat	4
Räkenskaper	4
Förvaltningsberättelse, driftredovisning och investeringsredovisning	4
Förvaltningsberättelse	4
Sammanställda räkenskaper	5
Annan information	**5**

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 20 § ska årsredovisningen upprättas av direktionen och lämnas över till revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunalförbundets ekonomiska ställning. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen. Direktionen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte

Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om årsredovisning är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet.

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunalförbundet, hade påverkat dennes bedömning av kommunalförbundet. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommunalförbund och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed för kommuner i Sverige. Det innebär att den varit så ingående och omfattande som god sed vid detta slag av granskning kräver.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av direktionen 2023-03-31.Rapportens innehåll har sakgranskats av controller/förbundsdirektör.

Granskningsresultat

Räkenskaper

Resultaträkning

Resultaträkningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKRs rekommendationer.

Vid granskningen av kommunalförbundets årsredovisning har inga väsentliga[1] avvikelser noterats.

Balansräkning

Balansräkningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKRs rekommendationer.

Vid granskningen av kommunalförbundets årsredovisning har inga väsentliga[2] avvikelser noterats.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen uppfyller kraven enligt LKBR och RKRs rekommendationer.

Noter

Noterna uppfyller kraven enligt LKBR och RKRs rekommendationer.

Bedömning

Vi bedömer att kommunalförbundets räkenskaper[3] i allt väsentligt är rättvisande.

Förvaltningsberättelse, driftredovisning och investeringsredovisning

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen uppfyller kraven enligt LKBR och RKRs rekommendationer.

Driftredovisning

Driftredovisningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKRs rekommendation R14.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKRs rekommendation R14.

---

[1] Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunalförbundet, hade påverkat dennes bedömning av kommunalförbundet. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommunalförbund och verksamheter.

[2] Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunalförbund, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommunalförbund och verksamheter.

[3] Med räkenskaper menar kommunalförbundets resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

Bedömning

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att förvaltningsberättelsen, driftredovisningen och investeringsredovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Sammanställda räkenskaper

Kraven på sammanställda räkenskaper är inte tillämplig på förbundets verksamhet och bedöms således inte.

Bedömning

Ej tillämpligt.

Annan information

Förbundet har ingen annan information för oss att ta del av. Ej tillämpligt.

Bedömning

Ej tillämpligt.

2023-04-04

Gunilla Lönnbratt

Auktoriserad revisor

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Tolkförmedling Väst enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår uppdragsavtal från den 2020-02-06. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Internkontrollrapport

Kontrollmoment
Sammanfattning av internkontroller

Enhet
Förbundsövergripande

Metod
Genomgång av utförda internkontroller kopplat till planen för interkontroll

Mätperiod
2022-01-01 – 2022-12-31

Tillvägagångssätt
Genomgång av kontroller genomförda inom ramen för internkontrollplanen 2022.

Resultat
1. GDPR; inga brister påvisade.
2. Politiska beslut; inga brister påvisade.
3. Löneutbetalningar; inga brister påvisade.
4. Arvodesutbetalningar politiker; inga brister påvisade.
5. Arvodesnivå och uppdragstagarregister; notering om SRHR-utbildning saknades i ett av två fält i Fenix. En uppdragstagare hade gått SRHR-utbildningen två gånger. I övrigt inga brister påvisade.
6. Synpunkter; inga brister påvisade.
7. Driftmöten; inga brister påvisade.
8. Internkontrollrapport; se denna sammanställning.

Sammanfattningsvis konstateras att samtliga kontroller i internkontrollplanen genomförts. De brister som uppmärksammats har åtgärdats direkt.

Kontroll utförd

Datum 18/1-23

Åsa Fröding
Förbundsdirektör

Kontroll rapporterad

Datum 17/2 -23

Claudia Nistor-Pedrini
Ordförande

16. Årsredovisning 2022 för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund (kf fattar slutligt beslut) KS2023/100

Kommunstyrelseförvaltningen

Daniel Aronsson | Ekonomichef
0734-64 70 06 | daniel.aronsson@bollebygd.se

Kommunfullmäktige

Årsredovisning 2022 för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2022 för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund. Förbundsdirektionen och de enskilda ledamöterna i densamma beviljas ansvarsfrihet.

Ärendet

Totalt redovisar Boråsregionen ett positivt resultat om 2 011 tkr gentemot budget. De största avvikelserna är förbundskansliet samt administrationen som redovisar positiva resultat om 500 tkr respektive 1 000 tkr. Business Region Borås samt Närvårdskontoret redovisar balanserat resultat vilket beror på att de interna överskotten i verksamheterna i sin helhet överförs till 2023. Förbundskansliets positiva resultat härrör främst från ej utnyttjad reserv, ej budgeterade ränteintäkter samt högre intäkter till följd av försäljning av tjänst. Det positiva resultatet inom administrationen förklaras av högre intäkter till följd av nya uppdrag och försäljning av tjänst, lägre kostnader för förbruknings-inventarier samt ej utnyttjad reserv.

Prognos för helårsresultat i samband med delårsbokslutet var ett positivt resultat om 1 600 tkr i förhållande till lagd budget. Differensen härrör från verksamheterna Dataskyddsombud och Medarbetarcentrum som båda redovisar positiva resultat om knappt 200 tkr jämfört med nollprognos vid delåret.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2022 Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund

Skickas till

Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund

BOLLEBYGDS KOMMUN

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Daniel Aronsson
Ekonomichef

§ 26 Årsredovisning 2022 Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Diarienummer: 2023/SKF0105

Beslut

Årsredovisning 2022 för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund godkänns och översänds tillsammans med revisionsberättelse till medlemskommunerna samt Södra hälso- och sjukvårdsnämnden för prövning av ansvarsfrihet

Sammanfattning

Totalt redovisar förbundet ett positivt resultat om 2 011 tkr gentemot budget. De största avvikelserna är förbundskansliet samt administrationen som redovisar positiva resultat om 500 tkr respektive 1 000 tkr. Business Region Borås samt Närvårdskontoret redovisar balanserat resultat vilket beror på att de interna överskotten i verksamheterna i sin helhet överförs till 2023.

Förbundskansliets positiva resultat härrör främst från ej utnyttjad reserv, ej budgeterade ränteintäkter samt högre intäkter till följd av försäljning av tjänst. Det positiva resultatet inom administrationen förklaras av högre intäkter till följd av nya uppdrag och försäljning av tjänst, lägre kostnader för förbrukningsinventarier samt ej utnyttjad reserv.

Prognos för helårsresultat i samband med delårsbokslutet var ett positivt resultat om 1 600 tkr i förhållande till lagd budget. Differensen härrör från verksamheterna Dataskyddsombud och Medarbetarcentrum som båda redovisar positiva resultat om knappt 200 tkr jämfört med nollprognos vid delåret.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen 11 kap §1 ska kommuner, kommunalförbund och landsting ha god ekonomisk hushållning. Förbundet ska bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt för att skapa förutsättningar för god ekonomisk hushållning enligt följande riktlinjer:

1. Förbundet ska hantera beslutade budgetmedel rationellt och effektivt så att de gör mesta möjliga nytta för Boråsregionen och medlemskommunerna
   - Förbundets verksamheter, insatser och kostnader ska kontinuerligt utvärderas och omprövas
   - Förbundet ansvarar för att en god intern kontroll upprätthålls utifrån Direktionens reglemente, riktlinjer och beslut
2. Förbundets tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande sätt
3. Direktionens budgetbeslut är överordnat verksamheten och vid målkonflikter är det ekonomin som ytterst sätter gränsen för det totala verksamhetsutrymmet

Kommunallagen anger att ekonomin ska vara i balans. Intäkterna ska överstiga kostnaderna och det så kallade balanskravet utgör en miniminivå för det ekonomiska resultatet. Förbundets finansiella mål 2022 är:

1. Förbundets kostnader ska inte överstiga intäkterna
2. Förbundet ska uppvisa ett eget kapital om lägst 4 000 tkr

Förbundets positiva resultat samt att det totala egna kapitalet vid årets utgång uppgår till 11 875 tkr innebär att de finansiella målen är uppnådda.

Utöver de finansiella målen redovisar förbundet generellt god måluppfyllelse. Grunduppdraget har genomförts enligt plan och med gott resultat, sett till uppföljningen av styrdokumenten samt den enkät som besvarats av 132 deltagare i förbundets nätverk där 93 % anger att de är nöjda med nätverken i sin helhet. Samtliga mål och uppdrag för 2022 är uppnådda, förutom ett arbete som slutförs i mars 2023 samt två mål inom enheten för välfärdsutveckling som inte kan fullföljas till följd av regionala beslut. Även driftverksamheterna uppvisar generellt god måluppfyllelse.

Samtliga verksamheter har ett tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv, bygger på gränsöverskridande samverkan samt främjar nytänkande. Det är förbundets samlade bedömning att verksamheten når såväl de finansiella som verksamhetsmässiga målen och att kraven för god ekonomisk hushållning därmed kan anses vara uppfyllda.

Expedieras till

Medlemskommunerna
Södra Hälso- och sjukvårdsnämnden

Årsredovisning 2022

Antagen av Direktionen 2023-03-03

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

Innehåll

1. Politisk representation 4
1.1 Direktion 4
1.2 Revisorer 5
2. Förvaltningsberättelse 6
2.1 Organisation 6
2.1.1 Syfte och strategiskt mål 6
2.1.2 Grunduppdrag 6
2.1.3 Styrdokument 7
2.1.4 Finansiering 7
2.2 Händelser av väsentlig betydelse 8
2.3 Väsentliga personalförhållanden 9
2.4 Resultat 2022 10
2.4.1 Kommentarer till ekonomiskt resultat i förhållande till delårsbokslutet 10
2.5 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 10
2.6 Balanskravsutredning 11
2.7 Redovisningsprinciper och beräkningsmetoder 11
2.8 Investeringsredovisning 11
2.9 Intern kontroll 11
2.10 Verksamhetens förväntade utveckling 11
3. Räkenskaper 13
3.1 Resultaträkning total 13
3.1.1 Resultaträkning Förbundskansli 13
3.1.2 Resultaträkning Administration 14
3.1.3 Resultaträkning Regional utveckling 14
3.1.4 Resultaträkning Välfärdsutveckling 15
3.1.5 Resultaträkning Business Region Borås 15
3.1.6 Resultaträkning Dataskyddsombud 16
3.1.7 Resultaträkning Medarbetarcentrum 16
3.1.8 Resultaträkning Vård- och omsorgscollege 17
3.1.9 Resultaträkning Navet science center 17
3.1.10 Resultaträkning Närvårdssamverkan Södra Älvsborg 18
3.2 Balansräkning 18
3.3 Noter 19
3.4 Kassaflödesanalys 23
3.5 Driftredovisning 24
4. Måluppfyllelse 25
4.1 Strategiskt mål 25

4.2 Grunduppdrag 25
4.3 Mål och uppdrag 2022 28
4.4 Intressebolag 31

Bilagor

1. Uppföljning internkontrollplan 2022
2. Handlingsplan Utvecklingsstrategi för Sjuhärad
3. Handlingsplan Kulturplan Boråsregionen
4. Årsrapport Business Region Borås
5. Årsrapport Dataskyddsombud
6. Årsrapport Medarbetarcentrum
7. Årsrapport Navet science center
8. Årsrapport Närvårdssamverkan Södra Älvsborg
9. Årsrapport Enhet Välfärdsutveckling

1. Politisk representation

1.1 Direktion

Direktionen är förbundets beslutande organ och tillika förbundsstyrelse. Direktionen hade sex sammanträden under 2022.

Ordförande	Ulf Olsson (S)	Borås Stad	
1e vice ordförande	Bengt Hilmersson (C)	Vårgårda kommun	
2e vice ordförande	Jessica Rodén (S)	Marks kommun	220225-221020
Ledamot	Michael Plogell (FR)	Bollebygds kommun	
Ledamot	Annette Carlson (M)	Borås Stad	
Ledamot	Gunnar Andersson (M)	Herrljunga kommun	
Ledamot	Ulf Dahlberg (S)	Marks kommun	From 221021
Ledamot	Patrik Harrysson (S)	Svenljunga kommun	
Ledamot	Anders Brolin (S)	Tranemo kommun	Tom 220531
Ledamot	Driton Bilalli (S)	Tranemo kommun	From 220601
Ledamot	Roland Karlsson (C)	Ulricehamns kommun	
Ersättare	Lars-Erik Olsson (S)	Bollebygds kommun	
Ersättare	Kerstin Hermansson (C)	Borås Stad	
Ersättare	Niklas Arvidsson (KD)	Borås Stad	
Ersättare	Mats Palm (S)	Herrljunga kommun	
Ersättare	Tomas Johansson (M)	Marks kommun	
Ersättare	Johan Björkman (M)	Svenljunga kommun	
Ersättare	Lennart Haglund (C)	Tranemo kommun	
Ersättare	Wiktor Öberg (M)	Ulricehamns kommun	
Ersättare	Tony Willner (S)	Vårgårda kommun	
Adjungerad ledamot	Christofer Bergenblock (C)	Varbergs kommun	Tom 220930
Adjungerad ledamot	Lena Språng (C)	Varbergs kommun	From 221001
Adjungerad ersättare	Jeanette Qvist (S)	Varbergs kommun	
Adjungerad	Ingemar Basth (MP)		
Adjungerad	Jan-Olof Sundh (V)		
Adjungerad	Crister Spets (SD)		
Adjungerad	Mikael Levander (NU)		
Adjungerad	Thomas Carlsson (LPO)		
Adjungerad	Anna Svalander (L)		

1.2 Revisorer

Förbundet ska revideras av minst tre revisorer som är gemensamma för förbundsmedlemmarna. Borås, Mark och Ulricehamn utser vardera en revisor samt en ersättare. Borås Stads revisor är sammankallande. Dessutom kan övriga medlemskommuner om de så önskar utse vardera en revisor och en ersättare. Förbundsordningen är reviderad till kommande mandatperiod och revisorsersättare kommer inte att utses.

Ordinarie	Boris Preijde (M)	Borås Stad
Ordinarie	Marijke Hallencreutz (M)	Marks kommun
Ordinarie	Malin Myrman (M)	Tranemo kommun
Ordinarie	Ingrid Isaksson (S)	Ulricehamns kommun
Ordinarie	Weine Eriksson (S)	Vårgårda kommun
Ersättare	Ingwer Kliche (S)	Borås Stad
Ersättare	Eva Ryberg (S)	Marks kommun
Ersättare	Lars-Erik Josefsson (M)	Ulricehamns Kommun
Ersättare	Göran Frantz (M)	Vårgårda kommun

2. Förvaltningsberättelse

2.1 Organisation

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund bildades 1999 och är en samverkansorganisation för kommunerna Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda. Varbergs kommun är adjungerad till förbundet enligt särskilt avtal.

Förbundet leds av en Direktion där medlemskommunerna företräds av politiskt valda ledamöter. De två beredningsgrupperna Hållbar regional utveckling Sjuhärad (BH7) och Välfärd och Kompetens (VoK) arbetar med strategiska frågor, bereder ärenden till Direktionen och företräder kommunalförbundet inom sina verksamhetsområden.

Sjuhärads kommunalförbund är delägare i bolagen Gryning Vård AB och Mediapoolen AB. Förbundet ingår även i VästKom, en sammanslutning av de delregionala kommunalförbunden i Västra Götaland som på regional nivå ska företräda och samordna kommunernas intressen.

Förbundet utser Boråsregionens representanter i regionala beredningar samt nominerar deltagare till styrelsen för VästKom, Beredningen för hållbar utveckling Västra Götaland (BHU) och det politiska samrådsorganet SRO.

2.1.1 Syfte och strategiskt mål

Förbundets övergripande strategiska mål är ***Att aktivt arbeta för att Sjuhärad/Boråsregionen ska vara ett bra område att bo, arbeta och leva i.***

Detta görs genom att med tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv skapa gränsöverskridande möten för att främja samverkan, innovation och nytänkande. Förbundet syftar till att stärka Sjuhäradsregionen samt att främja medlemmarnas samverkan för utveckling och effektivt resursutnyttjande.

Enligt förbundsordningen ska förbundet aktivt tillvarata medlemskommunernas gemensamma intressen, bland annat regionalt och nationellt, samt vara en plattform för medlemmarnas sammanhållning byggd på samsyn över kommun- och partigränser.

Ändamål med verksamheten

1. Att verka för samordning av strategiska angelägenheter av gemensamt intresse för medlemskommunerna i deras roll och verksamheter
2. Samverkan i andra frågor där medlemmarna bedömer detta lämpligt
3. Att tills vidare svara för drift av verksamheter som Direktionen samfällt beslutar

2.1.2 Grunduppdrag

Förbundet är en samverkansplattform med huvuduppdrag att verka för samordning och utveckling inom de områden medlemskommunerna anser vara angelägna. Förbundet har specialistkompetens som kan utgöra ett viktigt stöd för medlemskommunerna och bidra till utveckling av Sjuhärad. Förbundet har grunduppdrag inom regional utveckling och välfärdsutveckling av både permanent och tillfällig karaktär samt fördelar utvecklingsmedel enligt avtal med Västra Götalandsregionen.

Förbundskansliet stödjer de politiska grupperingarna och är kontakt gentemot medlemskommunerna samt andra myndigheter och organisationer. I syfte att tillvarata och fånga upp utvecklingsbehov deltar förbundet i grupperingar på såväl delregional, regional som nationell nivå.

Förbundets verksamhet innefattar även verksamheter och uppdrag som finansieras av deltagande kommuner; Business Region Borås, Dataskyddsombud, Medarbetarcentrum, Vård- och omsorgscollege, Navet science center samt Närvårdskontoret som koordinerar Närvårdssamverkan Södra Älvsborg.

Navet science center har en politisk styrgrupp och Närvårdssamverkan styrs av ett delregionalt politiskt samråd bestående av representanter från medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen.

2.1.3 Styrdokument

Verksamheten grundar sig på förbundsordningen. Styrdokument inom regional utveckling är Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021-2030 samt Kulturplan för Boråsregionen 2020-2023. Inom område välfärdsutveckling styrs verksamheten utifrån gällande lagstiftning samt regionala och delregionala avtal och överenskommelser. De övriga verksamheterna har planer och uppdragsbeskrivningar som beskriver deras arbete.

2.1.4 Finansiering

Verksamheten finansieras i första hand via medlemsavgifter från medlemskommunerna samt via bidrag för tillväxtsatsningar från Västra Götalandsregionen. Utvecklingsmedel och projektmedel utgör de största intäktsposterna för förbundet, se nedan. Merparten av dessa delas sedan ut till externa parter för olika projekt och utvecklingsarbeten enligt fastställd modell.

Business Region Borås, Dataskyddsombudsverksamheten, Medarbetarcentrum och Navet science center finansieras och nyttjas olika av medlemskommunerna och förs därför som egna enheter i den interna redovisningen. Detta gäller även Vård- och omsorgscollege och Närvårdssamverkan Södra Älvsborg som finansieras av både medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen.

Utöver ovanstående bedriver förbundet en rad projekt där finansiering sker i särskild ordning.

Verksamhet	**Finansiering**
Basverksamhet	Medlemsavgift 41 kr, Varberg 11 kr/invånare. Total intäkt ca 10 000 tkr.
Utvecklingsmedel samt projekt	Förbundet erhåller enligt överenskommelse medel från Västra Götalandsregionen avseende delregionala utvecklingsmedel. Medlen betalas ut från regionutvecklingsnämnden (7 500 tkr), kulturnämnden (2 050 tkr) och miljönämnden (1 500 tkr). Medlemskommunerna motfinansierar dessa medel med 37 kr/invånare, totalt 8 000 tkr. Medlen förvaltas av kommunalförbundet och används för att ge stöd till projekt som främjar hållbar regional utveckling och löser aktuella samhällsutmaningar i Västra Götaland enligt den Regionala utvecklingsstrategin 2030, Kulturstrategi 2020–2023 och Klimat- och miljöstrategin 2030. Utöver utvecklingsmedel erhålls projektmedel från andra externa parter.
Business Region Borås	Medlemsavgift 6 kr/invånare
Dataskyddsombud	Verksamheten finansieras genom en fast avgift om 132 tkr per deltagande kommun samt en rörlig del baserad på antal invånare
Medarbetarcentrum	Medlemsavgift samt försäljning av tjänster
Vård- och omsorgscollege	Verksamheten finansieras av kommunerna och Västra Götalandsregionen enligt fastställd modell. Kommunernas kostnader fördelas utifrån invånarantal
Navet science center	Medlemsavgift, Skolverket, Västra Götalandsregionen, sålda tjänster, temporära projektmedel
Närvårdssamverkan	Medlemsavgift 5,06 kr/invånare (50 %), Södra Hälso- och sjukvårdsnämnden 50 %, temporära projektmedel

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Under året har enheten för regional utveckling formerat sitt arbete utifrån Utvecklingsstrategi för Sjuhärad samt överenskommelsen gällande delregionala utvecklingsmedel. Flera nya projekt, både interna och externa, har startat upp inom de fem fokusområdena. Dessa samverkar för att verkställa de inriktningar som beskrivs i strategin och förbundet har tagit en mer processledande roll inom flera områden.

Samtliga kommuner i Sjuhärad har gått samman i arbetet för att möjliggöra en eventuell etablering av en batterifabrik i Lockryd, Svenljunga, och detta har påverkat flera av förbundets verksamhetsområden. Business Region Borås verksamhet har naturligtvis påverkats i stor utsträckning, men frågor som tillgången till el och kompetens är centrala, vilket har lett till omprioritering av resurser internt samt att kontakter och samverkan med externa aktörer på regional och nationell nivå etablerats.

Under året har förbundet bevakat medlemskommunernas intressen och deltagit i förhandlingar med målet att vara en stark Sjuhäradsröst i regionen avseende flera väsentliga infrastrukturfrågor. Regeringen meddelade sent 2022 att pausa arbetet med ny järnväg mellan Göteborg och Borås. Med anledning av beslutet har kommunerna, Västra Götalandsregionen samt berörda kommunalförbund inom ramen för stråksamverkan ställt sig bakom ett positionspapper där regionen visar enighet i järnvägsfrågan.

Inom välfärdsområdet har kommunerna en kontinuerlig samverkan inom aktuella områden. Exempel på aktiviteter som varit aktuella under 2022 är implementeringen av handlingsplan psykisk hälsa, stöd i fastställandet av samverkansform för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) samt genomförande av projektet Suicidprevention i Sjuhärad.

Kompetensförsörjning är en aktuell fråga för alla kommunala verksamheter och en avsiktsförklaring för regional samverkan inom Västra Götaland har antagits och en förstudie gälande Branschråd Välfärd har genomförts.

I september togs beslut om att inrätta Kunskapsnod Fullföljda studier Sjuhärad efter ett omfattande förstudiearbete och projektet är fullt bemannat från och med årsskiftet.

Inom fördjupningsprojektet Fossilfri Boråsregion har delprojekt avseende biogas och vätgas startat upp.

Navet science center har antagit en ny affärsplan och ingått avtal som påverkat verksamheten och dess framtida utveckling.

2.3 Väsentliga personalförhållanden

Det faktum att förbundet endast har 45 anställda innebär att enstaka personer kan leda till stora svängningar i mätningarna.

	2020	2021	2022
Antal anställda, åa	**42,2**	**41,3**	**43,9**
Sjukfrånvaro total i %	**2,3**	**1,4**	**2,4**
Män	*0,5*	*2,1*	*0,9*
Kvinnor	*3,2*	*1,2*	*2,9*
Sjukfrånvaro 1-14 dgr i % av total sjukfrånvaro	**38,7**	**63,6**	**68,9**
Män	*18,8*	*12,1*	*14,6*
Kvinnor	*35,7*	*51,4*	*85,4*
Sjukfrånvaro över 15 dgr i % av total sjukfrånvaro		**36,4**	**31,2**
Män		*25,1*	*0*
Kvinnor		*11,3*	*34,6*
Sjukfrånvaro över 60 dgr i % av total sjukfrånvaro	**27,9**	**0**	**12,6**
Män	*0*	*0*	*0*
Kvinnor	*27,9*	*0*	*14*
Sjukfrånvaro 29 år och yngre	**0,4**	**0,9**	**2,8**
Män	*0*	*2,7*	*0,3*
Kvinnor	*0,4*	*0,7*	*3,4*
Sjukfrånvaro 30-49 år	**4,6**	**1,1**	**2,0**
Män	*1,1*	*0,7*	*2,2*
Kvinnor	*6,1*	*1,2*	*1,2*
Sjukfrånvaro 50 år och äldre	**1,2**	**2,0**	**2,7**
Män	*0,8*	*3,5*	*0,9*
Kvinnor	*1,2*	*1,3*	*3,4*
Medianlön för tillsvidareanställda, kr/månad	**43 328**	**44 000**	**44 000**
Män	*42 462*	*43 900*	*45 150*
Kvinnor	*43 328*	*44 059*	*43 150*
Tillsvidareanställda med heltidsanställning i %	**92**	**90**	**97**
Genomsnittlig sysselsättningsgrad i %	**97**	**97**	**99,6**

2.4 Resultat 2022

Totalt redovisar förbundet ett positivt resultat om 2 011 tkr gentemot budget vilket är knappt 2 000 tkr högre än resultatet 2021. De största avvikelserna är förbundskansliet samt administrationen som redovisar positiva resultat om 500 tkr respektive 1 000 tkr. Business Region Borås samt Närvårdskontoret redovisar balanserat resultat vilket beror på att de interna överskotten i verksamheterna i sin helhet överförs till 2023.

Förbundskansliets positiva resultat härrör främst från ej utnyttjad reserv, ej budgeterade ränteintäkter samt högre intäkter till följd av försäljning av tjänst. Det positiva resultatet inom administrationen förklaras av högre intäkter till följd av nya uppdrag och försäljning av tjänst, lägre kostnader för förbrukningsinventarier samt ej utnyttjad reserv.

2.4.1 Kommentarer till ekonomiskt resultat i förhållande till delårsbokslutet

Prognos för helårsresultat i samband med delårsbokslutet var ett positivt resultat om 1 600 tkr i förhållande till lagd budget. Differensen härrör från verksamheterna Dataskyddsombud och Medarbetarcentrum som båda redovisar positiva resultat om knappt 200 tkr jämfört med nollprognos vid delåret.

2.5 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen 11 kap §1 ska kommuner, kommunalförbund och regioner ha god ekonomisk hushållning. Förbundet ska bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt för att skapa förutsättningar för god ekonomisk hushållning enligt följande riktlinjer:

1. Förbundet ska hantera beslutade budgetmedel rationellt och effektivt så att de gör mesta möjliga nytta för Boråsregionen och medlemskommunerna
   - Förbundets verksamheter, insatser och kostnader ska kontinuerligt utvärderas och omprövas
   - Förbundet ansvarar för att en god intern kontroll upprätthålls utifrån Direktionens reglemente, riktlinjer och beslut
2. Förbundets tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande sätt
3. Direktionens budgetbeslut är överordnat verksamheten och vid målkonflikter är det ekonomin som ytterst sätter gränsen för det totala verksamhetsutrymmet.

Kommunallagen anger att ekonomin ska vara i balans. Intäkterna ska överstiga kostnaderna och det så kallade balanskravet utgör en miniminivå för det ekonomiska resultatet. Förbundets finansiella mål 2022 är:

1. Förbundets kostnader ska inte överstiga intäkterna
2. Förbundet ska uppvisa ett eget kapital om lägst 4 000 tkr

Förbundets positiva resultat samt att det totala egna kapitalet vid årets utgång uppgår till 11 875 tkr innebär att de finansiella målen är uppnådda.

Utöver de finansiella målen redovisar förbundet generellt god måluppfyllelse. Grunduppdraget har genomförts enligt plan och med gott resultat, sett till uppföljningen av styrdokumenten samt den enkät som besvarats av 132 deltagare i förbundets nätverk där 93 % anger att de är nöjda med nätverken i sin helhet. Samtliga mål och uppdrag för 2022 är uppnådda, förutom ett arbete som slutförs i mars 2023 samt två mål inom enheten för välfärdsutveckling som inte kan fullföljas till följd av regionala beslut. Även driftverksamheterna uppvisar generellt god måluppfyllelse.

Samtliga verksamheter har ett tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv, bygger på gränsöverskridande samverkan samt främjar nytänkande. Det är förbundets samlade bedömning att verksamheten når såväl de finansiella som verksamhetsmässiga målen och att kraven för god ekonomisk hushållning därmed kan anses vara uppfyllda.

2.6 Balanskravsutredning

Kommunalförbundet redovisar ett positivt ekonomiskt resultat för 2022 om 2 011 tkr. Förbundet använder inte resultatutjämningsreserv (RUR).

Beräkning av balanskravsresultat	
Belopp i tkr	
Årets resultat enligt resultaträkningen	2 011
Reducering realisationsvinster	0
Balanskravsresultat	2 011

2.7 Redovisningsprinciper och beräkningsmetoder

Samma redovisningsprinciper har använts som i årsredovisning 2021.

2.8 Investeringsredovisning

Under året har investeringar av inventarier och teknisk utrustning genomförts till kontor och möteslokaler till följd av ombyggnation. Navet science center har investerat i ny belysning till utställningslokaler.

Projekt	**Budget 2022**	**Utfall 2022**	**Avvikelse**
Inventarier kontor och möteslokal	0	441 tkr	- 441 tkr
Teknisk utrustning	0	227 tkr	- 227 tkr
Armatur	0	180 tkr	- 180 tkr

2.9 Intern kontroll

Uppföljning av intern kontrollplan för 2022 är genomförd och redovisas i bilaga 1. Beslut om intern kontrollplan 2023 fattades av Direktionen 2022-12-09.

2.10 Verksamhetens förväntade utveckling

Att samordna och koordinera planeringsprocesser gällande frågor som sträcker sig över kommungränserna bidrar till både högre kvalitet och ökad effektivitet i samhällsplaneringen. Under 2023 kommer en satsning att göras för att skapa förutsättningar för strategisk markanvändning utifrån väsentliga samhällsintressen och kommunernas behov. Ett annat prioriterat område är samverkan kring de tre viktiga stråken inom delregionen.

Boråsregionen är i ett expansivt skede och står inför ett ökat etableringstryck, vilket kräver en samverkande organisation för att möta de behov som uppstår. Kommunerna och näringslivet behöver också öka beredskapen för att ta emot en allt större efterfrågan på kommunal och kommersiell service. Efterfrågan på industrimark är stor och för att möjliggöra att ta emot etableringar där de passar bäst i Sjuhärad, kommer kommunerna att samverka inom strategisk markanvändning. För att ge befintligt näringsliv möjlighet att utvecklas och växa kommer förbundet att arbeta för ett närmare samarbete mellan näringsliv, akademi, forskning och det lokala, regionala och nationella innovationsstödssystemet.

Kompetensförsörjning anges som den största utmaningen för arbetsgivarna i regionen; privata såväl som offentliga. För att kunna anpassa utbildningar och kompetensutveckling av befintliga medarbetare krävs analys av arbetsgivarnas kompetensbehov på kort och lång sikt. Kopplingen mellan skola och arbetsliv behöver stärkas för att skapa intresse för bristyrken. Omställning av befintlig arbetskraft samt att attrahera kompetens utanför delregionen är andra viktiga prioriteringar och Sjuhärads attraktionskraft kommer att ha betydelse såväl för kompetensförsörjningen som för nya etableringar.

Ett fossiloberoende och cirkulärt samhälle lyfts fram som en viktig målsättning i den regionala utvecklingsstrategin i Västra Götaland. I det delregionala arbetet möter vi denna målsättning genom riktade

insatser tillsammans med kommunerna. Satsningen på Fossilfri Boråsregion fortsätter 2023 med inriktning mot energi och transport. Det övergripande syftet är att stödja kommunerna och näringslivet i Sjuhärad i omställningen till fossiloberoende samt att trygga energiförsörjningen. För att bidra till ett cirkulärt Sjuhärad arbetar förbundet aktivt under 2023 med att stödja kommunerna i att uppnå målen i den gemensamma avfallsplanen. Ett fortsatt viktigt arbete är också Klimat 2030 och kommunernas klimatlöften.

Omställningen till Nära vård med primärvården som nav innebär att allt mer hälso-och sjukvård kommer att ges i hemmet. Omställningen leder till att kommunernas ansvar och åtaganden ökar, vilket också innebär att det kommunala perspektivet i omställningen behöver prioriteras. Förbundet har under 2023 en viktig roll att bevaka, samordna och följa arbetet med omställningen till en god och nära vård. Införandet av Framtidens vårdinformationsmiljö, ny modell för hantering av digitala hjälpmedel samt hälso-och sjukvårdsavtal och Färdplan god och nära vård samt ny lagstiftning inom socialtjänst och hälso- och sjukvård är andra viktiga bevakningsområden för förbundet.

En socialt hållbar delregion innebär att alla invånare har jämlika förutsättningar att leva ett gott liv och delta i samhällslivet. Under 2023 kommer förbundet tillsammans med kommunerna driva Kunskapsnod Fullföljda studier Sjuhärad, med utgångspunkt i den regionala kraftsamlingen Fullföljda studier.

En statlig översyn av kultursamverkansmodellen genomförs under året med syfte att modellen ska utvecklas så att den i ökad grad kan bidra till kultur i hela landet och till att de nationella kulturpolitiska målen uppnås. Regionernas frihet och ansvar ska beaktas i översynen. Samtidigt kommer den regionala kulturstrategin och den delregionala kulturplanen revideras. 2023 kommer insatser att genomföras för att uppnå prioriterade mål i planen, arbeta fram en reviderad delregional kulturplan samt inrätta en funktion för att öka resurserna till delregionen.

3. Räkenskaper

3.1 Resultaträkning total

Tkr	2022	2021	Not
Verksamhetens intäkter	36 476	30 355	1
Verksamhetens kostnader	-67 639	-65 684	2
Avskrivningar	-575	-519	
Verksamhetens nettokostnader	-31 738	-35 848	
Förbundsbidrag, Förbundskansli	5 646	5 140	3
Förbundsbidrag, Administration	439	750	4
Förbundsbidrag, Regional utveckling	9 184	10 283	5
Förbundsbidrag, Välfärdsutveckling*	2 202	4 297	6
Medlemsavgifter, BRB	1 694	1 548	7
Medlemsavgifter, DSO	2 508	2 447	8
Medlemsavgifter, MC	2 550	2 488	9
Medlemsavgifter VO-college	683	0	10
Medlemsavgifter, Navet	7 597	7 412	11
Medlemsavgifter, NVS	1 910	2 886	12
Finansiella intäkter	718	0	13
Finansiella kostnader	-1 382	-1 323	14
Resultat före extraordinära poster	2 011	80	
Extraordinära intäkter	0	0	
Extraordinära kostnader	0	0	
Årets resultat	**2 011**	**80**	

*2021 inkl. VO-college

3.1.1 Resultaträkning Förbundskansli

Tkr	2022	2021
Verksamhetens intäkter	274	358
Verksamhetens kostnader	-4 736	-4 384
Avskrivningar	-27	-33
Verksamhetens nettokostnader	-4 489	-4 059
Förbundsbidrag, Förbundskansli	5 646	5 140
Finansiella intäkter	718	0
Finansiella kostnader	-1 376	-1 319
Resultat före extraordinära poster	499	-238
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	**499**	**-238**

3.1.2 Resultaträkning Administration

Tkr	**2022**	**2021**
Verksamhetens intäkter	6 757	6 596
Verksamhetens kostnader	-6 082	-6 348
Avskrivningar	-20	0
Verksamhetens nettokostnader	655	248
Förbundsbidrag, Administration	439	750
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	1 094	998
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	**1 094**	**998**

*Inkl. interna poster på 6 338 tkr

3.1.3 Resultaträkning Regional utveckling

Tkr	**2022**	**2021**
Verksamhetens intäkter	16 815	14 033
Verksamhetens kostnader	-25 981	-24 577
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-9 166	-10 544
Förbundsbidrag, Regional utveckling	9 184	10 283
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	18	-261
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	**18**	**-261**

3.1.4 Resultaträkning Välfärdsutveckling

Tkr	**2022**	**2021***
Verksamhetens intäkter	326	1 322
Verksamhetens kostnader	-2 521	-4 418
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-2 195	-3 096
Förbundsbidrag, Välfärdsutveckling	2 202	4 297
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	7	1 201
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	**7**	**1 201**

*2021 inkl. VO-college

3.1.5 Resultaträkning Business Region Borås

Tkr	**2022**	**2021**
Verksamhetens intäkter	118	9
Verksamhetens kostnader	-1 812	-1 557
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-1 694	-1 548
Medlemsavgifter, BRB	1 694	1 548
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	0	0
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	**0**	**0**

3.1.6 Resultaträkning Dataskyddsombud

Tkr	**2022**	**2021**
Verksamhetens intäkter	0	0
Verksamhetens kostnader	-2 321	-2 251
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-2 321	-2 251
Medlemsavgifter, DSO	2 508	2 447
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	187	196
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	**187**	**196**

3.1.7 Resultaträkning Medarbetarcentrum

Tkr	**2022**	**2021**
Verksamhetens intäkter	730	763
Verksamhetens kostnader	-3 105	-3 334
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-2 375	-2 571
Medlemsavgifter, MC	2 550	2 488
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	175	-83
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	**175**	**-83**

3.1.8 Resultaträkning Vård- och omsorgscollege

Tkr	**2022**	**2021***
Verksamhetens intäkter	0	0
Verksamhetens kostnader	-683	0
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-683	0
Medlemsavgifter, VO-college	683	0
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	0	0
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	**0**	**0**

*Ingick 2021 i Välfärdsutveckling

3.1.9 Resultaträkning Navet science center

Tkr	**2022**	**2021**
Verksamhetens intäkter	12 790	9 859
Verksamhetens kostnader	-19 826	-18 516
Avskrivningar	-528	-485
Verksamhetens nettokostnader	-7 564	-9 142
Medlemsavgifter, Navet	7 597	7 412
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	-4	-4
Resultat före extraordinära poster	29	-1 734
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	**29**	**-1 734**

3.1.10 Resultaträkning Närvårdssamverkan Södra Älvsborg

Tkr	2022	2021
Verksamhetens intäkter	5 001	2 751
Verksamhetens kostnader	-6 911	-5 637
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-1 910	-2 886
Medlemsavgifter, NVS	1 910	2 886
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	0	0
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	**0**	**0**

3.2 Balansräkning

Tkr	2022	2021	Not
Anläggningstillgångar	3 202	2 929	
Maskiner och inventarier	2 690	2 417	15
Värdepapper	512	512	16
Omsättningstillgångar	87 694	94 041	
Varulager	378	378	
Kortfristiga fordringar	8 159	4 413	17
Fordringar hos Borås stad	79 147	89 237	18
Kassa och bank	10	13	
Summa tillgångar	**90 896**	**96 970**	
Eget kapital	11 875	9 864	19
Därav årets resultat	2 011	80	
Därav resultatutjämningsreserv	0	0	
Avsättningar	11 810	12 692	
Andra avsättningar	11 810	12 692	20
Skulder	67 211	74 414	
Långfristiga skulder	0	21	21
Kortfristiga skulder	67 211	74 393	22
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	**90 896**	**96 970**	

3.3 Noter

Tkr	2022	2021
1 Verksamhetens intäkter		
Statsbidrag	3 428	3 720
RUN Navet	2 657	2 657
RUN DRUM	7 500	7 500
KN DRUM	2 050	2 050
MN DRUM	1 500	1 500
MN Fossilfri Boråsregion	432	179
VGR Vårdens medarbetare	0	1 306
VGR Närvårdssamverkan	5 140	700
Nollning av projektkostnader genom tidigare utbetalade medel	748	481
EU-bidrag	352	349
Övriga intäkter	12 669	9 913
Summa	36 476	30 355
2 Verksamhetens kostnader		
Bidrag till projekt/verksamheter	13 076	13 642
Personalkostnader	34 080	34 899
Material och tjänster	20 392	17 052
Revisionskostnader	91	91
Summa	67 639	65 684
3 Förbundsbidrag, Förbundskansli		
Bollebygd	228	155
Borås	2 716	1 845
Herrljunga	225	153
Mark	836	566
Svenljunga	257	174
Tranemo	283	194
Ulricehamn	590	401
Varberg	422	283
Vårgårda	288	193
Överskott 2020 E20	0	1 176
Beslutade och ej avslutade interna projekt 2022**	-200	0
Summa	5 646	5 140
**Projekt 4012 och 2000		
4 Förbundsbidrag, Administration		
Bollebygd	17	29
Borås	204	349
Herrljunga	17	29
Mark	63	107
Svenljunga	19	33
Tranemo	21	37
Ulricehamn	44	76
Varberg	32	54
Vårgårda	22	36
Summa	439	750

5 Förbundsbidrag, Regional utveckling

Bollebygd	430	390
Borås	4 965	4 658
Herrljunga	423	387
Mark	1 536	1 428
Svenljunga	481	440
Tranemo	530	490
Ulricehamn	1 090	1 012
Varberg	90	71
Vårgårda	538	488
Beslutade och ej avslutade interna projekt 2021	0	919
Beslutade och ej avslutade interna projekt 2022	-816	0
Beslutade och ej avslutade interna projekt 2022**	-80	0
Summa	9 184	10 283

**Projekt 4012 och 2000

6 Förbundsbidrag, Välfärdsutveckling*

Bollebygd	99	168
Borås	1 172	2 000
Herrljunga	97	166
Mark	360	613
Svenljunga	111	189
Tranemo	122	210
Ulricehamn	254	435
Varberg	182	307
Vårgårda	124	209
Beslutade och ej avslutade interna projekt 2022**	-320	0
Summa	2 202	4 297

*2021 inkl. VO-college
**Projekt 4012 och 2000

7 Medlemsavgifter, BRB

Bollebygd	57	57
Borås	684	680
Herrljunga	57	57
Mark	210	209
Svenljunga	65	64
Tranemo	71	72
Ulricehamn	148	148
Vårgårda	73	71
Överskott 2020	0	993
Överskott 2021	803	-803
Överskott 2022	-474	0
Summa	1 694	1 548

8 Medlemsavgifter, DSO

Bollebygd	193	206
Borås	859	1 043
Herrljunga	193	205
Mark	355	0
Svenljunga	201	215
Tranemo	208	225
Ulricehamn	290	328
Vårgårda	209	225
Summa	2 508	2 447

9 Medlemsavgifter, MC

Borås	1 601	1 562
Mark	582	568
Svenljunga	172	168
Tranemo	195	190
Summa	2 550	2 488

10 Medlemsavgifter, VO-college*

Bollebygd	32
Borås	380
Mark	117
Svenljunga	36
Tranemo	40
Ulricehamn	82
Fakturerat SÄS och Närhälsan	116
Överskott 2022	-119
Summa	683

*Ingick 2021 i Välfärdsutveckling

11 Medlemsavgifter, Navet

Borås	6 347	6 193
Mark	742	724
Svenljunga	226	220
Tranemo	282	275
Summa	7 597	7 412

12 Medlemsavgifter, NVS

Bollebygd	49	48
Borås	577	574
Herrljunga	48	48
Mark	177	176
Svenljunga	55	54
Tranemo	60	60
Ulricehamn	125	125
Vårgårda	61	60
Fakturerat HSNK	1 151	1 146
Överskott 2020	0	884
Överskott 2021	289	-289
Överskott 2022	-682	0
Summa	1 910	2 886

13 Finansiella intäkter		
Ränteintäkter kortfristiga fordringar	718	0
14 Finansiella kostnader		
Index E20	1 361	1 270
Övrigt	21	53
Summa	1 382	1 323
15 Maskiner och inventarier		
Ingående balans	2 417	2 794
Investeringar	848	142
Avskrivningar	-575	-519
Utgående balans	2 690	2 417
16 Värdepapper		
Aktier i Mediapoolen AB och Gryning Vård AB	512	512
17 Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	4 927	2 457
Interimsfordringar	3 232	1 956
Summa	8 159	4 413
18 Fordringar hos Borås Stad		
Internbanken	79 147	89 237
19 Eget kapital		
Ingående eget kapital	9 864	9 784
Årets resultat	2 011	80
Utgående eget kapital	11 875	9 864
20 Andra avsättningar		
Bidrag till statlig infrastruktur	11 810	12 692

Sjuhärads kommunalförbund har i december 2014 beslutat att medfinansiera utbyggnad av E20 genom Västra Götaland med 15 miljoner kronor i 2013 års penningvärde plus anläggningsindex. Bidraget redovisas i balans- och resultaträkning och upplöses på fem år. Indexuppräkning tillkommer från 2017.

	Upplösning tkr 2013 års prisnivå	Index	Utbetalning
2014	9 500	0	0
2015	1 375	0	0
2016	1 375	0	0
2017	1 375	310	0
2018	1 375	1 361	0
2019	0	477	0
2020	0	343	1 351
2021	0	1 270	4 717
2022	0	1 361	2 244

21 Långfristiga skulder		
Investeringsbidrag Navet	0	21
22 Kortfristiga skulder		
Semesterlöneskuld	1 355	1 638
Interimsskulder, huvudsakligen inkomstförskott	45 488	53 846
Beslutade projekt	11 368	11 279
Pensioner individuell del, inkl. löneskatt	1 754	1 732
Leverantörsskulder	2 307	1 565
Preliminär skatt	523	504
Arbetsgivaravgift	604	569
Övriga löneskatter	1 232	1 605
Moms mm	2 580	1 655
Summa	67 211	74 393

Interna poster på 6 338 tkr för 2022 och 5 338 tkr för 2021 har exkluderats från resultaträkningen.

Debetposter om 10 tkr för 2022 och 33 tkr för 2021 på kortfristiga skulder har flyttats till kortfristiga fordringar.

3.4 Kassaflödesanalys

Tkr	**2022**	**2021**
Den löpande verksamheten		
Årets resultat före extraordinära poster	2 011	80
Justering för av- och nedskrivningar	575	519
Justering för gjorda avsättningar	-883	-3 448
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	1 703	-2 849
Minskning av varulager	0	6
Minskning/ökning kortfristiga fordringar	6 344	-19 063
Minskning/ökning kortfristiga skulder	-7 181	22 069
Kassaflöde från den löpande verksamheten	866	163
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-848	-142
Finansieringsverksamheten		
Minskning av långfristig skuld	-21	-25
Minskning av långfristiga fordringar	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-21	-25
Årets kassaflöde	-3	-4
Likvida medel vid årets början	13	17
Likvida medel vid årets slut	10	13
	-3	-4

3.5 Driftredovisning

Tkr	Utfall 2021	Utfall 2022**	Budget 2022	Avvikelse budget
Verksamhetens intäkter	30 355	42 814	77 061	-34 247
Verksamhetens kostnader	-65 684	-73 977	-111 836	37 859
Avskrivningar	-519	-575	-524	-51
Verksamhetens nettokostnader	-35 848	-31 738	-35 299	3 561
Förbundsbidrag, Förbundskansli	5 140	5 646	5 846	-200
Förbundsbidrag, Administration	750	439	439	0
Förbundsbidrag, Regional utveckling	10 283	9 184	9 668	-484
Förbundsbidrag, Välfärdsutveckling*	4 297	2 202	2 522	-320
Medlemsavgifter, BRB	1 548	1 694	1 365	329
Medlemsavgifter, DSO	2 447	2 508	2 508	0
Medlemsavgifter, MC	2 488	2 550	2 550	0
Medlemsavgifter VO-college	0	683	801	-118
Medlemsavgifter, Navet	7 412	7 597	7 597	0
Medlemsavgifter, NVS	2 886	1 910	2 303	-393
Finansiella intäkter	0	718	0	718
Finansiella kostnader	-1 323	-1 382	-300	-1 082
Resultat före extraordinära poster	80	2 011	0	2 011
Extraordinära intäkter	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0
Årets resultat	**80**	**2 011**	**0**	**2 011**

*2021 inkl. VO-college

**Inkl. interna poster på 6 338 tkr

4. Måluppfyllelse

4.1 Strategiskt mål

Förbundets övergripande strategiska mål är *Att aktivt arbeta för att Sjuhärad/Boråsregionen ska vara ett bra område att bo, arbeta och leva i.* Detta görs genom att med tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv skapa gränsöverskridande möten för att främja samverkan, innovation och nytänkande.

Måluppfyllelsen är god inom förbundets samtliga verksamheter och bedömningen är att genomförda och planerade aktiviteter ligger i linje med det övergripande strategiska målet.

4.2 Grunduppdrag

Förbundet är en samverkansplattform med huvuduppdrag att verka för samordning och utveckling inom de områden medlemskommunerna anser vara angelägna. Förutom de politiska beredningarna samt Direktionen, driver förbundet ca 20 nätverk för tjänstepersoner i kommunerna.

De fastställda styrdokumenten Utvecklingsstrategi för Sjuhärad samt Kulturplan för Boråsregionen beskriver förbundets grunduppdrag och fokusområden inom regional utveckling och kulturområdet.

Projektverksamheten regleras i den överenskommelse gällande delregionala utvecklingsmedel som tecknats mellan Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden i samband med beslutet om den nya regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland 2021–2030. Överenskommelsen gäller 2021–2024.

Grunduppdraget inom enheten för välfärdsutveckling utgår från medlemskommunernas behov tillsammans med gällande lagstiftning samt regionala och delregionala avtal och överenskommelser. Förbundet företräder medlemskommunerna på regional och länsnivå samt nationell nivå i partssamtal med olika myndigheter och organisationer. Enligt verksamhetsplanen ska det löpande grunduppdraget följas upp enligt nedan.

	Uppföljning 221231
Uppföljning av Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021-2030 utifrån framtagen handlingsplan	Utvecklingsstrategi för Sjuhärad lyfter fram prioriterade fokusområden, inriktningar och önskade effekter. Strategin är styrande för förbundet och fungerar som vägledning och inspiration för alla parter som bidrar till utvecklingsarbetet i Sjuhärad. Strategins fem fokusområden är: En innovativ och konkurrenskraftig delregion, Strategisk kompetensförsörjning, En socialt hållbar delregion, En cirkulär och hållbar framtid samt Hållbar samhällsplanering. Arbete pågår enligt plan inom alla områden. I den detaljerade redogörelsen i bilaga 2 framgår både de aktiviteter som genomförs internt på förbundet samt de externa projekt som beviljats medel för att bidra till de uppsatta inriktningarna och effekterna i utvecklingsstrategin. Den samlade bedömningen är att de aktiviteter som genomförts och planeras är i linje med strategins syfte och intentioner.
Uppföljning Kulturplan för Boråsregionen 2020-2023	Utifrån Kulturstrategi Västra Götaland – en regional kulturplan, har en delregional kulturplan tagits fram som anger riktning och prioriteringar för satsningar under perioden 2020–2023. Kultursamverkan i Boråsregionen ska bidra till att uppfylla målen i regionens kulturstrategi. Kulturplanen består av fem målbilder för samverkan: Bibliotek och läsfrämjande, Kulturskolan – barn och ungas eget skapande, Offentlig konst och gestaltad livsmiljö, Hållbar platsutveckling samt Folkbildning och civilsamhälle. I Boråsregionen ska barnperspektivet genomsyra kulturutvecklingen. En utvärdering genomfördes under våren med förbundets nätverk inom kultur

	kring de olika målområdena, vilken visade att arbetet löper på när det gäller de tre första målområdena men att Hållbar platsutveckling och Folkbildning och civilsamhälle är de målområden där det skett minst förflyttning. Barnperspektivet är fortsatt högprioriterat. Dessa områden ingick därför i utlysningen av delregionala utvecklingsmedel 2023 där aktörer kan söka medel för projekt, se nedan. En detaljerad beskrivning av arbetet inom kulturområdet finns i bilaga 3.
Uppföljning av de delregionala utvecklingsmedlen, DRUM, enligt regional modell	Regionutvecklingsnämnden, kulturnämnden och miljönämnden avsätter årligen medel för delregional utveckling. De regionala medlen motfinansieras till samma nivå av medlemskommunerna. Syftet är att med gemensam finansiering skapa en god grund för regional och delregional utveckling genom flernivåsamverkan. De projekt som beviljats delregionala utvecklingsmedel följs regelbundet upp genom rekvisitioner halvårsvis. I slutet av varje år lämnar förbundet en redovisning av pågående utvecklingsprojekt samt processledartjänster inom den regionala utvecklingsstrategin till Västra Götalandsregionen som sedan årligen presenterar DRUM-projektens resultat och effekter för Direktionen. Uppföljning och utlysning av medel har genomförts enligt plan och utan avvikelser. VGR redovisade uppföljningen av 2021-års medel på Direktionen i september.
Årlig enkät till nätverken utifrån grunduppdraget. Minst 85 % ska vara nöjda med förbundets verksamhet	132 personer svarade på den enkät som skickades ut till förbundets 19 nätverk, vilket motsvarar 69 % svarsfrekvens. På respektive fråga har 5-8 personer angett att de inte har tillräcklig kännedom för att svara på frågan, i de flesta fall beroende på att de är nya i nätverket. Undantaget är frågan om regional påverkan där 17 personer angett att de inte har tillräcklig kännedom för att göra en bedömning. Dessa är borttagna i resultatet nedan.

%	Instämmer i mycket hög grad	Instämmer i hög grad	Totalt 2022	Totalt 2021
Nätverksträffarna bidrar till samverkan	40	48	**88**	86
Nätverksträffarna bidrar till omvärldsbevakning	29	64	**93**	85
Nätverksträffarna har relevant innehåll	35	61	**96**	Ny fråga
Nätverksträffarna bidrar till en möjlighet att påverka frågor på regional nivå	17	56	**73**	56
Hur nöjd är du med förbundets nätverk i sin helhet?	36	57	**93**	90

Samtliga områden har högre resultat 2022 jämfört med resultaten för 2021. Ett nätverk har generellt lägre resultat än övriga, vilket kan förklaras av att det skett en omstart av nätverket med viss otydlighet gällande roller och uppdrag. Frågan gällande möjligheten till regional påverkan når inte upp till målet, men har ökat betydligt jämfört med föregående år vilket är positivt. Möjligheten att påverka regionalt beror på verksamhetsområde och skiljer sig därmed åt mellan nätverken.

Sammantaget är deltagarna nöjda med förbundets nätverk och bedömningen är att förbundet uppvisar ett bra resultat när det gäller uppdraget att vara en samverkansplattform och verka för samordning och utveckling.

Uppföljning av övriga verksamheter och projekt inom samtliga delregionala områden utifrån fastställda uppdrag och planer	Enligt förbundsordningen kan Direktionen besluta att förbundet ska svara för drift av verksamheter. Dessa finansieras av kommunerna separat och har specifika uppdrag och planer. Måluppfyllelse för följande driftverksamheter presenteras i bilaga 4–8: Business Region Borås, Dataskyddsombud, Medarbetarcentrum, Navet science center samt Närvårdskontoret. Vård- och omsorgscollege Sjuhärad redovisar måluppfyllelse inom ramen för enheten för välfärdsutveckling, bilaga 9. Beroende på inriktning och uppdrag återfinns även vissa verksamheter i handlingsplanen för Utvecklingsstrategi för Sjuhärad. Måluppfyllelsen är generellt god och arbetet inom verksamheterna löper på enligt plan.

Sammanfattande bedömning

Det löpande grunduppdraget pågår enligt plan inom samtliga enheter och verksamheter. Handlingsplanerna för arbetet med Utvecklingsstrategi för Sjuhärad samt Kulturplan för Boråsregionen ger en bra översikt hur både intern verksamhet och externa aktörer arbetar tillsammans mot uppsatta inriktningar och effekter. Gällande enheten för välfärdsutveckling är arbetet starkt knutet till de olika chefsnätverken inom välfärdsområdet, vilket kommenteras under 4.3. Den enkät som skickades ut i slutet av året visar att deltagarna i stort är mycket nöjda med förbundets nätverk och att uppdraget gällande samverkan och erfarenhetsutbyte uppnås.

Driftverksamheternas omfattning och uppdrag skiljer sig åt, vilket tydligt framgår av redovisningen. Den möjliga etableringen av en batterifabrik i Svenljunga har haft stor påverkan på Business Region Borås verksamhet och lett till förändrad inriktning och omprioritering, vilket gör att alla planerade aktiviteter inte genomförts under året.

Positivt är att samtliga medlemskommuner ingår i samverkan gällande dataskyddsombud från och med 2022. Sex kommuner ingår sedan tidigare i vård- och omsorgscollege och under året har de återstående två kommunerna ansökt om att bli certifierade. Verksamheten samt styrdokumenten för Navet science center har setts över, vilket var ett specifikt uppdrag för 2022. Nya avtal har tecknats och Ulricehamns kommun kommer att ingå i samverkan från och med 2023. Verksamheten inom Medarbetarcentrum och Närvårdskontoret har pågått som planerat. Bedömningen är att grunduppdraget löper på enligt plan med god kvalitet och i linje med det strategiska målet.

4.3 Mål och uppdrag 2022

Utifrån den nulägesbeskrivning som presenteras i verksamhetsplanen sattes följande mål och uppdrag för 2022:

Enhet	Mål/uppdrag	Uppföljning 221231
Förbundsövergripande	Genomföra översyn av förbundets uppdrag och driftverksamhet med särskilt fokus på Navet science center	I februari antog Navet science center en ny affärsplan för perioden 2022-2025. Uppdraget har uppdaterats och ett antal verksamhetsområden identifierats. Som en följd av den förändrade verksamheten har även arbetsordningen reviderats. Nya avtal har tecknats vilka kommer att påverka verksamheten positivt framöver. Under tidig höst genomfördes en enkätundersökning gällande dataskyddsverksamheten. En extern revision genomförs under hösten av Stadsrevisionen i Borås Stad och kommer att presenteras i mars 2023. Målet är uppnått.
	Starta upp samverkan för eArkiv	Ett nätverk för samtliga medlemskommuner startades upp under hösten 2021 och hade regelbundna träffar under våren. Sex kommuner har valt att ingå i ett treårigt projekt gällande gemensam eArkivslösning som startade 1 september. Arbetet löper på enligt plan och ytterligare en kommun planerar att ansluta sig till projektet under 2023. Målet är uppnått.
Regional utveckling	Genomföra projektet Fossilfri Boråsregion med särskilt fokus på elektrifiering	Projektet har genomförts enligt plan med flertalet workshops och webinarier med tema elektrifiering, biogas och vätgas. Underlag gällande biogas och kommunernas fordonsflotta har utarbetats och två delprojekt avseende biogas och vätgas som energibärare för ett fossilfritt Sjuhärad startade upp under hösten. Projektet Fossilfri Boråsregion har beviljats medel för en fortsättning under 2023 och 2024. Målet är uppnått.
	Stödja kommunerna i genomförandet av den gemensamma avfallsplanen för Boråsregionen	En regional processledare är anställd och arbetar sedan augusti 2022 med att stödja kommunerna i arbetet med att nå målen i den gemensamma avfallsplanen. Mallar och rutiner för uppföljning har arbetats fram och en första delregional sammanställning är gjord. Digitala introduktioner till avfallsplanen har genomförts med ca 100 deltagare från samtliga kommuner. Arbetsgrupper inom nedskräpning, upphandling och kommunikation faciliteras. Uppdraget är genomfört enligt plan.
	Stödja samverkan i genomförandet av kommunernas klimatlöften	Regelbundna möten med de inblandade aktörerna om Klimat 2030 har genomförts under året samt webinarier inom området tillsammans med övriga kommunalförbund. Frågan är även en stående punkt på mötena med miljöstrategnätverket och planering för satsningen 2024-2026 har genomförts. Målet är uppnått.

	Skapa förutsättningar för att alla kommuner i Sjuhärad ges tillgång till regionens innovationsmiljöer	En förstudie har startat upp under hösten för att utreda hur information mellan kommuner, företag och innovationssystemet kan spridas på bästa sätt, så kallad innovationslots. Resultatet beräknas vara klart i mars 2023. Målet är delvis uppnått.
	Inventera och skapa strukturer och verktyg för arbetsgivarnas kompetensbehov på kort och lång sikt	En förstudie med mål att inventera kompetensbehov startades upp under hösten och slutrapporteras i januari 2023. Underlaget till förstudien arbetades fram i nära samverkan med de strategiska grupperingar inom förbundet som arbetar med kompetensförsörjning. Målet är uppnått.
	Ta fram modell för fördelning av delregionala utvecklingsmedel utifrån den nya överenskommelsen med Västra Götalandsregionen	En reviderad modell är framtagen, baserad på överenskommelsen med VGR samt en uppdaterad analys av näringslivets behov i Sjuhärad. Beslut togs på Direktionen i september. Målet är uppnått.
Välfärdsutveckling Se även bilaga 9	Stödja kommunerna i omställningen till Nära vård i nära samverkan med Närvårdskontoret utifrån fastställd aktivitetsplan	Arbetet löpte enligt fastställd aktivitetsplan inom projekt Nära vård under årets första fem månader, bland annat ett antal olika informationsaktiviteter och workshops. 31 maj togs beslut att projektet skulle läggas ner och ansvaret för arbetet lades över på Närvårdskontoret. Målet är delvis uppnått.
	Samordna och stödja det delregionala arbetet inom ramen för Framtidens vårdinformationsmiljö, FVM	FVM-projektet har kantats av problem på övergripande regional nivå vilket lett till otydlighet både gällande tids- och aktivitetsplaner på delregional nivå. Förbundet utför det arbete som efterfrågas av regionen och kommunerna. En nystart är planerad till 2023. Målet är delvis uppnått.
	Fullfölja VI-projektet med syfte att unga vuxna som varken arbetar eller studerar ska närma sig arbete eller studier	Projektet avslutades enligt plan den 31 maj med en avslutningskonferens den 17 maj. En gemensam slutrapport för hela VI-projektet är framtagen. Delar av projektets resultat och lärdomar kommer att tas vidare inom Kunskapsnod fullföljda studier Sjuhärad, se nedan. Målet är uppnått.
	Genomföra en förstudie inom kraftsamling fullföljda studier samt stödja kommunerna och andra aktörer i genomförandet av kraftsamlingen	Förstudien genomfördes under januari-augusti 2022. Inom ramen för förstudien genomfördes en stor mängd workshops och dialogmöten med deltagare från de åtta medlemskommunerna med syfte att inventera pågående utvecklingsarbete, kunskaper, erfarenheter och kommunernas behov av stöd i arbetet för fullföljda studier. Arbetet finns beskrivet i en förstudierapport och lade grunden till utformning och innehåll för en delregional kunskapsnod för fullföljda studier Sjuhärad. Beslut om införande togs av Direktionen i september. Under sista kvartalet har medarbetare rekryterats, projektorganisation fastställts och struktur för samarbete med övriga delregioner byggts upp. Styrgruppen har beslutat att fokus under 2023 ska vara skolfrånvaro och arbetet startar upp i januari. Målet är uppnått.

	Genomföra projektet Suicidprevention i Sjuhärad	Projektet har pågått enligt plan under året. Sju av åtta kommuner har upprättat lokala handlingsplaner och utbildningsinsatser har genomförts. Rutiner och mallar samt informations-material inom äldre och suicid har tagits fram riktad till personal i region och kommun. En konferens med 170 deltagare genomfördes under hösten. Projektet avslutades vid årsskiftet och en slutrapport presenterades. Ett nytt uppdrag för 2023 med fokus på samsjuklighet har formulerats, vilket även kommer att innefatta bevakning av området suicidprevention. Målet är uppnått.
	Stödja implementeringen av VFU-avtalet	Under perioden har workshops genomförts och en samverkansgrupp bildats som arbetat med gemensam beställningsrutin och studentutvärdering. Framtaget material används från och med hösten 2022 och målet är därmed uppnått.
	Stödja kommunerna i implementering av handlingsplan psykisk hälsa; bevaka och följa upp arbetet i nära samverkan med Närvårdskontoret	Arbetet har pågått enligt plan genom kontinuerlig kontakt med kommunerna och samverkan genom uppdragsgrupp psykisk hälsa. Målet är uppnått.
	Samordna det delregionala projektarbetet inom ramen för asyl-, migrations- och integrationsfonden, AMIF	Förbundet samordnade under våren arbetet med att ta fram en ansökan gällande ett länsövergripande integrationsprojekt, Helhetslyftet. Ansökan beviljades och därmed är förbundets roll slutförd och överlämnat till deltagande kommuner för genomförande. Målet är uppnått.

Nätverken inom välfärdsområdet har i sina handlingsplaner lyft fram följande fokusområden för 2022

Välfärdsteknik och digitalisering
Framtidens vårdinformationsmiljö, FVM, diskuterades löpande under våren men var vilande under hösten då det rådde oklarheter gällande formerna för det fortsatta arbetet från regionalt håll. I december fick nätverken information om att det blir en nystart på projektet och nya avtal har förhandlats fram inför 2023.

Digitaliseringsnätverk välfärd gjorde en omstart under året och har fokuserat på att etablera relationer och stötta varandra i arbetet med digitalisering i kommunerna. Nätverket har delat med sig av goda exempel och samordnat sig kring gemensamma frågor.

Samtliga Sjuhäradskommuner har valt att teckna samverkansavtal med Västra Götalandsregionen gällande digitala hjälpmedel. Det regionala projektet har pågått intensivt under året och frågan har diskuterats på samtliga nätverksmöten kontinuerligt under året.

Personal- och kompetensförsörjning
Detta har varit en prioriterad fråga för samtliga nätverk under året då flera av kommunerna står inför ett svårt rekryteringsläge gällande all personal inom välfärdsområdet. Frågan har återkommande diskuterats vid nätverksträffar. Under hösten har en förstudie kring ett eventuellt branschråd välfärd pågått. Syftet med förstudien har varit att identifiera områden att samverka kring för att bidra till långsiktig och strategisk kompetensförsörjning. Workshops har genomförts i samtliga nätverk inom välfärdsområdet och nyckelpersoner har intervjuats. Samtliga nätverksdeltagare har fått möjlighet att besvara en enkät om vad som kan göras för att kommunerna ska behålla och attrahera medarbetare till välfärdsyrken i Sjuhärad. Ytterligare en enkät har gått ut till nätverksdeltagare för att prioritera bland de områden som förstudien identifierat som viktiga för att utveckla arbetet med sjuhäradsgemensam kompetensförsörjning.

Ledarskap
En planeringsdag med socialchefsnätverket har hållits under hösten med tema *Hållbart ledarskap – hur arbetar vi för att främja ett hållbart ledarskap för våra chefer? Hur behåller vi våra chefer och attraherar nya chefer till socialtjänsten?* Resultat efter dagen var olika områden att tillsammans arbeta vidare med: Gemensamt chefsprogram respektive mentorsprogram Sjuhärad, Chefsrotation, Trainee, Tjänstedesign, FoUS – Socionomprogrammet på Högskolan i Borås

Samverkan i vårdfrågor
Ett samverkansavtal för köp/sälj av korttidsplatser mellan kommuner i Sjuhärad är framtaget och äldreomsorgsnätverket har utbytt erfarenheter kring hur kommunerna arbetar med specialiserad vård i hemmet.

Då hälso- och sjukvårdsavtalet och Färdplan Nära vård är centralt för samtliga chefsnätverk inom välfärden har nätverken nära följt arbetet från framtagande av förslag till reviderat avtal fram till beslut om nytt avtal och Färdplan Nära vård. Kommunsidan har inte nått samsyn. Samtliga parter måste ställa sig bakom Hälso- och sjukvårdsavtalet med tillhörande överenskommelser för att det ska vara giltigt. Nuvarande Hälso- och sjukvårdsavtal löper vidare tills annat beslut är fattat. En kartläggning startades i december för att få en samlad bild av kommunernas åsikter kring fortsatt process av Hälso-och sjukvårdsavtalet.

Socialchefsnätverket gav förbundet ett uppdrag att följa upp samverkan mellan socialtjänsten och kvinnojourerna i Sjuhärad. Uppföljningen genomfördes under sommaren 2022 och rapport med förbättringsförslag presenterades i september. Fortsatt gemensamt utvecklingsarbete kommer att pågå under 2023.

Ett samverkansavtal om en gemensam regionadministratör för webbverktyget Praktikplatsen.se har tagits fram under året i socialchefsnätverket. Ett nytt omförhandlat avtal med Göteborgsregionen, GR, är också framtaget med samverkan kring vård och omsorgsmodulen i Praktikplatsen.se.

Placeringar barn och unga
IFO/ Socialpsykiatrinätverket har bildat arbetsgrupp placerade barn och unga. Arbetsgruppen önskar få svar på hur nuläget kring placeringar ser ut både nationellt och i Sjuhärads kommuner, varför familjehem väljer att gå till privata aktörer, vilken typ av placeringar som kan tillgodoses med hemmaplanslösningar samt se på möjligheter att hitta gemensamma strategier för framtida placeringar. Arbetsgruppen har bland annat tagit del av omvärldsanalys och genomfört en workshop. Till arbetsgruppen är FoU Sjuhärads forskningsprojekt om Bevekelsegrunder vid placeringar av barn och unga kopplat, där en studie genomförts i de kommuner som ingår i arbetsgruppen. Även på nationell nivå pågår omfattande arbete inom området.

Funktionshinderpolitik
Funktionshindernätverket har under året haft erfarenhetsutbyte utifrån frågeställningen *Hur har kommunerna arbetat med funktionshinderpolitiken?* Ansvariga på Länsstyrelsen har informerat om funktionshinderpolitik och nätverket har under hösten förberett för ett informationstillfälle i januari 2023 med målsättning att sprida kunskap om hur kommuner kan arbeta tvärsektoriellt med funktionshinderpolitiken, skapa processer och upprätta styrdokument. Detta för att en skapa gemensam bas på hemmaplan att arbeta vidare utifrån.

Sammanfattande bedömning
13 av 16 mål och uppdrag anses uppnådda. Övriga tre anses delvis uppnådda då ett avslutas i mars 2023 och övriga två inte kunnat fullföljas till följd av faktorer utanför förbundets ansvar. Dock har förbundet genomfört det som efterfrågats. Inom enheten för välfärdsutveckling har arbetet pågått i enlighet med nätverkens handlingsplaner. Bedömningen är att måluppfyllelsen under året är mycket god.

4.4 Intressebolag

Förbundet är delägare i Gryning Vård AB samt Mediapoolen AB. Förbundet har under året hållit sig informerad om verksamheten i de båda bolagen genom löpande skriftlig och muntlig information samt deltagande vid ägarsamråd.

Internkontrollplan 2022 Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Färgerna hänvisar till resultatet av risk- och väsentlighetsanalysen. Avvikelser följs upp inom en 6-månadersperiod efter att internkontrollen genomförts.
Avrapportering görs till Direktionen i samband med årsbokslut.

Granskningsområde	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Frekvens	Kontrollansvarig	Resultat av granskning
Ekonomi och administration					
1. Räkenskapsinformation	Kontroll av att räkenskaps-information förvaras på rätt sätt	Stickprov	1 gång/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
2. Redovisning	Kontroll av bokförda poster Kontroll av leverantörsfakturor och kontering Utbetalning ska ske med korrekta uppgifter och underlag	Stickprov Stickprov Stickprov	2 ggr/år 2 ggr/år 2 ggr/år	Administrativ chef Administrativ chef Administrativ chef	Samtliga punkter kontrollerade enligt plan utan anmärkning
3. Fakturering	Fakturering ska ske med korrekta uppgifter och underlag	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
4. Moms och skatter	Att rapportering sker på rätt sätt och att avstämning finns upprättad. Att inbetalning har skett.	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
5. Drift eller investerings-redovisning	Kontroll av att inventarieköp bokas på inventariekonto och uppfyller kraven på inventarie	Kontroll av bokförda inventariekostnader	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
6. Attesträtt	Namnprover över attestanter ska upprättas inför varje räkenskapsår Beslutsattest ska ske av rätt person Besluts- och mottagningsattest ska ske av två olika personer	Är den upprättad? Stickprov Stickprov	1 gång/år samt löpande	Administrativ chef	Attestlista med namnprover upprättad, stickprov utan anmärkning
7. Löner	Kontroll att rätt utbetalning sker till rätt person Kontroll mot avtalad lön	Stickprov Stickprov	2 ggr/år 2 ggr/år	Administrativ chef Administrativ chef	Kontrollerats månadsvis, utan anmärkning

8. Arvoden och reseräkningar	Kontroll att rätt utbetalning sker till rätt person Kontroll mot avtalade ersättnings-belopp Arvoden/reseräkning ska attesteras	Stickprov Stickprov Stickprov	2 ggr/år 2 ggr/år 2 ggr/år	Administrativ chef Administrativ chef Administrativ chef	Samtliga punkter kontrollerade enligt plan utan anmärkning
9. Företagskort	Att utställda kontokort är aktuella och används på rätt sätt	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Kontrollerats månadsvis, utan anmärkning
10. Representation	Kontroll av kontering, syfte och deltagare	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
11. Handkassa	Handkassan ska vara korrekt	Kontroll att kvitto och kontanter stämmer med bokfört belopp	2 ggr/år	Ekonom Navet	Utan anmärkning
12. Behörighetsrutiner IT	Att behörigheter är korrekta och aktuella för person/period	Kontroll av aktuellt register över användar-licenser	2 ggr/år	Administrativ chef, Bitr verksamhetschef Navet	Utan anmärkning
13. Mobiltelefoner	Kontroll av att aktuell förteckning av mobiltelefoner finns samt att telefonavgifter är rimliga i förhållande till tänkt användning	Genomgång av fakturor	Månadsvis	Administrativ chef	Telefonkostnader kontrollerats månadsvis, utan anmärkning
14. Tillträdeskontroll till lokaler	Kontroll att rätt personer har tillgång till lokalerna	Kontroll och genomgång av nycklar och larmkoder	1 gång/år	Administrativ chef, Bitr verksamhetschef Navet	Utan anmärkning
15. Diarie/posthantering	Handläggningsrutiner ska vara aktuella och tillämpas	Genomgång av rutiner	1 gång/år	Administrativ chef	Utan anmärkning

Styrdokument					
16. Delegationsordning	Delegationsordningen ska vara aktuell	Kontroll av aktualitet	1 gång/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
17. Avtalshantering	Undertecknande av avtal sker i enlighet med gällande delegation	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
18. Dokumenthantering	Alla ärende- och handlingstyper hanteras i enlighet med dokumenthanteringsplanen	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
19. Inköp och upphandling	Att gällande rutiner för inköp och upphandling är kända och efterlevs	Stickprovsgranskning av dokumentation, kontroll och attest	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
20. Kris och säkerhet	Att planer för kris och säkerhets-arbete finns, är kända och efterlevs Att telefonlista till anhöriga finns och är aktuell	Uppföljning av introduktion och genomgång på APT. Kontroll och revidering av telefonlista	2 ggr/år	Administrativ chef	Planer under kontinuelig revidering, telefonlista aktuell
21. Personal	Rutinerna i personalhandboken ska vara aktuella, kända och efterlevas Kontroll av organisationen ur ett kompetensförsörjningsperspektiv	Uppföljning av introduktion och genomgång på APT Riskanalys	1 gång/år 1 gång/år	Administrativ chef Förbundsdirektör	Utan anmärkning
22. Systematiskt arbetsmiljö-arbete	Att arbetsmiljöalmanackan följs	Granskning av rutiner och genomförande	2 ggr/år	Skyddskommittén	Utan anmärkning
23. Slutredovisning av projekt - interna och tillväxtmedel	Kontroll av avslutade projekts slutresultat	Granskning av projektets kostnader och finansiering	2 ggr/år	Förbundsdirektör	Utan anmärkning
24. Dataskyddsförordningen	Kontroll av att åtgärdsplanen följs	Aktiviteterna i åtgärdsplanen granskas	Kvartalsvis	Administrativ chef	Arbete pågår enligt plan

Handlingsplan för Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2022

Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021–2030 är styrdokument för det regionala utvecklingsarbetet i Sjuhärad. Strategin pekar ut riktningen och beskriver fokusområden, viktiga inriktningar och önskvärda effekter där takten i omställningen behöver öka fram till 2030. Utvecklingsstrategi för Sjuhärad samspelar med Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030.

Detta dokument är en plan för att dokumentera och följa upp genomförandet av Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2022. Planen tydliggör vad vi på kommunalförbundet gör för att uppnå mål och inriktningar i Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021–2030 i form av processledning på kommunalförbundet och aktiviteter som genomförs av externa utvecklingsprojekt och finansieras av delregionala utvecklingsmedel – DRUM-medel.

Handlingsplanen är ett verktyg för att redovisas hur mål och inriktningar i fokusområdena har uppfyllts. Insatserna som bidrar till att uppfylla målen ska årligen presenteras för Boråsregionens Direktion och Västra Götalandsregionen enligt Överenskommelse 2021–2024 - Boråsregionen/Sjuhärads kommunalförbund (KF) och Västra Götalandsregionen (VGR).

Internt: Planen skapar en helhetssyn och överblick, förtydligar ansvar och roller och fungerar som underlag vid uppföljning av styrdokumentet. Handlingsplanen är ett komplement till Boråsregionens Budget- och verksamhetsplan 2022. Den är ett stöd för enhet Regional utvecklings interna arbete och interna kontrollen av genomförandet av utvecklingsstrategin.

Externt: Planen utgör också ett underlag för dialoger och samtal mellan politik- och tjänstenivå på regional och delregional nivå. Handlingsplanen fungerar också som stöd vid rapporteringen till Västra Götalandsregionen om hur Boråsregionen arbetar med att uppfylla målen i den regionala utvecklingsstrategin, den regionala kulturstrategin, Klimat 2030 och hur de delregionala utvecklingsmedlen bidrar till att nå målen enligt överenskommelsen mellan förbundet och regionen.

Handlingsplanen har tagits fram av berörda medarbetare på enheten för regional utveckling och välfärdsutveckling på Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund.

Rapportering: Uppföljning och rapportering sker vid enhetsmötena i april, augusti och december inför delårsbokslut och årsbokslut.

Utvecklingsstrategins fem fokusområden

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

1. En innovativ och konkurrenskraftig delregion

Ansvarig på kommunalförbundet: Annica Berglund

Viktig inriktning: Öka samarbetet inom branschkluster i privat och offentlig verksamhet				
Aktiviteter	**Samverkanspartner**	**När**	**Uppföljning 31 december**	**Vem**
Sitter som BRs representant i styrgrupp i Circular Hub	VGR, Science Park Borås	Löpande, 4 ggr/år	Deltagit på möte kring framtida projekt och nästa steg. Projektet är avslutat och därmed styrgruppsuppdraget.	Sandra
Deltar i Cirkulära kommun	VGR, Science Park Borås		Har deltagit på seminarier, deltagit på möte för upplägg samt spridit information om Cirkulär kommun till Sjuhärads kommuner.	Sandra
Styrgrupp	Skoglig plattform i Väst		"Direktionen beslutar att Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund ställer sig bakom avsiktsförklaringen för Skogsprogram Västra Götaland – för jobb, hållbar utveckling och en växande bioekonomi men avstår i nuläget från att medfinansiera processtöd för genomförandet" på sammanträdet 29 april. Deltagit på styrgruppsmöten för projektet. Projektet är nu avslutat och därmed styrgruppsuppdraget. Skogsprogrammet är antaget och arbetet fortsätter.	Sandra
Styrgrupp "Destination Sjuhärad"	Medlemskommunerna		Deltagit på ett antal möten. Avslutas 2022-12-31	EvaLotta
Styrgrupp och internt erfarenhetsutbyte Business Region Borås	Medlemskommunerna	Löpande, 10 ggr/år	Har genomförts enligt plan.	Annica
Nätverksträffar mellan BRB och samhällbyggnads-nätverket kring förbättrat företagsklimat, planering av verksamhetsmark samt etableringsärenden	Medlemskommunernas medarbetare för näringslivsfrågor och samhällsbyggnad	4 ggr/år	Ej genomfört. Aktiviteten ligger kvar i verksamhetsplanen och kommer delvis genomföras tillsammans med projektet Fossilfri Boråsregion inom ramen för projektet strategisk markanvändning under 2023.	Annica
Samverkan med Business Swedens ekosystem	Medlemskommunerna, företagskluster i delregionen	Löpande	Tagit inledande kontakter och startat upp samverkan med två ekosystem; Smart Transport och Smart Industry. Arbetet går enligt plan.	Annica

Samverka med etableringsnätverket i Västra Götaland	VGR, Business Region Göteborg, Business Region Skaraborg, Position Väst, Business Sweden	Löpande 8 ggr/år	Samverkan löper på bra och kontakterna har fördjupats under 2022. Bra möten och gemensamma aktiviteter.	Annica
Samverka för att möta de möjligheter som identifieras i den statliga KKN utredningen	Kulturrådet, VGR, Creative cluster	Löpande	Deltagit i underlagsarbetet för den statliga utredningen kring KKN. Samverkan kring ansökan för utvecklingsmedel som Creative cluster sökt**.** Samverkan med VGR kring plan för området framåt, alternativt överlämning till näringslivsenheterna. Minifokus tema KKN genomfördes med VGR och Creative Cluster den 7 september. Utredningen kring KKN (nu kallat KKB Kreativa Kulturella Branscher) är slutförd, kallad Kreativa Sverige! Och är nu på remiss.	Lisa
Smart Textiles & Do Tank Center *Externt projekt*	Science Park Borås, VGR	Projektperiod 2020-01-01-2022-12-31	Projekten jobbar mot målen och rekvirerar var sjätte månad. Årlig rapportering till Direktionen. Har ansökt och beviljats medel för 2023.	Anna Ellen
Creative Innovation *Externt projekt*	Creative Cluster & Rise		Projekten jobbar mot målen och rekvirerar var sjätte månad. Årlig rapportering till Direktionen. Har beviljats medel för 2023.	Anna Ellen
Håll ut! *Externt projekt*	Miljöbron		Projekten jobbar mot målen och rekvirerar var sjätte månad. Årlig rapportering till Direktionen. Har beviljats medel för 2023.	Anna Ellen
Externt erfarenhetsutbyte för BRB samt omvärldsbevakning	Näringslivsansvariga i kommunerna (BRB), innovationssystemet såsom t.ex. IUC, Exportcenter Väst och kluster såsom E-handelsstaden m.fl.		Ej prioriterat område under 2022 pga av hög arbetsbelastning. Inbokade möten finns för 2023.	Annica
Insatser för att koppla ihop näringslivet och innovationssystemet	Näringslivsansvariga i kommunerna, Science Parks, Innovationssystemet		En förstudie har startat upp under hösten för att utreda hur information mellan kommuner, företag och innovationssystemet kan spridas på bästa sätt, så kallad innovationslots. Resultatet beräknas vara klart i mars 2023.	Annica EvaLotta
Företagsrevitalisering – ta vara på projektet för att utveckla och förankra en lokal modell *Externt projekt*	Medlemskommunerna, Högskolan i Skövde, IUC, Connect, Almi		Arbetet löper på enligt plan och vi har fått en rapport och presentation av den del av projektet som avser kartläggningen. Projektet fortsätter 2023.	Annica
Företagsstart Sjuhärad *Externt projekt*	Företagsstart Sjuhärad		Projekten jobbar mot målen och rekvirerar var sjätte månad. Årlig rapportering till Direktionen. Har beviljats medel för 2023.	Anna Ellen

Strategisk samverkan kring nyföretagarstöd	BRB, medlemskommunerna, rådgivare inom innovationssystemet		Den ideella föreningen Företagsstart Sjuhärad är uppstartad och alla kommuner har nu tillgång till nyföretagarstöd.	Annica
Hållbart näringsliv *Externt projekt*	Inkubatorn i Borås		Projekten jobbar mot målen och rekvirerar var sjätte månad. Årlig rapportering till Direktionen. Ska slutrekvirera projektet 2023-02-28.	Anna Ellen
Företagsrevitalisering BR *Externt projekt*	Högskolan i Skövde & BRB mfl		Projekten jobbar mot målen och rekvirerar var sjätte månad. Årlig rapportering till Direktionen. Har beviljats medel för 2023.	Anna Ellen
Tillväxt och finansiering ägarledda bolag *Externt projekt*	Connect, Almi, Inkub.		Projekten jobbar mot målen och rekvirerar var sjätte månad. Årlig rapportering till Direktionen. Ska slutrekvirera projektet 2023-02-28.	Anna Ellen
Lokalekonomiska analyser *Externt projekt*	Coompanion		Projekten jobbar mot målen och rekvirerar var sjätte månad. Årlig rapportering till Direktionen. Ska slutrekvirera projektet 2023-02-28.	Anna Ellen
Tillväxtresa Hannover – lärandeprocess för att hjälpa företag hitta nya marknader	BRB, Tysk-svenska handelskammaren, lokala företag		Aktiviteten genomfördes i maj.	Annica
Arbeta med Business Swedens program Expand & Retain	Stora företag i Boråsregionen som ingår i internationella koncerner.		Projekten projektleds av Business Sweden, planerad uppstart i januari 2023.	Annica
Samverka med VGR i fråga om kompetensförsörjning vid etableringar och expansionsinvesteringar	VGR, övriga delregioner		Dialog förs, bl a i Strategiska samordningsgruppen och med Business Region Göteborg.	Annica EvaLotta
Samverkansmodell för stora etableringar *Internt projekt*	BRB		Koordinator på plats sedan i september och arbetet löper på enligt plan.	Linda
Uppdaterad behovsanalysnäringsliv i Sjuhärad	WSP		Konsultrapport klar. Presenterades för BH7 31/8. Ligger till grund för reviderad fördelningsmodell DRUM 2023–2024 och de prioriterade insatserna vid utlysning av DRUM 2023. Biläggs årsrapport för DRUM.	Anna

2. Strategisk kompetensförsörjning

Ansvarig på kommunalförbundet: EvaLotta Petersson.

Viktig inriktning: Fördjupa samverkan kring strategisk kompetensförsörjning				
Aktiviteter	**Samverkanspartner**	**När**	**Uppföljning 31 december**	**Vem**
Struktur för inventering av arbetsgivarnas behov	KP-rådet, "branschråd", nätverk och organisationer		Förstudiemedel har beviljats för analys och sammanställning av rapporter. Konsult engagerad. Förstudien slutrapporteras januari 2023.	EvaLotta
Delregionala träffar	Skaraborg och Fyrbodal		Träffar har hållits i samband med övriga möten.	EvaLotta
KP-rådets möten. Fokusdokument		Sex ggr/år	Sex möten har genomförts.	EvaLotta
Regional samordningsgrupp för strategisk kompetensförsörjning	VGR, Övriga delregioner		Tre möten har hållits.	EvaLotta
Avsiktsförklaring för regional samverkan kompetens VGR – KF	VGR		Avsiktsförklaringen antagen av VGR och kommunalförbunden.	EvaLotta
VO-College			Se separat redovisning inom ramen för VO-Colleges verksamhet, enhet välfärdsutveckling.	Kicki
Delregional samordning VFU	Nytt VFU-avtal tillsammans med VGR, alla lärosäten och kommunerna		Se separat redovisning inom ramen för enhet välfärdsutveckling.	Kicki

Viktig inriktning: Öka förutsättningarna för att tillgodose arbetsmarknadens behov och för att människor ska finna vägar till studier, arbete och egen försörjning				
Aktiviteter	**Samverkanspartner**	**När**	**Uppföljning 31 december**	**Vem**
Kunskapsnod Fullföljda studier Sjuhärad	VGR, KF, alla medlemskommuner	2022-01-01 – 2024-12-31	Se separat redovisning inom ramen för enhet välfärdsutveckling.	Mikael
Kompetensslussen II *Externt projekt*	Stiftelsen Proteko		Projekten jobbar mot målen och rekvirerar var sjätte månad. Årlig rapportering till Direktionen. Ska slutrekvirera 2023-08-31.	Anna Ellen
Ung Företagsamhet Älvsborg *Externt projekt*	UF		Projekten jobbar mot målen och rekvirerar var sjätte månad. Årlig rapportering till Direktionen. Har beviljats medel för 2023.	Anna Ellen
7H Komp *Externt projekt*	Miljöbron		Projekten jobbar mot målen och rekvirerar var sjätte månad. Årlig rapportering till Direktionen. Har beviljats medel för 2023.	Anna Ellen
Tekniktrappan, ett Sjuhäradsövergripande program, en Tekniktrappa från förskolan till gymnasiet, för barn, unga, lärare och teknikföretag i syfte att stärka teknikföretagens konkurrenskraft.	IUC Sjuhärad mfl	Projektstart 1 oktober	Se separat redovisning inom ramen för Navets verksamhet.	Navet
ForskarFredag: under sista veckan i september firas ForskarFredag i hela Europa, med syftet att skapa nyfikenhet och intresse för högre utbildning hos unga och visa på forskningens och forskarens viktiga roll i vardagen.	Navet projektleder en hel temavecka tillsammans med Högskolan i Borås, Textilmuseet, Göteborgs universitet mfl.		Se separat redovisning inom ramen för Navets verksamhet.	Navet

Främja omställningen på arbetsmarknaden genom att stimulera forskning och utveckling samt ett livslångt lärande				
Aktiviteter	**Samverkanspartner**	**När**	**Uppföljning 31 december**	**Vem**
Förstudie Branschråd Välfärd *Internt projekt*		Höst 2022 – vår 2023	Förstudie har beviljats 100 000 kr. Arbete pågår med slutredovisning under 2023.	Sara Andreas
Förstudie Sjuhäradsbild Kompetens 2030 *Internt projekt*	KP-rådet	Vår 2022 – vår 2023	Förstudie har beviljats 100 000 kr. Arbetet har pågått under hösten med workshops och resulterat i en rapport ”Modell för strategiskt kompetensförsörjningsarbete i Sjuhäradsregionen – förslag till fortsatt utveckling av delregionens kompetensråd”	EvaLotta

3. En socialt hållbar delregion

Ansvarig på kommunalförbundet: Ellen Lageholm.

Satsningar för att främja samverkan mellan kommun och region inom välfärdsområdet				
Aktiviteter	**Samverkanspartner**	**När**	**Uppföljning 31 december**	**Vem**
Projektet Suicidprevention	Närvårdssamverkan	Projektet avslutas 2022-12-31	Se separat redovisning inom ramen för enhet välfärdsutveckling.	Mikael
Närvårdssamverkan			Särskild verksamhet som följs upp av styrgrupp. Se separat redovisning inom ramen för Närvårdskontoret.	Charlotte

Skapa förutsättningar för alla medborgare att känna samhörighet och delta i arbets- och samhällslivet bland annat genom digital inkludering				
Aktiviteter	**Samverkanspartner**	**När**	**Uppföljning 31 december**	**Vem**
Kunskapsnod Fullföljda studier Sjuhärad	VGR, KF, alla medlemskommuner	2022-01-01 – 2024-12-31	Se separat redovisning inom ramen för enhet välfärdsutveckling.	Mikael
Digitaliseringsnätverket			Under hösten 2021 startades ett digitaliseringsnätverk efter uppdrag av förvaltningschefsnätverk Välfärd med syfte att stödja och inspirera varandra i arbetet med att utveckla och införa arbetssätt med stöd av digitalisering och ny teknik. Teknik som stödjer, förstärker, avlastar, kompletterar och förenklar för medarbetare, brukare/patienter och invånare.	Andreas
Övergripande digitaliseringsarbete på kommunalförbundet	VGR & Boråsregionen		Ett treårigt projekt för gemensam e-arkivslösning har startat upp under året. Workshop om kraftsamling digitalisering genomfördes 28/9 Upphandling av nytt biblioteksdatasystem har gjorts. Kontaktperson från förbundet deltar på de regionala samverkansmötena inom ramen för kraftsamling Digitalisering.	Ellen
Samordna det delregionala projektarbetet inom ramen för asyl, migrations- och integrationsfonden, AMIF			Förbundet samordnade under våren arbetet med att tillsammans med VGR (Folkhögskoleförvaltningen ta fram en ansökan gällande ett länsövergripande integrationsprojekt, Helhetslyftet. I inledande fas var sju medlemskommuner (alla utom Ulricehamn) med i arbetet att ta fram en projektidé. När ansökan skickades in i april kvarstod Borås, Vårgårda, Bollebygd (och Herrljunga som samverkande kommun). Ansökan beviljades och därmed är förbundets roll slutförd och överlämnat till deltagande kommuner för genomförande.	Helen

Förstudie Förutsättningar för stöd till underrepresenterade grupper *Externt projekt*	Borås stad med övriga medlemskommuner	2022-08-01 – 2023-06-30	Förstudien har beviljats 100 000 kr och ska slutredovisas senast 2023-08-31.	Borås stad

Främja arbetet att omsätta FN:s barnkonvention från teori till praktik				
Aktiviteter	**Samverkanspartner**	**När**	**Uppföljning 31 december**	**Vem**
Kunskapsnod Fullföljda studier Sjuhärad	VGR, KF, alla medlemskommuner	2022-01-01 – 2024-12-31	Se separat redovisning inom ramen för enhet välfärdsutveckling.	Mikael
Barnrätt inom kultur	VGR, medlemskommunerna	2020 - 2023	Omtag kring Barnrättsfrågan med Kultursamordnare. Inlett samverkan med barnbibliotekarier. Gemensam utbildningsdag för kommunala tjänstepersoner i augusti och workshop i alla kommuner med framtagande av olika metoder. Planering för spridningskonferens 23 november 2023.	Lisa
Förstudie Bokstart – alla barns rätt till språket *Externt projekt*	Svenljunga och Tranemo, BVC och biblioteken	2022-09-01 – 2023-09-01	Förstudie har beviljats 100 000 kr med syfte att utveckla ett arbetssätt för att stimulera språkutveckling för barn 0-3 år.	Svenljunga Tranemo

4. En cirkulär och hållbar framtid

Ansvarig på kommunalförbundet: Sandra Johansson.

Viktig inriktning: Skapa förutsättningar till omställning mot cirkulära affärsmodeller genom att stimulera innovationer inom cirkulär produkt- och affärsutveckling				
Aktiviteter	**Samverkanspartner**	**När**	**Uppföljning 31 december**	**Vem**
Stödja kommunerna i genomförandet av Regional avfallsplan	Medlemskommunerna		Processledares började 15 aug. Genomfört turné till kommunerna i augusti/september. Samordnat kunskapsutbyte kring skräpmätningar. Regelbundna möten har hållits med avfallsnätverket. Mallar och rutiner för uppföljning av avfallsplanen framtagna. Första delregionala sammanställningen av uppföljning gjord. Digitala introduktioner till avfallsplanen har hållits, ca 100 deltagande från alla kommuner. Arbetsgrupper eller nätverk inom nedskräpning, upphandling och kommunikation faciliteras.	Anna S
Styrgrupp i område 3 Klimat 2030	VGR, Länsstyrelsen, Science park Borås Johanneberg Science park		Styrgruppsmöte har skett under perioden för att fastslå verksamhetsplan inför 2023.	Sandra
Klimat 2030 – Kommunernas klimatlöften	VGR, Länsstyrelsen, Science parks, kommunalförbunden och medlemskommunerna		Möten har skett regelbundit med processledningen för klimat2030, samordnarna och de andra kommunalförbunden. Storgruppmöten har skett för att planera nästa satsning inför 2024-2026. Detta är även en punkt på varje nätverksmöte med Miljöstrategnätverket	Sandra
Organisatör Minimeringsmästarna	GR, Vårgårda, Herrljunga, Borås, Tranemo, Svenljunga		Projektet har genomförts enligt plan med ett antal träffar; lokala och delregionala.	Sandra
Smart Textiles & Do Tank *Externt projekt*	Science Park Borås		Projekten jobbar mot målen och rekvirerar var sjätte månad. Årlig rapportering till Direktionen. Löper på enligt projektplan. Växlat upp medlen med fondmedel ERUF Har ansökt beviljats medel för 2023.	Anna Ellen
Deltar i strategigrupp för Europas spets och kreativa mylla för cirkulär textil, design & mode	Science Park Borås, VGR, TEKO, m fl		Två möten med strategigruppen har hållits samt ett referensgruppsmöte i “spetsen” Öppna testmarknader. Arbetet har presenterat sitt slutresultat och är därmed avslutat.	EvaLotta Sandra
Förstudie Återvunnen betong som bädd för elledningar	Högskolan i Borås, företagskluster inom industriellt symbios	220501 – 230331	Förstudie har beviljats 100 000 kr och ska slutredovisa senast 2023-05-31.	Högskolan i Borås.

Viktig inriktning: Stimulera omställning till ett fossiloberoende samhälle				
Aktiviteter	**Samverkanspartner**	**När**	**Uppföljning 31 december**	**Vem**
Genomföra projekt Fossilfri Boråsregion *Internt projekt*			Projektet har genomförts enligt plan med flertalet workshops och webinarier med tema elektrifiering, biogas och vätgas. Underlag gällande biogas och kommunernas fordonsflotta har utarbetats och två delprojekt avseende biogas och vätgas som energibärare för ett fossilfritt Sjuhärad startade upp under hösten. Projektet Fossilfri Boråsregion har beviljats medel för en fortsättning under 2023 och 2024.	Johanna
Klimat 2030 – Kommunernas klimatlöften	VGR, Länsstyrelsen, Science parks, kommunalförbunden och medlemskommunerna		Regelbundna möten med de inblandade aktörerna om Klimat 2030 har genomförts under året och webinarier inom området genomförts tillsammans med övriga kommunalförbund. Frågan är även en stående punkt på mötena med miljöstrategnätverket och planering för satsningen 2024-2026 har genomförts.	Sandra
Drömstaden - ett kreativt hållbarhetsprojekt.	Borås Energi och miljö, skolor i Borås stad.	Avtal tom 2024	Upplägget sträcker sig över ett helt läsår och består av olika teman och studiebesök. Projektet syftar till att utveckla elevernas kunskaper kring: Kretslopp, energi och återvinning, Stadens system och Konsumtion. Se separat redovisning inom ramen för Navets verksamhet.	Navet

Viktig inriktning: Skapa förutsättningar för ekologisk hållbarhet				
Aktiviteter	**Samverkanspartner**	**När**	**Uppföljning 31 december**	**Vem**
Navet har skrivit fram en Miljöhandbok för 2021 med miljöberättelse samt mål för 2022. Vid miljörevisionen förnyades vårt miljödiplom.		Löpande	Se separat redovisning inom ramen för Navets verksamhet.	Navet

5. Hållbar samhällsplanering

Ansvarig på kommunalförbundet: Karin Björklind & Johanna Björkmalm

Viktig inriktning: Utveckla det gränsöverskridande samarbetet mellan våra medlemskommuner, regionen och grannregioner inom samhällsplanering och infrastruktur				
Aktiviteter	**Samverkanspartner**	**När**	**Uppföljning 31 december**	**Vem**
Samarbete inom samhällsplanering i stråket GBG-Borås (för tjänstepersoner)	Göteborg, Borås, Bollebygd, Mölndal, Härryda, GR, Mark + "följarna" VGR Swedavia	tv	3-årig handlingsplan följs upp i slutet av perioden. Möten med stråksamverkan har genomförts. Workshop genomfördes i augusti. Fortsätter arbetet enligt handlingsplanen. Nya förutsättningar i och med regeringens besked innan jul. Vi konstaterar att stråksamverkan är ännu viktigare nu.	Karin Johanna GR
Projekt: Landvetter flygplats som en kollektivtrafikknutpunkt.	Göteborg, Borås, Bollebygd, Mölndal, Härryda, GR, Mark, Swedavia, VGR, VT	2021-sept 2022	Görs inom samverkansgruppen kontinuerligt och rapporteras vid Ledningsgruppens möten. Rapport färdigställd. Arbetet fortsätter men med fokus på stråk- och funktionsbeskrivning för kollektivtrafiklösningar till och från knutpunkten. En första workshop har genomförts med samhällsplanerarnätverket.	Karin Johanna GR
Arbetsgrupp detaljplan projekt Lockryd			Detaljplanen är i sitt slutskede och ska på samråd i början på 2023. En gruppering med representanter från TRV, VT och BR deltar i avstämningsmöten var 14/e dag	Karin
Teman för samverkan inom regional fysisk planering			Workshop med enheten för regional utveckling genomförd där vi identifierade gemensamma teman som underlag till Direktionen för fortsatt hantering i BHU. Projektet strategisk markanvändning för en hållbar samhällsplanering i Sjuhärad har beviljats medel och första delen av arbetet i projektet startar Q1 2023.	Karin Sandra Johanna

Viktig inriktning: Skapa förutsättningar för attraktiva och hållbara boendemiljöer i hela delregionen				
Aktiviteter	**Samverkanspartner**	**När**	**Uppföljning 31 december**	**Vem**
Gestaltad livsmiljö- Konst, Platsutveckling, Barnperspektiv & livsmiljö som hälsa	Medlemskommunerna	Löpande	Se separat redovisning inom ramen för kulturarbetet.	Lisa

Viktig inriktning: Samordna planering för hållbara transporter samt skapa förutsättningar för hållbar mobilitet i glesa strukturer				
Aktiviteter	**Samverkanspartner**	**När**	**Uppföljning 31 december**	**Vem**
MiniFokus Tema Nationell transportinfrastrukturplan	VGR, Trafikverket		Webbinarium genomfört	Ellen Karin
Styrgrupp KomILand	Fyrbodal och Skaraborgs kommunalförbund, VGR och kommuner		Styrgruppen har följt processen och tagit nödvändiga beslut kring ekonomi och implementeringen. Projektet har av olika anledningar försenats.	Karin
Styrgrupp RoRiLand	Fyrbodal och Skaraborgs kommunalförbund, VGR och kommuner		Ett styrgruppsmöte har genomförts.	Karin
Framtagandet nya regionala serviceprogrammet	KF + VGR		Tre möten med regional arbetsgrupp har genomförts. En workshop om lokala förutsättningar och behov har genomförts den 9 maj. Uppföljning av delregionala WS sker 21/9. Nytt program RSP från 2023. VGR tar över program och bidrag från Länsstyrelsen Västra Götaland. Ett förslag till nytt regionalt serviceprogram tas fram av regionen. Det antas våren 2023 på regional nivå. Presentation för BH7 7/2-23	Anna

Handlingsplan för Kulturplan Boråsregionen 2022

- Bibliotek och läsfrämjande
- Kulturskolan – barn och ungas eget skapande
- Offentlig konst och gestaltad livsmiljö
- Hållbar platsutveckling – natur- och kulturarv, besöksnäring
- Barnperspektivet

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

Boråsregionens kulturplan är styrdokument för det delregionala utvecklingsarbetet i Sjuhärad. Kulturplanen pekar ut riktningen och beskriver prioriterade målområden och inriktningar för kultursamverkan. Den samspelar med den regionala kulturstrategin för Västra Götalandsregionen.

Detta dokument är en plan för att dokumentera och följa upp genomförandet av Kulturplan för Boråsregionen 2022. Planen tydliggör vad vi på kommunalförbundet gör för att uppnå mål och inriktningar i form av processledning på kommunalförbundet och aktiviteter som genomförs av externa utvecklingsprojekt och finansieras av delregionala utvecklingsmedel – DRUM-medel.

Handlingsplanen är ett verktyg för att redovisa hur mål och inriktningar i målområdena har uppfyllts. Insatserna som bidrar till att uppfylla målen ska årligen presenteras för Boråsregionens Direktion och Västra Götalandsregionen enligt Överenskommelse 2021–2024 - Boråsregionen/Sjuhärads kommunalförbund (KF) och Västra Götalandsregionen (VGR).

Internt: Planen skapar en helhetssyn och överblick, förtydligar ansvar och roller och fungerar som underlag vid uppföljning av styrdokumentet. Handlingsplanen är ett komplement till Boråsregionens Budget- och verksamhetsplan 2022. Den är ett stöd för enhet Regional utvecklings interna arbete och interna kontrollen av genomförandet av Kulturstrategin.

Externt: Planen utgör också ett underlag för dialoger och samtal mellan politik- och tjänstenivå på regional och delregional nivå. Handlingsplanen fungerar också som stöd vid rapporteringen till Västra Götalandsregionen om hur Boråsregionen arbetar med att uppfylla målen i den regionala kulturstrategin och hur de delregionala utvecklingsmedlen bidrar till att nå målen enligt överenskommelsen mellan förbundet och regionen.

Rapportering: Uppföljning och rapportering sker vid enhetsmötena i april, augusti och december inför delårsbokslut och årsbokslut.

Ansvarig på Boråsregionen: Lisa Haeger kulturstrateg och processledare för kultursamverkansmodellen.

Utifrån Kulturstrategi Västra Götaland – en regional kulturplan, har en delregional kulturplan tagits fram som anger riktning och prioriteringar för satsningar under perioden 2020–2023. Kultursamverkan i Boråsregionen ska bidra till att uppfylla målen i regionens kulturstrategi. Kulturplanen består av fem målbilder för samverkan: Bibliotek och läsfrämjande, Kulturskolan – barn och ungas eget skapande, Offentlig konst och gestaltad livsmiljö, Hållbar platsutveckling samt Folkbildning och civilsamhälle. I Boråsregionen ska barnperspektivet genomsyra kulturutvecklingen.

En utvärdering har genomförts med förbundets nätverk inom kultur kring de olika målområdena. Denna visade att arbetet löper på när det gäller de tre första målområdena men att målen inom Hållbar platsutveckling, Folkbildning och civilsamhälle är de målområden där det skett minst förflyttning. Barnperspektivet är fortsatt högprioriterat. Dessa områden ingick därför i utlysningen av delregionala utvecklingsmedel 2023 där aktörer kan söka medel för projekt.

1. Bibliotek och läsfrämjande

Främja bibliotekens roll i samhällsutvecklingen			
I linje med barnkonventionen arbeta för att vidga deltagandet och medskapandet			
Skapa ett regionalt biblioteksskluster med ett gemensamt medieutbud			
Aktiviteter	**När**	**Uppföljning 31 december**	**Vem**
Genom Samverkan i biblioteksnätverket arbeta mot målet, ett gemensamt Knallebibliotek Gemensam utbildning med kultursamordnarnätverk om barnrätt inom kultur	Knallebibliotek start 2023	Bra förankring i alla kommuner och tillvaratar många medarbetare i form av specifika arbetsgrupper. Möten och diskussioner mellan barnbibliotekarierna och kulturstrateg kring området. En gemensam grafisk profil har tagits fram, och underlag för en gemensam hemsida. Biblioteksgruppen arbetar tätt samman med verksamhetsspecifika frågor, ett besök till samverkansplattformen” familjen” i Helsingborg planeras. En gemensam utbildning inom barnrätt är genomförd och kommunernas bibliotek har deltagit på de workshops i barnperspektiv inom kultur som Boråsregionen tillsammans med VGR genomfört.	Kulturcheferna, Bibliotekscheferna och Boråsregionen

2. Kulturskolan – barn och ungas eget skapande

Utveckla kompetenser. Vi organiserar oss och lär av varandra, kreativitet och goda idéer uppmuntras och tas tillvara. Vi är i framkant och använder ny teknik och media.				
Samverka med kulturförvaltningar, föreningsliv, skolor och högskolor, det fria kulturlivet och kulturinstitutioner, regionalt och internationellt. Regional samverkan leder till ett bredare utbud av estetiska uttrycksformer för våra ungdomar; vi utvecklar kapaciteter.				
Möjliggöra att alla barn får möta kulturskolan. Som kreativ motor i regionen synliggör kulturskolan de ungas kultur. Vi vidgar deltagandet.				
Aktiviteter	**Samverkanspartner**	**När**	**Uppföljning 31 december**	**Vem**
Samverka i plattformen kulturskolechefer Utgå från förstudien ”regional kulturskolesamverkan Sjuhärad” i arbetet framåt Söka externa medel för en utvecklingsledare för kulturskolorna	Borås kulturskola som arbetsgivare och de övriga kulturskolorna i regionen (ej Bollebygd)	Kontinuerligt Projektmedel under 2022 och 2023	Kulturskolenätverket har samsökt medel från Kulturrådet för att samverka ännu mer och hoppas kunna tillsätta en tjänst under våren, dedikerad till gemensamma utvecklingsprojekt I augusti anställdes en utvecklingsledare på deltid för att med utgångspunkt från den förstudie som Sjuhärads kulturskolor genomfört föra processen kring samverkan framåt. Fokus har varit på två processer, Stötta chefer i genomförande av en gemensam lovverksamhet och en sjuhäradsdag respektive skapa ett regionalgemensamt utbud. Utöver detta bereder och driver utvecklingsledaren frågor, håller i teamsmöten och workshops både för personal och Sjuhärads chefer. Lovverksamhet - undersökning • Hinder och möjligheter • Tjänsteplanering, arbetstider (Kalendarium) • Kompetensutveckling vem styr innehållet. • Facklig fråga? Regional samverkan • Gemensamt utbud • Gemensam plattform Uppstartat skapande av regionalt ämnesnätverk • Barnrättsarbete	Boråsregionen, Kulturcheferna, Kulturskolecheferna

3. Offentlig konst och gestaltad livsmiljö

Utveckla nytänkande publikarbete för alla åldrar				
Anordna konstbiennaler med samarbeten mellan kommunerna				
Bjuda in internationella konstnärer till utställningar och residens				
Göra invånare och besökare till aktiva medskapare i konst- och kulturlivet				
Tillämpa enprocentsregeln konsekvent vid kommunala investeringar				
Aktiviteter	**Samverkanspartner**	**När**	**Uppföljning 31 december**	**Vem**
Skapa samverkansplattformar för dialog mellan Samhällsbyggnadschefer och Kulturchefer Uppmuntra samverkan mellan Konstmuseet i Borås och delregionens kommuner-kunskapsutbyte Tillsammans med intressenter undersöka kopplingen mellan Gestaltad livsmiljö och New European Bauhaus	VGR Science Park Borås Högskolan Borås Samhällsbyggnadschefer	Kontinuerligt	I samverkansprojektet mellan kulturchefer och samhällsbyggnadschefer har det varit tre frukostseminarier. Det område som vi valde att starta med var konstnärlig gestaltning. I en analys av vilka som deltagit, ser vi att det är vissa kommuner som varit mer aktiva än andra, några har inte deltagit alls. Vissa har spridit det över fler sektorer i kommunerna. I utvärderingen ser vi att vi ska förändra inbjudningsförfarande. Vi ska erbjuda seminarier med grundläggande information om konstnärlig gestaltning. Vi ska specifikt bjuda in ekonomer och upphandlare. Under våren hoppas vi kunna ha tre seminarier till och utvärdera. Utvecklingsprojektet Moving Out som är ett samarbete mellan Konstmuseet i Borås, Vårgårda och Bollebygds kommun, löper på enligt plan och är uppskattat av samtliga parter. Projektet Art center Sjuhärad avrundades i maj, men det är tydligt att de synergieffekter som identifierats och det nätverk som etablerats kommer att leva vidare efter projektets slut. Ett gemensamt arbete har inletts kring området gestaltad livsmiljö och New European Bauhaus med hela Boråsregionens regionutvecklingsavdelning, Science Park och Borås stad. En kartläggning av politik och vision för att sen kunna hitta synergieffekter och se vem som kan/ ska göra vad framåt? Här vill även VGR bidra framåt. Visionen för Boråsregionen är att de mindre kommunerna ska kunna ta del av den resurs och framtidsvision som finns i Europa kring NEB och dess samhantering av Social hållbarhet, Miljömässig hållbarhet och Kulturell hållbarhet.	Boråsregionen tillsammans med kulturcheferna

4. Hållbar platsutveckling – natur- och kulturarv, besöksnäring

Arrangera utbildningar, kompetensutveckling kring samhällsplanering/utveckling				
Utveckla samarbeten mellan kommunerna inom platsutveckling				
Öka tillgängligheten genom att verka för digitalisering av kulturarvet				
Öka förståelsen för kulturens plats i samhället				
Främja samverkan mellan kultur och besöksnäring för att öka Sjuhärads attraktionskraft				
Aktiviteter	**Samverkanspartner**	**När**	**Uppföljning 31 december**	**Vem**
Boråsregionen deltar i referensgruppen för BeCultour Lyfta digitalisering i nätverket Kulturarv Sjuhärad Gestaltad livsmiljö, frukostträffar (som ovan) Underlätta för kommunerna att vara delaktiga i VGRs platsutvecklingsprojekt	VGR, Marks kommun, Karlborgs kommun GR	Kontinuerligt	Marks kommun är delaktiga i det Europeiska projektet BeCultour i form av Rydals museum. Inom ramen för det har nya samverkansformer utvecklats. En av dessa är att Rydals museum ska delta med en artikel i Matarvsboken 2 som produceras av Kulturarvsakademin och Centrum för kritiska kulturarvsstudier på Göteborgs universitet. Arbetet leds av VGR. Gemensamt med Väveriet i Uddebo, tittar vi på möjligheter att samverka med ett projekt inom Klimat 2030. Mastersprogrammet Local context har pekat ut Fåglavik, Herrljunga som en plats och studenterna undersökte platsens möjligheter. Detta presenterades och emottogs väl av Herrljunga kommun. Nästa gång har mastersprogrammet blivit inbjuden till Mark. Under våren kommer VGR arrangera en platsutvecklingskonferens för att summera de platsutvecklingsprojekt de haft under åren, här har Limmared, Uddebo och Fåglavik från vår region deltagit. Dock är platsutveckling ett av de områden som vi ser behövs ta omtag kring och gemensamt har Kulturcheferna bestämt att platsutveckling är det område som kulturmedel ska viktas mot under 2023	Boråsregionen tillsammans med Kulturcheferna. Samverka med Besöksnärings-nätverket

5. Folkbildning och civilsamhälle

Främja ungdomars delaktighet				
Bevara kulturarvet inom byggnadsvård, textil, musik				
Skapa förutsättningar för upplevelser inom konst och kultur				
Verka för demokrati och alla människors lika värde				
Skapa möten över de gränser som kan sättas av funktionsvariation eller bakgrund				
Aktiviteter	**Samverkanspartner**	**När**	**Uppföljning 31 december**	**Vem**
Ett delområde som bygger på samverkan är komplicerat, det är lätt att hamna i det praktiska och inte det strategiska men kontinuerliga avstämningar är en start, dessa sker med Västra Götaland Bildningsförbund Kulturarv Sjuhärad, ett löst sammansatt nätverk för kommuner och civilsamhälle att träffas och diskutera gemensamma utmaningar	Västra Götalands bildningsförbund, Kulturcheferna	Kontinuerligt	Trots en bra samverkan med bildningsförbunden i regionen är det svårt att hitta en gemensam plattform. Vi försöker fortsatt tala för den goda samverkansmodell som Halland använder, dock måste initiativet finnas hos folkbildningen själva. Kulturarv Sjuhärad är en plattform där folkbildning och civilsamhälle träffas kring kulturarv. Under våren var temat Kulturarv och samhällsplanering och vi gästades av Samhällsplanerare och antikvarie. Under hösten såg Textilmuseet i Borås nätverket som en resurs att använda kring ett gemensamt projekt i regionen om postorder, en första sondering i nätverket ägde rum och mottogs positivt. Ulricehamn arrangerade en folkbildningsdag med fokus på demokrati där några av de gemensamma utmaningarna lyftes. Det nya Fritidschefsnätverket kan vara en resurs att samlas kring när det gäller Folkbildning och att arbeta gemensamt strategiskt kring det. Även Folkbildning och civilsamhälle har kulturcheferna bestämt är område som kulturmedel ska viktas mot under 2023.	Boråsregionen, Kommunerna tillsammans med Folkbildningen

6. Barnperspektiv inom kultur

I Boråsregionen ska barnperspektivet genomsyra regionens kulturutveckling. Utgångspunkten är FN:s barnkonvention.				
Barnen ska mötas och komma till tals genom de kanaler som regionens kulturverksamheter erbjuder.				
Samverkan ska ske i former som tar barnens behov och åsikter tillvara				
Medarbetare och personal ska fortbildas i konsten att möta och ställa rätt frågor till barnen.				
Aktiviteter	**Samverkans partner**	**När**	**Uppföljning 31 december**	**Vem**
Arbetet har letts av Kulturchefsnätverket K7 men utförts i samverkan med Kultursamordnarna Tillsammans med kommuner Kultursamordnare & Kulturchefer, Kontinuerligt utvärdera och utveckla formen för arbetet Utgå från kommunernas behov- utbildning, utveckling och dialog Plocka upp goda exempel och metoder att sprida	VGR	Kontinuerligt	Workshop kring barnkulturplaner genomfördes under januari 2022 tillsammans med VGR och inspiration från andra kommuner. Boråsregionens kulturstrateg har under våren gått en utbildning i SKRs regi till barnrättsstrateg. Mycket kunskap kring barnkonventionen och hur man kan arbeta med den på en mer generell nivå. Dock är vårt uppdrag begränsat till kulturen. Efter träff och avstämning på fysiska träffar med både barnbibliotekarier och kultursamordnare bestämde vi gemensamt fortbildning och workshops som ett sätt att ta omtag kring frågan. En gemensam digital utbildning planerades och genomfördes. En utbildning som även Kulturskolechefer hade möjlighet att skicka representanter till för att bredda det gemensamma uppdraget. Detta gav en nystart för barnrätt inom kultur och vi beslöt att följa upp utbildningen med en workshop i augusti för att arbeta vidare med frågan. Fokus är utbildning och att lära av varandra. Tillsammans med förvaltningen för kulturutveckling har en fysisk kommunturné inletts. Fokus har varit att göra en praktisk metodmall och vid snabba avstämningar har det verkat lyckat, då vi försöker leva som vi lär har vi också förändrat och förbättrat efter feedback från grupperna. Hittills har vi varit i Mark, Tranemo, Vårgårda, Herrljunga. Arbetet på plats organiseras av kultursamordnarna. Planeringen för en spridningskonferens 23 november 2023 är inledd. Barnperspektivet är utpekat som ett särskilt viktigt mål under 2023.	Boråsregionen och kommunerna gemensamt, via Kulturchefs-nätverk och Kultursamordnar-nätverk

7. Projekt inom kultur

Målområde	Projekt	Utförare	När		Information
Offentlig konst och gestaltad livsmiljö	Borås Art Biennal-Moving out	Vårgårda kommun Bollebygds kommun Borås konstmuseum	2022-01-01-2023-0628	Regionalisering av Borås internationella skulpturfestival I form av muraler I Bollebygd och Vårgårda	https://www.borasartbiennial.se/sv/moving-out
Offentlig konst och gestaltad livsmiljö Hållbar platsutveckling Bibliotek och läsfrämjande	Skimmer och härvor i Viskan vatten och market	Theodor Ågren & Thomas Laurien	22-04-01-23-03-31	Ett processbaserat och transdisciplinärt projekt med utgångspunkt i konstnärliga förhållningssätt utforskar människor relationer och möten med Viskan.	https://www.skimmerochharvor.net/
Under DRUM Projektmall, inga kulturmål. Främja en aktiv och nyskapande kulturregion för alla i hela Västra Götaland.	Art center Sjuhärad	Boy konsthall teater Nu Drömfabriken internationellt vävcenter Rydals museum Nycirkusfesitval Rydal	Avlutades våren 2022	Projektet Art Center Sjuhärad vill utveckla Sjuhärad genom att samordna verksamheterna i noderna Rydal, Bollebygd och Uddebo till attraktiva residensplatser för konstnärer och konstnärlig utveckling. Med projektet vill man tillsammans lägga grunden till ett delregionalt konstcentrum för och med föreningar och fria kulturutövare.	https://www.boykonsthall.se/art-center-sjuharad/

8. Finansieringslots

Målområde	Projekt	Utförare	När	Medfinansiärer	Information
Kulturstrategi VGR, Öka internationalisering	Finansieringslots	Boråsregionen	2021, erbjudande om delfinansiering av VGRs kulturnämnd. Inventering av intresse i regionen, kommuner kulturutövare. Återkoppling till kommuner, på beslutsrunda till kommuner april 2022. Augusti-december, Pilotprojekt med utvärderingar som grund för att bygga tjänsten.	Bollebygd Borås Vårgårda Tranemo Svenljunga Ulricehamn	Herrljunga har tackat nej Mark bearbetar finansiering. Finansieringen bygger på avfallsplanens fördelningsnyckel.

Uppföljning av verksamhetsplanen 2022-2024 Business Region Borås
Uppföljning per 2022-12-13

Samverkan för en stark region

Styrgrupp och strategiarbete för BRB

Aktiviteter	När	Vem	Prio	Uppföljning	Status 220831	Status 221207	Kommentar
10 nätverksmöten per år	Löpande	Annica	Medel	Deltagande och enkät			Målet uppfyllt
10 digitala avstämningsmöten per år	Löpande	Annica	Medel	Deltagande			Målet uppfyllt
1 strategimöte per år för årsplanering	Höst	Annica	Medel	Deltagande			Målet uppfyllt
1 heldag/kick off per år	Januari	Annica	Medel	Deltagande			Målet uppfyllt

En region utan etableringsgränser

Aktiviteter	När	Vem	Prio	Uppföljning	Status 220831	Status 221207	Kommentar
Politisk förankring	Löpande	Annica NLA	Hög	Dialog			Målet uppfyllt Vårt stora gemensamma projekt kring Lockryd har skapat en bred förankring
Samverkan kring stora etableringar	Vid behov	Annica NLA	Hög	Utvärdering av aktivitet			Målet uppfyllt En aktuell fråga som utvecklas kontinuerligt.

Marknadsföring och kommunikation

Aktiviteter	När	Vem	Prio	Uppföljning	Status 220831	Status 221207	Kommentar
Intern kommunikation till politiker, nyhetsbrev	4 ggr/år	Annica	Hög	Utförd aktivitet			Avvaktar upphandling/ tjänsteköp
Framtagning av kommunikations-koncept för intern och extern kommunikation.	2022	Annica	Hög	Utförd aktivitet			Klar
Uppdatering av hemsida	2022 invänta material från upphandl ad byrå.	Annica Peder	Hög	Utförd aktivitet			Arbetet startat. Avvaktar upphandling/ tjänsteköp
Löpande uppdatering av hemsida	Löpande	Peder	Med el	Kvartalsvis på styrgrupps-möte			Avvaktar upphandling/ tjänsteköp
Ta fram en medialplan för sociala medier och LinkedIn	2022	EvaLotta Annica	Med el	Utförd aktivitet			Avvaktar upphandling/ tjänsteköp
Ta fram säljmaterial i etableringssyfte	2022	Camilla/ EvaLotta	Hög	Rapportering till styrgrupp			Tagit fram en folder. Jobbar på att ta fram mer material.

Kartläggning och kunskap

Erfarenhetsutbyte och omvärldsbevakning

Aktiviteter	När	Vem	Prio	Uppföljning	Status 220831	Status 221207	Kommentar
Omvärldsbevakning – fånga upp trender, nyheter och intressanta aktiviteter.	Löpande	Alla	Medel	Rapport till styrgrupp			Låg aktivitet på grund av tidsbrist.
Internt erfarenhetsutbyte kopplade till näringsliv och samhällsutveckling mellan kommunerna i Boråsregionen	Varje nätverks-möte	NLA, enligt lista	Medel	Info på styrgrupps-möte			Påbörjat: Effektiv markanvändning
Externt erfarenhetsutbyte – bjuda in och besöka organisationer.	Löpande	Annica	Medel *Hög*	Info på styrgrupps-möte			Låg aktivitet på grund av tidsbrist.
Ta fram gemensam mall med frågeställningar att användas vid företagsbesök.	2022	Annica	Medel	Utförd aktivitet			Aktiviteten ej påbörjad.

Statistik och analys

Aktiviteter	När	Vem	Prio	Uppföljning	Status 220831	Status 221207	Kommentar
Ta fram ett grund-läggande statistiskt material för näringslivets sammansättning och utveckling i BR. Uppdateras årsvis.	Årsvis	Annica	Medel	Utförd aktivitet			Aktiviteten påbörjad.
Samverkan med VGR-analysavdelning	2022	Annica	Medel	Rapport till styrgrupp			Aktiviteten påbörjad.
Teckna en licens hos UC för att ta fram gemensamma listor och urval.	2022	Annica	Medel	Rapport till styrgrupp			Licens ännu ej tecknad.
Ta fram statistik och urvalslistor genom UC	Löpande vid behov	Borås	Låg	Utförd aktivitet			Aktivitet ej påbörjad. Finns ännu inget avtal med UC.

Förutsättning för start och tillväxt

Stärka företagsklimatet

Aktiviteter	När	Vem	Prio	Uppföljning	Status 220831	Status 221207	Kommentar
Insikt – Gemensam rapport för Sjuhärad.	1 g/år	Annica	Hög	Presentation av rapport			Rapporten presenterades 16 juni
Regelbundna nätverksträffar mellan BRB och samhällsbyggnads-nätverket med erfarenhetsutbyte och tema kring de arbetsområden som mäts i Insikt.	2 ggr/år	Johanna Annica	Medel	Utvärdering av genomförda träffar.			Aktiviteten ej påbörjad.
Arrangera erfarenhetsutbyte mellan kommunernas inrapportörer till Insikt.	1 g/år	Johanna Annica	Medel	Utvärdering av genomförda träffar.			Aktiviteten ej påbörjad.

Stärka befintligt näringsliv

Aktiviteter	När	Vem	Prio	Uppföljning	Status 220831	Status 221207	Kommentar
Företagsrevitalisering, fortsätta att vara aktiva lokalt i kommunerna med projektet samt anpassa metoden för fortsatt arbete.	2022-2023	Annica/ NLA	Medel	Rapportering till styrgrupp.			Arbetet fortgår.
Tillväxtresa Hannover	2022	Jonas W /Annica	Hög	Utvärdering efter resa			En lyckad resa är genomförd. Utvärdering gjord.
Inleda samverkan tillsammans med Business Sweden i ekosystem ”Smart Transport”.	2022	Annica	Medel	Rapport till styrgrupp			Påbörjad, men skjuts fram.
Arbeta med Business Swedens program ”Expand & Retain”.	2022	Annica/ NLA	Hög	Genomförda besök			Aktiviteten ej påbörjad.
Insatser för att koppla ihop näringslivet och innovationssystemet.	2022-2023	Annica/ EvaLotta	Medel	Rapportering till styrgrupp			Aktiviteten påbörjad.

Verka för god tillgång på kompetens

Aktiviteter	När	Vem	Prio	Uppföljning	Status 220831	Status 221207	Kommentar
Samverkan via kompetensplattforms-gruppen (KP-forum).	6 ggr/år	Annica	Hög	Återrapportering till styrgrupp			Löpande deltagande.
Samverkan med VGR i frågan om kompetens-försörjning vid etableringar och expansions-investeringar	Löpande	Annica/ EvaLotta	Hög	Återrapportering till styrgrupp			Löpande kontakter
Vara behjälplig med att identifiera de viktigaste branschernas kompetensbehov.	Löpande, signaler fångas upp vid företags-besök	NLA	Medel *HÖG*	Kvartalsvis inrapportering till EvaLotta			Aktiviteten ej påbörjad.
Vara behjälplig med företagskontakter i samarbete mellan skola och näringsliv.	Löpande, vid behov.	NLA	Låg	Rapportering till styrgrupp			Aktiviteten ej påbörjad.
Ta fram underlag för frågor vid företagsbesök	2022	Annica/ EvaLotta	Hög	Färdigt underlag			Aktiveten ej påbörjad.
Vara en länk mellan det lokala näringslivet och de insatser som görs inom kompetensför-sörjningsarbetet.	Löpande, vid behov.	NLA	Medel	Rapportering till styrgrupp.			Viss aktivitet påbörjad.

Strategisk samverkan kring nyföretagarstöd

Aktiviteter	När	Vem	Prio	Uppföljning	Status 220831	Status 221207	Kommentar
Arbeta för att nyföretagarrådgivning finns tillgänglig inom hela Boråsregionen.	2022	Annica/ Anders	Medel	Rapport på styrgruppsmöten			Löpande avstämning
Kommunerna samverkar kring nyföretagarstöd tillsammans med olika parter. Dialog sker på BRB:s möten.	Vid behov	NLA	Låg	Dialog på styrgruppsmöten			Löpande avstämning.

Investera och etablera

Stärka vår position som etableringsregion

Aktiviteter	När	Vem	Prio	Uppföljning	Status 220831	Status 221207	Kommentar
Skapa rutiner för att bli investeringsredo tillsammans med Business Sweden	2022	Annica	Hög	Rapportering till styrgrupp.			Löpande arbete i samband med stor etablering.
Samverka med Etableringsnätverket i VGR	Löpande	Annica	Hög	Rapportering till styrgrupp.			Kontinuerliga möten hålls.
Ställa ut på en mässa under hösten. Förslagsvis Business Arena Stockholm	September 2022	Annica	Medel	Utvärdering av mässa.			Aktivitet genomförd.
Besöka EVS 35 Oslo 12-15 juni	12-15 juni	Annica	Medel	Rapportering till styrgrupp.			Besök på mässan med lokal delegation.
Ta fram underlag för lediga tomter och lägga upp dem på Objektvision och/eller Site Finder	2022	NLA	Medel	Uppföljning på styrgruppsmöte.			Aktivitet ej påbörjad

Fysiska förutsättningar för etablering

Aktiviteter	När	Vem	Prio	Uppföljning	Status 220831	Status 221207	Kommentar
Årligt erfarenhetsutbyte kring planering av verksamhetsmark, mellan BRB och berörda personer på kommunerna.	2022	Manda Malin Carl-Olov Annica	Medel	Genomförd träff			Projektet effektiv mark-användning har startat.
Erfarenhetsutbyte kring hur man arbetar med etableringsärenden, mellan BRB och berörda personer på kommunerna.	2022	Manda Malin Carl-Olov Annica	Medel	Genomförd träff			Aktiviteten ej påbörjad.
Ta fram checklista för etablering för att få ”offertmogna” kommuner. Förbereda för Site Finder.	2022	Annica	Låg	Färdig checklista			Aktiviteten ej påbörjad.

Dataskyddsombud

Uppdrag, syfte och vision

Dataskyddsverksamheten inom Boråsregionen är en samverkan som syftar till att effektivt ge medlems-kommunerna kunskap och erfarenhet i dataskyddsfrågor. Medlemmarna i Boråsregionen ska känna att de får en bra tillgänglighet till dataskyddsombuden, idag två heltidstjänster, så att de kan känna sig trygga i hur den personliga integriteten hanteras inom den egna organisationens olika verksamheter. Med verksamhet avses t.ex. förvaltningar, kluster av förvaltningar, avdelningar, sektorer, sektioner, kommunalförbund, kommunala bolag och nätverk. Personuppgiftsansvarig (PUA) är alltid respektive nämnd och styrelse.

Samverkansformens övergripande målsättning är att ge medlemskommunerna möjlighet att skaffa sig kontroll över de vitala delarna i dataskyddsförordningen och ge dem verktyg att motverka och minska antalet incidenter - vars konsekvenser kan ge dålig publicitet - vilket kan skada både varumärket och minska kommunensanseendet hos allmänheten.

Dataskyddsombuden erbjuder sin kompetens och ger service åt verksamheterna, dess personal samt kommunmedlemmar, genom rådgivning, information, utredningar och utbildningsinsatser. I de fall där det behövs, ges också stöd och hjälp i att bedöma hur personuppgiftsincidenter ska hanteras.

Uppdrag och aktiviteter 2022

Det övergripande målet är att **Säkerställa ett gott skydd av den personliga integriteten.**

Uppdrag	Aktivitet/mätetal	Utfall helår 2022
Granska • Tillhandahålla ett konkret verktyg som skapar möjlighet till ökad efterlevnad av Dataskyddsförordningen • Tillhandahålla ett strategiskt verktyg som skapar möjlighet till ökad efterlevnad av Dataskyddsförordningen	• Alla verksamheter (~85) ska under året ha genomfört minst en granskningsomgång • Alla verksamheter/kluster (~16) ska under året ha genomfört minst en genomgång med Mognadsmatrisen	• 80 av 83 granskningar genomförda. Resterande 3 har inte genomförts pga. bl.a. resursbrist i verksamheten. • Mognadsmatrisen har i stora delar pausats under 2022 pga. systembyten och andra mer prioriterade aktiviteter i verksamheterna. Delvis uppfyllt
Kunskap • Tillhandahålla experttjänst i frågor som rör den personliga integriteten • Tillhandahålla möjlighet att låta DSO bidra i det interna arbetet med kulturfrågor som rör den personliga integriteten • Bidra till kompetenshöjning i de kommunala verksamheterna	• DSO ska stötta verksamheterna med råd i enkla (30), medel (40) och mer komplexa (20) frågor och utredningar • DSO ska besöka nätverk och personalträffar/APT (10) för att informera om dataskydd och stärka medvetenheten kring integritetsfrågor • På uppdrag arrangera utbildningar för att höja kompetensen om dataskydd. (4 utbildningsaktiviteter) samt publicera minst 3 nyhetsbrev	• Vi har hanterat ett drygt 100-tal frågor och medverkat att lösa ut 16 svårare uppgifter. • Bidragit i större projekt. • Det proaktiva nätverkandet har tagit fart i flera kommuner. Flera inbjudningar till APT. • Vi har hittills hållit 6 utbildningstillfällen. • Vi har skickat ut 2 nyhetsbrev och når inte målet på minst 3.
Ombudsmannaskap • Tillhandahålla expert- och bedömningshjälp vid personuppgiftsincidenter • Tillhandahålla en kontaktpunkt inom ramen för DSO-rollen	• DSO ska stötta arbetet vid alla misstänkta och bekräftade personuppgiftsincidenter • DSO ska finnas tillhands för alla registrerade personer, medarbetare, verksamheter och tillsynsmyndigheten som önskar hjälp med ärenden, information med mera. Alla ärenden ska vara återkopplade till frågeställaren inom 5 arbetsdagar	• Samtliga 51 incidenter är hanterade. • Samtliga 7 kontakter med enskilda är hanterade inom utsatt tid.

Externt nätverk • Boråsregionen ska fortlöpande ses som en självklar partner när det gäller dataskyddsombud	• DSO ska organisera och kontinuerligt inhämta värdefulla nyheter och kunskaper genom omvärldsbevakning (48), deltagande i relevanta nätverk (8) och utbildningar (4)	• Vi har uppfyllt målet med antal omvärldsbevakningar. • Deltagit i 20 nätverksträffar och 6 utbildningar.
Planera • Skapa än mer relevant innehåll till de kommunala verksamheterna	• Genom årlig utvärdering av gångna periodens verksamhet bättre möta efterfrågade aktiviteter och skapa relevant verksamhetsplan och budget	• Strategisk och taktisk plan är framtagen för 2023.

Dessutom under 2022

Från och med januari är även Marks kommun med i dataskyddsverksamheten och får under året genomföra fyra granskningsomgångar för åren 2019 – 2022 för att komma ifatt övriga kommuner som varit med från början.

Vi genomför också ännu en enkät för att undersöka vad man tycker om dataskyddsverksamheten idag. Den förra enkäten genomfördes år 2020. Målgruppen för årets enkät är chefer, verksamhetsansvariga och tjänstemän som är berörda av vårt arbete.

En extern revision av dataskyddsverksamheten på Boråsregionen genomförs under hösten och vintern av Stadsrevisionen i Borås Stad upphandlad konsult och kommer att presenteras i mars 2023.

Medarbetarcentrum

Uppdrag och syfte

Medarbetarcentrums syfte är att stödja och utveckla anställda i de samverkande kommunerna Borås, Mark, Svenljunga och Tranemo. Syftet är att arbeta hälsofrämjande, förhindra inlåsning och aktivt verka för en lönsam personalrörlighet. Genom Medarbetarcentrum erbjuds ledarskapsutbildningar och grupputveckling samt individuellt stöd i roll och yrkeskarriär. Medarbetarcentrum tar tillvara medarbetarnas kompetens, arbetar för välmående arbetsgrupper, hälsa, trivsel och prestation såväl för chefer som för medarbetare. Medarbetarcentrum inspirerar medarbetare som vill ha och behöver en positiv *Kraft till förändring*.

Mål 2022

De övergripande målen är att arbeta för lönsam personalrörlighet samt att stödja och stärka chefer och arbetsgrupper för att öka hälsa, trivsel och prestation och på det viset bidra till att medlemskommunerna är attraktiva arbetsgivare.

Mål	Mätetal	Resultat 2022-12-31
• Marknadsföra Medarbetarcentrums verksamhet för ökat användande • Tillhandahålla ett attraktivt utbud av tjänster utifrån kommunernas behov	• Tre nyhetsbrev • Bjuda in till dialogträff med HR-personal/chefer • Bjuda in till dialogträff med fackliga representanter • Bjuda in till dialogträff med kommunernas ledningsgrupper och förvaltningarnas ledningsgrupper • Minst två styrgruppsmöten	5 nyhetsbrev, målet nått Målet nått och var uppskattat. Målet nått, träff den 29/11 och mycket uppskattat med nöjda deltagare. Målet nått, inbjudan gjord genom dialog med HR-chefer på Styrgruppsmöten. Målet nått, 4 möten har hållits.
• Bidra till personalrörlighet genom jobbmatchning • Bidra till att nödvändig kunskap och kompetens finns hos cheferna i medlemskommunerna genom ledarskapsprogrammet • Genom grupputvecklingsinsatser vara ett stöd och verktyg för arbetsgivarna i arbetet med organisatorisk och social arbetsmiljö för att bidra till ökad hälsa hos medarbetarna, högre prestationer i grupper och för ökad attraktivitet hos medlemskommunerna	• Ha full tillgänglighet att utföra basverksamheten med reflekterande samtal och jobbmatchning alla arbetsdagar • 90 % av medarbetarna ska vara nöjda med det reflekterande samtalet • 90 % av deltagarna på ledarskapsprogrammet ska ange att de kan rekommendera utbildningen till annan • Ta fram nytt informationsmaterial till ledarskapsutbildningen • Vid kortare uppdrag: 90 % av cheferna ska vara nöjda med insatsen • Vid längre uppdrag: Gruppens prestation ska ha ökat med minst 10%	Målet nåtts. Målet är nått, då 100% som svarat var nöjda med samtalet. Målet nått, 100%/alla nöjda. Målet är nått, inbjudan har uppdaterats och förfinats Målet nått, alla var nöjda med insatsen. Målet har delvis nåtts. I fem av åtta längre gruppuppdrag har uppskattade gruppprestationer ökat med mer än 10 % (mellan 11-21%). I tre av dem är den lägre än 10 % men alla påvisar en prestationsökning.

ÅRSBERÄTTELSE 2022 NAVET SCIENCE CENTER

Inledning och omvärld

Coronapandemin påverkade fortfarande verksamheten kraftigt under årets två första månader. Omikronvariantens spridning innebar att merparten av bokningar ställdes in och att många i personalen var sjuka. Navet följde nogsamt Folkhälsomyndighetens rekommendationer, men behövde aldrig stänga verksamheten trots smittoläget. Därefter dröjde det inte länge förrän nästa omvärldskris slog till: krig i Ukraina och efterföljande orolighet i samhället, höjda elpriser, höjda livsmedelspriser och hög inflation i samhället. Sammantaget har detta medfört att verksamheten inte varit fullt bemannad förrän under senhösten 2022.Det finns trots allt en mycket god flexibilitet och omställningsförmåga i organisationen och hos medarbetarna och läget till trots har året kantats av framgångar på många olika sätt. Besökarna hittade tillbaka, flera projekt har blivit beviljade, stora bokningar har genomförts, skolorna har bokat program igen och flera nya avtal har tecknats med både kommuner, näringsliv och akademi.

Verksamhetsutveckling och samarbeten

Året började på bästa sätt med att Direktionen för Boråsregionen Sjuhärad den 25 februari tog beslut om en Affärsplan 2022-2025 för Navet. Affärsplanen är baserad på en omfattande dialogprocess under 2021 och var en viktig milstolpe i arbetet med att skapa delaktighet och gemensam riktning för Navets fortsatta verksamhet.

I juni gav Direktionen kansliet i uppdrag att revidera befintlig delegations- och arbetsordning för att säkerställa att styrformerna ligger i linje med verksamhetens inriktning. I september tog Direktionen beslut om en reviderad arbetsordningen, vilken innebär ett antal förändringar:
- Förtydligat uppdrag och målgrupp
- Politisk styrning sker via Direktionen för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund
- Beredning av politiska ärenden sker i huvudsak i beredningen för Välfärd och Kompetens
- Styrgruppen för Navet science center avvecklas från och med 1 januari 2023
- En Advisory Board inrättas, vilken blir en rådgivande funktion som bidrar till att utveckla verksamheten. Enligt förslaget ska Direktionen ha två representanter i Advisory Board
- Samtliga Sjuhäradskommuner är medlemmar i Navet, varav de som tecknar grundavtal för skolverksamhet kallas avtalskommuner. Därtill står det samtliga kommuner fritt att teckna avtal med Navet för särskilda och/eller riktade insatser
- För avtalskommuner genomförs en justering av avgiften för att bättre harmonisera med kommunernas befolkningsunderlag

Under januari och februari flyttade Mediapoolens redaktion i Borås in till Navet igen. Denna samlokalisering har inte bara inneburit en välkommen intäkt och trevliga kollegor utan även nya samarbeten inom framför allt pedagogiska filmer.

Nya kommunavtal

Under året har en struktur för dialog mellan Navet och dess medlemskommuner arbetats fram. Detta i kombination den nya arbetsordningen har resulterat i att avtal har tecknats med avtalskommunerna Svenljunga, Tranemo och Mark som reglerar uppdrag, uppföljning, finansiering och dialog. Under hösten 2022 tecknades även avtal med Ulricehamn och Herrljunga som börjar gälla from 1 januari 2023.

Vattenkonsortium – samverkan med näringsliv, samhälle och akademi

Som ett resultat av dialoger mellan Navet, Uponor AB, Pipelife Sverige AB, RISE Research Institutes of Sweden (RISE), Högskolan i Borås, Borås stad och Borås Energi och Miljö AB har Navet fått i uppdrag att genomföra en förstudie till en permanent utställning om Vatten utifrån perspektiven; tekniska system, kretslopp och hållbar utveckling. Den vattenutställning som finns i huset idag är föråldrad då det inte gjorts några större uppdateringar sedan den byggdes 2013. Den allt viktigare frågan kring vattnet i vårt samhälle och dess koppling till de stora klimatutmaningarna visar tydligt på behovet av förnyelse. En ny vattenutställning på Navet ska demonstrera tekniska kretslopp för vatten kopplat till lokalt och naturligt vatten och de globala målen för hållbar utveckling. Samarbetsparterna i konsortiet vill med hjälp av en utställning på Navet öka kunskapen i samhället om vatten och dess sammanhang lokalt, regionalt och globalt. Vattensystemen ska visas som en helhet inklusive logiken bakom, hur det hänger ihop. Utställningen ska även inspirera till en framtid inom en bransch i ständig utveckling.

NAVET SKOLA & FÖRSKOLA

Navet har ett omfattande skolprogram. Under 2022 erbjöds ca 40 olika program för alla åldrar från förskola till gymnasiet. Programmen sträcker sig från astronomi, fysik, vatten, kemi, matematik, människan, hållbar utveckling, teknik, programmering och biologi. Ett program är en specialutvecklad lektion som alltid bemannas med minst två av Navets pedagoger per klass under en och en halv timma, detta för att säkerställa att alla elever blir sedda och deras behov blir tillgodosedda. Ett program inleds med att ett förarbete skickas till klassen så att de kan börja redan i klassrummet, på plats i Navets interaktiva och inbjudande miljöer inleds programmet med en dramatisering följt av en interaktiv lektion med material särskilt anpassat för ålder och ämne. Avslutningen är ett medskickat efterarbete och ett erbjudande om att låna med en låda med material för fortsatt arbete i klassrummet. En del program genomförs utomhus i naturreservatet Rya åsar där Navet hyr en lokal för att bedriva naturskola och utomhuspedagogik. Andra program genomförs på plats på respektive skola inomhus eller utomhus. Navet erbjuder även ett digitalt program. Navet erbjuder även skolprogram för fritidshem, grundsärskola och gymnasiesärskolan.

Navet har avtal med Borås Stad, Marks kommun, Svenljunga kommun och Tranemo kommun. Det innebär att skolklasser från dessa kommuner tar del av Navets skolprogram utan kostnad för respektive klass. I kommunavtalen igår också lärarfortbildning för lärare. Under 2022 skrevs även avtal inför 2023 med Ulricehamns kommun och Herrljunga kommun. I Herrljunga kommuns avtal ingår kompetensutveckling för lärare, men inte skolbesök för klasser.

I och med årets osäkra inledning hade många avbokningar av skolprogram under de första månaderna. Under året har vi mött 11 905 elever tillsammans med deras 1 329 lärare på skolbesök med klasser. Generellt under året har vi haft förhållandevis många förskolegrupper och gymnasieklasser.

Likvärdighet

Navet har under året testat en ny form av årshjul för dialog med avtalskommunerna. I mars genomförs dialogmöten med ansvariga tjänstemän i respektive kommun. Det finns tre syften med dessa möten: att Navet ska få presentera och kommunicera sitt utbud, att kommunen ska få berätta om sina behov och utmaningar, samt en överenskommelse kring inriktning på kommande läsår som kan följas upp vid kommande dialogmöte i oktober. Dialoger med samtliga avtalskommuner har genomförts. Ett avtalsförslag för dessa kommuner har tagits fram för reglering av samverkan och uppdrag.

I februari böjds gymnasieskolorna i Sjuhärad in till en informations- och dialogkväll på Navet. Ett 15-tal lärare deltog, vilket har föranlett ökad efterfrågan från gymnasiet framförallt gällande Globala målen och hållbar utveckling, men även Astronomi.

Mark, Tranemo, Svenljunga och Ulricehamn erbjöds en mobil vecka där Navet besöker respektive kommun under en vecka tillsammans med en utbränd container och temat ”Fritidsgården brinner”. Även andra mobila program planeras, i samråd med respektive kommun. De mobila veckorna kommer att genomföras under våren 2023.

Under året har Navet arbetat fördjupat tillsammans med flertalet förskolor. Ett besök Skattkistans förskola på Sjöbo i Borås, har resulterat i ett utvecklingsarbete för att stötta dem i sitt arbete med naturvetenskap och teknik. I första steget kommer de att arbeta med vatten på gården och språkutveckling kopplat till teknik/no. Insatsen har varit mycket uppskattad. Inför våren kommer arbetet fortsätta och närmare 100 barn fördelat på fem avdelningar kommer nås. Navet kommer även stötta förskolan KreaNova i Borås i sitt projekt kring Skogen som utgångspunkt. Navet möter där 72 språksvaga barn i åldern 4-5 år med lågt vetenskapligt kapital. Ett fysiskt besök på Navet har genomförts och förskolan har fått en kortfilm från fru Ek med uppdrag kring sopsortering. I dessa samarbeten har erfarenhet från den tidigare förskolesatsningen i Svenljunga tagits tillvara.

Måluppfyllelse:

Flera former av samverkan med Norrby testas. Navet deltar aktivt i kommunalförbundets arbete med fullföljda studier. Tillsammans med Förskoleförvaltningen/Familjecentralen centrum i Borås och Fritids- och folkhälsoförvaltningen i Borås har Navet blivit beviljade medel för projektet Socialt hållbart föräldrastöd i Borås. Projektet är en satsning för att stärka utlandsfödda föräldrar i Borås genom att hitta en samverkansform mellan parterna i syfte att utbilda, undervisa, förebygga samt skapa en ny metod för att arbeta med barnen till dessa föräldrar, där det vetenskapliga kapitalet är lågt och man ofta kommer från socioekonomiskt utsatta områden. Projektet börjar 1 januari 2023 och pågår under tre år
.

Värdeskapande samverkan skola/näringsliv/akademi:

I juni beviljades kompetensförsörjningsprojektet ”Tekniktrappan” av Västra Götalandsregionens regionutvecklingsnämnd. Projektet är ett samverkansprojekt tillsammans med projektägaren IUC Sjuhärad och kommer omfatta elever och pedagoger i förskola-gymnasiet samt involverade teknikföretag. Tekniktrappan omfattar alla Sjuhärads kommuner, vilket betyder att även de kommuner i Sjuhärad som inte har kommunavtal med Navet kommer att kunna ta del av det utbud inom teknik som Navet erbjuder klasser och lärare.

På Navet firades ForskarFredag (sista fredagen i september) under en hel vecka. Aktiviteter för högstadiet, gymnasiet och allmänheten genomfördes i samverkan med både högskolan, Textilmuseet samt Ica City Knalleland. ForskarFredag är ett europeiskt initiativ som firas över hela Europa för att visa vad vetenskap är, hur forskning går till och hur roligt, spännande och vardagsnära forskning kan vara. Det handlar om att berätta om hur det är att arbeta som forskare och ge unga nya förebilder och inspirera till högre utbildning och en forskarkarriär.

Navet och Vård- och omsorgscollege Sjuhärad har fortsatt dialog kring planeringen inför 2023 års Vårdmässa för elever i åk 8. Alla elever i åk 8 i samtliga Sjuhäradskommuner bjuds in. Ett save-the-date är kommunicerat till regionens studie- och yrkesvägledare.

Highlights under 2022 för Borås Stad:

- Drömstaden 21/22 avslutades med att Navet, Borås Energi och miljö, Borås stad och Högskolan Borås besökte alla deltagande klasser och fick ta del av deras presentationer av hur de vill att deras Drömstäder ska vara och se ut i framtiden. Som final på året samlades alla drygt 300 elever och lärare i Kuben för en festlig förmiddag. Eleverna hyllades som miljöhjältar och Robin Bengtsson gjorde stor succé när han underhöll och var konferencier.
  Drömstaden 22/23 har startade upp med lärarträff. Slutligen landade deltagarantalet i 285 elever från 13 klasser. Drömstaden är mer rätt och aktuellt än någonsin, särskilt om man läser vad Skolinspektionen skriver om lärande för hållbar utveckling. https://www.skolinspektionen.se/beslut-rapporter-statistik/publikationer/kvalitetsgranskning/2023/skolors-arbete-med-larande-for-hallbar-utveckling/.
- En kompetensutvecklingsinsats inom programmering genomfördes för lärarna på Bodaskolan under tre tillfällen.
- Under året har Navet bidragit med aktiviteter på temadagar dels på Viskaforsskolan, dels på Engelbrektskolan, tillfällen då vi träffat 170 respektive 120 elever.
- Med Sven Erikson-gymnasiet har Navet gjort flera insatser under året. Under våren genomfördes projektet ”Från idé till hållbar produkt” med Sven Erikssonsgymnasiets teknikettor i samverkan med ämneslärare, Borås Energi och miljö, Fristad Plast och Emballator mfl. Höstterminen började sedan sedvanligt med uppstart för de nya teknikettorna på Ramshulan på Rya åsar, en aktivitetsdag med matematik- och teknikuppdrag för att eleverna ska lära känna varandra.

Highlights under 2022 för Marks kommun

- I oktober genomförde Navet en rad aktiviteter under Bolagsdagen i Mark. Aktiviteterna omfattade en uppdragspromenad kring de globala målen, kemiexperiment för de yngsta samt en föreläsning kring de globala målen. Dagen blev mycket lyckad, välbesökt och uppskattad.
- Navet har varit med vårt mobila utbud på två olika platser i Mark under året. På Sätilaskolan har vi varit och hållit 2 mattedagar för olika årskurser, en kring utomhus-matematik och en kring spel och matematik inne. På Björketorpskolan var vi och hade en utomhusmatematikdag.
- Med Marks gymnasium har vi haft en halvdag kring hållbar utveckling och de globala målen.
- Lärarna på Sjöbyskolan har haft kompetensutveckling i matematik.

Highlights under 2022 för Svenljunga kommun

- Kompetensutvecklingssatsningen för förskolepedagoger i Svenljunga fortsatte även under 2022. Nu har Navet träffat alla förskolor och haft kompetensutveckling och aktiviteter ute på förskolornas gårdar.
- Svenljunga Naturbruksgymnasium har vid ett par tillfällen besökt Navet och haft föreläsning och workshops kring hållbar utveckling och de globala målen.

Highlights under 2022 för Tranemo kommun

- Inspirerat av projektet Processutveckling i Fokus (PIF) (ett kompetensutvecklingsprojekt finansierat av Specialpedagogiska skolmyndigheten som genomfördes tillsammans med Tranemo kommun under januari 2019 till december

2020) genomfördes en utbildningsinsats för högstadiet i Tranemo kommun. Satsningen avslutades under våren 2022.
- Under våren genomförde Navet en kompetensutvecklingsinsats inom utomhuspedagogik för förskolepedagoger på plats i Tranemo.

NAVET KOMPETENS

Ett viktigt uppdrag för Navet är kompetensutveckling för lärare. Navet genomför kompetensutvecklingsinsatser inom naturvetenskap, teknik, matematik och hållbar utveckling utifrån behov. Det kan handla om alltifrån en enstaka halvdag för ett arbetslag till långsiktiga satsningar för hela kommuner. Under 2022 har Navets pedagoger mött 1 187 lärare på olika kompentensutvecklingsinsatser.

Utöver det genomför Navet interaktiva uppdragsutbildningar för (främst) offentligt anställda för att rusta dem med ökad kunskap, förståelse och inspiration om hur hållbar utveckling och Agenda 2030 kan omsättas till praktik i deras verksamhet. Navet genomför också riktade interaktiva utbildningsinsatser för vuxenskolan.

Navet samverkar med Högskolan i Borås (och andra lärosäten) och genomför utbildningsinsatser för studenter på kurser och program samt riktade insatser i dialog för att ge fördjupad kunskap och inspiration, med fokus på att göra teori relevant, konkret och interaktivt för kommande yrkesutövning.

På Navet genomförs också publika föreläsningar, samtal och aktiviteter som bidrar till folkbildning och livslångt lärande inom valda temaområden.

Ökad kunskap och inspiration inom naturvetenskap, teknik, matematik och hållbar utveckling för pedagoger

Navet deltog vid en studiedag i Vårgårda och träffade där pedagoger i två olika workshop-moduler kring matematikutveckling och praktisk matematik.

I Borås ingår nu Navet i stadens kompetensutvecklingskatalog för förskolan, vilket är ett lyft vad gäller Navets kommunikation och spridning.

Stinebacken är en ny förskola i Borås som öppnar efter årsskiftet. Stinebacken har inriktning naturvetenskap, teknik och entreprenöriellt förhållningssätt och har tillsammans med Navet en dialog om ett längre, övergripande kompetensutvecklingsprogram för personalen. I november genomförde Navet en första halvdag i entreprenöriellt lärande.

På Kärnhuset, en annan förskola i Borås, genomför Navet en långsiktig kompetensutvecklingsinsats inom entreprenöriellt lärande.

Under höstlovet bokades en halvdag kompetensutveckling inom kemi för pedagoger från Göteborg och en halvdag inom matematik för pedagoger från Mark. Dessutom träffade Navet för fjärde gången i år Kärnhuset, en förskola i Borås, som fördjupar sig inom entreprenöriellt lärande.

Även kommuner utanför Sjuhärad kontaktar Navet för kompetensutveckling. Under 2022 har Navet, förutom att möte pedagoger från Göteborg, också åkt till Vara där Navet genomfört kompetensutvecklingsinsats för pedagoger inom utepedagogik.

Tillsammans med Göteborgs universitet, institutionen för fysik, har Navet tagit fram och genomfört en fortbildningskurs i fysik och teknik för personal verksamma i förskoleverksamhet.

I kursen ingick grundläggande naturvetenskap och teknik med fokus på el och magnetism, materia oh konstruktion/digital teknik. Kursen var mycket framgångsrik och kommer även att genomföras ht 2023.

Ökad kunskap och känsla för hållbar utveckling och agenda 2030

Inom ramen för projektet Klimatneutrala Borås 2030 utvecklade Navet metoder för att möta politiker och beslutsfattare i ett interaktivt workshopformat, med användning av drama och engagemang för utmanande scenarion. Dessa metoder syftar till att deltagarna får kraft och motivation att agera med hjärtat då det gäller barn och ungas framtid. Metoderna har därefter använts vid fler tillfällen. Därtill har Navet utvecklat metoder för aktiviteten Klimatprat för kommunikation med allmänheten: för offentlig miljö, med workshops där allmänheten själv bestämmer ämnet och nya samtalsmodeller.

Utbildning inom hållbar utveckling har även utvecklats till en digital modul, där ca 100 studenter och 15 lärare från Da Nang deltagit.

Borås stad har bett Navet att ingå i stadens kompetensutvecklingsutbud för medarbetare, dels med en grundutbildning i miljöfrågor, dels med ett antal fördjupningsutbildningar inom olika ämnesområden.

Målet att paketera och marknadsföra uppdragsutbildningar samt att identifiera behov och samarbeten för att höja kompetensen hos personer som står långt från arbetsmarknaden kommer inte nås under 2022 utan skjuts till 2023.

Levandegöra teori och skapa inspiration inom högskoleutbildningar

I början av hösten undertecknades ett förnyat samarbetsavtal mellan Navet och Högskolan i Borås. Avtalet syftar till att visa på viljan att samverka och kommunicera vetenskap. Dessutom får samtliga studenter på Högskolan i Borås gratis inträde på Navet från och med 1 september 2022. Navet har tillsammans med Akademin för Textil, Teknik och Ekonomi under året genomfört eventen Enter, Elevate och Exit i syfte skapa mervärde för studenterna och göra Borås till en mer attraktiv studieort.

Under januari och februari deltog ett hundratal förskollärarstudenter (blivande och yrkesverksamma) från Högskolan i Borås i en halvdagsutbildning i kemi och fysik på Navet. Navet har även träffat blivande no/tekniklärare samt förskollärarstudenter från högskolan i Borås.

Bidra till det livslånga lärandet

Inom ramen för prioriteringen att genomföra en fördjupad satsning på biologisk mångfald med utgångspunkt i Biologiska balkongen har Navet tillsammans med Borås fågelklubb genomfört en bygga-fågelholk-kväll samt en kvällsföreläsning av fågelfilmare. I maj månad fokuserade den publika verksamheten på biologisk mångfald både i huset och på experimentsidan i Borås tidning.

Navet deltog med pedagogiska aktiviteter på Vattendagen i Borås den 20 augusti och Norrbydagen den 27 augusti.

Lördagen den 24 september firade Navet Astronomins dag och natt. Visningar i Astronoma varvades med föreläsning i Lilla Navet av rymdforskaren Rickard Jonsson, doktor i fysik och relativitetsteori.

Under våren har samarbetet med Borås Djurpark intensifierats. Studiebesök hos respektive aktör har genomförts och Navets pedagoger har föreläst på den nationella djurparkspedagogskonferensen. Det finns ett stort intresse av att genomföra gemensamma aktiviteter under lov och att långsiktigt utbyta erfarenheter av interaktivt lärande.

NAVET MÖTESPLATS

Besöksmålsutveckling

För att attrahera nya och gamla besökare identifierade Navet tidigt ett behov av att synliggöra Navet som en aktivitet för allmänheten. I samband med ökad närvaro på sociala medier och andra annonsplatser utvecklades begreppet Temamånader. Genom att ta fasta på givna dagar som infaller under året, t ex. Kemin dag, Pi-dagen och Nobeldagen samt följa årets skiftningar, skapade vi publika aktiviteter med varierande teman som ett årshjul. Temaområdena i huset och publikationerna av BT-experimentet har följt varandra, på så sätt har vi kunnat effektivisera arbetet och dra nytta av respektive aktivitet. Temamånaderna/aktiviteterna fyller flera syften. De återkommande besökarna får en större variation. Vi kan använda de olika temana i vår marknadsföring och bygga kring dessa för att skapa ett intresse att besöka Navet men även att följa Navet på Instagram och Facebook.

En prioriterad insats var att se över Navets entrépriser. En kartläggning bland andra science center i landet samt andra liknande besöksmål gjordes och resulterade i en ny prissättning och ett nytt erbjudande, den sk Tillsammansbiljetten. Generellt ökade vi biljettpriserna med 10 kronor vid två tillfällen.

Under 2022 ökade vi öppettiderna på helger och lov med 40%. Genom att förlänga öppettiderna har besökarna större möjlighet att planera sin dag. Mottagandet har varit odelat positivt och resulterat i att besöken sprider ut sig jämnare över dagen. Internt har vi även kunnat arbeta med bemanningen på ett effektivt sätt. Ökningen av öppettider har kunnat mötas med endast en marginell ökning av personal.

Under sommaren återgick från att ha måndagsstängt till att hålla öppet alla dagar i veckan.

I november 2022 öppnade vi upp Navet för allmänheten även på fredag eftermiddagar mellan klockan 13-17. Vi beslutade att bemanna de nya öppettiderna med ordinarie, redan schemalagd personal. Satsningen kommunicerades via hemsida, sociala medier och anslag på Borås Stads annonsplatser i centrum och i serviceorterna.

De nya öppettiderna har tagits emot mycket väl och kommer att vara kvar som en del av Navets publika öppettider.

För att utvärdera jämför vi besökstalen 2022 med år 2019 då åren emellan präglades av pandemi och mestadels stängt. Under 2019 besöktes Navet av 19 300 besökare under helger och lov. Motsvarande siffra 2022 är 22 100 besökare, en ökning med 14,5%.

Under 2022 ser vi tillbaka på ett sportlov med aktiviteter om kroppen och ett påsklov med tema vår och odling. Sommarlovet bjöd på olika teman kring miljö, energi och vatten samt ett härligt höstlov med Spöklov som rubrik. Under december och jullov fylldes Navet med aktiviteter på tema eld och vinter. Den årliga Ångmaskinsdagen inföll den 27 december med utställning av stirlingmotorer och ångmaskiner.

Delaktighet och framtidstro

Som i en förlängning av arbetet med Fullföljda studier, har Navet under ett par års tid engagerat sig i delaktighetsprocesser för att bidra till medborgardialog, demokrati och framtidstro genom den så kallade Hubben. Under 2022 testades ett samarbete med föreningen Ordpalatset i Borås. Samarbetet gick under namnet ”Ungas röster” med syfte att bemöta barns tankar om sin samtid och framtid samt att hjälpa barnen att reflektera och få en röst.

Navet deltog aktivt i förstudiearbetet med Kunskapsnod Fullföljda studier. Bland annat genomfördes ungdomsdialog med Boråsregionens unga samhällsutvecklare och Borås stads unga kommunutvecklare. Dialog fördes därefter med olika organisationer och kommuner kring fortsatt gemensamt arbete, vilket resulterade i projektansökan ”Ungas Delaktighet i Sjuhärad” tillsammans med Borås, Mark och Svenljunga. Projektet blev beviljat under senhösten och drar igång under våren 2023.

Unika möten som bidrar till kunskap och känsla

I Navets affärsplan fastslås att *“Navet skapar ett hus fyllt av möjligheter med fler besökare där och när det inte är fullt”.* Beslutet togs utifrån en insikt om att Navets fantastiska lokaler och utställningar ofta stod outnyttjade under eftermiddagar och kvällar. Genom att öppna huset för fler målgrupper har vi gjort Navet till en viktig arena för värdeskapande möten.

Ett första steg i satsningen på Navet som mötesplats var att ta fram en ny tjänst. I början av året anställdes en mötesproducent/kommunikatör som skulle arbeta med Navets mötesplatsutveckling och kommunikation.

I verksamhetsplanen för 2022 identifierades ett behov av paketering, strukturering, konceptutveckling och intern kompetensutveckling inom mötesteknik för att kunna möjliggöra för att kunna skapa meningsfulla möten hos oss på Navet.

Vi gjorde en genomlysning av våra erbjudanden, jämförde med andra aktörer och tog därefter fram koncept och erbjudanden som innefattar lokaler, möblering, teknik, förtäring och värdeskapande aktiviteter. Vi tog fram avtal och avbokningsregler och såg till att vår kommunikation runt vad vi erbjuder förtydligades. Vi tog också fram manualer för mötestekniken och internutbildade personalen för att säkerställa att vår utrustning används på rätt sätt.

För att kunna bemanna upp konferenser utifrån behov har vi också lärt upp vår helgpersonal och de har blivit en viktig resurs i Navets mötesskapande arbete.

Arbetet med Navet som mötesplats gav snabbt resultat. Efter år av pandemi och restriktioner upplevde vi att det fanns ett uppdämt behov av att få mötas “på riktigt” igen.

Det har också blivit tydligt att vi genom att tillgängliggöra Navets lokaler för externa bokningar inte bara ökar kännedomen om Navet, vi har också kunnat nå fler målgrupper än de där vi redan är starka.

Från mars – december 2022 genomfördes drygt 130 konferenser/aktiviteter i våra lokaler. Det genererade ett substantiellt ekonomiskt tillskott till verksamhetens drift.

Några höjdpunkter från 2022:

- Den 23-24 mars genomfördes en tvådagars upplevelsebaserad krisworkshop inom ramen för Borås stads projekt Viable cities i Kuben.
- Den 3 april användes Kuben till en aktivitet för deltagarna i Minimeringsmästarna, en tävling för hushåll som vill minska sitt klimatavtryck, som bland annat innehöll prisutdelning och föreläsning.
- Den 13 maj anordnade eventbolaget Aventi en gala i Kuben för att fira RO-gruppens 40-årsjubileum. 200 personer i publiken, sittande middag och liveband.
- Den 20 maj arrangerades ett valevent för unga väljare i Kuben. Eventet sponsrades av Navet, Borås Tidning och Biblioteken i Borås. Alla partier var representerade och fick svara på frågor och eventet besöktes av cirka 200 förstagångsväljare.
- Den 1 juni arrangerades Drömstadens final i Kuben. 300 elever var på plats och Robin Bengtsson stod för underhållningen.
- Den 29 augusti hade Studentkåren introduktion av alla nya studenter på Högskolan i Borås i Kuben, uppskattningsvis 900 studenter deltog.
- Den 1 september hade grundskoleförvaltningen i Borås en IKT-utbildning för 400 deltagare
- Den 24 september anordnades Borås Körfest i Kuben, en workshopdag för ett hundratal körsångare med avslutande konsert
- Den 6 oktober anordnade de fristående gymnasieskolorna i Borås en Gymnasiemässa i Kuben.
- Den 13 oktober valde Biblioteken i Sjuhärad att lägga sin uppstart för det nya samarbetet Knallebiblioteken i Kuben. Alla bibliotekarier i Sjuhärad var inbjudna, Navet höll i en aktivitet och Bob Hansson föreläste
- Den 16 november arrangerades föreningsgala i Kuben. Värd för kvällen var Fritids- och folkhälsoförvaltningen. 200 deltagare, dansare, sångare och föreläsning av Martin Lidberg.
- Den 2 december anordnade Swedac en heldag för sina medarbetare med fokus på att våga tänka utanför boxen och att ta modiga beslut. Dagen gästades av föreläsare och Navet stod för en dramatisering om viktigt nytänkande genom historien samt genomförde samarbetsaktiviteter med personalen i våra utställningar.

Informellt lärande för en meningsfull fritid

I och med Navets nya affärsplan formulerades Informellt lärande för en meningsfull fritid som ett prioriterat område för Navet. Ambitionen är att i samverkan, genomföra aktiviteter som utgår från Navets unika miljö och pedagogernas kompetenser för att ge möjligheter till barn och unga att skapa sammanhang, stärka integrationen och främja hälsa, tillit och vetenskapligt kapital. Särskilt fokus är på boende i områden med socioekonomiska utmaningar. Exempel på sådana aktiviteter är eftermiddagsklubbar och lovläger/kollo.

Vi har identifierat att det finns ett stort behov av aktiviteter som kompletterar eller är alternativ till andra fritidsaktiviteter så som idrott och musicerande. Vi ställde oss frågan hur Navet kan vara en aktör och plats för barn med intresse av matematik, naturvetenskap och teknik? På påsklovet bjöd vi in elever i årskurs 4-6 att anmäla sig till ett programmeringskollo under tre förmiddagar. Programmeringskollot på lovet är en viktig del i insatser för att på sikt möta utmaningarna inom kompetensförsörjning inom tekniksektorn. Kollot genomfördes tillsammans

med Ericsson AB som deltog med tre LIA-studenter. Fler programmeringskollon med olika inriktningar och åldersgrupperingar planeras.

Under året har Navet tillsammans med Bostäder i Borås och Fritids- och folkhälsoförvaltningen i Borås genomfört Navet science club, en eftermiddagsverksamhet för barn på Norrby i mellanstadieåldern. Under både vår- och hösttermin genomförs två camps à 6 veckor vardera för ca 12 barn i varje grupp – totalt 48 barn. Barnen som deltar är barn som det brusar mycket kring och när de kommer till Navet där det inte brusar lika mycket kan det ändå vara svårt att landa. De kommer med bagage. Saker kan ha hänt i skolan under dagen, och de har ibland svårt att släppa detta och sina roller. Det har varit viktigt för Navet att arbeta relationsbyggande med dessa barn över tid, barn som sällan har besökt Navet varken med skolan eller privat. Ibland har gruppen om 12 delats i två mindre grupper. Minst två och ofta tre Navetpedagoger har deltagit vid träffarna. Under hösten vidareutvecklades klubben för att möjliggöra både läxläsning och mellanrum inför varje träff.

NAVET UTVECKLINGSARENA

Navet arbetar såväl i löpande processer som i projektbaserad form inom relevanta och aktuella samhällsfrågor. Genom aktiv samverkan både lokalt, regionalt, nationellt och internationellt ligger Navet i framkant och bidrar till att även andra aktörer uppfyller strategiska långsiktiga mål och skapar förändringsarbete som leder till positiva samhällseffekter på kort och lång sikt.

Fyra områden är prioriterade för utvecklingsarenan; Fullföljda studier, Skola-näringsliv, Delaktighet och framtidstro samt Pedagogisk utveckling. Överlag har det varit ett exceptionellt framgångsrikt år för Navet med flera beviljade projekt, både med Navet som projektägare och som projektpartner. Navet deltar vid slutet av 2022 i projekt inom samtliga fyra områden

Inom **Fullföljda studier** har Navet aktivt deltagit i Boråsregionens team för Fullföljda studier samt beviljats medel för projektet Socialt hållbart föräldrastöd i Borås (Sociala investeringsmedel från VGR) tillsammans med Fritids- och folkhälsoförvaltningen och Förskoleförvaltningen/Öppna förskolan.

Inom **Skola-näringsliv** startade under hösten Tekniktrappan tillsammans med IUC som projektledare och med finansiering från VGR.

Inom **Delaktighet och framtidstro** beviljades projektet Ungas delaktighet i Sjuhärad (DRUM-medel från Boråsregionen) tillsammans med Borås, Mark och Svenljunga med start i april 2023. Projektet Goodlash tillsammans med Coompanion och Science park Borås har fortlöpt enligt plan liksom Klimatneutrala Borås 2030 tillsammans med Borås Energi och miljö, Fribo, Borås stad och Science park Borås. Båda projekten har genomfört aktiviteter för allmänheten och intressenter på olika sätt.

Navet är partner till The New European Bauhuas, ett tvärvetenskapligt EU-initiativ för att konkretisera och levandegöra EU-strategin Den gröna given, med mål att bygga ett hållbart och inkluderande samhälle

Inom **Pedagogisk utveckling** har Navet deltagit i samverkansprojektet Modern Mines med andra science centers i Sverige kring gruvnäring. Satsningen PIF (Processutveckling i Fokus) i Tranemo har framgångsrikt avslutats under året. Projekten SamBio (projekt om biologisk mångfald med 22 partners i Västsverige), SciCo (internationellt projekt kring pedagogik och vetenskapskommunikation) och Glokal Aktion (pedagogiskt verktyg för lärande om hållbar utveckling) beviljades med Navet som partner.

Avslutningsvis har projektet DaNang into an Enviromental city framgångsrikt avslutats under året.

NAVET DRIFT

Navet drift – prioriterade insatser

Navets bokningsprogram har sedan några år inte kunnat erbjuda alla de funktioner som verksamheten kräver. Under våren gjordes en direktupphandling genom annonsering via Borås Stads direktupphandlingsmodul. Företaget Expo Booking vann upphandlingen och under hösten har byggandet och anpassningar av Navets nya bokningsprogram pågått. Lansering sker i februari 2023. Det nya bokningsprogrammet kommer att möjliggöra för våra besökare och lärare att själva boka biljetter och elevprogram.

Under året har medarbetare erbjudits och genomgått utbildningar i Excel.

Tidigare lokal serverlösning har enligt plan avvecklats till förmån för en molnbaserad lösning i Office 365.

Framåtsyftande satsning på kommunikation

I arbetet med att skapa en tydligare och mer målgruppsanpassad kommunikation så togs flera viktiga steg under 2022. I början av året tillsattes en ny tjänst som kommunikatör/mötesproducent med 50% avsatt tid för kommunikationsarbete. I verksamhetsplanen för 2022 belystes behovet av en grafisk profil och en kommunikationsplan och det har utgjort en stor men viktig del av kommunikationsarbetet under året. Vår nya grafiska profil innehåller alltifrån en ny uppdaterad logotyp till färgskalor, typsnitt, symboler och illustrationsmanér. Profilen togs fram i samarbete med den illustratör som Navet jobbat med i många år och som från början skapade Navets ursprungliga logotyp.

Kommunikationsplanen å sin sida förtydligar syftet med en konsekvent kommunikation, reglerar Navets tonalitet, lägger en framtidsstrategi, definierar Navets målgrupper och anger mätbara mål för kommunikationen.

Den grafiska profilen och kommunikationsplanen ligger nu bl.a. till grund för en ny webbsida som håller på att tas fram och som är beräknad att lanseras i april 2023.

Utställningar och rum som lockar till lärande

Under 2022 har arbetet med nya avdelningen om fysik för de allra yngsta besökarna intensifierats. Utställningsdesigner och pedagogiskt ansvarig för utställningarna har varit på flertalet studiebesök och har mött kollegor i branschen samt experter för att samla in perspektiv och kunskap och inspireras inför planläggningen av avdelningen. Under hösten ritades avdelningen, tidsplan lades och rummet förbereddes för byggstart. Förslaget till finansieringsbeslut togs i Direktionen 9 december. Därefter kunde bygget starta.

Inom projektet Modern Mines kommer Navet att ta fram en liten gruvavdelning med olika stationer till Hubben. I juni 2022 testkördes VR-tekniken för stationen med allmänheten och en enkätundersökning genomfördes som bland annat visade att många tycker att det var spännande att uppleva hur det är att gå ner i en gruva med hjälp av VR. Byggandet av gruvavdelningen kommer att ske hösten 2023.

En långsiktig plan för utställningarnas utveckling, både uppdatering av befintliga avdelningar och byggnation av nya, har påbörjats.

Hyresvärden Kanico började under hösten att göra om fasaden för Navet. Byggnadstekniskt har man under flera år haft utmaningar med den glasfasad som entrén är byggd av och nu bytte de ut linitglaset mot en fasadskiva för att byggnadstekniskt få en bra entré. I samband med detta är ambitionen att även accentuera och framhålla Navets entré tydligare. Entrén byggdes även om på insidan för att få en bättre arbetsmiljö för ansvarig receptionist.

Årsrapport för Närvårdssamverkan Södra Älvsborg 2022

Uppdrag, syfte och målbild

Närvårdssamverkans huvuduppdrag är att stötta kommunerna och regionen i det som krävs för att samtliga vårdgivare tillsammans ska kunna ge den bästa möjliga vården, stödet och omsorgen. Närvårdssamverkan Södra Älvsborg omfattas av kommunal vård, omsorg, skola och socialtjänst i medlemskommunerna samt primärvård, sjukhusvård, habilitering och tandvård i Södra Älvsborg.

Närvårdskontoret som oberoende part koordinerar Närvårdssamverkan Södra Älvsborg och återfinns organisatoriskt inom kommunalförbundet. Verksamheten styrs dock av det Delregionala Politiska Samrådet bestående av politiska representanter från medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen samt av en Styrgrupp bestående av tjänstemän. Det Politiska Samrådet beslutar om Inriktningsdokument för Närvårdssamverkan Södra Älvsborg som tydliggör verksamhetens inriktning och styrning samt Plan och budget.

Närvårdskontorets uppdrag, mål och syfte är att;

- Koordinera alla frågor på uppdrag av Styrgrupp närvård och Delregionalt Politiskt Samråd
- Sammanställa protokoll, mötesanteckningar, dokument, avtal, rutiner och uppdragsbeskrivningar
- Stödja, omvärldsbevaka, bereda ärenden samt följa upp arbetet inom olika grupper och för projektledare
- Genomföra en årlig Spridningskonferens

Mätning

Måluppfyllelsen mäts via en kvantitativ mätning, då en enkät är utskickad av Närvårdskontoret två gånger per år (augusti och december) till samverkans olika grupperingar (Styrgrupp närvård, Delregionalt Politiskt Samråd, Projektledare samt Uppdragsgrupper). Följande frågor har ställts, i syfte att besvara hur väl Närvårdskontoret svarar upp mot uppsatta mål;

- Har Närvårdskontoret samordnat och genomfört den årliga spridningskonferensen på ett tillfredsställande sätt?
- Har kallelsen kommit i tid, minst en vecka innan mötet?
- Är protokollen som skickas ut för justering tydliga?
- Är informationsbrevet tydligt?
- Är personalen på Närvårdskontoret professionella?
- Är personalen på Närvårdskontoret tillgängliga?
- Är ärendena väl beredda?
- Ges rätt och tillräckligt stöd för att leda uppdragsgrupperna?
- Ges rätt och tillräcklig handledning till projektledare?
- Är mötesanteckningarna som skickas ut tydliga?
- Är protokollen tydliga?

Utgångspunkten är att involverade parter ska vara nöjda med det arbete som Närvårdskontoret utför och är ålagda att genomföra.

Resultat av enkät:

- 52% har svarat på frågan om Spridningskonferensen har genomförts på ett tillfredsställande sätt och 100% av dessa svarar att Spridningskonferensen genomförts tillfredsställande under 2022.
- 53% har svarat på frågan om kallelserna har kommit i god tid innan mötet och 100% av dessa svarar att kallelsen har kommit i god tid innan mötet.
- 52% har svarat på frågan om protokollen för justering tydliga och 100% av dessa svarar att dem anser att protokollen för justering är tydliga.
- 52% har svarat på frågan gällande om Informationsbrevet är tydligt och 91% av dem svarar att informationsbrevet är tydligt och i enlighet med målen.
- 51% har svarat på frågan om Närvårdskontorets personal är objektiva och professionella och 92% av dessa anser att kontorets personal är objektiva och sakliga. Övriga 8% anser att Närvårdskontorets personal till viss del är professionella och att det beror på bristande förståelse för det arbete som pågår utanför Närvårdssamverkan.
- 51% har svarat på frågan om Närvårdskontorets personal är tillgängliga och 100% av dessa anser att så är fallet.
- 80% har svarat på frågan om ärendena är väl beredda och 100% av dem anser att frågorna är väl beredda.
- 67% har svarat på frågan om tillräckligt stöd ges för att leda uppdragsgrupperna och 100% svarar att de får rätt och tillräckligt stöd för att leda uppdragsgrupperna.
- 50% av projektledarna har besvarat frågan om det ges tillräcklig handledning och 100% av dessa svarar att det har rätt och tillräcklig handledning.
- 80% har svarat på frågan om minnesanteckningarna från presidiet och AU är tydliga och 100% av dessa svarar att minnesanteckningarna är det.
- 37% har svarat på frågan om protokollen är tydliga och 100% svarar att protokollen är tydliga.

Analys av resultat

En låg svarsfrekvens genomsyrar enkätens resultat och utfall. Möjliga anledningar till det skulle kunna vara att svarstiden var för kort, liksom att enkäten skickades ut i anknytning till jul och nyår. Likaså avslutade många politiker sina uppdrag i samverkan vid årsskiftet, vilket kan ha påverkat svarsfrekvensen för denna grupp. Av de svar som ändå inkommit är måluppfyllelsen god och tillfredsställande. De arbetssätt som Närvårdskontoret arbetar utifrån förefaller vara väl anpassade till beställarnas önskemål och krav.

Ekonomiskt utfall och förväntad utveckling

Det ekonomiska utfallet per december 2022 är ett överskott om 682 140 kr. Överskottet härrör från överflyttade medel från tidigare år vilket var 289 000 kr samt att intäkter inkommit för köp av tjänst. Överskott av medel för 2022 flyttas över till nästkommande år.

Uppföljning av Enhet Välfärdsutvecklings mål och uppdrag 2022

Enhetens arbete följs upp vid följande tre tillfällen, 30 april 2022, 31 augusti 2022 (delårsbokslut) och vid årsbokslut i december 2022.

Mål	Aktivitet/mätetal	221231
Förbundet ska verka för god samverkan och erfarenhetsutbyte mellan kommunerna i Boråsregionen	Driva och stödja nätverk i Boråsregionen för kunskapsutveckling och kollegialt stöd Mätetal: Minst 85 % av kommunerna är i hög eller mycket hög grad nöjda med förbundets nätverk	I februari genomfördes en tvådagarskonferens med alla fyra chefsnätverk inom välfärd. Syfte var att dela erfarenheter och inspireras av varandra och av omvärlden kring aktuella frågor inom välfärdsområdet. Under hösten genomfördes en förstudie för att undersöka intresset av att skapa ett branschråd inom välfärdsområdet. I samtliga chefsnätverk har workshops genomfört, som gett underlag för förslag till beslut om ett eventuellt branschråd. Nätverksträffar har genomförts regelbundet under året. Vid varje möte görs en utvärdering av vad som var bra och vad som kan förbättras. Mätetalet följs upp till årsbokslutet genom årlig enkät 97 % av chefsnätverkens deltagare uppgav att de i hög eller mycket hög grad är nöjda med det/de nätverk de ingår i, där hänsyn tagits till internt bortfall. Digitaliseringsnätverkets nöjdhetsgrad med nätverket i sin helhet var 71 % för 2022. Nätverket gjorde en omstart under 2021 varpå det saknas tidigare resultat att jämföra med.

I förbundets verksamhetsplan är följande mål och uppdrag för 2022 prioriterade för enhet välfärdsutveckling.

Uppdrag	Plan för arbetet	Ansvarig	221231
Stödja kommunerna i omställningen till Nära vård i nära samverkan med Närvårdskontoret utifrån fastställd aktivitetsplan	Aktivitetsplan Nära vård 2022		Arbetet löpte enligt fastställd aktivitetsplan inom projekt Nära vård under årets första fem månader, bland annat ett antal olika informationsaktiviteter och workshops. 31 maj 2022 togs beslut att projektet skulle läggas ner och ansvaret för arbetet lades över på Närvårdskontoret.
Samordna och stödja det delregionala arbetet inom ramen för Framtidens vårdinformationsmiljö, FVM	Plan för delregionalt nätverk FVM	Sara	Det saknas fortfarande tids- och aktivitetsplan. Vi har under året arbetat för att få en klarhet i vad som förväntas av Boråsregionen. I slutet av året kom besked att en nystart på projektet är planerad och nya avtal har förhandlats fram inför 2023.

Fullfölja VI-projektet med syfte att unga vuxna som varken arbetar eller studerar ska närma sig arbete eller studier	Uppdragsbeskrivning Vi-projektet	Mikael	Projektet avslutades enligt plan den 31 maj 2022 med en avslutningskonferens den 17 maj. Medarbetare från Boråsregionen har bidragit till uppföljning och utvärdering. En gemensam slutrapport för hela VI-projektet är framtagen. Delar av projektets resultat och lärdomar kommer att tas vidare i insatsen Kunskapsnod fullföljda studier Sjuhärad. Beslut om kunskapsnoden togs av Direktionen i september, se nedan. Inom ramen för Vi-projektet anställdes två unga samhällsutvecklare för att hjälpa oss i arbetet med det närliggande projektet Fullföljda studier.
Genomföra en förstudie inom kraftsamling fullföljda studier samt stödja kommunerna och andra aktörer i genomförandet av kraftsamlingen	Projektplan Förstudie Fullföljda studier	Mikael	Under januari – april låg fokus på förankring, inventering och kartläggning av behov och utmaningar. Arbetet genomfördes genom workshops i alla lokala ledningsgrupp i Närvårdssamverkan, flertalet av chefsnätverken samt i båda politiska beredningarna. Steg två var fördjupade workshops i respektive kommun med berörda tjänstepersoner. Under perioden maj – augusti slutförde förstudien sitt arbete. En förstudierapport har tagits fram som beskriver förstudieprocessen. Hämtas här. Den 16 september 2022 antogs Kunskapsnod Fullföljda Studier Sjuhärad. Se protokollsutdrag §68. Se strategidokument Projektet har, tillsammans med övriga tre delregioner, byggt upp en gemensam struktur för samarbete. Under hösten har projektorganisationen byggts upp och fastställts. Styrgrupp, referensgrupp och projektledningsgrupp finns nu på plats. Från och med början av 2023 kommer det vara tre personer som arbetar i projektet om ca 1,75 heltidstjänst. Styrgruppen har fastställt att projektet ska rikta in sig på det tematiska området problematisk skolfrånvaro under 2023.
Genomföra projektet Suicidprevention i Sjuhärad	Aktivitetsplan Suicidprevention	Mikael	Samtliga kommuner i Sjuhärad, förutom Bollebygd, har upprättat lokala handlingsplaner. Utbildningsinsatser samt arbete med rutiner och mallar har löpt på enligt plan. I tillägg till planerade aktiviteter i aktivitetsplanen genomförde projektet också en större konferens med syfte att skapa kännedom om de lokala handlingsplanerna. Under hösten har projektet haft fokus på uppföljning, utvärdering och implementering. Då projektet avslutas vid årsskiftet har projektledarna i samarbete med uppdragsgrupp psykisk hälsa tagit fram ett nytt uppdrag för 2023, med fokus på samsjuklighet. En slutrapport har tagits fram. Slutrapporten ska upp på styrgruppens sammanträde den 27 januari 2023.
Stödja implementeringen av VFU avtalet	Uppdrag VFU	Kicki	Workshops kring arbetsformer genomförda, kommunal samverkansgrupp bildad och samverkan kring beställningsrutin genomförd. Kommungemensam studentutvärdering är framtagen och började användas fr o m ht-22. Sammanställning av den första utvärderingen är utsänd till alla kommuner. Regelbundna möten i kommunal samverkansgrupp har hållits under året. Deltar i beredningsgrupp inför DGS-möten samt i samverkansmöten med övriga delregionala VFU-samordnare i VGR

Stödja kommunerna i implementering av handlingsplan psykisk hälsa; bevaka och följa upp arbetet i nära samverkan med Närvårdskontoret		Sara	Arbetet har främst fokuserat på att bevaka frågorna och vara tillgänglig för stöd för kommunerna. Ett delregionalt arbete i samverkan sker genom uppdragsgrupp psykisk hälsa.
Samordna det delregionala projektarbetet inom ramen för asyl, migrations och integrationsfonden, AMIF		Helen	Förbundet samordnade under våren arbetet med att tillsammans med VGR (Folkhögskoleförvaltningen ta fram en ansökan gällande ett länsövergripande integrationsprojekt, Helhetslyftet. I inledande fas var sju medlemskommuner (alla utom Ulricehamn) med i arbetet att ta fram en projektidé. När ansökan skickades in i april kvarstod Borås, Vårgårda, Bollebygd (och Herrljunga som samverkande kommun). Ansökan beviljades och därmed är förbundets roll slutförd och överlämnat till deltagande kommuner för genomförande.

Enheten bedriver också en särskild verksamhet, Vård- och omsorgs College (VO-College) som syftar till att trygga kompetensförsörjning inom vård och omsorg.

Mål och uppdrag	**Plan för arbetet**	**Ansvarig**	**221231**
VO-College	Aktivitetsplan VO-College Sjuhärad 2022 samt återcertifieringsansökan	Kicki	Utvecklat stödstruktur för språkombuden. Deltagit i workshop kring validering /stödstrukturer. Genomfört Utarbetat VGR-gemensamt apl/LIA-avtal Implementeringsmöte med utbildningsanordnare i Vårgårda har hållits. Vårgårda och Herrljunga kommuner samt en privat gymnasieskola har lämnat in certifieringsansökan och certifieringsbesök är planerade till mars 2023. Genomfört: - Huvudhandledarutbildningar steg 1, 2, 3 för totalt 286 personer - Konferens för lokal och regional styrgrupp - Utbildningar för blivande yrkesambassadörer och språkombud (5 st) samt chefsutbildning språkutveckling - Marknadsinföringsinsatser enligt plan.

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

Revisorerna i Sjuhärads kommunalförbund

Till samtliga medlemskommuner i Sjuhärads kommunalförbund

Revisionsberättelse för Sjuhärads kommunalförbund år 2022

Vi, av respektive fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i Sjuhärads kommunalförbund (organisationsnummer 222000-1008) av dess Direktion. Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll. Vårt ansvar är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning, Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer och God revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med biträde av sakkunniga och med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Till revisionsberättelsen bifogas de sakkunnigas granskningsrapport som utgör en sammanfattning av granskningen.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Vi bedömer att förbundets årsredovisning i huvudsak är upprättad enligt kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning, god redovisningssed och rådet för kommunal redovisnings rekommendationer. Resultat, ekonomisk ställning och räkenskaper redovisas på ett i huvudsak rättvisande sätt. Balanskravet är uppfyllt. Förbundet uppnår båda de finansiella målen under 2022.

Avseende verksamheten konstaterar vi att förbundet inte uppnått tre av 16 beslutade enhetsmål för 2022. Vi bedömer att förbundet i sin uppföljning av enhetsmål för 2022 anger rimliga förklaringar till varför målen inte nåtts. Vi bedömer att förbundet förbättrat måluppföljningen jämfört med föregående år. Förbundet har nu en minskad mängd mål samt en enhetlig struktur och metod för uppföljning av de olika verksamheterna för 2022.

Vi har med hjälp av en extern konsult genomfört en fördjupad granskning av dataskyddsombudens verksamhet inom Sjuhärads kommunalförbund. Vår bedömning är att de förutsättningar kommunalförbundets dataskyddsombud har för att verka inom förbundet och gentemot de medlemskommuner som deltar i samverkan i huvudsak är tillräckliga samt att verksamheten bedrivs på ett i huvudsak ändamålsenligt sätt. I granskningen framkommer dock flertalet utvecklingsområden och rekommendationer. Vi rekommenderar Sjuhärads kommunalförbund och kommunerna att bl.a. renodla dataskyddsombudens roll och utreda hur ett proaktivt arbete när det gäller efterlevnad av lagar och regler inom området kan genomföras och vem som ansvarar för det.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som Direktionen uppställt.

Vi bedömer att verksamheten i förbundet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig med ett utvecklingsområde. Förbundet bör ange storlek på de stickprov som görs inom ramen för kontrollmomenten i den interna kontrollplanen.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för år 2022 för Direktionen samt enskilda ledamöter i densamma.

Vi åberopar bifogad rapport.

Borås den 22 mars 2023

Boris Preijde

Marijke Hallencreutz

Ingrid Isaksson

Weine Eriksson

Malin Myrman

Bilagor:

Rapport - Granskning av Sjuhärads kommunalförbund årsbokslut 2022

Granskning av Sjuhärads kommunalförbunds årsredovisning år 2022

Revisionskontoret. Borås

Rapport

2023

Samuel Kaufman
Anna Duong
Anna Sandström

Innehåll

1 INLEDNING 3

1.1 Syfte och revisionsfrågor 3

1.2 Revisionskriterier 3

1.3 Ansvarig nämnd/styrelse 4

1.4 Metod 4

1.5 Projektorganisation 4

2 GRANSKNINGSRESULTAT 5

2.1 Årsredovisning 5

2.2 Förvaltningsberättelse 5

2.3 Redovisningsprinciper 6

2.4 Resultaträkning 6

2.4.1 Ekonomiskt resultat 6

2.5 Balansräkning 6

2.6 Kassaflödesanalys 6

2.7 Drift- och investeringsredovisning 6

2.8 Balanskrav 7

2.9 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed 7

2.10 Bedömning av Direktionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning 7

2.11 Måluppfyllelse 8

2.12 Specifika bevakningsområden 10

2.13 Fördjupade granskningar 12

2.14 Intern kontroll 12

3 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING 13

1 Inledning

Enligt kommunallag (2017:725) ska förbundets revisorer pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorerna ska även bedöma om årsredovisningen är förenlig med de mål som Direktionen fastställt.

Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Granskning av årsredovisningen inklusive verksamhetsmässigt resultat/måluppfyllelse har genomförts av Borås Stads revisionskontor och redovisas i innevarande rapport.

Årsredovisningen och revisorernas bedömning ska behandlas av respektive medlemskommuns Kommunfullmäktige. Syftet är bland annat att ge Kommunfullmäktige underlag för uppföljning och styrning av den fortsatta verksamheten, så att god ekonomisk hushållning kan säkerställas. Ställningstagandena i revisionsberättelsen utgår från en samlad bedömning av all den granskning av förbundets verksamhet som har genomförts under året.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att den ska vara ett underlag till revisorernas ställningstagande i revisionsberättelsen gällande ansvarsfrihet. Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Denna styr vilka Rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) som används i granskningen.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är årsredovisningen upprättad enligt gällande lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), gällande rekommendationer från RKR samt i enlighet med god redovisningssed?
    - Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? (med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar)
    - Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Ger årsredovisningen en rättvisande bild av resultatet för förbundet?
- Har balanskravet uppfyllts?
- Har verksamheten bedrivits på ett sätt som gör att Direktionens beslutade mål, finansiella likväl som verksamhetsmässiga, för god ekonomisk hushållning uppnåtts?

1.2 Revisionskriterier

Granskningen har utförts enligt kommunallag (2017:725), lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), God revisionssed i kommunal verksamhet samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Granskningen har utförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning.

Räkenskaperna granskas enligt följande:

- Att redovisningen följer krav på räkenskapsföring enligt 11 kap. kommunallagen, d.v.s. att räkenskaper och årsredovisning upprättats.
- Att upplysning lämnats om utfallet, finansieringen av verksamheten och den ekonomiska ställningen vid årets slut.
- Att årsredovisningen är upprättad med iakttagande av god redovisningssed. God redovisningssed innebär att redovisningsskyldiga i första hand ska följa lagar och rekommendationer och i övriga fall, då det inte finns någon specifik regel, tillämpa god sed.
- Att redovisningen är materiellt rätt (alla tillgångar och skulder existerar och avser Sjuhärads kommunalförbund).
- Att redovisningen är rätt periodiserad (alla intäkter och kostnader avser redovisningsåret).

Övriga delar har granskats översiktligt i syfte att bedöma om de uppgifter som ska ingå i årsredovisningen enligt lag och rekommendationer från RKR har lämnats.

1.3 Ansvarig nämnd/styrelse

Direktionen i Sjuhärads kommunalförbund är ansvarig.

1.4 Metod

Granskningen grundas på analys av resultat- och balansräkning samt utökad granskning av poster och processer som är av väsentlig betydelse för resultat och ställning. Granskningen innefattar att granska ett urval av underlag och annan information i räkenskapssammandraget samt att pröva de redovisningsprinciper som använts i verksamheten. Planeringen har genomförts med utgångspunkt i en risk- och väsentlighetsanalys, där insatser koncentreras till där risken för väsentliga fel är störst. Därutöver ska granskningen innehålla en bedömning om årsredovisningen är rättvisande, d.v.s. att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till felaktigt beslutsfattande. Granskningen är genomförd med en kontrollmålsmetodik och ett kvalitetssäkrat systemstöd. Granskning av fakturaunderlag och stickprov av specifikationer har genomförts. Stickprov av konton med större avvikelser under 2022 har utförts.

Revisionskontoret har under året särskilt granskat processen för attestering av fakturor för Sjuhärads kommunalförbund.

En genomgång av balanskontona samt rutiner för periodiseringar har genomförts. Vidare har avstämningar och kontroll av moms- och skatteredovisning utförts. Avstämning har genomförts med tjänstepersoner vid Sjuhärads kommunalförbund.

1.5 Projektorganisation

Samuel Kaufman är granskningsledare. Granskningsmedarbetare är Anna Duong och Anna Sandström.

2 Granskningsresultat

2.1 Årsredovisning

Enligt 1 kap. 3 § lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska kommunalförbund upprätta en årsredovisning.

En årsredovisning ska bestå av:

- en resultaträkning,
- en balansräkning,
- en kassaflödesanalys,
- noter,
- en driftredovisning,
- en investeringsredovisning, och
- en förvaltningsberättelse

Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen, i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala bokförings- och redovisningslagen och god redovisningssed.

Årsredovisningens struktur, modell för analys av finansiell utveckling och ställning samt den ekonomiska redovisningen av verksamheten är i huvudsak god.

2.2 Förvaltningsberättelse

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kap. ska en förvaltningsberättelse innehålla följande delar:

- Utvecklingen av verksamheten
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Förväntad utveckling
- Väsentliga personalförhållanden
- Andra förhållanden av betydelse för styrning och uppföljning
- God ekonomisk hushållning
- Ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat

I förvaltningsberättelsen ska information lämnas om viktiga händelser som inträffat under året Revisionskontoret bedömer att Sjuhärads kommunalförbunds årsredovisning i huvudsak följer den uppställning som anges i 11 kap. i LKBR. Rubrikerna följer inte exakt den ordning som anges i lagstiftningen.

Revisionskontoret konstaterar att förvaltningsberättelsen i Sjuhärads kommunalförbunds årsredovisning innehåller en sammanställning av fokusområden, uppdrag och mål. I årsredovisningen genomförs en samlad bedömning om att målen för god ekonomisk hushållning uppnås under 2022.

Revisionskontoret bedömer i stort att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning.

2.3 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen har samma redovisningsprinciper använts som vid föregående bokslut.

2.4 Resultaträkning

Enligt 5 kap. 1 § ska resultaträkning i sammandrag redovisa samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret.

Revisionskontoret bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat och att noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster. Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR.

2.4.1 Ekonomiskt resultat

Sjuhärads kommunalförbund redovisar ett överskott på 2 011 tkr för perioden 2022-01-01 – 2022-12-31 jämfört med budget. Resultatet för administrationen redovisar ett överskott om ca 1 000 tkr och beror på högre intäkter till följd av nya uppdrag och försäljning av tjänst, lägre kostnader för förbrukningsinventarier samt ej utnyttjad reserv. Förbundskansliet redovisar ett överskott om ca 500 tkr och beror på ej utnyttjad reserv, ej budgeterade ränteintäkter samt högre intäkter till följd av försäljning av tjänst.

2.5 Balansräkning

Enligt 6 kap. 1 § LKBR ska balansräkningen i sammandrag redovisa kommunens eller kommunalförbundets samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Revisionskontoret bedömer att balansräkningen är i huvudsak uppställd enligt LKBR och omfattar tillräckliga noter. Föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser. Specifikationer och underlag till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning och årets resultat enligt balansräkningen stämmer överens med resultaträkningen. Revisionskontorets samlade bedömning är att balansräkningen i allt väsentlighet ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital.

2.6 Kassaflödesanalys

Enligt 8 kap. 1 § LKBR ska kassaflödesanalysen redovisa kommunens eller kommunalförbundets in- och utbetalningar under räkenskapsåret.

Revisionskontoret bedömer att kassaflödesanalysen är uppställd enligt RKR R13 Kassaflödesanalys och överensstämmer i allt väsentligt med övriga delar i årsredovisningen.

2.7 Drift- och investeringsredovisning

Enligt 10 kap 1-2 §§ LKBR ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten. Investeringsredovisningen ska innehålla en samlad redovisning av kommunens eller kommunalförbundets investeringsverksamhet.

Revisionskontoret noterar att Sjuhärads kommunalförbunds drift- och investeringsredovisning är uppställd enligt RKR 14 Drift- och investeringsredovisning. Drift- och investeringsredovisningen överensstämmer i allt väsentligt med övriga delar i årsredovisningen.

2.8 Balanskrav

Ett kommunalförbund ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt kommunallagen regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat.

RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och kommunallagen.

Enligt 11 kap. 10 § LKBR ska upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultat redovisas i förvaltningsberättelsen. Vidare framgår att vid beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens balanskrav, ska årets resultat rensas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten.

Revisionskontoret noterar att balanskravsutredningen i årsredovisningen redovisar ett positivt resultat om 2 011 tkr. Förbundet använder inte resultatutjämningsreserven (RUR).

2.9 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Enligt 1 kap. 4 § LKBR ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed.

Bokslutsprocessen har adekvata anvisningar som har informerats i rimlig tid innan bokslutets transaktioner ska vara genomförda. Huvudsakliga bokslutsjusteringar har bokförts i redovisnings-systemet.

2.10 Bedömning av Direktionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Från och med år 2006 gäller för samtliga kommuner och kommunalförbund att Kommunfullmäktige ska fastställa mål för ”god ekonomisk hushållning” enligt 11 kap 1 § kommunallagen. Enligt kommunallagen föreligger därutöver krav på att ”fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen”.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen och riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning enligt 11 kap. 6 § första och andra styckena kommunallagen har uppnåtts och följts.

Förbundet har i budget och verksamhetsplan 2022 beslutat om två finansiella mål;

1. Förbundets kostnader ska inte överstiga intäkterna
2. Förbundet ska uppvisa ett eget kapital på lägst 4 mnkr.

Revisionskontoret noterar att Sjuhärads kommunalförbunds budget och årsredovisningen har en skrivning om god ekonomisk hushållning. Förbundet uppnår båda målen under året. Förbundets samlade bedömning är att verksamheten når såväl de finansiella som verksamhetsmässiga målen och att kraven för god ekonomisk hushållning därmed kan anses vara uppfyllda.

2.11 Måluppfyllelse

Sjuhärads kommunalförbunds målarbete

Sjuhärads kommunalförbunds förbundsordning utgör grunden för förbundets verksamhet och fastställs av respektive medlemskommuns fullmäktige. Direktionen har beslutat om det övergripande målet; *Att aktivt arbeta för att Sjuhärad/Boråsregionen ska vara ett bra område att bo, arbeta och leva i.*

Verksamheten arbetar mot målet genom att *Med tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv skapa gränsöverskridande möten för att främja samverkan, innovation och nytänkande.*

Förbundet har två beredningsgrupper, *Hållbar regional utveckling Sjuhärad (BH7)* och *Välfärd och Kompetens.* Beredningsgrupperna arbetar med strategiska frågor, bereder ärenden till Direktionen och företräder kommunalförbundet inom sina verksamhetsområden.

I förbundet ingår även Business Region Borås, Dataskyddsombud, Medarbetarcentrum, Vård och omsorgscollege, Navet science center samt Närvårdskontoret. Dessa verksamheter finansieras och nyttjas olika av medlemskommunerna. Vård och omsorgscollege och Närvårdskontoret finansieras av både medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen.

Styrdokument inom regional utveckling är Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021-2030 samt Kulturplan för Boråsregionen 2020-2023.

Inom område välfärdsutveckling styrs verksamheten utifrån gällande lagstiftning samt regionala och delregionala avtal och överenskommelser. De övriga verksamheterna har planer och uppdragsbeskrivningar som beskriver deras arbete.

Utvecklingsstrategi för Sjuhärad samt Kulturplan för Boråsregionen beskriver förbundets grunduppdrag. Utifrån de fastställda styrdokumenten och fokusområden inom regional utveckling och kulturområdet följer förbundet löpande upp grunduppdraget.

Projektverksamheten regleras i den överenskommelse gällande delregionala utvecklingsmedel som tecknats mellan Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden i samband med beslutet om den nya regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland 2021–2030.

Grunduppdraget inom enheten för välfärdsutveckling utgår från medlemskommunernas behov tillsammans med gällande lagstiftning samt regionala och delregionala avtal och överenskommelser.

Förbundet uppger sammantaget att det löpande arbetet utifrån grunduppdraget pågår enligt plan inom samtliga enheter och verksamheter.

Mål och uppdrag i verksamhetsplan och budget 2022

Utifrån förbundets verksamhetsplan och budget 2022 har mål formulerats i syfte att nå förbundets övergripande målsättning. Målen och dess uppföljning delas in under följande enheter:

- Förbundsövergripande
- Regional utveckling
- Välfärdsutveckling

Kommunalförbundet har för 2022 genomfört en stor omstrukturering av strukturen för sina mål och uppföljning vilket innebär att förbundet har ett övergripande mål och 16 enhetsmål. Antalet mål har minskat avsevärt jämfört med tidigare år. Den nya målstrukturen innebär en enhetlig presentation av uppföljningen för de olika verksamheterna inom förbundet. För de olika driftverksamheterna i förbundet presenteras fortfarande uppföljning av verksamhetsmål och indikatorer men som en bilaga till årsredovisningen.

Förbundet uppger i årsredovisningen att de uppnått alla mål utom tre under året. Ett av målen kan inte följas upp förrän mars 2023. Förbundet uppger att de två andra målen inte kunnat uppnås till följd av faktorer utanför förbundets ansvar.

Förbundsövergripande
För den Förbundsövergripande enheten har förbundet ställt upp två mål.

Förbundet bedömer att båda målen uppnåtts under året.

0 ■ 0 ◆ 2 ● 0 ▬ av 2 mål.

Regional utveckling
För den enheten Regional utveckling har förbundet ställt upp sex mål. Förbundet bedömer i årsredovisningen att fem av målen är uppnådda och att ett av målen delvis har nåtts.

0 ■ 1 ◆ 5 ● 0 ▬ av 6 mål.

Det mål som inte uppnåtts under året är:

- **Skapa förutsättningar för att alla kommuner i Sjuhärad ges tillgång till regionens innovationsmiljöer.**
  En förstudie har startat upp under hösten för att utreda hur information mellan kommuner, företag och innovationssystemet kan spridas på bästa sätt, så kallad innovationslots. Förstudien beräknas bli klar i mars 2023.

Välfärdsutveckling
För enheten Välfärdsutveckling har förbundet ställt upp åtta mål. Förbundet bedömer att två mål inte kommer att uppnås under året.

0 ■ 2 ◆ 6 ● 0 ▬ av 8 mål.

Målen som förbundet inte når är:

- **Stödja kommunerna i omställningen till nära vård i nära samverkan med Närvårdskontoret utifrån fastställd aktivitetsplan.**
  Arbetet löpte enligt fastställd aktivitetsplan inom projekt Nära vård under årets första fem månader, bland annat genomfördes ett antal olika informationsaktiviteter och workshops. 31 maj togs beslut att projektet skulle läggas ner och ansvaret för arbetet lades över på Närvårdskontoret.
- **Samordna och stödja det delregionala arbetet inom ramen för framtidens vårdinformationsmiljö, FVM.**
  FVM-projektet har kantats av problem på övergripande regional nivå vilket lett till otydlighet både gällande tids- och aktivitetsplaner på delregional nivå. Förbundet utför det arbete som efterfrågas av regionen och kommunerna. En nystart är planerad till 2023.

Sammanfattningsvis konstateras att Sjuhärads kommunalförbund i budget och verksamhetsplan för 2022 har fastställt ett övergripande strategiskt mål samt två mål för den förbundsövergripande enheten, sex mål för enheten regional utveckling och åtta mål för enheten välfärdsutveckling.

Utöver detta har förbundet följt upp de strategier och planer som styr förbundet.

Förbundet har i årsredovisningen redovisat vad de gjort för att närma sig sitt övergripande strategiska mål och förbundet gör bedömningen att måluppfyllelsen är god inom förbundets samtliga verksamheter. Förbundet gör bedömningen att genomförda och planerade aktiviteter ligger i linje med det övergripande strategiska målet.

Kommunalförbundet har också redogjort för de olika enheternas måluppfyllelse samt om de når målen under verksamhetsåret.

Sammantaget är måluppfyllelsen för perioden:

0 ■ 3 ◆ 13 ● 0 ▬ av 16 mål.

Förbundet uppnår inte tre av de 16 mål som förbundet ställt upp för verksamhetsåret 2022.

Sammantaget konstateras att kommunalförbundet inför 2022 genomfört en stor omstrukturering av mål och uppföljning. Antalet mål i verksamhetsplan och budget har minskat avsevärt jämfört med tidigare år. För de olika verksamheterna i förbundet presenteras fortfarande uppföljningen av verksamhetsmål och indikatorer men som en bilaga till årsredovisningen. Den nya målstrukturen innebär också en enhetlig presentation av uppföljningen för de olika verksamheterna inom förbundet i årsredovisningen.

2.12 Specifika bevakningsområden

Uppföljning av avslutade projekt

Sjuhärads kommunalförbund har en överenskommelse med VGR gällande hanteringen av delregionala utvecklingsmedel, DRUM. Överenskommelsen fastställer vad som är syftet med de delregionala utvecklingsmedlen, vad de ska bidra till att åstadkomma samt vilket ansvar som vilar på respektive part i arbetet runt medlen. Kommunalförbunden lämnar årligen in ett underlag, en uppföljningsrapport, för uppföljning av medlens användning. Syftet med uppföljningen är att fånga upp erfarenheter från föregående år och delregionala behov och prioriteringar kommande år. VGR sätter sedan samman en samlad rapport för DRUM-medel i regionen. Som en bilaga till rapporten skriver Förbundet en egen sammanfattning gällande resultat och effekter för de projekt förbundet beviljat medel. Sammanfattningen lämnas till Direktionen i samband med att den övergripande rapporten presenteras.

Enligt styrdokument för DRUM 2023-2024 ska uppföljning av enskilda projekt också genomföras löpande av kansliet inför utbetalning av medel. Om projekten eller satsningen förändras utifrån ursprungligt beslut måste en revidering inkomma. Information om vilka reviderade ansökningar som godkänts rapporteras till Direktionen på nästkommande sammanträde.

De flesta projekt förbundet hanterar finansieras av DRUM-medel och omfattas av ordningen för dessa. När det gäller projekt som finansierats på annat sätt skrivs det en slutrapport och beslut tas därefter om fortsättningen.

Arbete med kompetensförsörjning

Förbundet uppger att kompetensförsörjning varit en prioriterad fråga för samtliga nätverk inom välfärd under året eftersom man menar att flera av kommunerna står inför ett svårt rekryteringsläge gällande all personal inom välfärdsområdet.

Under hösten har en förstudie kring ett eventuellt branschråd välfärd pågått. Syftet med förstudien har varit att identifiera områden att samverka kring för att bidra till långsiktig och strategisk kompetensförsörjning. Förbundet har även genomfört workshops i samtliga nätverk inom välfärdsområdet och nyckelpersoner har intervjuats. Samtliga nätverksdeltagare har fått möjlighet att besvara en enkät om vad som kan göras för att kommunerna ska behålla och attrahera medarbetare till välfärdsyrken i Sjuhärad.

Under hösten 2022 startades en förstudie upp med mål att inventera kompetensbehov. Förstudien ska slutrapporteras i januari 2023. Underlaget till förstudien arbetades fram i nära samverkan med de strategiska grupperingar inom förbundet som arbetar med kompetensförsörjning.

Utöver detta så är kompetensförsörjning också ett av fem fokusområden i Utvecklingsstrategi för Sjuhärad. I arbetet med strategin har förbundet bl.a. arbetat genom en Regional samordningsgrupp för strategisk kompetensförsörjning i Västra Götalandsregionen (VGR) och ett kompetensråd med deltagare från VGR, kommunerna, högskolan, näringslivet, arbetsförmedlingen m.fl.

Förbundet arbetar även med kompetensförsörjning genom verksamheten Medarbetarcentrum vars syfte är att stödja och utveckla anställda i de samverkande kommunerna Borås, Mark, Svenljunga och Tranemo. Verksamheten ska erbjuda ledarskapsutbildningar och grupputveckling samt individuellt stöd i roll och yrkeskarriär.

Utveckling Navet

Förbundet uppger i årsredovisningen att verksamheten samt styrdokumenten för Navet science center har setts över, vilket var ett specifikt förbundsövergripande uppdrag för 2022. I årsberättelsen för Navet uppges att en struktur för dialog mellan Navet och dess medlemskommuner arbetats fram under året. Detta i kombination med den nya arbetsordningen har resulterat i att avtal har tecknats med avtalskommunerna Svenljunga, Tranemo och Mark som reglerar uppdrag, uppföljning, finansiering och dialog. Under hösten 2022 tecknades även avtal med Ulricehamn och Herrljunga som börjar gälla from 1 januari 2023.

Navet har under året arbetat såväl i löpande processer som i projektbaserad form inom relevanta och aktuella samhällsfrågor. Fyra områden är prioriterade för utvecklingsarenan; Fullföljda studier, Skola-näringsliv, Delaktighet och framtidstro samt Pedagogisk utveckling. Navet har under året deltagit i beviljade projekt samtliga fyra områden, både med Navet som projektägare och som projektpartner.

Under 2022 har arbetet med nya avdelningen om fysik för de allra yngsta besökarna startat upp. Finansieringsbeslut togs av Direktionen 9 december 2022. Inom projektet Modern Mines kommer Navet att ta fram en liten gruvavdelning med olika stationer till Hubben. Byggandet av gruvavdelningen kommer att ske hösten 2023. En långsiktig plan för utställningarnas utveckling, både uppdatering av befintliga avdelningar och byggnation av nya, har påbörjats under året.

2.13 Fördjupade granskningar

Granskning av samordnad funktion för dataskyddsombud

Insatt AB har på uppdrag av Revisorerna i Sjuhärads kommunalförbund genomfört en fördjupad granskning av dataskyddsombudens verksamhet inom Sjuhärads kommunalförbund. Det övergripande syftet med granskningen var att undersöka de förutsättningar kommunalförbundets dataskyddsombud har för att verka gentemot de medlemskommuner som deltar i samverkan och att granska dataskyddsombudens arbetssätt med fokus på följsamhet mot lagar och prioritering av granskningsarbetet.

Granskningen visar att det finns goda förutsättningar för dataskyddsombuden att verka inom förbundet, att arbeta mot de anslutna kommunerna och att upprätthålla ett lagenligt rätt prioriterat arbetssätt. Dock står funktionen inför andra utmaningar nu jämfört med när den inrättades. En stor mängd kontaktytor och tillkommande administration, som växer ju fler kommuner som ansluter sig, och generellt sett högre nivå och mer tidskrävande arbete gör att det tidsutrymme som tidigare fanns för dataskyddsombuden nu är borta.

Revisorerna bedömer att de förutsättningar kommunalförbundets dataskyddsombud har för att verka inom förbundet och gentemot de medlemskommuner som deltar i samverkan i huvudsak är tillräckliga samt att verksamheten bedrivs på ett i huvudsak ändamålsenligt sätt. I granskningen framkommer dock flera utvecklingsområden och rekommendationer. Revisorerna rekommenderar Sjuhärads kommunalförbund och kommunerna att bl.a. renodla dataskyddsombudens roll och utreda hur ett proaktivt arbete när det gäller efterlevnad av lagar och regler inom området kan genomföras och vem som ansvarar för det.

2.14 Intern kontroll

Direktionen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med förbundsordning samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Direktionen för Sjuhärads kommunalförbund har vidare ansvar för att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Sjuhärads kommunalförbund har en plan för intern kontroll för 2022 som antagits av Direktionen 2021-12-03. Direktionen har tillsammans med övriga förbundet genomfört en riskanalys som grund för upprättandet av plan för intern kontroll.

Sjuhärads kommunalförbund uppger i årsredovisningen att arbetet med intern kontroll har fortlöpt enligt fastställd plan utan anmärkningar. Uppföljning av intern kontrollplan för 2022 redovisades vid direktionens sammanträde 3 mars 2023. Revisionskontoret noterar att storleken på stickproven för kontrollmomenten i den interna kontrollplanen inte är angivna.

3 Sammanfattande bedömning

Granskningen av Sjuhärads kommunalförbunds årsredovisning bedöms i huvudsak utifrån kommunallagen, lag om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning och God redovisningssed. I granskningen av förbundets årsredovisning utgår bedömningarna från följsamhet mot Direktionens budgetbeslut och eventuella beslut om specifika mål och prioriterade aktiviteter som avser budgetåret 2022.

Den interna kontrollen bedöms utifrån riskanalys och plan för intern kontroll samt dess uppföljning. I den sammanfattande bedömningen ingår i förekommande fall också granskningsresultat från granskning av bevakningsområden och de fördjupade granskningar som har varit riktade mot förbundet under året.

Granskningen visar att förbundets årsredovisning är upprättad i enlighet med de krav som finns för resultat- och balansräkning. Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt har upprättats i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Årsredovisningens struktur, modell för analys av finansiell utveckling och ställning samt den ekonomiska redovisningen av verksamheten är i huvudsak god. För helåret 2022 redovisas ett överskott på 2 011 tkr jämfört med budget.

Revisionskontoret noterar att Sjuhärads kommunalförbunds budget och årsredovisning 2022 har en skrivning om god ekonomisk hushållning som innefattar två finansiella mål. Revisionskontoret konstaterar att förbundet uppnår båda de finansiella målen under 2022. Förbundets samlade bedömning är att verksamheten når såväl de finansiella som verksamhetsmässiga målen och att kraven för god ekonomisk hushållning därmed kan anses vara uppfyllda.

Kommunalförbundet har i *”Verksamhetsplan och budget 2022 Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund”* beslutat om ett övergripande strategiskt mål samt 16 enhetsmål för förbundets verksamheter. Uppföljning av verksamhetsspecifika mål och indikatorer presenteras i en bilaga till delårsrapporten. Förbundet uppnår inte tre av de 16 mål som förbundet ställt upp för verksamhetsåret 2022.

Revisionskontoret bedömer att förbundet förbättrat måluppföljningen jämfört med föregående år. Förbundet har nu en minskad mängd mål samt en enhetlig struktur och metod för uppföljning av de olika verksamheterna för 2022.

Sammanfattningsvis kan Revisionskontoret konstatera att Sjuhärads kommunalförbund överlag har redovisat vad de gjort för att uppnå det övergripande målet och de uppställda enhetsmålen.

Insatt AB har på uppdrag av Revisorerna i Sjuhärads kommunalförbund genomfört en fördjupad granskning av dataskyddsombudens verksamhet inom förbundet. Revisorerna bedömer att de förutsättningar kommunalförbundets dataskyddsombud har för att verka inom förbundet och gentemot de medlemskommuner som deltar i samverkan i huvudsak är tillräckliga samt att verksamheten bedrivs på ett i huvudsak ändamålsenligt sätt. I granskningen framkommer dock flera utvecklingsområden och rekommendationer. Revisorerna rekommenderar Sjuhärads kommunalförbund och kommunerna att bl.a. renodla dataskyddsombudens roll och utreda hur ett proaktivt arbete när det gäller efterlevnad av lagar och regler inom området kan genomföras och vem som ansvarar för det.

Revisionskontoret bedömer att Sjuhärads kommunalförbund inom ramen för årsbokslutet redogör för väsentliga händelser och lämnar genom sin förvaltningsberättelse en översiktlig redogörelse över hur förbundets verksamhet utvecklats under året. Med utgångspunkt i att förbundet i årsredovisning 2022 redogör för måluppfyllelsen i förhållande till Direktionens fastställda mål bedömer Revisionskontoret att redovisningen av verksamhetsresultaten i huvudsak är förenlig med de mål som Direktionen fastställt.

Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig med ett utvecklingsområde. Förbundet bör ange storlek på de stickprov som görs inom ramen för kontrollmomenten i den interna kontrollplanen.

Borås 2023-03-22

Andreas Ekelund

Revisionschef, Revisionskontoret

Borås Stad

Samuel Kaufman

Kommunal yrkesrevisor, Revisionskontoret

Borås Stad

BORÅS STAD

REVISIONSKONTORET

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se/stadsrevisionen

17. Årsredovisning 2022, Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder (kf fattar slutligt beslut) KS2023/129

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Årsredovisning 2022, Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen rekommenderar att kommunfullmäktige godkänner Stiftelsen Bollebygds hyresbostäders årsredovisning för 2022.

Ärendet

Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder (Bollebo) har upprättat årsredovisning för 2022. Stiftelsens styrelse har godkänt den vid sitt möte 2023-03-22. Enligt revisionsberättelsen har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen. Årets resultat för stiftelsen var ca 3,8 mnkr.

Enligt stiftelsens stadgar ska kommunfullmäktige före juni månads utgång fatta beslut om man kan godkänna årsredovisningen.

Barnkonsekvensanalys

Beslut i ärendet bedöms inte påverka barn och unga negativt.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2022, Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder

Skickas till

Bollebo

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Suzanna Bengtsson
Kommunsekreterare

VD har ordet

Inför 2022 var förhoppningen en återgång till mer normala förhållanden efter pandemiåren och dess restriktioner. Men i februari 2022 invaderade Ryssland Ukraina, vilket resulterat i ytterligare ett år med annorlunda förutsättningar.

Osäkerheten ledde till rekordhög inflation, stigande räntor och ökade kostnader för energi samt byggmaterial. Bollebos verksamhet för 2022 blev ett år som påverkades av yttre faktorer, med resultatet att den långsiktiga planeringen inte har kunnat genomföras. Utefter de nya förutsättningarna, har vi ställt om för att ändå få ett så bra år som möjligt.

Vårt kommande projekt på Vinkelvägen 9–37, där vi ska riva 15 lägenheter för att bygga 28 nya, har vi tidsmässigt tvingats planera om. Osäkerheten i världen har ändrat de ekonomiska förutsättningarna för projektet och slopandet av investeringsstödet gör att det är svårt att få lönsamhet i nyproduktion. Samtidigt har efterfrågan på bostäder med högre hyra minskat. Trots konjunkturläget och en lägre efterfrågan, ser vi ändå långsiktig nytta med att tillskapa fler hyresrätter genom att fortsätta driva projektet framåt.

Den planerade renoveringen av Odens väg 18, 20 och 22 som tidigare har flyttats fram med anledning av coronarestriktioner, har även det påverkats av de ändrade ekonomiska förutsättningarna. Projektet har under året omarbetats för att det ska kunna genomföras, start för renoveringen är nu planerad till hösten 2023.

Ombyggnationen av utemiljön på Odinslundsvägen 2 och 4 har utförts enligt plan. Samtidigt passade vi på att göra gården och entréerna mer tillgängliga. Möjligheterna till samvaro ökades genom fler bänkar, en ny grillplats och vi fick vår första lekyta som är belagd med konstgräs. Gården invigdes genom en trevlig kväll med korvgrillning och kaffe tillsammans med hyresgäster.

Som alltid har det gjorts mycket inre underhåll hemma hos våra hyresgäster med nya mattor, tapeter och kök.

Som en del i miljöarbetet deltar vi i Allmännyttans klimatinitiativ som är ett gemensamt upprop inom allmännyttan med syfte att minska utsläppen av växthusgaser.

Under året har vi tagit fram en plan för elbilsladdning på våra områden. Sedan 2017 har Bollebo två offentliga laddplatser centralt i Bollebygd. I samband med nybyggnationen på Odinslund 2020 investerades i ytterligare två laddstolpar. Antalet laddplatser har sedan dess utökats med ytterligare 12 stycken och idag finns det totalt 16 platser som ägs av Bollebo. Näst på tur är Örelundsvägen i Olsfors. I slutet av året levererades äntligen vår nya elbil och Bollebo kör nu helt fossilfritt. I vår miljöredovisning kan ni läsa mer om hur vi minskat vår miljöpåverkan under året.

Bollebo har ambitionen, trots den osäkerhet som råder, att även i fortsättningen vara med och bidra till utvecklingen av Bollebygd.

Helene Persson Alsin

VD, Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder

Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder
Org nr 864500-0459

Årsredovisning för
Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder
för räkenskapsåret 2022-01-01—2022-12-31

Innehåll **Sida**

VD har ordet	1
Förvaltningsberättelse	2
Nyckeltal	5
Resultaträkning	6
Balansräkning	7
Kassaflödesanalys	9
Noter	10
Underskrifter	14
Våra fastigheter	15

Alla belopp redovisas, om inte annat anges, i kronor (kr).

VD ord

Dokumentet skrivs ut från Word.

Förvaltningsberättelse

VD och styrelsen för Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder avger härmed följande årsredovisning för räkenskapsåret 2022-01-01—2022-12-31.

Stiftelsens säte är Bollebygds kommun.

Information om styrelse mm

Styrelse

Tillträdande styrelse utsedd av Bollebygds kommun, är vald för tiden 2023-01-01 – 2026-12-31

Ledamöter	**Ersättare**
Sverre Fredriksson (M) ordförande	Peter Hemlin (M)
Eivor Carlsson (KD) vice ordförande	Tomas Ridell (V)
Beatrice Ekelund (S)	Peter Krahl-Rydberg (MP)
Ralph Utbult (S)	Caroline Frodin Fatnassi (SD)
Gunnar Riegertz (SD)	Mathias Carlzon (KD)

Revisorer

Ordinarie
Erik Kullberg, auktoriserad revisor Ernst & Young
Gustaf Albin, auktoriserad revisor Ernst & Young
Elin Axelsson (SD)

Ersättare
Peter Emanuelsson, auktoriserad revisor Ernst & Young
Sofia Larsson, auktoriserad revisor Ernst & Young
Jan-Åke Andersson (S)

Ändamålet med Stiftelsens verksamhet är att inom ramen för den kommunala kompetensen främja bostadsförsörjningen i kommunen. Den kommunala kompetensen innebär bl a att verksamheten skall bedrivas utan vinstsyfte. Detta hindrar emellertid inte att Stiftelsen drivs med vinst som används till att konsolidera Stiftelsen och höja dess soliditet.

Affärsidé
Stiftelsen skall ha ett varierat utbud av bostäder i små områden med trivsamma gårdsmiljöer. Bostäderna skall enbart avse hyresrätter utan egen kapitalinsats. Valmöjligheter avseende standard och service-grad ska erbjudas kunderna. Förvaltningen ska ske miljömedvetet och nära kunden.

Marknaden
I Bollebygds kommun finns totalt ca 4 010 (Kolada 2021) hushåll. Kommunen har en positiv befolkningsutveckling och efterfrågan på bostäder är stor, främst i Bollebygds tätort.

Fastighetsbeståndet
Totalt förvaltar Stiftelsen 413 lägenheter och 12 lokaler. Därutöver ägs och förvaltas ett äldreboende som i sin helhet hyrs av Bollebygds kommun.

Den totala bostadsytan, exkl. äldreboendet uppgår till 28 971 kvm och lokalytan uppgår till 799 kvm. Äldreboendets yta uppgår totalt till 8 278 kvm.

Stiftelsens fastighetsbestånd består av ett 10-tal bostadsområden med varierande antal lägenheter. Flertalet lägenheter är mark-bostäder, typ radhusboende. Utav beståndet finns 350 lägenheter i Bollebygd, 41 lägenheter i Olsfors och 22 lägenheter i Töllsjö.

Lägenhetsfördelning			
	Bostäder	Särskilt boende	Totalt
1 rok	29	81	110
2 rok	193	2	195
3 rok	141		141
4 rok	49		49
5 rok	1		1
Summa	**413**	**83**	**496**

Kråktorp 1:14
Av de avstyckade enheterna återstår en att avyttra.

Nybyggnation
Kriget i Ukraina har inneburit att rivningen av Vinkelvägen 9-37 har flyttats fram för att kunna nyttja bostäderna för flyktingar. Även nybyggnationen som skulle ha påbörjats under år har flyttats fram.

Hyresutveckling
Den 1 mars 2022 höjdes hyrorna för bostäder med i snitt 2 %.

Väsentliga lokalhyreskontrakt
Två större hyreskontrakt är tecknade med Bollebygds kommun med en total årshyra på 8 914 tkr.

Uthyrning
Hyresbortfall på grund av outhyrt uppgår till 99 tkr (varav 18 tkr avser outhyrda garage).

Lägenhetsbeståndet fördelat efter byggnadsår
1952 1 st
1963-1985 163 st
1986-1993 186 st
2003-2010 35 st
2012-2015 74 st
2020 24 st
2021 13 st

Bokfört värde
Fastigheternas bokförda värde uppgick per den 31 december 2022 till 265 234 tkr.
Av totalt bokfört värde hänför sig 54 072 tkr till Bollegårdens äldreboende.

Samtliga fastigheter är försäkrade till fullvärde.

Lån och finansiering
Låneskulden uppgår till 249 000 tkr.
Kommunal borgen för 299 000 tkr är beviljad.

Underhåll
Stiftelsens inriktning på verksamheten är att ha hög servicenivå och väl underhållna fastigheter. Företaget tillämpar hyresgäststyrt lägenhetsunderhåll (HLU).
Årets underhållskostnader uppgår till totalt 7 444 tkr varav 661 tkr avser Bollegårdens äldreboende.

Miljöarbete
Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder är sedan 2001 certifierade enligt ISO 14001. Vi bedriver ett aktivt miljöarbete som syftar till, att ur miljösynpunkt på bästa möjliga sätt hushålla med resurser, för att bidra till en långsiktig hållbar utveckling.

Miljöarbetet redovisas som särskild bilaga till årsredovisningen.

Miljöfarlig verksamhet
Följande delar av stiftelsens verksamhet är kontrollpliktiga:
- Större kyl och frysanläggningar (Bollegårdens äldreboende)
- Drift av större värmepumpar på Vinkelvägen 1-7.
- Drift av större värmepumpar på Boråsvägen 35 i Olsfors.

Ekonomi
Stiftelsen har en hög skuldsättningsgrad vilket medför en hög ränterisk. Genomsnittsräntan år 2022 var 0,54 % (0,21 % år 2021). Den genomsnittliga underhållskostnaden under den kommande femårsperioden bedöms vara 9-10 miljoner kronor per år.

Omvärldsfaktorer
Kriget i Ukraina påverkar den ekonomiska utvecklingen i landet och i världen. Hittills har vi sett ökade råvaru- och energipriser. Vilke har ökat på inflationen och räntorna. Kostnaderna för nybyggnation och underhåll har under året skenat. Det kommer att påverka möjligheten att genomföra underhåll och att påbörja nybyggnationer.

Stiftelsens stadgar
En översyn av stadgarna från 1963 har gjorts av stiftelsen, förslaget har godkänts av Bollebygds kommun. Stiftelsen har därefter ansökt om tillstånd för ändring av stadgarna hos Kammarkollegiet och Länsstyrelsen. De har ännu inte handlagt ärendet och därför är det fortfarande stadgarna från 1963 som gäller.

Förändringar i eget kapital (tkr)	**Grund-fond**	**Reserv-fond**	**Dispositions-fond**	**Årets resultat**
Belopp vid årets ingång enligt fastställd balansräkning	2 749	10 882	33 440	2 516
Omföring av föregående års resultat	-71	251	2 335	-2 516
Årets resultat				3 880
	2 678	11 133	35 775	3 880

Nyckeltal, flerårsöversikt

	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning (tkr)	44 951	43 822	40 692	39 011
Resultat efter finansiella poster (tkr)	5 343	2 366	3 932	50
Balansomslutning (tkr)	318 257	310 911	314 534	276 613
Justerat eget kapital (tkr)	58 154	53 801	51 753	48 609
Soliditet (%)	18,27%	17,30%	16,45%	17,57%
Antal bostäder	496	496	483	459
Area bostäder i m^2	32 576	32 576	31 753	30 196
Lokaler	12	12	12	12
Area lokaler i m^2	5 472	5 472	5 472	5 472
Outhyrt, bostäder	22	0	0	0
Vakansgrad (%)	0,1%	0	0	0
Hyresbortfall bostäder (tkr)	27	45	90	19
Hyresbortfall lokaler (tkr)	31	28	26	26
Genomsnittlig hyra bostäder, kr/m^2/år (exkl. äldreboendet)	1 204	1 181	1 157	1 100

1, Nettoomsättning
Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

2, Resultat efter finansiella poster
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, men före bokslutsdispositioner och skatt.

3, Balansomslutning
Stiftelsens samlade tillgångar.

4, Justerat eget kapital
Eget kapital plus 79,4 % av obeskattade reserver.

5, Soliditet (%)
Justerat eget kapital i procent av balansomslutningen.

Resultaträkning

	Not	2022	2021
Rörelseintäkter, lagerförändring m.m.	1		
Hyresintäkter	2	44 951 044	43 821 544
Övriga intäkter		470 557	320 363
Summa rörelseintäkter, lagerförändring m.m.		**45 421 601**	**44 141 907**
Rörelsekostnader			
Direkta fastighetskostnader	3	-21 925 591	-24 064 974
Övriga externa kostnader		-1 983 935	-2 398 780
Personalkostnader	4	-5 689 837	-5 458 591
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	5, 6	-8 885 375	-8 973 840
Summa rörelsekostnader		**-38 484 738**	**-40 896 185**
Rörelseresultat		**6 936 863**	**3 245 722**
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		131 422	19 164
Räntekostnader och liknande resultatposter		-1 725 297	-899 233
Summa finansiella poster		**-1 593 875**	**-880 069**
Resultat efter finansiella poster		**5 342 988**	**2 365 653**
Bokslutsdispositioner			
Förändring av periodiseringsfonder		-338 000	474 500
Förändring av överavskrivningar		-258 168	174 501
Summa bokslutsdispositioner		**-596 168**	**649 001**
Resultat före skatt		**4 746 820**	**3 014 654**
Skatt på årets resultat		-867 136	-499 080
Årets resultat		**3 879 684**	**2 515 574**

Balansräkning

Tillgångar	Not 1	2022-12-31	2021-12-31
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader & Mark	5	265 233 650	272 428 550
Inventarier, verktyg och installationer	6	1 647 168	1 168 998
Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	7	2 556 129	2 434 706
		269 436 947	276 032 254
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	8	40 000	40 000
		40 000	40 000
Summa anläggningstillgångar		**269 476 947**	**276 072 254**
Omsättningstillgångar			
Varulager m.m.			
Råvaror och förnödenheter		288 314	119 819
		288 314	119 819
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		313 532	142 262
Övriga fordringar		660 629	610 880
Skattefordran		229 091	499 825
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 059 399	275 086
Summa kortfristiga fordringar		2 262 651	1 528 053
Kassa och bank		46 228 635	33 191 095
Summa omsättningstillgångar		46 228 635	33 191 095
Summa tillgångar		**318 256 547**	**310 911 220**

Balansräkning

Eget kapital och skulder	Not	2022-12-31	2021-12-31
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Grundfond		2 677 898	2 748 632
Reservfond		11 133 249	10 881 692
Dispositionsfond		35 774 611	33 439 860
		49 585 758	47 070 184
Fritt eget kapital			
Årets resultat		3 879 684	2 515 574
		3 879 684	2 515 574
Summa eget kapital		**53 465 442**	**49 585 758**
Obeskattade reserver			
Ackumulerade överavskrivningar		658 147	399 979
Periodiseringsfonder		5 247 000	4 909 000
Summa obeskattade reserver		5 905 147	5 308 979
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	9	178 500 000	161 500 000
Summa långfristiga skulder		178 500 000	161 500 000
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	9	70 500 000	87 500 000
Leverantörsskulder		3 133 598	3 080 812
Skuld till Bollebygds kommun		1 211 062	316 362
Övriga skulder		569 432	452 617
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		4 971 866	3 166 693
Summa kortfristiga skulder		80 385 958	94 516 483
Summa skulder och eget kapital		**318 256 547**	**310 911 220**

Kassaflödesanalys

	2022	2021
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	6 936 863	3 245 722
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Avskrivningar	8 885 375	8 973 840
Bokförd vinst vid avyttring av anläggningstillgångar	-47 000	0
	15 775 238	**12 219 562**
Erhållen ränta m m	131 423	19 164
Erlagd ränta	-1 725 297	-899 233
Betald skatt	-596 402	-542 054
Kassaflöde från den löpande verksamheten		
före förändringar av rörelsekapital	**13 584 962**	**10 797 439**
Förändring i rörelsekapital		
Ökning(-)/Minskning av varulager	-168 495	44 483
Ökning(-)/ minskning av fordringar	-1 005 332	13 927 875
Ökning(+)/ minskning av kortfristiga skulder	2 869 475	-5 489 495
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**15 280 609**	**19 280 303**
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-2 290 069	-5 560 748
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	47 000	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**-2 243 069**	**-5 560 748**
Finansieringsverksamheten		
Ökning(+)/ minskning av skulder till kreditinstitut	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**0**	**0**
Förändring av likvida medel	**13 037 540**	**13 719 555**
Likvida medel vid årets början	**33 191 095**	**19 471 540**
Likvida medel inklusive kortfristiga		
placeringar vid årets slut	**46 228 635**	**33 191 095**

Noter

Not 1. Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar
Årsredovisningen har upprättas i enlighet med Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Anläggningstillgångar
Materiella och immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Avskrivningsbart belopp utgörs av anskaffningsvärdet med avdrag för beräknat restvärde om detta bedöms vara väsentligt. Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden. Följande avskrivningstider tillämpas:

Materiella anläggningstillgångar	
Byggnader	25-50 år
Markanläggningar	20 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	5-12 år
Inventarier, verktyg och installationer	5 år

Not 2. Hyresintäkter

	2022	2021
Bostäder	39 433 000	38 241 771
Lokaler	4 932 790	4 950 110
Garage, P-platser	585 254	629 663
Summa Hyresintäkter netto	**44 951 044**	**43 821 544**

Not 3. Direkta fastighetskostnader

	2022	2021
Reparationer	854 067	958 570
Underhåll	7 443 945	9 109 638
Fastighetsskatt	499 655	580 145
Skötselkostnader		
Uttagsskatt	447 737	414 340
Övrigt	3 328 742	3 303 404
Förbrukning		
Vatten	2 772 684	2 650 004
El	1 351 508	1 239 978
Renhållning	755 046	840 140
Värmekostnader	3 812 207	4 572 375
Försäkringskostnader	660 000	396 381
Summa direkta fastighetskostnader	**21 925 591**	**24 064 974**

Not 4. Anställda, löner och andra ersättningar mm

	2022	2021
Medelantalet anställda	9	9
Löner och andra ersättningar	3 857 127	3 750 776
Sociala kostnader (varav pensionskostnader)	1 623 527	1 479 026
	*(426 557)	*(446 055)

* I pensionskostnader ingår pensionsförsäkringspremie

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelseledamöter och övriga anställda

	2022	2021
Styrelse	144 726	142 121
Övriga anställda	3 712 401	3 608 655

Not 5. Byggnader, markanläggning och mark

	2022-12-31	2021-12-31
Byggnader och markanläggning		
Ingående anskaffningsvärden	395 461 147	369 736 574
Årets anskaffningar	1 477 777	0
Omklassificeringar	0	25 724 573
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**396 938 924**	**395 461 147**
Ingående avskrivningar	-135 874 338	-127 404 578
Årets avskrivningar	-8 672 677	-8 469 760
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-144 547 015**	**-135 874 338**
Utgående redovisat värde	**252 391 909**	**259 586 809**
Mark		
Ingående anskaffningsvärden	12 841 741	12 841 741
Årets anskaffningar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**12 841 741**	**12 841 741**
Totalt planenligt restvärde för fastigheterna	**265 233 650**	**272 428 550**

Utgående ackumulerade anskaffningsvärden har minskats med erhållna offentliga bidrag uppgående till 18 209 085 kr (18 167 835 kr).

Not 6. Inventarier, verktyg och installationer

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	6 717 194	6 268 154
Årets anskaffningar	690 868	449 040
Försäljningar/utrangeringar	-117 625	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**7 290 437**	**6 717 194**
Ingående avskrivningar	-5 548 196	-5 044 116
Försäljningar/utrangeringar	117 625	0
Årets avskrivningar	-212 698	-504 080
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-5 643 269**	**-5 548 196**
Utgående redovisat värde	**1 647 168**	**1 168 998**

Not 7. Pågående nybyggnation

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående nedlagda kostnader	2 434 706	23 047 570
Under året nedlagda kostnader	121 423	5 111 708
Omklassificeringar	0	-25 724 572
Utgående nedlagda kostnader	**2 556 129**	**2 434 706**

Not 8. Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2022-12-31	2021-12-31
HBV, insatskapital	40 000	40 000
Summa andra långfristiga värdepappersinnehav	**40 000**	**40 000**

Not 9. Långfristiga skulder

Långivare	Kapitalskuld	Bundet till år	Ränta
Kommuninvest	28 500 000	2023	Fast
Kommuninvest	20 000 000	2023	Fast
Kommuninvest	30 000 000	2024	Fast
Kommuninvest	25 000 000	2025	Fast
Kommuninvest	22 000 000	2026	Fast
Kommuninvest	12 000 000	2024	Fast
Kommuninvest	14 000 000	2025	Fast
Kommuninvest	10 000 000	2023	Rörlig
Kommuninvest	12 000 000	2023	Fast
Kommuninvest	5 000 000	2026	Fast
Kommuninvest	29 000 000	2026	Fast
Kommuninvest	20 000 000	2025	Fast
Kommuninvest	21 500 000	2027	Fast
Summa fastighetslån	**249 000 000**		
Lån som förfaller inom 12 månader	70 500 000		
Lån som förfaller inom 12 - 60 månader	178 500 000		

Not 10. Eventualförpliktelser

	2022-12-31	2021-12-31
Fastigo, garantiförbindelse	74 000	71 000

Bollebygd den mars 2023.

Sverre Fredriksson
Ordförande

Eivor Carlsson
Vice ordförande

Beatrice Ekelund

Ralph Utbult

Gunnar Riegertz

Heléne Persson Alsin
VD

Vår revisionsberättelse har avgivits den 2023.

Erik Kullberg
Auktoriserad revisor

Gustaf Albin
Auktoriserad revisor

Elin Axelsson
Förtroendevald revisor

Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäders fastigheter 2022-12-31 (i tkr)

Fastighet	Nybyggnads-år	Area byggnad	Anskaffn.-värde	Bokfört restvärde	Tax.värde totalt
Flässjum 3:105	1964	1 638	1 543	28	11 134
	2017		906	810	
Örlid 1:111	1965	1 218	2 318	501	9 371
Flässjum 4:97	1966	3 522	3 639	142	31 000
	1972	1 746	6 842	2 382	17 515
	2015		164	0	
	2021		36	107	
	2022		1 123	1 090	
	2022		80	80	
	2003	1 128	12 198	7 386	14 938
	2010		3 595	1 858	
	2020	1 557	36 402	34 443	27 062
Flässjum 4:98	1963	623	357	201	4 853
	2003	376	4 593	2 787	5 002
Töllsjö Stom 1:61	1974	523	848	501	3 209
Flässjum 3:120	1970	1 513	2 028	337	13 436
Örlid 1:35	1980	1 671	4 564	1 278	13 497
Flässjum 3:139	1991	2 476	26 769	11 992	27 808
Flässjum 1:87	1991	1 176	16 343	7 393	12 644
	2017		52	37	
Flässjum 3:86 S-hus	1993	7 541	62 128	26 133	
Sprinkler	2004		1 151	626	
C-hus och storkök	2009	737	16 237	9 867	
A- och B-hus	2010		18 821	12 110	
C-hus markanläggning	2010		454	292	
A- och B-hus	2011		2 644	1 734	
Solcellsanläggning	2018		406	365	
Sinnenas trädgård	2018		2 006	1 839	
Sinnenas trädgård markanl.	2018		1 338	1 059	
Avgasare till värmesystemet	2022		46	46	
Kråktorp 1:14	1993	3 417	36 740	17 579	34 400
Laddstolpar till elbilar	2022		188	185	
Kråktorp 1:23	1993	72	797	373	1 631
Kråktorp 1:25	1993	308	5 015	3 057	5 122
Flässjum 2:58	1947/90	1 258	7 210	3 502	12 661
Flässjum 3:167	2012	1 084	23 160	18 332	17 439
Laddstolpar till elbilar	2022		83	39	
Flässjum 12:93	2015	3 515	76 902	65 978	59 800
Örlid 1:73	1952	198	2 541	2 376	1 810
Töllsjö 1:65	2021	823	27 175	26 008	12 103
Töllsjö 1:34, mark			381	381	340
Summa		**38 120**	**409 823**	**265 234**	**336 775**

Revisionsberättelse

Till styrelsen och verkställande direktören i Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder, org.nr 864500-0459

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder för år 2022.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *De auktoriserade revisorernas ansvar* samt *Den förtroendevalde revisorns ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som auktoriserade revisorer har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information. Den andra informationen består av "VD har ordet" och fastighetsförteckning (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och jag gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att upphöra med verksamheten.

De auktoriserade revisorernas ansvar

Vi har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen och verkställande direktören om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Den förtroendevalde revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder för år 2022.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna och verkställande direktören inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som auktoriserade revisorer har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder de auktoriserade revisorerna professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på de auktoriserade revisorernas professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Anmärkning

Årsredovisningen avgavs inte i sådan tid att det, enligt 19 § i stiftelsens stadgar, varit möjligt att avlämna revisionsberättelse senast den 1 april efter räkenskapsårets utgång.

Borås den 2023

Ernst & Young AB

Erik Kullberg
Auktoriserad revisor
Ernst & Young AB

Gustaf Albin
Auktoriserad revisor
Ernst & Young AB

Elin Axelsson
Förtroendevald revisor

Plats och tid		Bollebo 17.00-19.30	
Beslutande	Ordf.	Sverre Fredriksson	(M)
	Vice ordf.	Eivor Carlsson	(KD) med på Teams
		Beatrice Ekelund	(S) § 24-28
		Ralph Utbult	(S)
		Gunnar Reigertz	(SD)
		Tomas Ridell	(V) ersätter Beatrice Ekelund § 21-23
Ersättare		Tomas Ridell	(V) § 24-28
		Peter Krahl-Ryberg	(MP)
Övriga närvarande		Erik Kullberg	Revisor § 23
		Camilla Hermansson	Ekonom § 23
		Cathrine Andersson	Samordnare § 24

Sekr. Heléne Persson Alsin

Utses att justera Ralph Utbult

Justeringens datum 2023-03-29

Underskrifter

Sekreterare .....

Ordförande .....

Justerande .....

Paragrafer 21-29

§ 23

Årsbokslut

Revisor Erik Kullberg E&Y rapporterade om 2022 års revision, rapporten bilägges protokollet.

Årsredovisning för verksamhetsåret 2022 innehållande förvaltningsberättelse samt resultat och balansräkning per den 31 december 2022 gicks igenom och kommenterades av ekonom Camilla Hermansson.

Resultatet efter finansiella poster, bokslutsdispositioner och skatt är 3 880 Tkr.

Styrelsen godkände upprättad årsredovisning för verksamhetsåret 2022.

18. Årsredovisning och verksamhetsuppföljning 2022 för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) (kf fattar slutligt beslut) KS2023/85

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Årsredovisning och verksamhetsuppföljning 2022 för SÄRF

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2022 för Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund (SÄRF) och att ansvarsfrihet beviljas för förbundsdirektionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Ärendet

Förbundsdirektionen har i 2023-03-17, § 29, beslutat att fastställa årsredovisning och verksamhetsuppföljning för år 2022 samt att tillsammans med revisionsberättelse överlämna årsredovisning och verksamhetsuppföljning till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för bedömning av ansvarsfrihet för direktionen. Av revisionsberättelsen framgår att revisionen tillstyrker att fullmäktige i medlemskommunerna beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma för år 2022.

Verksamheten har under 2022 genomförts enligt beslutat handlingsprogram och verksamhetsplan. Uppföljning av årets verksamhet visar att under 2022 har de uppsatta målen blivit nådda till 100 %. bets resultat visar ett överskott med 0,4 mnkr med en omsättning under året på 202,7 mnkr. Effektivisering har genomförts för att möta kostnadsökningar på bland annat el och bränsle så hög budgetföljsamhet har uppnåtts för kärnverksamheten. Avvikelse mot budget är ändå +2,5 % vilket beror på lägre kostnader för avskrivningar och pension samt högre ränteintäkt på tillgodohavande på Borås Stads internbank.

Barnkonsekvensanalys

Beslut i ärendet bedöms inte påverka barn och unga negativt.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag Direktionen SÄRF 2023-03-17, § 29, tillsammans med årsredovisning 2022 daterad 2023-03-17.

Skickas till

SÄRF

BOLLEBYGDS KOMMUN

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Suzanna Bengtsson
Kommunsekreterare

Södra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund

ÅRSREDOVISNING

2022

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING 4
1.1 Förbundsledningen har ordet 5
1.2 Uppdrag och mål 6
2. FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 8
2.1 Verksamhetsutveckling 8
2.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 11
2.3 Händelser av väsentlig betydelse 12
2.4 Förväntad utveckling 20
2.5 Väsentliga personalförhållanden 22
2.6 Styrning och uppföljning av verksamheten 26
2.7 God ekonomisk hushållning 27
2.8 Ekonomisk ställning 27
2.9 Balanskravsutredning 27
3. FINANSIELLA RAPPORTER 28
4. NOTER 30
5. DRIFTSREDOVISNING 32
6. INVESTERINGSREDOVISNING 35

Produktion och foto: Sandra Eidergren och Caroline Olausson om inte annat anges. Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund © 2023
Foto baksida omslag: Joakim Eriksson, Agena Foto

Dygnet runt, 365 dagar om året,
finns vi för invånarnas säkerhet och upprätthåller
beredskap för att hantera olika typer av olyckor.

Vi är omkring 500 anställda och tillsammans
arbetar vi för att nå vår vision om
ett säkert och olycksfritt samhälle
för alla.

På bilden saknas Ulf Sjösten.

FÖRBUNDSDIREKTIONEN

BORÅS 2023-03-17

Förbundsdirektionen för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund 2023-2026 avlämnar denna årsredovisning.

FÖRBUNDSDIREKTIONEN

Rose-Marie Liljenby Andersson (S), Ordförande, Borås
Ulf Sjösten (M), Borås
Ulf Rapp (S), Bollebygd
AnnSofi Turesson (S), Mark
Johan Björkman (M), Svenljunga
Lennart Haglund (C), Tranemo
Johan Josefsson (M), Ulricehamn

ERSÄTTARE

Petra Vainonpää (S), Borås
Bengt Göran Persson (KD), Borås
Daniel Persson (SD), Bollebygd
Peter Branshøj (M), Mark
Niklas Gardevik (M), Tranemo
Torsten Lindh (S), Svenljunga
Per-Ola Johansson (S), Ulricehamn

TILL KOMMUNFULLMÄKTIGE I:

Bollebygds kommun
Borås Stad
Marks kommun
Svenljunga kommun
Tranemo kommun
Ulricehamns kommun

FÖRBUNDSLEDNINGEN HAR ORDET

Engagemang, engagemang, engagemang. Att rädda liv och hälsa, egendom och miljö är fokusområden som genomsyrar en hel organisation. Alltid. Fordon ska rulla och personal ha de kompetenser som krävs för varierande uppdrag. Varje händelse hanteras specifikt och typfallen är föränderliga. Det var inte länge seden som sjukvårdsutbildningen i det akuta omhändertagandet handlade om att stabilisera nackar till att numera även handla om hur personalen ska agera vid skottskador.

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, SÄRF, har genomgått ett innehållsrikt liksom en mandatperiod med utredningar, ny lagstiftning, ekonomiska risker, omfallsbeslut och strategiska inriktningar. Efter initiativet till en förstudie för fem år sedan stod Guttasjöns om- och tillbyggnation klar i september samt att flera års förändringsarbete på övningsfältet kontinuerligt genomförts. Anläggningen var unik redan 1988 och är det likaså även 2022. Förutsättningarna att få öva autentiskt är en viktig parameter för utfallet av en händelse som i sin tur kan få en stor påverkan på kostnader och lidande för såväl samhället som för berörda efter avslutad räddningsinsats. ”Guttasjökvällarna” har sedan tidigare varit ett uppskattat format där brandmän, oberoende anställningsform, övar tillsammans som om det vore skarpt läge när de rycks ut. Den största och mest komplexa händelsen under året var stadsbranden i Ulricehamns unika trästad som bröt ut 22 mars. Tillsammans kunde insatsledningen och fördelningen av förbundets samlade operativa resurser stoppa den mycket riskfulla spridningen.

Förbundets verksamhet har sedan 2016 varit föremål för interna förändringar. En statlig utredning 2018 ledde fram till föreskrifter att effektivisera svensk räddningstjänst. Med ett gemensamt upplägg i handlingsprogrammen innebär det inte bara att den nya tillsynsmyndigheten får en bättre överblick av landets samlade räddningstjänstresurser utan också kunna ge förutsättningar till metodutveckling och stöd. Kraven att bättre klara komplexa och storskaliga händelser genom att samverka i större ledningssystem har lett till att SÄRF numera ingår i Räddningsregion Västra Götaland.

Samarbetet med medlemskommunernas plan- och byggärenden har fortsätt att utvecklas i syfte att öka säkerheten genom att brandsäkerhet och övriga olycksförebyggande åtgärder tidigt kan inkluderas i de kommunala processerna. Särskilt fokus på tillsyner i befintliga riskmiljöer har fortsatt att prioriteras med goda resultat som också har lett till medial uppmärksamhet.

Förutom det av direktionen beslutade handlingsprogrammet, reglerad enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor, LSO, arbetar förbundet med strategiska inriktningar med målområden inom sociala, ekonomiska och ekologiska hållbarheter. Med en tydlig ledning och styrning av verksamheten är betydelsen av medarbetarinflytande en viktig del att nå framgång. Förhållningssättet att verksamhet, ekonomi och kompetens ska harmonisera för att uppnå bästa möjliga samhällsnytta, utövas aktivt både strategiskt och operativt.

Räddningstjänstens uppdrag över tid har anpassats till att Sverige har haft fred sedan 1814 som är den längsta ännu pågående fredsperioden mellan nu existerande stater i världen. LSO omfattar alltifrån den mindre olyckan, räddningstjänst under höjd beredskap men även i krig samtidigt som det ordinarie uppdraget kvarstår. Staten antog en ambitionshöjning att utveckla räddningstjänstens ansvar inom det civila förvaret, som en del i totalförsvaret, från att endast vara dimensionerad för att hantera olyckor i fred. I samband med att kriget bröt ut i Ukraina i slutet av februari blev räddningstjänstens roll i krig särskilt tydlig.

Inom ramen för SÄRF:s visionsarbete har förvaltningen anpassats till att fungera och verka som myndighet. Renodlingen och effektiviseringen av verksamheten innebar ytterligare en omorganisation med start 1 januari 2023. Det krävs en ständig bevakning av hur myndighetsutövning tillämpas samt hur räddningstjänstens förmåga och nytta anpassas genom att följa samhälls- och omvärldsutvecklingen för att upprätthålla och utveckla SÄRF, en räddningstjänst i tiden för framtiden.

Jill Jingbrant Förbundsdirektör
Rose-Marie Liljenby Andersson Ordförande

”Kraven att bättre klara komplexa och storskaliga händelser genom att samverka i större ledningssystem har lett till att SÄRF numera ingår i Räddningsregion Västra Götaland.”

UPPDRAG OCH MÅL

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) ansvarar för räddningstjänst och förebyggande verksamhet i sex kommuner: Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn. Förbundet bildades 1995 och Marks kommun anslöts 2010.

SÄRF arbetar för ett säkert och olycksfritt samhälle, för alla och att vara en räddningstjänst i tiden, för framtiden.

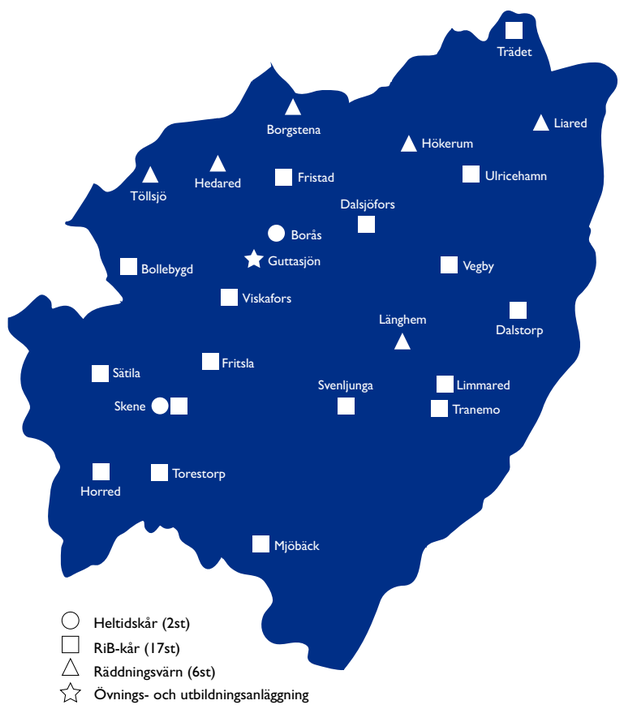

INFORMERA

Genom information, utbildning och kommunikation förebyggs oönskade händelser för ett säkrare samhälle.

STÖDJA

Invånare och medlemskommuner stödjs i skyddet mot olyckor och kriser.

HANTERA

Genom insatser vid risker, olyckor och kriser räddas och skyddas människor, egendom och miljö.

UTVECKLA

Den egna förmågan utvcklas ständigt och SÄRF deltar aktivt i utvecklingen av samhällets kris- och säkerhetsarbete.

RÄDDNINGSTJÄNSTUPPDRAGETS OLIKA DELAR

Uppdraget innebär att identifiera risker för att förhindra och begränsa konsekvenserna av oönskade händelser, förbereda och genomföra räddningsinsatser, uppföljning och erfarenhetsåterföring av inträffade händelser samt att delta i samhällets krishantering.

Organisationen är anpassad för att driva och stödja räddningstjänsuppdragets olika delar.

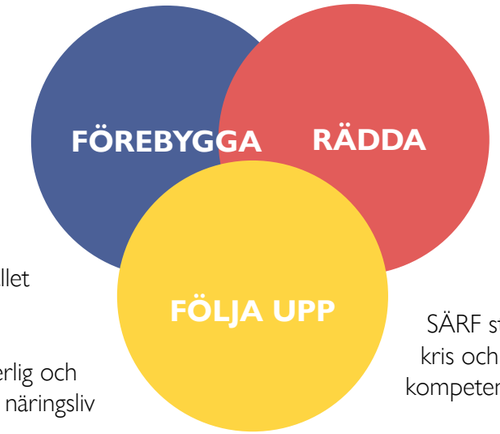

FÖREBYGGA

Genom tillsyn, information, rådgivning och utbildning tillgodoses lagstiftningens krav på skydd och säkerhet i samhället på lokal nivå.

Arbetet bygger på en kontinuerlig och nära samverkan med invånare, näringsliv och medlemskommuner.

I samverkan med kommunerna utformas risk- och sårbarhetsanalyser. SÄRF medverkar i samhällsplanering, utbildar och ger råd och information till samverkande myndigheter näringsidkare och enskilda.

RÄDDA

Beredskapen pågår dygnet runt, året runt för att utföra räddningsinsatser. Arbetet innebär utveckling och bibehållande av kompetens, metoder tekniska resurser för upprätthållande av effektiv räddningstjänstförmåga.

SÄRF stödjer medlemskommunerna i kris och katastrofer med resurser och kompetens i samverkan.

FÖLJA UPP

För att ständigt utveckla verksamheten i takt med samhällets förändrade riskbild identifieras, dokumenteras och analyseras risker, tillbud och olyckor. Att ständigt lära oss av det inträffade och genom att tillvarata erfarenheter, såväl förebyggande som insatsoperativt höjs och omvärderas förbundets kapacitet.

FRÅN NATIONELLA MÅL TILL AKTIVITETER

Med utgångspunkt i förbundets problembild, förbundsordningen och de nationella målen i LSO pågår ett långsiktigt visionsarbete med strategiska inriktningar samt att ett handlingsprogram med säkerhetsmål har beslutats för perioden 2020-2023 som är styrande för verksamheten.

Det fyraåriga handlingsprogrammets säkerhetsmål omsätts i ettåriga prestationsmål i verksamhetsplanen som följs upp årligen.

Ta del av samtliga säkerhetsmål i vårt Handlingsprogram 2020-2023.

VERKSAMHETSUTVECKLING

BEFOLKNINGS- OCH OMRÅDESUTVECKLING

SÄRF är ett förbund som sträcker sig över en stor geografisk yta, 90x90 kilometer, och utgörs främst av skog och landsbygd.

Befolkningen på drygt 210 000 invånare ökar även om tillväxten skiljer sig åt mellan de sex medlemskommunerna. En stigande samt åldrande befolkning leder till ökade risker och sårbarhet vid olyckor.

Inom förbundet finns vissa riskkällor som skulle kunna medföra allvarliga konsekvenser för liv, egendom och miljö. Inom vårt område finns tio verksamheter som klassas som farlig verksamhet och genom området går ett flertal leder för farligt gods. Dock transporteras relativt låg andel farligt gods via järnväg i förbundet.

Närmare 20 procent av befolkningen bor på orter med färre än 200 invånare. En olycka som inträffar i glesbygd riskerar att ta längre tid att upptäcka och för räddningstjänsten att komma fram till. Invånare i glesbygd bör därmed ha en högre grad av egen förmåga att själva agera, hantera och begränsa olyckor.

ORGANISATIONS-UTVECKLING

Under året har ledning liksom fackliga företrädare bidragit till den nya organisationsstruktur som införs 1 januari 2023. Det innebär att SÄRF:s avdelningar utvecklas och minskar i antal. Bland annat samlas den utryckande verksamheten i en gemensam avdelning. Färre avdelningar betyder färre avdelningschefer och fler gruppchefer för att stärka medarbetarinflytandet och föra utvecklingen mot Ett SÄRF vidare. Syftet med förändringen är att skapa en hållbar verksamhet med ökad effektivitet.

ENHETLIGT LEDNINGSSYSTEM

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, har släppt föreskrifter gällande ledning av kommunal räddningstjänst. Därtill har myndigheten utkommit med en handbok som kan ses som en vägledning. Detta har resulterat i att räddningstjänster har vidtagit åtgärder för att uppfylla dessa, så även SÄRF

Tidigt 2022 pausades projektet med ett gemensamt ledningssystem med Västra Räddningsregionen, VRR. SÄRF:s direktion gav förbundet i uppdrag att utreda alternativ för samverkansformer för att uppfylla den reformerade lagstiftningen samt MSB:s föreskrifter och vägledning i enhetligt ledningssystem, ELS. Uppdraget resulterade i att avtal kring en ny räddningsregion, Räddningsregion Västra Götaland, som skrevs i november 2022. Räddningsregionen utgörs av räddningsledningssystemet LC Fyrbodal med Räddningstjänsten Orust, Räddningstjänsten Mitt Bohuslän och Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund samt förbunden Räddningstjänsten Skaraborg, Samhällsskydd Mellersta Skaraborg och Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund.

Avtalet omfattar samverkan kring följande punkter:

- Systemledning utifrån MSB:s anvisningar i ”Enhetligt ledningssystem”
- Uthållighet för parternas ledningssystem
- Samverka i utbildnings- och övningsverksamhet inom ramen för avtalet
- Redundans för funktionaliteten hos ingående parters ledningscentraler
- Tekniska lösningar och teknikplattformar

Räddningsregion Västra Götaland är en ledningssamverkan där **29** kommuner ingår.

Samarbetet omfattar även ett avtal som möjliggör för ledningsfunktioner att verka som räddningsledare i hela räddningsregionen.

Under 2022 har SÄRF även bedrivit ett projekt för att skapa styrdokument för ledningsförmåga. Projektet kommer att avslutas första kvartalet 2023 och uppdrag för implementering av styrdokumenten lämnas vidare till löpande verksamheten. Därmed har SÄRF en ny ledningsdoktrin.

UTVECKLING AV FÖRMÅGA

Att utveckla förmåga för ledning har varit prioriterat under 2022. Styrdokument är på plats och nu väntar det omfattande arbetet med implementering. Ett arbete som kommer att fortlöpa under flera år framöver.

Nästa steg i MSB:s projekt med enhetligt ledningssystem är en handbok med metoder för ledning. Här är SÄRF, på flera nivåer, inblandade genom aktivt deltagande i workshops, referensgrupp samt att personal går de nya ledningsutbildningarna.

SÄRF:s ämnesgrupper har arbetat vidare inom respektive område med syfte att bibehålla och utveckla den operativa personalens förmåga. Det är ett arbete som ska nå ut i hela organisationen och förbättra förmågan hos ledning, heltid, RiB och räddningsvärn. Organisationsförändringen som införs 2023 syftar till att göra arbetet med förmågan än mer aktiv. Det genom att kartlägga förmågan i hela SÄRF och därmed samordna och prioritera var förmåga förvaltas eller utvecklas.

FÖREBYGGANDEPLAN

Under året har personal från olika verksamhetsområden samverkat internt i framtagandet av en förbundsgemensam Förebyggandeplan. Detta efter beslut från Förbundsdirektören att det är chefen för SÄRF:s förebyggandeavdelning som innehar ansvaret att i helhetsperspektiv leda, fördela och delegera förbundets förebyggande uppdrag i syfte att förebygga olyckor. Planens syfte är att årsvis redogöra för det planerade arbetet utifrån SÄRF:s förebyggande uppdrag såväl internt i organisationen liksom till uppdragsgivare och tillsynsmyndighet. Planen bygger på säkerhetsmålen i förbundets fyraåriga handlingsprogram, kopplade till det förebyggande uppdraget enligt LSO. Dessa säkerhetsmål är uppdelade på ett eller flera årliga prestationsmål som kan uppfyllas av en eller flera aktiviteter.

I syfte att skapa struktur för att underlätta planering och uppföljning inom SÄRF:s förebyggande arbete har uppdraget delats in i ett antal arbetsområden med en utsedd ansvarig per område. Områdena har sin förankring utifrån förbundets uppdrag och följer strukturen i handlingsprogrammet enligt LSO.

Planen följs upp tertialvis kring det fortlöpande arbetet med de olika områdenas mål och aktiviteter samt analys av de risker som identifieras.

Inom förbundet bor, till största del på landsbygd, drygt **210** tusen invånare.

207 341
invånare bor i SÄRF:s område 2022-12-31.

Kostnaden för räddningstjänst är 2022
861
kronor per invånare.

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

MEDLEMSFÖRHÅLLANDEN

SÄRF är ett kommunalförbund som består av Borås stad samt kommunerna Bollebygd, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn och som finansieras till största delen med skattemedel. 2022 var medlemsbidraget 178,4 Mnkr och det innebär en bidragsfinansiering av verksamheten med 88,2 % och kostnaden per invånare inom förbundet var 861 kr. Resterande finansieras genom intäkter från myndighetsutövning och avtalstjänster.

PENSIONSFÖRPLIKTELSER

En anställd inom räddningstjänst med huvudsaklig tjänstgöring i utryckning har rätt till Särskild avtalspension inom Räddningstjänst (SAP-R) från 58 år om vissa kriterier är uppfyllda. SÄRF genomgår ett generationsskifte och prognosticerar denna kostnad med en beräknad pensionsålder på 59,5 år. Arbete efter 59,5 år innebär en återvinning för förbundet men en pensionsavgång vid 58 år blir en kostnad utöver budget.

RISKER

SÄRF har vid utgången av 2022 Eget kapital på 57,8 Mnkr och en soliditet på 34,4 % vilket garanterar en långsiktig och stabil verksamhet som klarar stora händelser. Det egna kapitalet ska täcka den Ansvarsförbindelse som ligger utanför balansräkningen samt förbundets risker.

Eget Kapital uppgick till
57,8
Mnkr vid utgången av 2022.

2022 var beräknad pensionsålder för utryckande personal
59,5
år.

EN AV OSS PÅ SÄRF

ROBERT, BORÅS HELTID

Jag började min bana inom räddningstjänsten som brandman i beredskap i Bollebygd och sedan dess har det aldrig funnits något annat än SÄRF för mig. Det var vid en befälsutbildning 2016 som jag kände att det här vill jag göra, hela tiden och på den vägen har jag fortsatt. Det bästa med yrket är kollegorna och att kunna hjälpa till. Vid en, i våra mått mätt, mindre insats kan jag göra skillnad under en persons kanske värsta dag. Det känns lyxigt att vara den som får vara med och hjälpa till då. Att bli brandman var ingen barndomsdröm men när jag slumpartat kom in i SÄRF förstod jag att det här är drömmen. Funderar på du om brandmannayrket är något för dig säger jag bara, kör! Det är värt att kämpa för.

SÄRF hanterade

100

nya tillsynsärenden under 2022.

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

TOTALFÖRSVAR OCH RÄDDNINGSTJÄNST UNDER HÖJD BEREDSKAP

Under 2022 har arbetet med räddningstjänstens roll i totalförsvaret intensifierats. Detta kopplat till Rysslands invasion av Ukraina samt ny myndighetsreform för civilt försvar och krisberedskap. SÄRF har noga följt det nationella arbetet kring civilt försvar och räddningstjänst under höjd beredskap, RUHB.

2022 har bland annat inneburit arbete med:

- Krigsplacering
- Ledning och samverkan
- Säkerhetsskydd
- Följa arbetet med dimensionerade förutsättningar för RUHB
- Följa arbetet kring civilplikt

TILLSYNSARBETE

En ny föreskrift, MSBFS 2021:8, för hur tillsynsarbetet ska planeras och utföras i kommuner gäller sedan 1 juli 2022. För SÄRF innebär detta att antalet tillsyner ska öka liksom ett utökat ansvar för att ha god kännedom om alla typer av verksamheter som finns inom förbundets geografiska område. Under 2022 har föreskriftens intentioner börjat implementeras i verksamheten och arbetet med tillsyn intensifierats. SÄRF hade 100 nya tillsynsärenden under 2022.

Något som påverkat 2022 års tillsynsarbete är Rysslands invasion av Ukraina då SÄRF tillsynat medlemskommunernas iordningställda flyktingmottagande.

STÖD TILL ENSKILD

SÄRF har varit drivande i ett projekt, med stöd från Brandforsk, med inriktningen att identifiera de hinder som finns för att samhällets särskilt riskutsatta ska ha ett bra brandskydd. Projektet har genomförts tillsammans med tre andra räddningstjänster inom Räddsam VG och har pågått under hela året. En av slutsatserna projektgruppen drar är behovet av en statlig utredning på ämnet. I Norge genomfördes en statlig utredning 2012 vilket lett till ökat skydd för riskgrupper i samhället. SÄRF ämnar fortsätta driva frågan lokalt och ska kartlägga hur arbetet mot särskilt riskutsatta ser ut i medlemskommunerna.

ÖVRIGA FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER

I likhet med tidigare år svarar SÄRF på många remisser från medlemskommuner och andra myndigheter. Efter uppehåll till följd av pandemin har fysiska träffar med medlemskommunerna genomförts för att utveckla samarbetet, bland annat har byggenheterna i Borås och Ulricehamn besökts av SÄRF:s personal.

Antalet byggärenden minskar från rekordåret 2021, 289st, men ligger fortsatt högt, 247st.

LAGEN OM BRANDFARLIGA OCH EXPLOSIVA VAROR

Antal nya tillstånd inom lagen om brandfarliga och explosiva varor, LBE, ligger på normala nivåer för 2022. Under året har nya medarbetare satt sig in i processen, något som kommer att fortsätta 2023. SÄRF har lagt en plan för genomförandet av planerad tillsyn på objekt som har långa tillstånd.

ETT ÖVNINGSFÄLT UNDER UTVECKLING

De senaste åren har SÄRF:s utbildnings- och övningsanläggning intill Guttasjön moderniserats och utvecklats, bland annat med nya övningsytor och ett så kallat rökövningshus. Huvudbyggnaden har sedan senhösten 2021 genomgått en om- och tillbyggnad och lokalerna har anpassats utefter konceptet friska brandmän. Kortfattat innebär konceptet en bättre arbetsmiljö för såväl övande som för personal. Ren och kontaminerad materiel separeras med hjälp av slussar och specifika platser för sanering och materialvård. En utökning av antalet lektionssalar och matplatser innebär att fler utbildningar kan genomföras. I september, nästan på dagen 34 år efter den ursprungliga invigningen 1988, nyinvigdes Guttasjön av Förbundsdirektör Jill Jingbrant och SÄRF:s politiska direktions ordförande Rose-Marie Liljenby Andersson.

UTBILDNING

SÄRF utbildar kontinuerligt majoriteten av medlemskommunernas personal i allmän brandkunskap. Utbildningen innefattar teori och praktik med målet att öka arbetstagarnas förmåga att förebygga och hantera brand.

Under 2022 stod ett kallrökövningshus färdigt på Guttasjön. Containrar bildar ett flervåningshus med lägenheter och används bland annat för att utveckla söktekniker vid rök- och kemdykning.

Metodutveckling och testverksamhet bedrivs kontinuerligt på anläggningen. Ett exempel är propageringsprov av batterier som genomförts i stor skala under 2022.

SÄRF har fortsatt arbetet som underleverantör till den statliga utbildningen Grib, grundutbildning för räddningstjänstpersonal i beredskap. Samarbete med Försvarsmakten har resulterat i att SÄRF utbildat amfibiebataljonens värnpliktiga i allmän brandkunskap.

GYMNASIEUTBILDNING

SÄRF bedriver räddningstjänstutbildning på tre gymnasieskolor, Sven Eriksonsgymnasiet i Borås, Marks gymnasieskola och Tranemo gymnasieskola. Utbildningen syftar till att ge eleverna teoretiska och praktiska kunskaper inom räddningstjänstområdet samt väcka intresse för räddningstjänsten som arbetsgivare. Utbildningens första årskull tog studenten 2022. Idag arbetar en av de tidigare eleverna inom SÄRF:s utryckande verksamhet.

Under året har det skett en utveckling av räddningstjänstutbildning på gymnasienivå. En ny avtalsskrivning med skolorna syftar till att än bättre förbereda eleverna inför eventuell framtida anställning i räddningstjänsten. Gymnasieutbildningen ska likställas med SÄRF:s grundutbildning för räddningstjänstpersonal i beredskap.

AKTIV SAMHÄLLSAKTÖR

SÄRF har medverkat vid lokala arrangemang på en majoritet av de orter där förbundet finns representerat. Ett av årets större evenemang var Borås Pride. Medarbetare deltog i paraden som gick längs Borås gator och gav besökare i evenemangsområdet Pride Park möjlighet att lära sig hjärt-lungräddning.

Pandemin har inneburit färre besök av allmänheten på förbundets brandstationer. Under 2023 planeras flera öppet hus för att på nytt bjuda in till SÄRF:s arbetsplatser. Det är tillfällen att sprida olycksförebyggande information, informera om verksamheten samt belysa SÄRF som en potentiell framtida arbetsgivare.

Arbetet med suicidprevention har fortsatt under året, bland annat i samverkan med andra aktörer så som sjukvård och kommun. Två medarbetare har genomgått instruktörsutbildning enligt konceptet AOSP, akut omhändertagande av självmordsnära person. Det är ett blåljusgemensamt sätt att arbeta suicidpreventivt. Nästa steg, under 2023, handlar om att implementera arbetssättet i verksamheten.

I mars rullade personal och fordon från SÄRF mot Polen för att överlämna olika former av utrustning till det krigsdrabbade Ukraina. Lasten innehöll, efter avstämning från ERCC som koordinerar hjälp vid kris och katastrofer i EU, bland annat underställ, larmställ, hjälmar och stövlar. SÄRF donerade även materiel i form av hydraulverktyg, elverk och belysning. Flera personalgrupper var involverade i att förbereda, testa och packa utrustningen med målet att stötta ukrainska räddningstjänstkollegor. Utrustningen var vid tidpunkten utrangerad och dess värde konkurrerar inte med SÄRF:s dagliga verksamhet.

NY TEKNIK I LEDNINGSCENTRAL

SÄRF gjorde 2020 en ansökan till MSB om bidrag för att byta ut teknik i förbundets ledningscentral. Ansökan beviljades men arbetet försenades på grund av pandemin. Kravspecifikationer och upphandlingsarbete genomfördes innan 2022 och det praktiska utbytet av teknik gjordes under året. Ett arbete som inte är okomplicerat i och med kravet på drift dygnet runt, året runt. I samband med utbytet av teknik gjordes även måleriarbeten och byte av visst möblemang för att skapa en bättre arbetsmiljö för personalen.

DIGITALISERING

I början av 2022 tog SÄRF klivet in i e-arkivering. Ett nytt arbetssätt som på många sätt effektiviserat handläggningen. Utbildning i offentlighet och sekretess har skett för förbundets handläggare, såväl inom administrationen som på den förebyggande avdelningen.

En större satsning för att utveckla SÄRF som digital arbetsplats har genomförts under året. Utvalda medarbetare från samtliga avdelningar har involverats i ett digitalt ledarskapsprogram med fokus på fortbildning inom Microsoft 365. Arbetet fortlöper 2023 för att skapa rutiner och riktlinjer för intern kommunikation och samverkan samt uppdatering av befintligt intranät.

SÄKERHETSSKYDDSARBETE

För att säkerställa det säkerhetsskydd som behövs med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och övriga omständigheter har SÄRF under 2022

arbetat fram en säkerhetsskyddsanalys och säkerhetsskyddsplan. Förbundets behov av säkerhetsskydd och relevanta säkerhetsåtgärder kommer att ses över årligen.

I det övriga säkerhetsarbetet har fokus legat på cybersäkerhet. SÄRF följer kontinuerligt utvecklingen av nya hot, inte minst utifrån information från MSB och Säpo, och anpassar löpande rutiner och IT-säkerhet.

KOMMUNIKATION

SÄRF:s digitala närvaro har fortsatt prioriterats, i stor utsträckning i form av rörlig media. Egenproducerade filmer, med syfte att förmedla förebyggande budskap samt bygga varumärke, skapar engagemang på sociala medier. Under året har SÄRF:s filmer på temat brandskydd i hemmet särskilt uppmärksammats då de vann förstapriset i den nyinstiftade filmkategorin i reklamtävlingen Din Bästa Sida.

SÄRF:s budskap följer i stor utsträckning årstiderna. Inför vintermånaderna genomfördes en satsning på filmer relaterade till eldstadsrelaterade bränder samt nya vanor i hemmet. Detta då fler privatpersoner väntades elda i eldstäder samt använda elektriska apparatur nattetid som en följd av höga elpriser, något som förväntades innebära ökade brandrisker.

Under sommar- och vintermånaderna använder SÄRF flertalet kanaler för att nå ut med olycksförebyggande information till allmänheten. Satsningarna utvärderas kontinuerligt och SÄRF har en hög benägenhet att testa nytt, 2022 innebar det bland annat annonsering via videoplattformen Youtube. Unga vuxna har varit en särskilt prioriterad målgrupp under året.

Flertalet funktioner inom SÄRF har kontinuerlig kontakt med media. Under året har praktisk medieträning med extern konsult genomförts för personal som innehar, alternativt fungerar som ersättare för, funktionerna vakthavande räddningschef, vakthavande befäl och insatsledare. Även SÄRF:s brandingenjörer deltog i genomförandet.

I GOD SAMVERKAN

SÄRF har en givande samverkan, såväl operativt som förebyggande med andra räddningstjänst-organisationer. Genom Räddsam VG förs en god dialog med räddningstjänster i Västra Götaland och genom nätverk även räddningstjänster, med jämförbar storlek och riskbild, i hela landet.

Årets antal händelser

2 529

är en ökning från 2021 (2 360st).

TEKNIKUTVECKLING

I den operativa verksamheten används en rad olika system för exempelvis beslutsstöd, navigering, kommunikation samt personalplanering. Under 2022 initierades ett projekt för att genom systemförändringar effektivisera arbetsflöden i organisationen. Ett arbete som fortlöper 2023.

Tester har genomförts för alternativ utrustning vid skärsläckning. Utvärdering och förslag till beslut är att vänta 2023.

Kravspecifikationen gällande upphandling av nytt höjdfordon innebär att det fordon som ska beställas 2023 kommer att bli en traditionell maskinstege till skillnad från SÄRF:s nuvarande höjdfordon som är av typen hävare. Den största fördelen med detta är att tiden för uppställning vid livräddning kommer att förkortas.

METODUTVECKLING

I arbetet med metodutveckling har det fattats beslut om ett större antal rutiner kring arbetsmoment och metoder i den operativa verksamheten. Gällande arbete vid brand har det beslutats om 13 nya rutiner. Dessa kommer att implementeras och övas utifrån beslutad förmåga på samtliga stationer 2023. Framtagandet av en ny rutin för blåljuskörning är en del i att utveckla SÄRF:s trafiksäkerhet.

Alla nya utryckningsförare ska genomgå den nya utbildningen och examineras innan de får köra vid utryckning. Alla utryckningsförare ska också få en periodiskt återkommande halkkörningsutbildning med tunga fordon.

OPERATIVA HÄNDELSER

Antalet händelser, 2 529st, är en ökning från föregående år då antalet var 2 360st. Årets siffra är en återgång till en något högre nivå i jämförelse med pandemiåren 2020-2021. Det är dock fortsatt en lägre nivå än åren dessförinnan.

Vid en jämförelse mellan åren 2022 och 2021 har antalet larm minskat i kommunerna Bollebygd och Tranemo medan de ökat i kommunerna Borås, Mark, Svenljunga och Ulricehamn. Den största procentuella minskningen av larm, med närmare 20 procent, har skett i Bollebygd. Den största procentuella ökningen av larm, i jämförelse med en utmärkande låg siffra 2021, har skett i Svenljunga kommun där ökningen är 18 procent. En siffra som ligger i paritet med 2019 års siffra.

Den vanligaste larmorsaken är automatlarm utan brandtillbud. SÄRF arbetar aktivt för att minska denna typ av larm och därmed förhindra onödiga uttryckningar. Detta främst genom kontinuerlig kommunikation med anläggningsägare. Larmtypen har ökat med 4 procent i jämförelse med 2021, från 761st till 792st.

Utlarmningen till trafikolyckor har minskat något under 2022, 413st 2021 jämfört med årets 372st. Detta är långt under nivåerna före pandemin då SÄRF under 2019 larmades till 509st trafikolyckor. Fortsatt distansarbete och därmed färre trafikanter kan ses som en av anledningarna till detta.

Brand i byggnad har ökat något från 216st under 2021 till 227st under 2022. Brand ej i byggnad har ökat från 213st 2021 till 357st 2022 vilket är en ökning med 67 procent. Det är därmed den högsta siffran sedan 2016 då motsvarande siffra var 398st. Brand ej i byggnad är den larmstyp som har störst variation över tid. Detta kan till exempel påverkas av antalet skogs- och gräsbränder som kan variera stort från år till år. Ett större antal bilbränder drog upp antalet 2022.

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

ANTAL INSATSER PER MEDLEMSKOMMUN 2020-2022

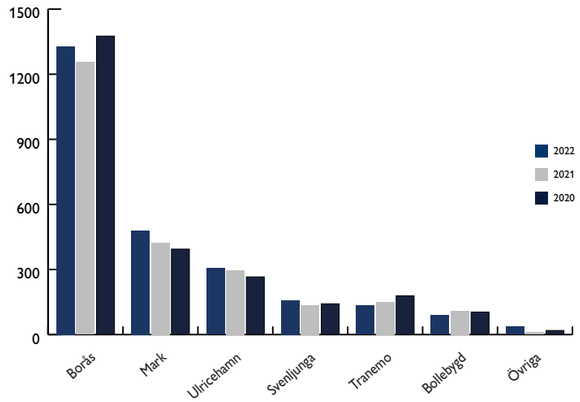

2020-2022SKADEHÄNDELSER I SÄRF 2010-2022

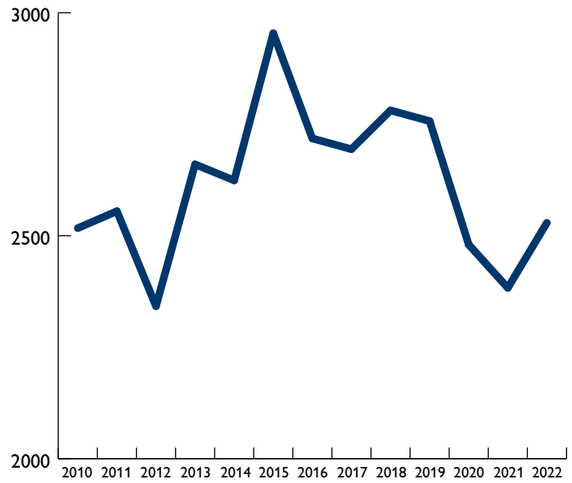

ANTAL TRAFIKOLYCKOR 2020-2022

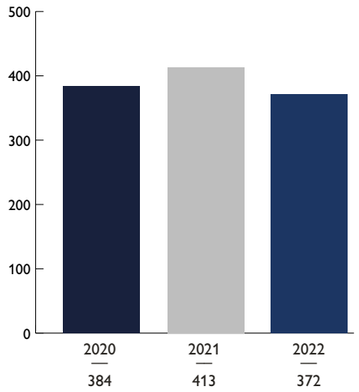

ANTAL INSATSER FÖRDELADE PÅ VANLIGT FÖREKOMMANDE HÄNDELSER

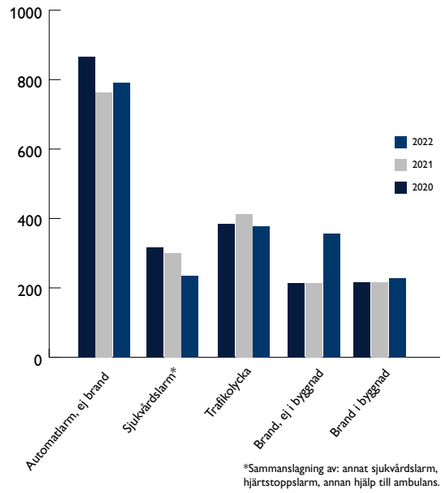

ANTAL INSATSER PER TUSEN INVÅNARE I RESPEKTIVE KOMMUN 2022

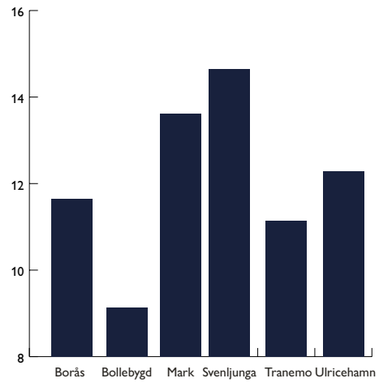

ANTAL BOSTADSBRÄNDER 2020-2022

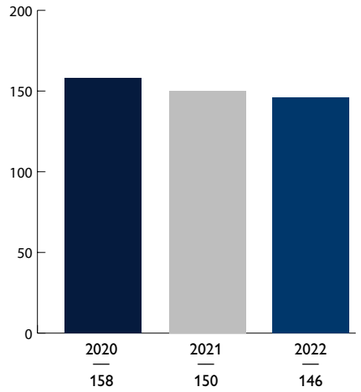

Guttasjöns övnings- och utbildningsanläggning 2022.

EN AV ÅRETS HÄNDELSER

På eftermiddagen tisdagen den 22 mars har jag och kollegorna på brandstationen i Borås just haft rast. Vi har diskuterat jobb, familjeliv och kriget i Ukraina. Strax efter kl. 18.00 ropar vakthavande befäl i högtalaren: ”Iwanson! Rulla mot Ulricehamn. Brand i byggnad”.

När jag började köra längs Kungsleden kommer larmet i sökaren och på navigationsplattan: ”Stort larm, brand i byggnad, Storgatan Ulricehamn”. Jag slår på blåljus och siren och inväntar mer information från SOS Alarm.

Beskrivning, före ankomst/orsaker

18:12 Totalinfo från SOS: explosion och brand inne i en butik. Oklart om det är personer kvar inne i fastigheten. Ovanpå butikerna finns det lägenheter.

Finns även en guldsmedsverkstad som ska ha gasoltuber och ev. acetylentuber.

Branden är på väg mot lägenheterna.

Mina tankar kretsar kring eventuell livräddning och det faktum att centrala Ulricehamn består av tät träbebyggelse. I och med brandutsatta gasflaskor i byggnaden är säkerhet för egen personal särskilt fokus. Snart kommer min beställning av resurser till vakthavande befäl, det handlar bland annat om höjdfordon och ledningsresurser.

Framkomstrapporten från styrkeledaren i Ulricehamn säger fullt utvecklad brand på bottenplan. När jag närmar mig avfarten mot Hökerum ser jag rökpelaren över Ulricehamn och förstår att det brinner ordentligt. En insatsledarkollega, boende i Ulricehamn, ringer och meddelar att jag behöver dra på rejält med resurser.

När jag anländer till olycksplatsen, via Bogesundsgatan, noterar jag direkt potentiella begränsningslinjer, framför allt brandmuren mellan fastigheterna på Storgatan mot torget.

I kontakt med befälet på plats får jag veta att byggnaden är utrymd och att det är övertänt i två butikslokaler. Jag tar över som räddningsledare och får tag i ägaren av guldsmedsbutiken som berättar att det finns gasol och acetylen i lokalen. Pulsen stiger. Fler resurser kommer att behövas.

Jag kallar till mig befälen på plats och meddelar MMI, förkortning för mål med insats:

- Branden får inte sprida sig förbi Riddargränd eller brandmuren mellan fastigheterna.
- Branden får inte sprida sig över Storgatan, västerut.

Sektorindelning sker. Jag meddelar också att ingen får vistas på Riddargränd med anledning av explosionsrisken. Styrkan från Ulricehamn spärrar av. Samverkan med polis och ambulans tar sin början

Den brandutsatta acetylenflaskan gör insatsen problematisk i och med att mina kollegor behöver backa undan för sin egen säkerhet, med risk för att branden sprider sig till angränsande fastigheter.

Det här kan sluta med att stadskärnan brinner ner, tänker jag.

Jag får information om att fastigheten på andra sidan av brandmuren är rökfri och att inga förhöjda temperaturer kan ses i våra värmekameror. Måtte den vara tät!

Efter cirka 45 minuter på plats fattar jag beslut om att acetylenflaskan kan anses vara ofarlig i och med den kraftiga brandbelastningen. Den bör alltså ha exploderat i ett tidigare skede. Kollegorna kan närma sig branden via Riddargränd och kyla ej brandutsatta fastigheter för att förhindra så kallad strålningsvärme.

Ulricehamns brandstation blir depå och servar med allt material som behövs, främst rökskyddsutrustning och brandslang. Fler styrkor och ledningsresurser anländer. Vi ändrar ledningsstruktur till en räddningsledare och två storsektorchefer. Jag blir storsektorchef Storgatan. Det känns väldigt skönt att få avlastning.

Fastighetens tre våningsplan är övertända och strålningsvärmen enorm. Målarfärgen krullar sig på fasaderna till de kringliggande fastigheterna. Arbetet blir kritiskt vid flera tillfällen under kvällen, framför allt kopplat till vattenbrist. Till slut får vi tillräckligt med vatten, tack vare motorsprutor i Åsunden. Det sker brandspridning till en lägenhet på Riddargränd som vi snabbt lyckas slå ner.

När klockan närmar sig 03 kan arbetet övergå till eftersläckning och bevakning. Vi lyckades, tack vare ett fantastiskt jobb av alla inblandade, motverka ytterligare spridning. Det finns många lärdomar vi tar med oss efter en insats som denna. En slutsats jag drar är att SÄRF har en fantastisk organisation som är otroligt kunnig och lojal.

Fredrik Iwanson, Insatsledare
SÄRF

Foto: Joakim Eriksson, Agena Foto

Räddningsinsatsen på Storgatan i Ulricehamn pågick i nära två dygn och krävde betydande resurser i form av såväl personal som utrustning och släckvatten.

Branden spred sig mycket snabbt. Från startpunkten i en smyckesverkstad upp till ovanpåliggande lägenheter. Fastigheten, en större byggnad i centrala Ulricehamns äldre träbebyggelse, innehöll både butiker och bostäder. En smal gränd separerade byggnaden från närliggande kvarter i norr och gågatan från kvarter i väster.

Målet med insatsen, att begränsa branden till byggnadens brandmur, sattes tidigt av räddningsledaren och kunde hållas insatsen igenom. Att brandmuren var tät var avgörande för insatsens utgång. Fastigheten brann ned till grunden men resterande del av kvarteret kunde räddas. Butiksinnehavaren i smyckesverkstaden ådrog sig vissa skador i och med att branden bröt ut och avtransporterades till sjukhus. I övrigt ledde inte branden till några personskador.

Det intensiva släckningsarbetet krävde mycket vatten. Vattentillgången hotades under kvällen och Viktigt Meddelande till Allmänheten uppmuntrade invånare i Ulricehamn att spara på vattnet. Senare under kvällen säkrades vattentillgången från sjön Åsunden via motorsprutor. Efter nattens intensiva arbete med att begränsa och släcka branden fortsatte arbetet med eftersläckning och bevakning bland rasmassorna. Det kom att fortsätta ryka och osa från brandplatsen under en tid därefter.

SÄRF:s personal slöt upp i Ulricehamn och arbetade idogt med insatsen liksom med all service och transport som krävdes runt omkring. Arbetet utfördes i god samverkan med bland andra Ulricehamns kommun, Ulricehamns Energi, Svenska kyrkan i Ulricehamn, fastighetsägare samt polis och ambulans.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

EN FÖRÄNDERLIG OMVÄRLD

SÄKERHETLÄGET

Omvärldsläget, inte minst säkerhetspolitiskt, påverkar samhället i stort och därmed även SÄRF. SÄRF har under en längre tid arbetat med förberedelser för ett förändrat läge i omvärlden. 2017 konkretiserade regeringen vad räddningstjänsten ska arbeta med i totalförsvaret. Personal har arbetat strategiskt med frågan sedan dess, exempelvis via kurser på Försvarshögskolan.

DIMENSIONERADE PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR FÖR RÄDDNINGSTJÄNST UNDER HÖJD BEREDSKAP

Erfarenheter från kriget i Ukraina har visat att Ryssland inte respekterar folkrätten och internationella konventioner. Det har bland annat inneburit att såväl civilbefolkningen, som räddningstjänsten och civil infrastruktur har utsatts av indirekta eller direkta attacker. Det är också tydligt att kriget satt räddningstjänstens uthållighet på svåra prov genom attacker mot till exempel el- och drivmedelsförsörjning som slår mot räddningstjänstens förmåga att åstadkomma effektiva insatser. Hantering av oexploderad ammunition samt insatser som omfattar sök och räddning i raserade byggnader har visat sig vara särskilt utmanande för räddningstjänsten i Ukraina.

Våren 2023 presenterades nationella dimensionerade planeringsförutsättningar för 8 kap LSO. Detta är en vägledning för SÄRF att kunna konkretisera arbetet med räddningstjänst under höjd beredskap. SÄRF:s ambition är att göra saker och ting i rätt ordning, strategiskt som operativt.

SÄRF:s organisation är idag i huvudsak dimensionerad för att hantera olyckor i fred och behöver förstärkas för att kunna möta de utmaningar som krigsfara, höjd beredskap och ytterst krig kan medföra för organisationen.

För att SÄRF ska klara de uppgifter organisationen ställs inför under höjd beredskap behöver SÄRF utifrån nationellt dimensionerade planeringsförutsättningar ha förmåga att:

- ► Skydda personal, materiel och infrastruktur
- ► Agera självständigt under störda förhållanden vilket bland annat innebär att prioritera mellan olika skyddsvärden
- ► Genomföra effektiva räddningsinsatser i syfte att minska skadorna på människor, egendom och miljö

Vidare behöver SÄRF ha förmåga att:

- ► Minska skadeverkningar av konventionella vapen
- ► Minska skadeverkningar av kemiska stridsmedel och kärnvapen
- ► Genomföra akut omhändertagande samt kunna medverka vid transport av skadade

RISKER OCH MÖJLIGHETER

KOMPETENSNIVÅ I LINJE MED NYA MYNDIGHETSKRAV

Förbundet har behov av att säkra förebyggandeförmågan då nya myndighetskrav medför att antalet tillsyner måste öka. SÄRF vill fortsätta att vara en rättssäker modern offentlig förvaltning och med det kommer krav på att tillsynsförrättare håller en hög kompetensnivå. Det är av största vikt att kvaliteten upprätthålls när kraven ökar.

KOMPLEXA PLAN- OCH BYGGPROCESSER

Fler komplexa plan- och byggärenden är en verklighet i SÄRF:s geografiska område, däribland höga byggnader och stora industrier. Det är viktigt att räddningstjänsten fortsatt är en del av kommunernas plan-och byggprocesser och i ett tidigt skede kan påverka dessa för ett säkert samhälle.

ÖKAT SKYDD FÖR SÄRSKILT RISKUTSATTA

För att antalet omkomna i bränder ska minska är SÄRF:s ståndpunkt att Sverige som nation behöver inse och arbeta med problematiken för samhällets särskilt riskutsatta. Utöver informationskampanjer krävs lagändringar för att skapa trendbrott.

FRAMTID

HANDLINGSPROGRAM 2024-2027 OCH SÄRF VISION 2030

Under 2023 fastställer direktionen SÄRF:s handlingsprogram som beskriver organisationens förebyggande- och operativa verksamhet samt drar upp breda riktlinjer för perioden 2024-2027. Handlingsprogrammet ska ses som ett styrande dokument över hur SÄRF arbetar för att uppnå de nationella målen i lag (2003:778) om skydd mot olyckor, nationella strategier utfärdade av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, förbundsmedlemmarnas krav formulerade i förbundsordningen samt den politiska viljan när det gäller att förebygga bränder och andra olyckor samt bedriva effektiv räddningstjänst.

SÄRF är en myndighet och myndighetsutövningen hanteras av flera verksamheter inom organisationen. I syfte är att synliggöra SÄRF:s gemensamma prioriteringar och gemensam målbild samt fortsatta utveckling ser organisationen behovet av att utveckla ett strategiskt styrdokument, Strategi för Vision 2030, som ger en överblick över SÄRF som myndighet och hur de olika delarna samspelar och bidrar till det strategiska initiativet att agera och verka för ”Ett SÄRF”.

I Strategi för Vision 2030 fastställs vision, verksamhetsidé, övergripande mål och strategiska inriktningar med sikte på 2030. SÄRF:s långsiktiga mål och strategiska inriktningar syftar till att tydliggöra de huvudsakliga områden som myndigheten SÄRF behöver sträva mot under de kommande åren för att på lång sikt nå visionen ”Ett säkert och olycksfritt samhälle för alla”.

Personal möter boende i ett särskilt utsatt område i Borås efter en brand.

EN AV OSS PÅ SÄRF

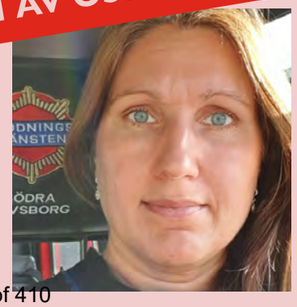

LINDA, TÖLLSJÖ RÄDDNINGSVÄRN

Jag sökte mig till räddningsvärnet eftersom jag kände att jag kunde göra en insats. Jag är, på grund av mitt jobb inom akutsjukvården, ofta hemma dagtid när många andra jobbar. 2019 gick jag med och det är ett givande och spännande uppdrag där jag får möjlighet att hjälpa andra.

Det gäller inte bara i akuta situationer utan även förebyggande på olika sätt. Med olika bakgrund och yrkeskunskap löser vi problem tillsammans och är ofta först på plats när en olycka skett. Om du är nyfiken på att gå med i ett räddningsvärn tycker jag inte att du ska tveka – du kan också göra en insats.

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

HELTIDSSTATIONER

Varje höst genomförs en rekryteringsprocess för brandmän till heltidsstationerna i Borås och Skene, för semestervikariat och tillsvidareanställningar. Inför årets process producerades en längre film med syfte att beskriva hur det fungerar att arbeta som brandman i SÄRF samt för att bygga arbetsgivarvarumärket. Egen personal berättade bland annat om sitt yrkesval och om hur en arbetsdag kan se ut. Intervjuerna kompletterades med olika klipp från moment som ingår i brandmannens vardag. Filmen fick ett bra mottagande och visades bland annat vid träffar med studenter vid SMO-utbildningarna under hösten.

Under 2022 har sju brandmän tillsvidareanställts till heltidsstationerna. Utöver det har tjänster som insatsledare, vakthavande befäl, lagchef och styrkeledare tillsatts genom interna rekryteringar.

Grundkravet för arbete som brandman vid SÄRF:s heltidsstationer är att utbildningen Skydd mot olyckor, SMO, är genomförd. För semestervikariat anställs även personal från den egna RiB-organisationen. Detta är en uppskattad modell som resulterat i att flera RiB-anställda läser SMO.

Åldersfördelningen medför att fem personer, flera av dessa i befälsfunktion, har avgått med pension under året. Även kommande år kan ett antal personer avgå med pension. För att möta personalbehovet har SÄRF till viss del tidigarelagt utbildningar till styrkeledare och insatsledare samt överanställt ett antal brandmän i de rekryteringsprocesser som genomförts de senaste åren.

DAGTIDSANSTÄLLD HELTIDSPERSONAL

Med anledning av intern personalrörlighet och avgångar har ett flertal tjänster tillsatts 2022, exempelvis biträdande avdelningschef, servicemän, brandingenjörer, brandinspektör/utbildare och stationssamordnare.

RIB-STATIONER

Förbundets brandmän i beredskap är en betydande del av SÄRF:s totala beredskap. Med syfte att behålla och locka ny personal arbetar SÄRF aktivt med att skapa goda förutsättningar för medarbetarna, bland annat vad gäller arbetsmiljö och utvecklingsmöjligheter.

Vid rekryteringsbehov används framför allt riktade insatser, så som prova på-kvällar och företagsbesök samt lokal annonsering, främst digital sådan. Rekryteringsarbetet bygger också på befintliga medarbetares goda ambassadörskap för SÄRF och deras kontaktnät på respektive ort. Trots svårigheter att fylla personalbehovet på ett antal stationer under året ses rekryteringsprocesserna som lyckade. Totalt har 21 personer utbildats och börjat arbeta som brandmän i beredskap under 2022. Den rekryteringsprocess som genomfördes hösten 2022 resulterade i att fem personer kommer att anställas under våren 2023.

Trots det intresse som finns för att arbeta som brandman i beredskap kvarstår utmaningar med en förhållandevis hög personalomsättning. 27 medarbetare har avslutat sin anställning under året.

En av åtgärderna för att underlätta rekrytering till RiB är, sedan ett antal år tillbaka, en modell för praktiktjänstgöring. Modellen innebär att intresserade personer får möjlighet att prova på arbetet under en begränsad period. Totalt anställdes 11 nya praktikanter under 2022. Utav dessa gick två vidare till anställning under 2022. Ytterligare tre av dem kommer att anställas våren 2023.

Beredskapsplanering kräver stort engagemang och hög flexibilitet hos befintliga medarbetare. Hängiven personal gör att SÄRF dygnet runt, året om, kan upprätthålla beredskap enligt beslutad grundbemanning. Vid ett fåtal tillfällen har situationen krävt en nedgång i beredskap på enstaka stationer på grund av personal- eller kompetensbrist.

RÄDDNINGSVÄRN

Förbundets sex räddningsvärn utgör en viktig resurs i förbundet. Ett räddningsvärn består av omkring tio personer som bor och ofta även arbetar på orten. De står frivilligt till förfogande för att rycka ut vid händelser och används för en första insats vid bränder och andra slags olyckor. Totalt ingår 63 personer i SÄRF:s sex räddningsvärn, 2 kvinnor och 61 män. Under året har en person antagits och två slutat. Medelåldern vid våra räddningsvärn är 49 år.

ARBETSMILJÖ

För att eftersträva att vara en attraktiv och framåtsyftande arbetsgivare är det systematiska arbetsmiljöarbetet avgörande. SÄRF:s uppdrag avseende räddningstjänst är förenat med risker som behöver omhändertas med tydliga rutiner och systematiska åtgärder. Riskmedvetenheten och säkerhetstänket är något som fördjupats under året och som kräver ständig utveckling. Det systematiska arbetet sker i samverkan mellan arbetsgivare och medarbetare i den dagliga kontakten, genom utvecklingssamtal, på arbetsplatsträffar samt genom samverkan på övergripande nivå i Skyddskommittén. I Skyddskommittén hanteras alla typer av arbetsmiljöfrågor där fokus läggs på struktur, uppföljning och återkoppling. Samtliga tillbud och arbetsskador hanteras och följs upp med syfte att klargöra behov av åtgärder och riskeliminering. Antalet anmälda tillbud har minskat något från föregående år och uppgick 2022 till 10st. Anmälda arbetsskador under året var 5st vilket är färre än 2021. Inga tillbud eller arbetsskador har anmälts som allvarliga händelser till Arbetsmiljöverket under 2022.

Skyddsronder har genomförts under året och utmynnat i åtgärdsplaner som följs upp kontinuerligt.

Under 2021 påbörjades genomförandet av grundläggande arbetsmiljöutbildning för att öka kompetensnivån för styrkeledare,

skyddsombud och platschefer på SÄRF:s RiB-stationer och räddningsvärn. Utbildningen slutfördes under 2022.

Det distansarbete som utökades under pandemin har under 2022 fortsatt tillämpas i viss utsträckning. Distansarbetet har bland annat fördelen att bidra till bättre möjligheter att förena arbete och privatliv och bidrar i förlängningen till att SÄRF blir en mer attraktiv arbetsplats. För att kunna erbjuda distansarbete och samtidigt säkerställa en god arbetsmiljö och en fortsatt effektiv verksamhet har rutiner utvecklats och formaliserats ytterligare.

Arbetsmiljöverket besökte SÄRF i slutet av år 2021 för inspektion på arbetsplatsen Borås brandstation. Arbetsmiljöverket återkopplade efter inspektionen att SÄRF uppvisar en hög säkerhetsmedvetenhet och att mycket av rutinerna för arbetsmiljöarbetet fungerar bra. Arbetsmiljöverket påtalade ett par förbättringsområden som krävde åtgärder. Ett intensivt arbete genomfördes under inledningen av året med åtgärder efter inspektionen. Arbetsmiljöverket var på återbesök i februari 2022 för att ta del av arbetet. Arbetsmiljöverket ansåg att begärda förbättringar var åtgärdade och att inspektionen kunde avslutas.

JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD

Likt flertalet räddningstjänster i landet är SÄRF underrepresenterat avseende kvinnliga medarbetare och utrikesfödda. SÄRF strävar efter att vara en räddningstjänst för alla och deltar aktivt i samverkan kring jämställdhets- och mångfaldsfrågor, såväl regionalt som nationellt. SÄRF är medlem i Nätverket för Jämställd Räddningstjänst, NJR, och Nätverket kvinnor inom räddningstjänsten, KIRtj. Vid KIRtj:s årliga träff för kvinnor inom räddningstjänsten, denna gång i Västerås, deltog fyra RiB-anställda.

Operativ personal i arbetsledande positioner har medverkat vid Räddsam VG:s inspirationsdagar för att främja en inkluderande räddningstjänst. Normer och normkritik är ett återkommande tema på förbundets arbetsplatsträffar.

Lönekartläggning utförs varje år och vid rekryteringstillfällen. SÄRF har infört en lönestruktur i syfte att följa gällande avtal och god sed på arbetsmarknaden. Medarbetares förutsättningar avseende rutiner, materiel, lokaler och dylikt behöver fortlöpande förändras och förbättras i avsikt att öka möjligheterna för alla att kunna utföra sitt arbete på ett säkert och tryggt sätt.

ANTAL ANSTÄLLDA

Antalet anställda inklusive tidsbegränsat anställda uppgick 2022-12-31 till 503 personer, 39 kvinnor och 464 män. Fördelning per personalgrupp enligt nedan:

Personalgrupper	2022	2021	2020
Heltidsanställd operativ personal, ledning och stödfunktioner	147	137	139
Räddningstjänstpersonal i beredskap fördelade på 17 stationer	293	301	304
Personal i räddningsvärn fördelade på sex stationer	63	64	65
Totalt	**503**	**502**	**508**

SJUKFRÅNVARO FÖRDELAT PER ÅLDERSGRUPP OCH LÅNGTIDSSJUKA (>60 DAGAR)

Statistiken omfattar heltidsanställd operativ personal samt dagtidspersonal, inte RiB- eller värnpersonal.
Sjukfrånvaro anges i procent av ordinarie arbetstid. Långtidssjuka anges i procent av den totala sjukfrånvaron.
Fördelning av sjukfrånvaro för kvinnor och män redovisas inte av integritetsskäl.

Ålder	Sjuk %	varav Långtidssjuk %
29 år eller yngre	5,11	0,00
30-49 år	5,12	41,12
50 år eller äldre	7,22	49,37
Samtliga åldersgrupper	**5,83**	**42,74**

PERSONALSTATISTIK

Antal anställda, sjukfrånvaro samt medelålder innefattar alla anställda (tillsvidareanställda, vikarier, visstidsanställda).
Avgångar, nyanställda och personalomsättning omfattar endast tillsvidareanställningar.

	2022	2021	2020
Borås och Skene heltidskårer samt dagtidspersonal			
Antal anställda	147	137	139
varav kvinnor	20	18	18
varav män	127	119	121
Avgångar under året	10	7	3
Nyanställda under året	15	7	4
Personalomsättning (%)	8,0	5,9	2,3
Sjukfrånvaro (%)	5,83	2,44	2,65
Medelålder Borås heltidskår	42	43	42
Skene heltidskår	43	43	43
Dagtidspersonal	47	48	48
RiB-personal			
Antal anställda	293	301	304
varav kvinnor	17	16	15
varav män	276	285	289
Avgångar under året	27	22	16
Nyanställda under året	21	20	22
Personalomsättning (%)	8,5	7,0	4,8
Sjukfrånvaro (%)	5,13	3,11	2,7
Medelålder	44	43	43
Värnpersonal			
Antal anställda	63	64	66
varav kvinnor	2	2	2
varav män	61	62	64
Avgångar under året	2	4	2
Nyanställda under året	1	3	1
Medelålder	49	48	47
Personalomsättning (%)	2,9	6,2	3,0
Arbetsskador och tillbud för samtliga personalgrupper			
Anmälda arbetsskador	5	7	2
Anmälda tillbud	10	14	14

EN AV OSS PÅ SÄRF

AXEL, FÖREBYGGANDE AVDELNINGEN

Det här är mitt första år inom räddningstjänsten och jag trivs väldigt bra, både med arbetet och kollegorna. Jag är fri i min roll och har en väldigt varierad vardag, från tillsynsbesök på olika objekt till att granska ritningar och brandskyddsbeskrivningar.

Det känns givande att vara med och bidra till bra brandskydd! De flesta av mina brandingenjörskollegor har en operativ funktion, det är något jag eftersträvar framöver. Det tror jag är viktigt för att få en helhetssyn över räddningstjänstens uppdrag och än mer kombinera teori och praktik.

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETEN

MÅLUPPFÖLJNING

Direktionen fastställde 2021-12-10 Verksamhetsplanen för 2022 som övergripande beskriver hur SÄRF avser att arbeta under året för att uppnå Handlingsprogrammets fyraåriga säkerhetsmål. Säkerhetsmålen syftar till att ge styrning till organisationen och delas upp i årliga prestationsmål och om de uppfylls anses säkerhetsmålen uppfyllda.

Totalt har förbundet nått 100% i måluppfyllelse för Prestationsmål 2022.

För detaljer kring uppföljning av mål hänvisas till rapporten ”Uppföljning av Prestationsmål 2022”.

INTERN STYRNING OCH KONTROLL

Kommunallagen anger att direktionen ska tillse att kontrollen är tillräcklig och att det finns en intern styrning och kontroll som fungerar på ett tillfredsställande sätt det vill säga att de ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås:

- ► Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- ► Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- ► Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer

Förbundsdirektören ansvarar för konkreta regler och anvisningar för en god intern kontroll och ska årligen rapportera till Direktionen hur den interna kontrollen fungerar.

De verksamhetsansvariga cheferna inom SÄRF ska följa regler och anvisningar om intern kontroll, och informera övriga anställda om innebörden. De ska verka för att arbetsmetoderna bidrar till en god intern kontroll.

INTERNKONTROLLPLAN 2022

Förbundet har genomfört en risk- väsentlighets- och konsekvensanalys av verksamheten genom att ringa in de rutiner och processer som är viktiga att följa upp.

Förbundets metod för riskhantering och internkontroll omfattar identifiering och värdering av risker samt framtagande av åtgärdsplaner.

För årets uppföljning hänvisas till rapporten ”Uppföljning Internkontrollplan 2022”.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

God ekonomisk hushållning är att klara balansgången mellan uppsatta mål, beslutad förmåga, god arbetsmiljö, hög säkerhet och en ekonomi i balans.

Det finansiella målet för 2022 uppfylls genom ett positivt resultat på 0,4 Mnkr.

Årets prestationsmål har uppfyllts till 100% genom att omfallsbeslut har tagits för att anpassa aktiviteter till rådande situation. Händelsebaserade tillsyner har prioriterats på grund av befarad flyktingström från Ukraina.

Förbundet har arbetat med effektivisering vilket resulterat i hög budgetföljsamhet för kärnverksamheten trots prisökningar på bland annat el och bränslekostnader.

Avvikelse mot budget är ändå +2,5 % vilket beror på lägre kostnader för avskrivningar, då tid till slutleverans ökat på grund av brist på halvledarkomponenter, pension enligt prognos från KPA per 2022-12-31 samt högre ränteintäkt på tillgodohavande på Borås Stads Internbank.

Det är förbundets uppfattning att medlemsbidragen och övriga ekonomiska medel används på ett effektivt sätt och att SÄRF därmed uppfyller kravet på god ekonomisk hushållning.

EKONOMISK STÄLLNING OCH BALANSKRAVSUTREDNING

ÅRETS RESULTAT

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader uppgår till plus 0,4 Mnkr på en omsättning som uppgår till 202,6 Mnkr (198,0 Mnkr för 2021).

Balanslikviditet och rörelsekapital har ökat, se kassaflödesanalys. Eget kapital uppgår till 57,8 Mnkr och ska täcka den ansvarsförbindelse som finns för Pensionsutfästelse före 1997 på 12,0 Mnkr samt förbundets risker.

Enligt Kommunallagen 11 Kap 5 § ska det varje år upprättas en budget där intäkterna överstiger kostnaderna, undantag får göras i den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv tas i anspråk eller om det finns synnerliga skäl.

Förbundet använder inte Resultatutjämningsfond (RUR) då denna är avsedd för utjämning av skatteintäkter.

Uppgift om årets balanskravsresultat ska redovisas i Årsredovisningen och ska rensas från poster som inte härrör från den egentliga verksamheten.

Kommunalförbundet redovisar ett balanskravsresultat för 2022 på 0,0 Mnkr.

% och Mnkr	2022	2021	2020	2019
Balanslikviditet	368%	319%	313%	304%
(Oms. tillgång/kortfristig skuld i %)				
Rörelsekapital	81,4	79,2	73,7	66,8
(Oms. tillgång - kortfristig skuld)				
Soliditet	34%	34%	36%	34%
(Eget kapital/tillgångar)				
Soliditet inkl. Ansvarsförbindelse	27%	26%	28%	24%

BERÄKNING AV BALANSKRAVSRESULTAT

	Belopp i Mnkr
Ingående balanskravsresultat från 2021	-0,2
Årets resultat 2022	+0,4
Reducering av Jämförelsestörande poster	0,0
Reducering av samtliga realisationsvinster	-0,2
Utgående balanskravsresultat per 2022-12-31	0,0

BALANSRÄKNING, TKR

		2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	7	50 329	49 151
Pågående investering	8	5 866	3 618
Summa materiella anläggningstillgångar		56 195	52 769
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga fordringar	9	29	4
Summa finansiella anläggningstillgångar		29	4
Summa anläggningstillgångar		56 224	52 773
Omsättningstillgångar			
Fordringar	10	25 823	16 095
Kassa och Bank		85 966	99 347
Summa omsättningstillgångar		111 789	115 442
Summa tillgångar		**168 013**	**168 215**
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Ingående eget kapital		57 452	57 413
Årets resultat		376	39
Summa eget kapital		57 828	57 452
Avsättningar			
Pensioner och liknande förpliktelser	11	79 838	74 575
Summa avsättningar		79 838	74 575
Skulder			
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	12	3 793	10 069
Övriga kortfristiga skulder		26 554	26 119
Summa kortfristiga skulder		30 347	36 188
Summa skulder		30 347	36 188
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**168 013**	**168 215**

EN AV OSS PÅ SÄRF

MARTINA, SKENE RIB

Jag har länge varit engagerad i föreningslivet, men i takt med att barnen blev äldre tittade jag på andra sätt att engagera mig. Räddningstjänsten kändes spännande och jag såg det som ett bra komplement till mitt annars stillasittande arbete inom ekonomi. Jag har inte ångrat mig en sekund! Det bästa är bredden, att vi får kunskap inom alltifrån fordon till sjukvård, och att vi är ett så fint team. På en mindre ort har man ofta någon typ av koppling till de man möter vid insatser. Jag tycker att det är en fördel att vara på hemmaplan och det känns fantastiskt bra att finnas där i olika typer av situationer. Det finns möjlighet till praktik för dig som vill testa på. Ta chansen!

RESULTATRÄKNING, TKR

	Not	2022	2021
Verksamhetens intäkter	1	24 283	23 719
Verksamhetens kostnader	2	-194 241	-189 801
Avskrivningar	3	-7 263	-7 258
Summa verksamhetens nettokostnader		-177 221	-173 340
Medlemsbidrag	4	178 442	174 305
Finansiella intäkter	5	666	0
Finansiella kostnader (avser pensionsskuld)	6	-1 511	-926
Årets resultat		376	39
Extraordinära poster		0	0
Resultat efter extraordinära poster		376	39

KASSAFLÖDESANALYS, TKR

	Not	2022	2021
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat exkl. räntenetto		1 214	965
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Avskrivningar		7 263	7 258
Realisationsvinst vid försäljning av inventarier		-191	-221
Förändring av avsättning till pension inkl. löneskatt		5 264	5 996
		13 550	13 998
Erhållen ränta		666	0
Erlagd ränta (inkl. ränta på pension)		-1 504	-926
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		12 712	13 072
Förändring i rörelsekapital			
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		-9 728	2 840
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		-5 840	1 599
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-2 856	17 511
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	8	-11 494	-7 773
Försäljning av anläggningstillgångar		995	221
Ökning/minskning av långfristig fordran	9	-25	48
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-10 524	-7 504
Ökning/minskning av likvida medel		-13 380	10 007
Likvida medel vid årets början		99 346	89 339
Likvida medel vid årets slut		85 966	99 346

NOTER, TKR

Not 1 Verksamhetens intäkter	2022	2021
Automatiska brandlarm	11 596	10 679
Myndighetsutövning	1 776	1 746
Uppdragsutbildning	5 407	5 662
Avtal	2 620	2 797
Bidrag fr. bl.a. EU inkl. komp. sjuklönekostn.	1 080	523
Uthyrning lokaler, fordon	840	1 145
Teknisk service	421	657
Övrigt	352	289
Realisationsvinst	191	221
Summa	**24 283**	**23 719**

Not 2 Verksamhetens kostnader	2022	2021
Löner och arvoden	99 168	96 388
Personalomkostnader	31 853	31 121
Pensioner	15 095	14 821
Personalsociala	4 387	3 232
Lokaler	13 744	14 492
Materiel	10 262	9 952
Främmande tjänster exkl räkenskapsrev.	19 649	19 711
Räkenskapsrevision	83	84
Summa	**194 241**	**189 801**

Not 3 Avskrivningar enligt plan

Planenliga avskrivningar har beräknats på objektens anskaffningsvärden.

Not 4 Kommunbidrag	2022	2021
Bollebygd	9 752	9 300
Borås	91 086	88 168
Mark	32 594	32 990
Svenljunga	11 063	10 786
Tranemo	12 079	11 845
Ulricehamn	21 868	21 216
Summa	**178 442**	**174 305**

Not 5 Finansiella intäkter

Intäkter hänförliga till tillgodohavande på Borås Stads Internbank.

Not 6 Finansiella kostnader	2022	2021
Ränta pensionsavsättning	1 504	926
Övriga finansiella kostnader	7	0
Summa	**1 511**	**926**

Not 7 Anläggningstillgångar	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	184 420	174 601
Omklassificeringar under året	9 245	9 819
Försäljningar och utrangeringar	-26 060	0
Utgående anskaffningsvärde	**167 605**	**184 420**
Ingående ackumulerande avskrivningar	135 269	128 011
Årets avskrivningar enligt plan	7 263	7 258
Försäljningar och utrangeringar	-25 256	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	**117 276**	**135 269**
Summa	**50 329**	**49 151**

Not 8 Investeringar, påg. investeringar	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	3 618	5 663
Omklassificeringar under året	-9 246	-9 818
Anskaffningar	11 494	7 773
Utgående anskaffningsvärde	**5 866**	**3 618**

Not 9 Långfristiga fordringar

Posten avser lån till RiB-personal för genomförande av körkortsutbildning

Not 10 Kortfristiga fordringar	2022	2021
Kundfordringar	21 748	11 968
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3 943	4 093
Övriga fordringar	132	34
Summa	**25 823**	**16 095**

Not 11 Pensionsavsättning	2022	2021
Ingående balans	74 575	68 579
Utbetalningar	-2 934	-2 157
Ränta mm	983	2 203
Årets intjänande	6 187	4 779
Särskild löneskatt	1 027	1 171
Utgående balans	**79 838**	**74 575**

Not 12 Kortfristiga skulder	2022	2021
Leverantörsskulder	3 793	10 069
Semesterlöneskuld	8 423	8 777
Upplupna löner	2 888	2 819
Upplupna sociala avgifter	1 148	1 065
Arbetsgivaravgift	2 641	2 442
Moms	2 973	2 114
Pensioner, individuell del	4 345	4 334
Pensioner, löneskatt	931	1 137
Övriga interimsskulder	622	1 038
Övriga kortfristiga skulder	2 583	2 393
Summa	**30 347**	**36 188**

Not 13 Ansvarsförbindelse	2022	2021
Pensionsförpliktelse inklusive löneskatt *(för tiden t.o.m. 1998)*	11 993	13 289

REDOVISNINGSPRINCIPER

ALLMÄNNA REDOVISNINGSPRINCIPER

Kommunalförbundet tillämpar Kommunallagen, KL, Lagen om Kommunal bokföring och redovisning, LKBR, samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

VÄRDERINGSPRINCIPER

Intäkter och kostnader

Periodisering av inkomster och utgifter har gjorts enligt god redovisningssed.

Fakturor överstigande 5 tkr exklusive moms har periodiserats.

Pensionskostnader

Förbundets pensionskostnader utgörs dels av under året utbetalda pensioner och pensionspremier, dels av årets förändring av kapitalvärdet av utgående och utfästa framtida pensioner.

Värdering av pensionsförpliktelserna är gjord enligt den av SKR antagna beräkningsmodellen för pensionsförpliktelser, RIPS 21.

Särskild avtalspension inom Räddningstjänst, SAP-R, är beräknad på pensionsålder 59,5 år.

Värdet av utfästa pensionsåtaganden redovisas under rubriken avsättningar.

Pensionsutfästelser före 1997-12-31 redovisas som ansvarsförbindelse.

Fordringar och Skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Avsättning har gjorts för bedömda förlustrisker.

Skulder har tagits upp till nominella värden.

Investering

En investering anses föreligga när tillgången är anskaffad för stadigvarande bruk, tillgången har en ekonomisk livslängd på minst 3 år och anskaffningsvärdet uppgår till minst ett halvt prisbasbelopp exkl. moms.

Avskrivningar

Förbundet tillämpar komponentavskrivning av sina tillgångar. Enligt RKR 11:4 ska avskrivningarna spegla hur tillgångars värde successivt förbrukas och då måste skillnader, i förbrukning och nyttjandeperioder av betydande komponenter i en materiell anläggningstillgång, beaktas. Förväntas skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter vara väsentlig, ska tillgången delas upp på dessa och respektive komponent skrivas av separat.

Förbundets befintliga anläggningstillgångar och de som har aktiverats under året med värde som uppgår till väsentligt belopp består av räddningsfordon. Fordonen har i sin helhet samma förbrukning och nyttjandeperiod och förbundets bedömning är att varje fordon består av en komponent.

Avskrivningstider enligt plan på anskaffningsvärdet	
Höjdfordon	18 år
Övriga stora fordon	14 år
Personbilar/Båtar/Maskiner	7/10 år
Räddningsmateriel	7/10 år
Radioutrustning	5 år
Elektronik/Kameror/Datorer	3 år

VERKSAMHETENS INTÄKTER OCH KOSTNADER

Verksamhetens intäkter avseende myndighetsutövning och avtalstjänster avviker mot budget med -0,4 Mnkr främst på grund av att medlemskommunerna har sagt upp avtal inom krisberedskap.

Verksamhetens kostnader avviker mot budget med -0,6 Mnkr, lägre kostnader för personal på grund av vakanta tjänster men också högre kostnader för bland annat el.

De största budgetavvikelserna avser avskrivningar då budgeterade investeringar på 28,2 Mnkr är påbörjade men kommer att slutföras först under 2022, pensionsförpliktelser då prognosen från KPA per 2022-12-31 visade sänkta kostnader samt att förbundet fått intäktsränta på tillgodohavande på Borås stads Internbank.

Personalkostnader inklusive pension utgör 74,7% (73,9%) av förbundets totala kostnader och tillsammans med lokalkostnader för förbundets 24 brandstationen är det 81,5% (81,4%). SÄRF är en personalintensiv verksamhet i ett stort geografiskt område.

Pensionskostnader baseras på uppgifter från KPA pension per 2022-12-31.

MEDLEMSBIDRAG

Medlemskommunerna ersätter förbundet genom bidrag för att utföra uppdraget enligt gällande handlingsprogram. Medlemsbidraget är förbundets största intäkt och uppgår till 178,4 Mnkr vilket är en höjning från 2021 med 2,4%. Detta innebär en bidragsfinansiering av verksamheten på 88,2% (88,0%). Kostnad för Räddningstjänst per invånare inom förbundet är 2022 861 kr (844 kr).

Pensionskostnader
inkl. Löneskatt

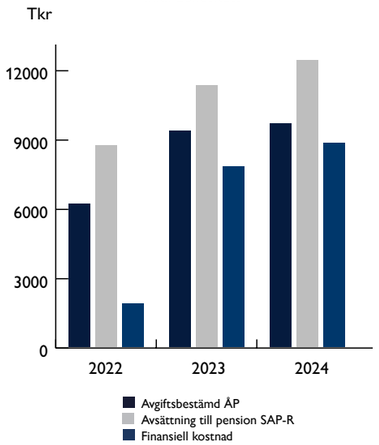

Mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	24,3	24,7	-0,4	23,7
Verksamhetens kostnader	-179,1	-178,5	-0,6	-174,9
Pensionsförpliktelser	-15,1	-17,6	2,5	-14,8
Avskrivning	-7,3	-9,6	2,3	-7,3
Nettokostnader	**-177,2**	**-181,0**	**3,8**	**-173,3**
Medlemsbidrag	178,4	178,4	0,0	174,3
Finansiella intäkter	0,7	0,0	0,7	0,0
Finansiella kostnader	-1,5	-1,5	0,0	-0,9
Årets resultat	**0,4**	**-4,1**	**4,5**	**0,1**

Verksamhetens kostnader 2022

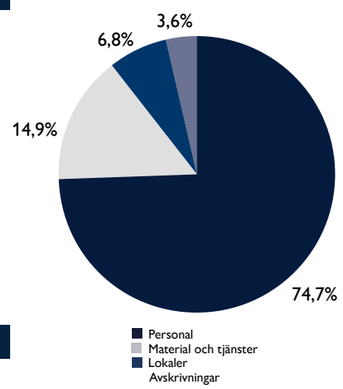

Budgetsäkerhet

%	2022	2021	2020	2019
Budgetavvikelse Årets resultat *(exkl. Medlemsbidrag)*	+2,5	+0,9	+4,7	+1,7

ÅRETS INVESTERINGAR

Årets investeringar består huvudsakligen av nödvändiga reinvesteringar inom fordonsparken och har uppgått till 9,2 Mnkr (9,8 Mnkr).

Årets investeringar avviker mot budget men dessa kommer att genomföras under 2023 varav höjdfordon, släck/räddningsbilar, fordon och räddningsutrustning är påbörjade och ingår med 28,2 Mnkr i kvarstående investeringar 2022-12-31.

Investeringar i Mnkr

	Pågående 2022-01-01	Budget 2022	Färdigställda 2022	Kvarstående 2022-12-31
Släck/Räddningsbil	5,3	8,5	4,3	9,5
Höjdfordon	7,0			7,0
Lastväxlare samt tank	1,5			1,5
Transportbil	1,0			1,0
Utbildningscontainer	3,5			3,5
Räddningsutrustning	0,3	1,3	1,3	0,3
Fordon, Båt	1,0	6,5	0,9	6,6
IT, Teknik		3,2	0,1	3,1
Ledningscentral	1,1		1,1	0,0
Inventarier Guttasjön		1,4		1,4
Reningsverk slangtvätt		1,5	1,5	0,0
SUMMA	**20,7**	**22,4**	**9,2**	**33,9**

Mnkr	2022	2021	2020	2019
Avskrivningar	7,3	7,3	6,9	6,8

RÄDDNINGS TJÄNSTEN

Södra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund

FÖLJ OSS
raddningSARF

BESÖKSADRESS Olovsholmsgatan 12, 506 34 Borås
TELEFON 033-17 29 00 **MAIL** serf@serf.se **WEBB** www.serf.se

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

PROTOKOLLSUTDRAG **Sida 1 av 1**
DIREKTIONEN
Sammanträdesdatum
2023-03-17

§ 29
Årsredovisning och verksamhetsuppföljning 2022 (Dnr. 2023-000222)
Årsredovisning för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har utarbetats enligt bifogad Årsredovisning samt rapporterna Uppföljning av verksamhetens mål 2022 och Uppföljning av Internkontrollplan 2022.

Verksamheten under 2022 har genomförts enligt beslutat handlingsprogram och verksamhetsplan. Uppföljning av årets verksamhet visar att under 2022 har de uppsatta målen blivit nådda till 100 %. Årets resultat visar ett överskott med 0,4 Mnkr med en omsättning under året på 202,7 Mnkr. Effektivisering har genomförts för att möta kostnadsökningar på bland annat el och bränsle så hög budgetföljsamhet har uppnåtts för kärnverksamheten. Avvikelse mot budget är ändå +2,5 % vilket beror på lägre kostnader för avskrivningar och pension samt högre ränteintäkt på tillgodohavande på Borås Stads internbank.

Direktionen beslutar enhälligt

att fastställa årsredovisning och verksamhetsuppföljning för år 2022

att tillsammans med revisionsberättelse överlämna årsredovisning inkl. rapporterna till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för bedömning av ansvarsfrihet för direktionen

att förklara paragrafen omedelbart justerad

Rose-Marie Liljenby Andersson
ordförande

Lennart Haglund

Justeringen tillkännagiven på SÄRFs och medlemskommunernas anslagstavlor 2023-03-20

Rätt utdraget betygar;

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Uppföljning av verksamhetens mål 2022

Dokumentnamn:	Giltigt från:
Uppföljning av verksamhetens mål 2022	2022-12-31
Diarienummer:	**Reviderat:**
Upprättad av:	**Beslutad av:**
Ekonomichef	Direktionen
Målgrupp:	

Innehållsförteckning

UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETENS MÅL 2022 3

Inledning 3

Handlingsprogram 3

Säkerhetsmål 3

Verksamhetsplan 3

Uppföljning av mål 4

Måluppfyllelse 4

Uppföljning Säkerhets- och Prestationsmål 4

Förklaringar till förkortningar 8

UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETENS MÅL 2022

Inledning

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds uppdrag, nedan SÄRF, grundar sig i Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). I Förbundsordningen beskrivs styrningen och innehållet i organisationens uppdrag och ansvarsområden. Förbundsområdets risker och problembilder kopplade till räddningstjänst utifrån LSO:s nationella mål utgör då underlag för SÄRF:s vision samt säkerhetsmål för perioden 2020–2023. Säkerhetsmålen omsätts till ettåriga prestationsmål i verksamhetsplanen som därefter formuleras i aktiviteter. De beslutade strategiska inriktningarna omfattar förbundet ur ett helhetsperspektiv.

SÄRF:s styrdokument och hur de hänger samman.

Handlingsprogram

Direktionen fastställde 2019-12-06 SÄRF:s vision samt övergripande mål i ett handlingsprogram för åren 2020–2023. Visionen beskriver vad förbundet vill uppnå med sin verksamhet och vilken effekt som förväntas. De övergripande Säkerhetsmålen beskriver de områden som är prioriterade och som leder mot visionen.

Säkerhetsmål

Säkerhetsmålen beskriver den nivå av skydd och säkerhet som SÄRF vill uppnå i samhället för perioden 2020–2023. Målen är uppdelade på Före, Under och Efter Räddningstjänst (operativ verksamhet) och förebyggande åtgärder och framgår i detalj i uppställningen nedan.

Verksamhetsplan

Direktionen fastställde 2021-12-10 verksamhetsplanen för 2022 som övergripande beskriver hur SÄRF avser att arbeta under året för att uppnå handlingsprogrammets mål tillika en övergripande fördelning av de ekonomiska resurserna i förbundets verksamhet. De övergripande målen har omsatts i förbundsgemensamma prestationsmål och respektive avdelning arbetar utefter aktivitetsplaner för att nå dessa mål.

Uppföljning av mål

De fyraåriga säkerhetsmålen som syftar till att ge styrning till organisationen, delas upp till prestationsmål i verksamhetsplaner som följs upp årligen. Om prestationsmålen uppfylls anses säkerhetsmålen uppfyllda.

Som stöd för uppföljning av prestationsmål används %-andel av färdigställande.

Vid varje prestationsmål finns förklarande text om vilka aktiviteter som har genomförts under året.

Totalt har förbundet uppnått 100 % i måluppfyllelse för 2022.

Måluppfyllelse

Kategorier	Utfall Helår 2022
Säkerhetsmål Före, 5st. (9 Prestationsmål)	100 %
Säkerhetsmål Under 5st. (8 Prestationsmål)	100 %
Säkerhetsmål Efter 2st. (3 Prestationsmål)	100 %
Totalt 12st.	**100 %**

Uppföljning Säkerhets- och Prestationsmål

Säkerhetsmål, Före	Prestationsmål	Utfall Helår 2022	Aktiviteter
1. Den enskildes och verksamheters förmåga att förebygga och hantera bränder och andra olyckor ska stärkas.	1.1 Den enskildes och verksamheters förmåga att förebygga och hantera bränder och andra olyckor ska stärkas genom att samordna och utveckla SÄRF:s utbildning, rådgivning och information.	100%	En strategi har arbetats fram och fastställts hur SÄRF ska arbeta för att stödja den enskilde enligt LSO samt ett arbetssätt för att samordna hela SÄRFs totala förmåga att stödja den enskilde. SÄRF ska delta och göra sin del i Borås stads arbete med certifiering som vattensäker kommun för att minska riskerna med drunkning. Unga vuxnas riskmedvetenhet och förmåga att förebygga och hantera bränder och trafikolyckor ska ökas genom att producera två filmer riktade mot unga vuxna med budskapen trafiksäkerhet och brandsäkerhet som annonseras riktat mot målgruppen under vår och höst. Kvalitetssäkra, utveckla Räddningstjänstutbildning på gymnasienivå. Erbjuda skriftlig information som komplement till muntlig information vid spontana möten med allmänheten genom att förse operativa funktioner med olycksförebyggande informationsmaterial kring brandskydd som kan delas ut till allmänhet och verksamheter vid behov, ex. efter avslutad räddningsinsats. Göra SÄRF:s befintliga information mer lättillgänglig genom att producera förklarande filmer kopplade till SÄRF:s förebyggande PM riktade mot allmänhet för verksamhetsutövare. Medarbetare ska delta i förebyggande aktiviteter. Exempel på aktiviteter är vid arbetsmarknadsmässa, rekryteringskampanj på skola/skolor, medverkande i

			film eller annan media med förebyggande budskap alternativt deltagande i andra evenemang där SÄRF är representerat. Arbeta tillsammans för att nå ut med anpassad förebyggande information till berörda i samband med larm. Utveckling sker i samband med avdelningsmöten, arbetsdagar, avvikelsesystem eller direkt med en annan avdelning inom SÄRF. Arbetet ska utgå från mediahandboken. Operativt heltidsanställda i Borås och Skene samt deltidsanställda på RiB-stationerna planerar in tillfälle för informationsspridning vid lokala evenemang. Planering ska göras i samverkan med kommunikation. Planera för ett genomförande med riktad information mot anläggningsskötare gällande provning och årskontroller på automatlarmsanläggningar i syfte att automatlarmen alltid ska fungera i händelse av brand men också aktivt motverka fellarm.
2. Det förebyggande skyddet mot brand och andra olyckor ska stärkas i byggnader och andra anläggningar via information, rådgivning, tillsyn, myndighetssamverkan och deltagande i plan- och byggprocessen.	2.1 Effektivisera tillsyns-informations- och rådgivningsarbetet för att få bättre effekt och stärka det förebyggande skyddet mot brand och andra olyckor hos verksamheter och fastighetsägare.	100%	Den fastställda tillsynsplanen ska följas upp. Omfallsbeslut togs för att prioritera händelsebaserade tillsyner p.g.a. befarad flyktingström från Ukraina Rutin för rådgivning tas fram och beskriver vilka ärenden som utgör rådgivning och när dessa ska diarieföras. Hanteringen av remisser för polistillstånd ses över i syfte att effektivisera arbetsgången. Skapa struktur för analys av larmstatistik. Syftet är att underlaget ska stödja övriga avdelningar i deras arbete med LSO. Riktad insats har genomförts för osprinklade vårdboenden, sjukhus, äldre kyrkor samt badplatser.
	2.2 Bibehålla, stärka och fördjupa relationerna med förbundets samtliga byggnadsnämnder i syfte att få bättre och effektivare hantering mot bygglovssökare.	100%	Besök medlemskommunernas bygglovsavdelningar för fortsatta goda dialogutbyten samt hålla brandutbildning och besvara frågor.
	2.3 Stärka kommunernas kunskap om räddningstjänstens intresseområde i planprocessen och/eller riskhantering vid detaljplanering.	100%	Utbilda medlemskommuns personal som handlägger planfrågor i de delar som berör räddningstjänstens intressen i syfte att uppnå ett bra samarbete och en större förståelse för respektive part i dessa ärenden.
	2.4 Personal ska ha den kompetens som behövs för att kunna agera inom det förebyggande arbetet i förekommande arbetsuppgifter.	100%	Utbildningsplan tas fram. Genomföra enklare utbildning om byggnadstekniskt brandskydd för operativ personal med syfte att stärka förmåga att se och informera om brister i verksamheter i samband med insatser eller orienteringar/besök.

3. Verksamheters förmåga att hantera kemikalier, brandfarlig vara och explosiv vara på ett säkert och riskminimerande sätt ska stärkas genom information, rådgivning, tillsyn och tillstånd.	3.1 För verksamheter klassade enligt LSO 2 kap 4§ eller omfattas av LBE ska nödvändiga åtgärder kontinuerligt vidtas för att minska risken och hindra eller begränsa konsekvenserna av en olycka. Även otillåten och felaktig hantering av brandfarlig och explosiv vara i samhället ska minska.	100%	Den fastställda tillsynsplanen ska följas upp. Upprätthålla påminnelsesystemet för utgående tillstånd samt utvärdera effekten.
4. Allmänheten ska ha tillgång till uppdaterad information om riskerna vid verksamheter som hanterar kemikalier i en större omfattning.	4.1 Information om farliga verksamheter som överskrider gränsvärdena i lag. (Omfattas även av förordningen (2015:236) och föreskrifterna (MSBFS 2015:8) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, samt miljöbalken (1998:808), lagen om skydd mot olyckor (2003:778) och plan och bygglagen (2010:900))	100%	Löpande bevakning genomförs för att anmäla verksamheter som kan klassas som farlig verksamhet enligt LSO 2 kap. 4 § till Länsstyrelsen. Det samma gäller verksamheter som borde avklassificeras.
5. Brandskyddet i byggnader och andra anläggningar ska stärkas genom att sotning och brandskyddskontroll genomförs inom föreskrivet intervall.	5.1 SÄRF ska ha en uppfyllnadsgrad om minst 95 % av rengöring (sotning) i respektive kommun eller minst 95 % som helhet samt ska ha en uppfyllnadsgrad om minst 90 % av brandskyddskontroller i respektive kommun eller minst 90 % som helhet.	100%	Insamling av sotnings- och brandskyddskontrollsstatistik genomförs i samband med att uppgifterna begärs in av MSB. Denna ska jämföras mot prognosen av föregående år om antal sotningar och brandskyddskontroller som skulle genomföras. Viktat medelvärde för uppfyllnadsgraden beräknas.
	5.2 SÄRF ska möjliggöra för enskilda att ha förmåga att använda, rengöra och detektera fel på uppvärmningsanordningar.	100%	Utbildning för egensotning genomförs 2 gånger.
Måluppfyllelse		**100%**	

Säkerhetsmål, Under	Prestationsmål	Utfall Helår 2022	Aktiviteter
1. Räddningsinsatser ska planeras, förberedas och genomföras med en god och likvärdig kvalité utefter de lokala förhållandena.	1.1 Operativa funktioner ska vara dimensionerade enligt kontinuerligt bedömd riskbild och avtal.	100%	Under året genomförs en informationsinsats för anläggningsskötare gällande provning och årskontroller på automatlarmsanläggningar.
	1.2 Fastställd operativ förmåga uppfylls genom kvalitetssäkrade utbildningar övningar, funktioner och utrustning.	100%	Utifrån förmågebeskrivningarna knyta an bemanning, utbildningar, övningar och arbetsmiljö för personal och funktioner.
	1.3 Säker arbetsmiljö för egen personal vid insatser.	100%	Styrkeledare och skyddsombud som är RiB-anställda ska delta på arbetsmiljöutbildning som anordnas av kansliet i samarbete med företagshälsovården. Syftet är att höja kompetensnivån och riskmedvetenheten

			vilket i förlängningen bidrar till en säker arbetsmiljö vid insatser. Inventering av brandposternas funktionalitet inom medlemskommunerna. Insatskort för undermarksanläggningar och garage tas fram. Implementering/övning rutin för användande av brandhissar (räddningshissar). Metodstöd/rutin för hantering av brand i elbil/batteri tas fram.
2. Ha förmågan att under insats skydda känsliga miljöområden, dricksvattentäkter och reningsverk från verkningar av släckvatten och kemikalier vid olyckor.	2.1 Genom kompetensinhämtning och -utveckling om lagar, regelverk, rutiner och metoder för att kunna fatta rätt beslut vid pågående insats.	100%	Delta på kompetenshöjande insatser under 2022. Exempel på kompetenshöjande insatser: MSB och enhetligt ledningssystem (ELS), MSB ledningskurser (LK1-LK3), Utbildning/Övning genom Räddsam VG och MSB seminarier.
3. Via samverkan ha en god förmåga att hantera stora händelser med gemensamma ledningsresurser och gränslös räddningstjänst inom och utanför förbundets område.	3.1 Organisationen ska vara anpassad enligt gällande lagstiftning.	100%	Arbeta med alla delar av *MSBFS 2021:4 föreskrifter och allmänna råd om ledning av kommunal räddningstjänst.* Aktiviteten hanterar SÄRFs arbete med föreskriften och tar inte hänsyn till faktorer som beror av extern aktör.
4. SÄRF ska vid påfrestningar på samhällets infrastruktur, bibehålla en god beredskap för att rädda och skydda befolkningen samt civil egendom från verkningar av brand och andra olyckor.	4.1 Genom samverkan och samarbete med andra aktörer i kris ska förbundets samlade förmåga resultera i proportionerliga inriktningsbeslut.	100%	Skapa struktur för att kalla till ISF-möten (Inriktnings- och samordningsfunktion) med SÄRFs medlemskommuner.
	4.2 Lägsta acceptabla nivå för verksamheten ska definieras och kvalitetssäkras.	100%	Utifrån lägsta acceptabla nivå i Risk- och sårbarhetsanalysen inventera och följa upp om SÄRF når upp till nivån.
5. Planera för att SÄRF vid krig eller höjd beredskap kunna skydda och rädda befolkningen samt civil egendom genom upptäckande, utmärkning och röjning av farliga områden samt indikering, sanering och andra åtgärder för skydd mot kärnvapen och kemiska stridsmedel.	5.1 Ska ha förmåga till samverkan och samarbete med andra aktörer vid höjd beredskap och krigshändelse samt förmåga till proportionerligt inriktningsbeslut.	100%	Löpande planera och genomföra aktiviteter och övningar som är kopplade till uppdraget Räddningstjänst under höjd beredskap (RUHB)
Måluppfyllelse		**100%**	

Säkerhetsmål, Efter	Prestationsmål	Utfall Helår 2022	Aktiviteter
1. Genomföra brand-, olycksundersökningar och insatsutvärderingar i syfte att lära av inträffade händelser och utveckla räddningstjänsten i stort.	1.1 Förbättringsförslag i gjorda olycksundersökningar följs upp och återkopplas till verksamheten i syfte att öka den operativa effektiviteten.	100%	Ny övergripande riktlinje implementeras och rutiner för respektive uppföljningstyp tas fram och kopplas till riktlinjen. Utveckla hur SÄRF förmedlar erfarenheter efter larm med syfte att tillvarata dem. Rutin skapas för hur Operativ info på Serfnet ska användas.

2. Efter avslutad räddningsinsats stödja drabbade med information kring behov av bevakning, restvärdesskydd, sanering och återställning.	2.1 Kontakt med drabbade för återkoppling och uppföljning.	100%	Kontakt med drabbade efter händelsetyp "Brand i byggnad".
	2.2 Förmåga att efter en räddningsinsats bedöma om det finns behov av att utföra tillsyn vid de byggnader eller andra anläggningar som omfattas av insatsen.	100 %	Skapa förmåga hos inre ledning att bedöma om det finns behov av att utföra tillsyn vid byggnader eller andra anläggningar som omfattas av insatsen. Denna förmåga ska komplettera den ledningsfunktion som befinner sig på skadeplats Utbildning riktad mot IL/SL avseende byggnadstekniskt brandskydd för att stärka förmågan att upptäcka förebyggande avvikelser i samband med insatser.
Måluppfyllelse		**100%**	

Förklaringar till förkortningar

SÄRF	Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund
LSO	Lagen om skydd mot olyckor
RiB	Räddningspersonal i Beredskap
MSBFS	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap Föreskrifter
MSB	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
ELS	Enhetligt Ledningsstödssystem
RUHB	Räddningstjänst under höjd beredskap
IL	Insatsledare
SL	Styrkeledare
LK1-LK3	Ledningskurs 1 – ledningskurs 3
Räddsam VG	Räddningstjänster i samverkan i Västra Götaland

Till Kommunfullmäktige i:
Bollebygds Kommun
Borås Stad
Marks Kommun
Svenljunga Kommun
Tranemo Kommun
Ulricehamns Kommun

Revisionsberättelse för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund år 2022

Vi, av respektive fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (organisationsnummer 222000-0810) av dess Direktion. Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll. Vårt ansvar är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, God revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och förbundets revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med biträde av sakkunniga och med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Till revisionsberättelsen bifogas de sakkunnigas granskningsrapport som utgör en sammanfattning av granskningen.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Vi bedömer att förbundets årsredovisning i huvudsak är upprättad enligt kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning, God redovisningssed och Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer. Resultat, ekonomisk ställning och räkenskaper redovisas på ett i huvudsak rättvisande sätt. Balanskravet är uppfyllt. Avseende verksamheten konstaterar vi att förbundet uppnått samtliga av de 20 beslutade prestationsmålen för 2022.

Vi rekommenderar Direktionen att se över sina hyresavtal, detta för att se om några av dessa kan klassificeras som finansiell leasing. Vi rekommenderar även Direktionen att uppdatera policy för intern kontroll.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som Direktionen uppställt.

Vi bedömer att verksamheten i förbundet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för år 2022 för Direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

BORÅS 2023-03-29

Nils-Gunnar Blanc Ordförande	Marijke Hallencreutz Vice ordförande	Jan-Åke Andersson
Bengt-Olof Magnusson	Sture Ernstson	Nils Gösta Sjörén

Bilaga

Rapport avseende granskning av årsredovisning 2022, Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Granskning av Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds årsredovisning 2022

Revisionskontoret. Borås

Rapport

2022

Stefan Sjöblom
Anna Sandström

Innehållsförteckning

1 INLEDNING **3**

1.1 Syfte och revisionsfrågor 3

1.2 Revisionskriterier 4

1.3 Ansvarig nämnd/styrelse 4

1.4 Metod 4

1.5 Projektorganisation 4

2 GRANSKNINGSRESULTAT **5**

2.1 Årsredovisning 5

2.1.1 Förvaltningsberättelse 5

2.2 Redovisningsprinciper 6

2.3 Balanskrav 6

2.4 Resultaträkning 7

2.4.1 Ekonomiskt resultat 7

2.4.2 Stickprov 8

2.5 Balansräkning 8

2.6 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed 8

2.6.1 Drift- och investeringsredovisning 9

2.6.2 Kassaflödesanalys 9

2.6.3 Övriga rekommendationer från RKR 10

2.7 Bedömning av Direktionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning 10

2.8 Måluppfyllelse 10

2.9 Konsekvenser av coronaviruset 12

2.10 Särskilda bevakningsområden 12

2.11 Intern kontroll 14

2.12 Övriga iakttagelser 15

2.12.1 Internbanken i Borås Stad 15

3 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING **16**

1 Inledning

Enligt kommunallag (2017:725) ska förbundets revisorer pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorerna ska även bedöma om årsredovisningen är förenligt med de mål som Direktionen fastställt.

Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Granskning av årsredovisningen inklusive verksamhetsmässigt resultat/måluppfyllelse har genomförts av Borås Stads Revisionskontor och redovisas i innevarande rapport.

Årsredovisningen och revisorernas bedömning ska behandlas av respektive medlemskommuns Kommunfullmäktige. Syftet är bland annat att ge Kommunfullmäktige underlag för uppföljning och styrning av den fortsatta verksamheten, så att god ekonomisk hushållning kan säkerställas. Ställningstagandena i revisionsberättelsen utgår från en samlad bedömning av all den granskning av förbundets verksamhet som har genomförts under året.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att den ska vara ett underlag till revisorernas ställningstagande i revisionsberättelsen gällande ansvarsfrihet. Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Denna styr vilka Rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) som används i granskningen.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är årsredovisningen upprättad enligt gällande lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), gällande rekommendationer från RKR samt i enlighet med God redovisningssed?
- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? (med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar)
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Ger årsredovisningen en rättvisande bild av resultatet för förbundet?
- Har balanskravet uppfyllts?
- Har verksamheten bedrivits på ett sätt som gör att Direktionens beslutade mål, finansiella likväl som verksamhetsmässiga, för god ekonomisk hushållning uppnåtts?

1.2 Revisionskriterier

Granskningen har utförts enligt kommunallag (2017:725), lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), God revisionssed i kommunal verksamhet samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Granskningen har utförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning.

Räkenskaperna granskas enligt följande:

- Att redovisningen följer krav på räkenskapsföring enligt 11 kap kommunallagen, d.v.s. att räkenskaper och årsredovisning upprättats.
- Att upplysning lämnats om utfallet, finansieringen av verksamheten och den ekonomiska ställningen vid årets slut.
- Att upplysning lämnats om borgensförbindelser och övriga ansvarsförbindelser.
- Att årsredovisningen är upprättad med iakttagande av god redovisningssed. God redovisningssed innebär att redovisningsskyldiga i första hand ska följa lagar och rekommendationer och i övriga fall, då det inte finns någon specifik regel, tillämpa god sed.
- Att redovisningen är materiellt rätt (alla tillgångar och skulder existerar och avser SÄRF).
- Att redovisningen är rätt periodiserad (alla intäkter och kostnader avser redovisningsåret).

Övriga delar kommer att granskas översiktligt i syfte att bedöma om uppgifter som ska ingå i årsredovisningen enligt lag och rekommendationer från RKR har lämnats.

1.3 Ansvarig nämnd/styrelse

Direktionen i Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) är ansvarig.

1.4 Metod

Granskningen grundas på analys av resultat- och balansräkning samt utökad granskning av poster och processer som är av väsentlig betydelse för resultat och ställning. Granskningen innefattar att granska ett urval av underlag och annan information i räkenskapssammandraget samt att pröva de redovisningsprinciper som använts i verksamheten. Planeringen har genomförts med utgångspunkt i en risk- och väsentlighetsanalys, där insatser koncentreras till där risken för väsentliga fel är störst. Därutöver ska granskningen innehålla en bedömning om årsredovisningen är rättvisande, d.v.s. att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till felaktigt beslutsfattande.

Granskningen är genomförd med kontrollmålsmetodik och ett kvalitetssäkrat systemstöd. Granskning av fakturaunderlag och stickprov av specifikationer har genomförts. Stickprov av konton med större avvikelser mellan åren 2021 och 2022 har utförts. Totalt har en genomgång av 19 av förbundets konton genomförts (ca 60 verifikationer). Årets granskning inriktas särskilt mot drift- och investeringsredovisning, där RKR R14 uppdaterats i december 2021.[1]

En genomgång av balanskontona samt rutiner för periodiseringar har genomförts. Vidare har avstämningar och kontroll av anläggningsreskontran, moms- och skatteredovisning utförts. En redogörelse av pensionsavsättning och prognos har avhandlats. Avstämning har skett med förbundets ekonomiavdelning.

1.5 Projektorganisation

Stefan Sjöblom är granskningsledare. Granskningsmedarbetare är Anna Sandström.

[1] https://www.rkr.se/wp-content/uploads/2021/12/RKR-R14-Drift-och-investeringsredovisning_-dec-2021.pdf

2 Granskningsresultat

Nedan avrapporteras de iakttagelser och granskningsresultat som framkommit vid granskning av förbundets årsredovisning.

2.1 Årsredovisning

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska kommunalförbund upprätta en årsredovisning.[2]

En årsredovisning ska bestå av:

- en resultaträkning,
- en balansräkning,
- en kassaflödesanalys,
- noter,
- en driftredovisning,
- en investeringsredovisning, och
- en förvaltningsberättelse.

Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala bokförings och redovisningslagen och god redovisningssed.

Årsredovisningens struktur, modell för analys av finansiell utveckling och ställning samt den ekonomiska redovisningen av verksamheten är i huvudsak god.

2.1.1 Förvaltningsberättelse

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) 11 kap ska en förvaltningsberättelse innehålla följande delar:

- Utvecklingen av verksamheten
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Förväntad utveckling
- Väsentliga personalförhållanden
- Andra förhållanden av betydelse för styrning och uppföljning
- God ekonomisk hushållning
- Ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat

[2] LKBR, 1 Kap. 3§

I förvaltningsberättelsen ska information lämnas om viktiga händelser som inträffat under rapportperioden. Revisionskontoret bedömer att SÄRF:s årsredovisning följer den uppställning som anges i 11 kap i LKBR.

Revisionskontoret noterar att väsentliga personalförhållanden gällande sjukfrånvaro för kvinnor respektive män är undantagna från redovisning av integritetsskäl enligt 11 kap. § 6 LKBR.

Revisionskontoret konstaterar att förvaltningsberättelsen innehåller en sammanställning av mål och uppdrag och att framställningen i allt väsentligt är deskriptiv. I årsredovisningen genomförs en samlad bedömning om att målen för god ekonomisk hushållning uppnås under 2022.

Revisionskontoret bedömer att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning.

2.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen har samma redovisningsprinciper använts som vid föregående bokslut.

2.3 Balanskrav

Ett kommunalförbund ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet som ska redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt kommunallagen regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat.

RKR har i sin rekommendation RKR R15 Förvaltningsberättelse lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och kommunallagen.

Enligt 11 kap. 10 § LKBR ska upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultat redovisas i förvaltningsberättelsen. Vidare framgår att vid beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens balanskrav, ska årets resultat rensas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten.

SÄRF redovisar en avstämning av balanskravet enligt RKR R15 i förvaltningsberättelsen. Förbundets överskott för året uppgår till 0,4 mnkr och det finns ett negativt historiskt resultat om minus 0,2 mnkr att beakta. En balanskravsjustering har gjorts gällande reducering av samtliga realisationsvinster om minus 0,2 mnkr. SÄRF redovisar därmed ett balanskravsresultat för 2022 om 0,0 mnkr.

2.4 Resultaträkning

Enligt 5 kap. 1 § LKBR ska resultaträkningen i sammandrag redovisa samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret. Enligt 5 kap 2 § LKBR ska resultaträkningen ställas upp i följande form:

- Verksamhetens intäkter
- Verksamhetens kostnader
- Avskrivningar
- Verksamhetens nettokostnader
- Skatteintäkter
- Generella statsbidrag och utjämning
- Verksamhetens resultat
- Finansiella intäkter
- Finansiella kostnader
- Resultat efter finansiella poster
- Extraordinära poster
- Årets resultat

Revisionskontoret konstaterar att SÄRF:s resultaträkning redovisar samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret. Uppställningen följer inte helt lagstiftningens form. I uppställningen enligt LKBR har det införts en ny resultatnivå *Verksamhetens resultat*. Därutöver saknas rubriken *Generella statsbidrag och utjämning*. Dessa bör finnas med som rubriker i resultaträkningen för att helt stämma överens med uppställningen i LKBR. Revisionskontoret noterar att SÄRF istället för *Generella statsbidrag och utjämning* har med rubriken *Medlemsbidrag*.

2.4.1 Ekonomiskt resultat

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) redovisar ett överskott på 0,4 mnkr för perioden 1 januari 2022 till 31 december 2022. Budgeten för 2022 är underfinansierad med 4,1 mnkr. Därför blir skillnad mot budget ett positivt utfall om 4,5 mnkr jämfört med budget.

Verksamhetens kostnader avviker mot budget med 0,6 mnkr (högre än budget). De innefattar högre kostnader för bland annat el men lägre kostnader för personal då grund av vakanta tjänster. Den största budgetavvikelsen avser avskrivningar då budgeterade investeringar på 28,2 mnkr är påbörjade men kommer att slutföras 2023 enligt förbundet. Även pensionsprognosen från KPA per den 31 december 2022 visade på sänkta kostnader jämfört med budget.

Det egna kapitalet uppgår vid utgången av 2022 till 57,8 mnkr (år 2020: 57,5 mnkr). Eget kapital ska täcka den ansvarsförbindelse som finns för pensionsutfästelse före 1997 på 12,0 mnkr samt förbundets risker.

Förbundet budgeterar årligen utifrån överenskomna medlemsavgifter enligt rambudget. För 2022 bedömde förbundet i budget 2022 att detta inte räcker för att självfinansiering ska uppnås. Förbundet förväntas inte generera något överskott utan målet är nollresultat varje enskilt år. I beslutad rambudget ingår kostnad för SAP-R (Särskild Avtalspension inom Räddningstjänst) enligt prognos per föregående årsskifte. Revisionskontoret noterar att förbundet har lagt en minusbudget om 4,1 mnkr. Enligt kommunallagen 11 kap 5 § ska det varje år upprättas en budget där intäkterna överstiger kostnaderna, undantag får göras i den utsträckning som medel frånen resultatutjämningsreserv tas i anspråk eller om det finns synnerliga skäl.

Förbundet uppger i budget 2022 att synnerliga skäl kan vara att tillfälligt utnyttja en god soliditet och förbundets egna kapital klarar att täcka budgeterat underskott för 2022, men det innebär en försämring av förbundets ekonomiska ställning.

Revisionskontorets uppdrag är att bedöma om årsredovisningens ekonomiska resultat är förenligt med Direktionens beslut om finansiella mål och om verksamheten bedrivs i enlighet med fastställda mål. Revisionskontoret noterar att det finansiella målet om ett nollresultat uppnås och att budgetmålet för 2022 överträffas.

2.4.2 Stickprov

Revisionskontoret har genomfört 76 stycken (81 stycken 2021) stickprov av konton i resultaträkningen som har stora avvikelser mellan åren 2021 och 2022. Konton som har granskats är främst konton i kontoklass 4-6, exempelvis konferenser, reparationer, serviceavtal och material samt kurser och konferenser. Utöver detta har förbundets tillämpning av Skatteverkets representationsregler och omställningsstöd granskats. Revisionskontoret noterar att tre stickprov har behövt kompletteras. Uppgifterna har levererats på ett skyndsamt sätt av tjänstepersoner på förbundet.

Granskningen visar att det inte förekommer några större avvikelser i de stickprov som genomförts.

2.5 Balansräkning

Enligt 6 kap 2 § LKBR ska balansräkningen i sammandrag redovisa förbundets samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen. Revisionskontoret konstaterar att SÄRF:s balansräkning i huvudsak är uppställd i enlighet med 6 kap 2 § LKBR.

2.6 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Enligt 1 kap. 4 § LKBR ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed.

Bokslutsprocessen har adekvata anvisningar som har informerats i rimlig tid innan bokslutets transaktioner ska vara genomförda. Huvudsakliga bokslutsjusteringar har bokförts i redovisningssystemet.

2.6.1 Drift- och investeringsredovisning

Revisionskontoret har i årets granskning särskilt granskat drift- och investeringsredovisningen i SÄRF. SÄRFs investeringar består huvudsakligen av nödvändiga reinvesteringar inom fordonsparken. Investeringar under 2022 har uppgått till 9,2 mnkr. Förbudets investeringar avviker mot budget (22,4 mnkr) men förbundet uppger att dessa kommer att genomföras under 2023 varav höjdfordon, släck/räddningsbil, fordon och räddningsutrustning är påbörjade och ingår med 28,2 mnkr i kvarstående investeringar vid årets slut.

Budgeterade investeringar fördelas enligt nedanstående tabell:

Bild 1. Förbundets investeringar 2022 (mnkr).

Investeringar i Mnkr

	Pågående 2022-01-01	Budget 2022	Färdigställda 2022	Kvarstående 2022-12-31
Släck/Räddningsbil	5,3	8,5	4,3	9,5
Höjdfordon	7,0			7,0
Lastväxlare samt tank	1,5			1,5
Transportbil	1,0			1,0
Utbildningscontainer	3,5			3,5
Räddningsutrustning	0,3	1,3	1,3	0,3
Fordon, Båt	1,0	6,5	0,9	6,6
IT, Teknik		3,2	0,1	3,1
Ledningscentral	1,1		1,1	0,0
Inventarier Guttasjön		1,4		1,4
Reningsverk slangtvätt		1,5	1,5	0,0
SUMMA	**20,7**	**22,4**	**9,2**	**33,9**

Mnkr	2022	2021	2020	2019
Avskrivningar	7,3	7,3	6,9	6,8

Revisionskontoret noterar att SÄRF:s drift- och investeringsredovisning i huvudsak är upprättat i enlighet med RKR R14.

2.6.2 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Revisionskontoret har granskat RKR R13 Kassaflödesanalys. Kassaflödesanalysen med tillhörande noter är korrekt. Enligt RKR R13 ska räntor och utdelningar hänföras till den löpande verksamheten. SÄRF redovisar både erhållen och erlagd ränta (inklusive ränta på pension) i kassaflödesanalysen. Det är en ränta på pensionen som uppstår genom att man så att säga lånar de anställdas pensionsmedel tills pensionen betalas ut. Det är alltså att betrakta som en ränta på lån och en finansiell kostnad.

Revisionskontoret noterar att SÄRF:s kassaflödesanalys i huvudsak är upprättat i enlighet med RKR R13.

2.6.3 Övriga rekommendationer från RKR

Revisionskontoret har granskat RKR R3 Immateriella anläggningstillgångar. SÄRF har inga immateriella anläggningstillgångar.

Revisionskontoret har granskat RKR R4 Materiella anläggningstillgångar. Revisionskontoret noterar att SÄRF har lämnat not i balansräkningen avseende anläggningstillgångar och därmed i huvudsak följer RKR R4.

Revisionskontoret har översiktligt granskat RKR R5. I denna RKR definieras leasing enligt följande: ”leasingavtal – ett avtal enligt vilket en leasegivare enligt avtalade villkor under en avtalad period ger en leasetagare rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalningar. Leasingavtal kallas ibland hyresavtal, särskilt när det gäller leasing (hyra) av fastighet”.

Leasingavtal kan vara finansiella eller operationella. Enligt RKR R5 Leasing ska objekt, vilka innehas till följd av ett leasingavtal som klassificeras som finansiellt, redovisas hos leasingtagaren som en anläggningstillgång i balansräkningen. Förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter ska hos leasingtagaren redovisas som en skuld. Revisionskontoret rekommenderar förbundet att se över sina hyresavtal, detta för att se om några av dessa kan klassificeras som finansiell leasing.

2.7 Bedömning av Direktionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Från och med år 2006 gäller för samtliga kommuner och kommunalförbund att Kommunfullmäktige ska fastställa mål för ”god ekonomisk hushållning” enligt 11 kap 1 § kommunallagen. Enligt kommunallagen föreligger därutöver krav på att ”fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen”.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen och riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning enligt 11 kap. 6 § första och andra styckena kommunallagen har uppnåtts och följts.[3] Förbundet bedömer i årsredovisningen att SÄRF uppfyller kraven på god ekonomisk hushållning.

Revisionskontoret noterar att SÄRF:s budget och årsredovisning har en skrivning om god ekonomisk hushållning. Förbundet uppnår det finansiella målet för 2022, det vill säga uppnår minst ett nollresultat. Verksamhetsmålen enligt handlingsprogrammet för skydd mot olyckor och verksamhetsplan och internbudget 2022 redovisas nedan i 2.8.

2.8 Måluppfyllelse

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds målarbete

Kommunallagen ställer krav på att budgeten ska vara i balans och att budget och flerårsplan ska innehålla finansiella mål, samt mål och riktlinjer för verksamheten. Målen ska följas upp kontinuerligt, och det är Direktionens ansvar att i årsredovisningen utvärdera måluppfyllelsen.

Södra Älvsborgs Räddningstjänsts (SÄRF) förbundsordning utgör grunden för förbundets verksamhet. Direktionen beslutar om ett handlingsprogram som reglerar målsättning och ambitioner för SÄRF för varje mandatperiod. Förbundsordning och handlingsprogram fastställs av respektive medlemskommuns fullmäktige.

[3] LKBR 11 kap. 8 §

Direktionen tog beslut 6 december 2019 om SÄRF:s vision samt om det övergripande handlingsprogrammet för perioden 2020-2023. Handlingsprogrammet har reviderats under 2021 och beslutas av Direktionen. Handlingsprogrammet syftar till att vara ett strategiskt styrdokument för SÄRF som kan anpassas utefter rådande förhållanden och förändringar som sker i samhället. Programmet beskriver SÄRF:s förebyggande-, operativa- och stödverksamhet samt drar upp breda riktlinjer för de kommande fyra åren. De övergripande målen i handlingsprogrammet bygger på räddningstjänstens uppdrag som bryts ned till mål i årliga verksamhetsplaner.

Säkerhetsmålen beskriver den nivå av skydd och säkerhet som SÄRF vill uppnå i samhället för perioden 2020-2023. Hur detta ska genomföras beskriver SÄRF i den årliga verksamhetsplanen. De fyraåriga säkerhetsmålen (totalt 12 stycken) är uppdelade i tre kategorier; före händelse, under händelse och efter händelse. Varje säkerhetsmål är uppdelat på ett eller flera årliga prestationsmål. Prestationsmål för 2022 fastställdes av Direktionen 10 december 2021 i Verksamhetsplan och internbudget för 2022. Sammantaget fastställdes 20 prestationsmål för 2022 uppdelat på kategorierna; före händelse (9 st.), under händelse (8 st.) och efter händelse (3 st.).

I årsredovisningen framgår säkerhetsmålen som gäller för perioden 2020-2023 samt de prestationsmål som är beslutade för 2022.

Samtliga beslutade prestationsmål i verksamhetsplanen följs upp i årsredovisningen tillsammans med en skattning i procent av måluppfyllelsen/genomförandet.

Måluppfyllelsen per den 31 december 2022 redovisas i enlighet med nedanstående:

Förbundets prestationsmål 2022 för säkerhetsmål, Före händelse

0 ■ 0 ◆ 9 ● av 9 prestationsmål 2022.

Förbundets prestationsmål 2022 för säkerhetsmål, Under händelse

0 ■ 0 ◆ 8 ● av 8 prestationsmål 2022.

Förbundets prestationsmål 2022 för säkerhetsmål, Efter händelse

0 ■ 0 ◆ 3 ● av 3 prestationsmål 2022.

Sammantaget redovisar förbundet följande måluppfyllelse per 31 december 2022

0 ■ 0 ◆ 20 ● av 20 prestationsmål 2022.

Sammantaget är 20 av 20 prestationsmål helt uppfyllda under 2022. Förbundet skattar i årsredovisningen måluppfyllelsen totalt sett till 100 % uppnått under året.

2.9 Konsekvenser av coronaviruset

Pandemin har inneburit färre besök av allmänheten på förbundets brandstationer. Under 2023 planeras flera öppet hus för att på nytt bjuda in till SÄRF:s arbetsplatser.

Utlarmningen till trafikolyckor har minskat något under 2022, 413 stycken 2021 jämfört med årets 372 stycken. Detta är långt under nivåerna före pandemin då SÄRF under 2019 larmades till 509 stycken trafikolyckor. Fortsatt distansarbete och därmed färre trafikanter kan ses som en av anledningarna till detta menar förbundet.

Det distansarbete som utökades under pandemin har under 2022 fortsatt tillämpas i viss utsträckning. Distansarbetet har bland annat fördelen att bidra till bättre möjligheter att förena arbete och privatliv och bidrar i förlängningen till att SÄRF blir en mer attraktiv arbetsplats enligt förbundet. För att kunna erbjuda distansarbete och samtidigt säkerställa en god arbetsmiljö och en fortsatt effektiv verksamhet har rutiner utvecklats och formaliserats ytterligare.

2.10 Särskilda bevakningsområden

Revisorerna i SÄRF har särskilt under året bevakat följande områden: Guttasjöns övningsområde, samverkan med kommunernas krisberedskap, omlokalisering av brandstationen i Ulricehamn, hyressättning av verksamhetslokaler samt ny ledningscentral.

Guttasjöns övningsområde

En förstudie kring möjlighet till ombyggnation av huvudbyggnaden har genomförts under 2019 då den är i stort behov av renovering menar förbundet. Direktionen i SÄRF beslutade efter en förankringsprocess med Medlemsrådet (medlemskommunernas politiska ledningar) under våren 2020 att tillstyrka den utarbetade projekteringsframställan för vidare beslut inom Borås Stad. Framställan godkändes av Kommunfullmäktige varefter en enhällig Direktion beslutade om att gå vidare i processen varefter ett nytt beslut fattades efter anbudstidens utgång.

Ombyggnation av huvudbyggnaden påbörjades i november 2021. Huvudbyggnaden ska ha fler lektionssalar än tidigare samt kunna erbjuda olika typer av utbildningar inom exempelvis brand och sjukvård. En utökning av antalet lektionssalar och matplatser innebär att flerutbildningar kan genomföras. Konceptet friska brandmän, som innefattar att ren och kontaminerad materiel hålls åtskilt, leder till en bättre arbetsmiljö för såväl övande som för personal. Verksamheten på övningsfältet har inte påverkats av ombyggnationen bedömer förbundet.

Enligt Lokalförsörjningsnämnden i Borås Stad är den totala godkända utgiften för Guttasjön om- och tillbyggnad 18 900 tkr. Enligt Lokalförsörjningsnämndens årsredovisning för 2022 är prognosen från Lokalförsörjningsnämnden att projektet kostat 18 259 tkr.

Guttasjön nyinvigdes i september 2022 nästan på dagen 34 år efter den ursprungliga invigningen 1988.

Samverkan med kommunernas krisberedskap

Den tilltänkta tjänsten som krisberedskapssamordnare på SÄRF som ska jobba mot kommunerna har inte tillsatts. Förbundet har anställt en verksamhetsstrateg som även kan arbeta med krisberedskap. Avtalet med kommunerna om krisberedskapssamordnare (krisberedskapshandläggare som bara arbetar ut mot de sex medlemskommunerna) har sagts upp av medlemskommunerna. SÄRF har regelbundna kontakter med respektive medlemskommuns krisberedskapsorganisation.

Omlokalisering av brandstationen i Ulricehamn

Den nuvarande stationen är belägen på Dalgatan 2 i lokaler på ett par tusen kvadratmeter dit räddningstjänsten flyttade in 1985. Ulricehamn växer och det finns framskridna planer på att bebygga området där den nuvarande stationen ligger med bostäder. Stationen behöver även flyttas för att förbättra trafikflödet in och ut ur centrala Ulricehamn.

Kommunen har under året arbetat tillsammans med SÄRF med att utreda var den nya brandstationen ska lokaliseras. Det är många parametrar som måste tas med i beräkningarna menar förbundet. Det geografiska läget för brandstationen kan enligt information på SÄRFs hemsida inte ändras särskilt mycket om anspänningstiden inte ska påverkas. Flyttas stationen norrut kommer man närmre många arbetsplatser men för långt ifrån många bostäder och vice versa framgår det av informationen på hemsidan.[4] För närvarande ligger initiativet hos kommunen.

Enligt förslaget till inriktningsbeslut ska den nuvarande lokalen ha lämnats senast vid årsskiftet 2024/2025. Då ska nya lokaler för räddningstjänsten i Ulricehamn ha tagits i bruk.

Hyressättning av verksamhetslokaler

De förtroendevalda revisorerna genomförde 2020 en granskning av hyressättning av SÄRF:s verksamhetslokaler. Syftet med granskningen har varit att granska hur principerna för hyressättning, renoveringar, nybyggnationer och nyetableringar av de lokaler förbundet hyr i medlemskommunerna ser ut.

Granskningen visade att fyra av sex medlemskommuner inte anser att hyran täcker kommunens kostnader. Förbundets självskattning visade att majoriteten av de inhyrda lokalerna antingen är i dåligt skick eller saknar de funktionella förutsättningar som krävs för att bedriva verksamheten i enlighet med förbundets interna mål och riktlinjer.

Den samlade bedömningen var att medlemskommunerna, med få undantag, inte i tillräcklig utsträckning lever upp till förbundsordningens krav om att tillämpa självkostnadsprincipen, samt att tillhandahålla nödvändiga och ändamålsenliga lokaler. Det saknades dessutom en sammanhållen process inom förbundet som tydliggör beslutsgången för investeringar.

Rapporten är utskickad till medlemskommunerna. Ekonomichefsgruppen har haft uppe rapporten på ett möte under förra hösten. SÄRF:s ekonomichef samt chef för avdelningen Teknik och fastighet fick hösten 2022 i uppdrag att genomföra dialogmöten med samtliga medlemskommuner. Detta slutfördes i mars 2023 och nästa steg är att ekonomicheferna ska ha ett möte om SÄRF:s lokalfråga, sammankallande är ekonomichefen i Borås Stad.

Ny ledningscentral

SÄRF gjorde 2020 en ansökan till MSB om bidrag för att byta ut teknik i förbundets ledningscentral. Ansökan beviljades men arbetet försenades enligt förbundet på grund av pandemin. Kravspecifikationer och upphandlingsarbete genomfördes innan 2022 och det praktiska utbytet av teknik gjordes under året. SÄRF anger att arbetet inte varit okomplicerat i och med kravet på drift dygnet runt, året runt. I samband med utbytet av teknik gjordes även måleriarbeten och byte av visst möblemang för att skapa en bättre arbetsmiljö för personalen.

2.11 Intern kontroll

Direktionen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med förbundsordning samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Direktionen för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har vidare ansvar för att den interna kontrollen är tillräcklig.

Direktionen har 13 oktober 2017 antagit en policy för intern styrning och kontroll.

Förbundet har genomfört en riskanalys, som identifierade 67 risker. Riskanalysen ligger till grund för upprättandet av plan för intern kontroll. Tre risker från riskanalysen togs med till planen för intern kontroll. Planen för intern kontroll 2022 har antagits av Direktionen 18 mars 2022.

Processen för förbundets arbete med intern kontroll beskrivs i bilden nedan.

Bild 2. Process för intern kontroll i SÄRF.

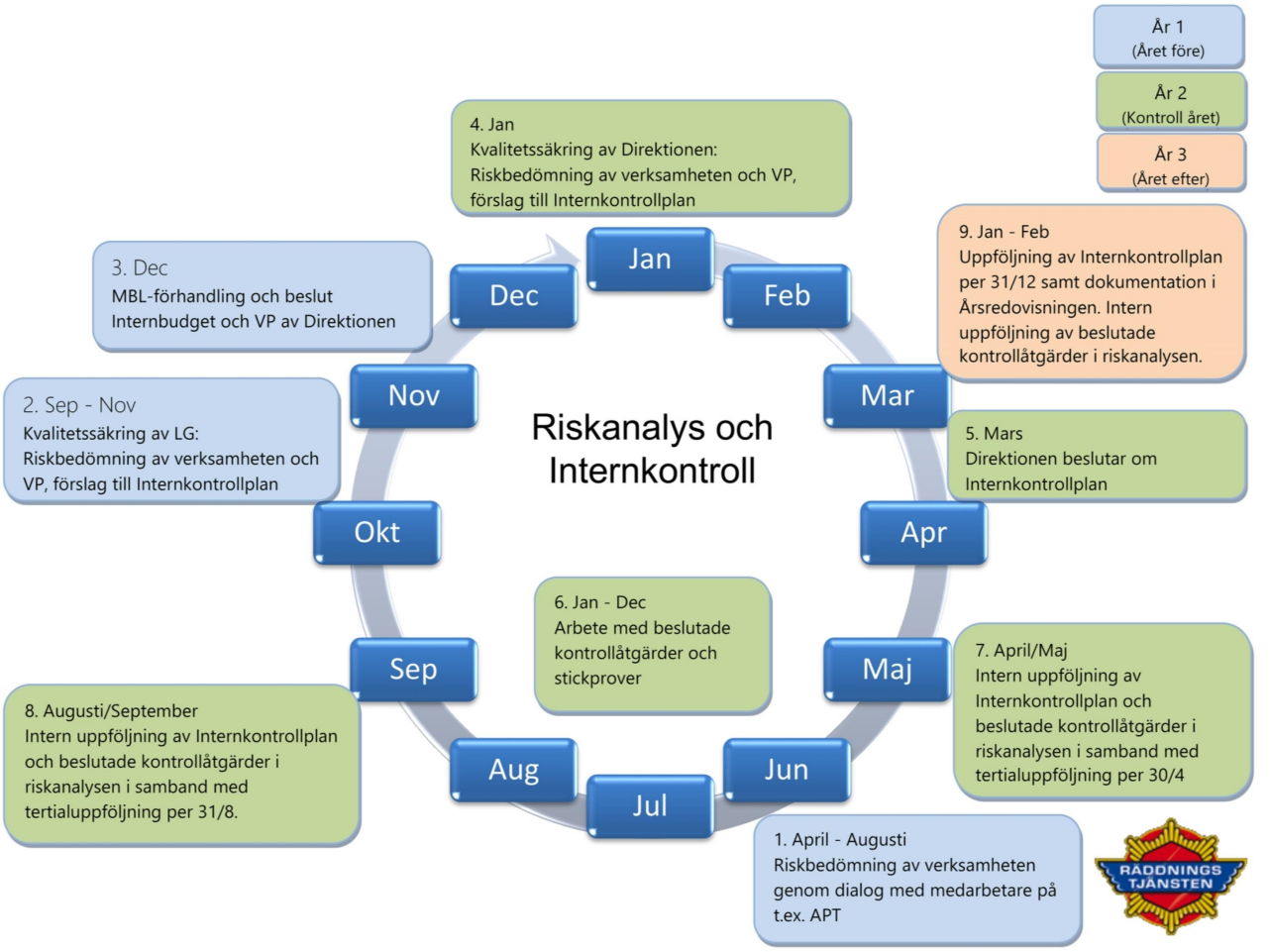

Arbetet i förbundet med intern kontroll har fortsatt löpande under året. En tjänsteperson från kansliet leder den interna internkontrollgruppen där en från varje avdelning ingår i gruppen. Gruppen väljer att utföra kontroller utifrån riskanalys. Gruppen gör bland annat stickprovskontroller på löner och redovisning. En del kontrollåtgärder ska utföras och en viss nivå av stickprov ska göras enligt riskanalys/intern kontrollplan för 2022 men gruppen kan själv bestämma att utföra flera stickprov än dessa. Gruppen går ut till varandras avdelningar och stämmer av arbetet med intern kontroll. Man ser verksamheten med nya ögon och kan exempelvis ställa frågor om varför en avdelning arbetar på ett visst sätt menar gruppen. Gruppen skriver åtgärdsrapporter och arbetar delvis med förbättringsarbete.

Det görs en intern uppföljning av planen för intern kontroll och beslutade kontrollåtgärder i riskanalysen i samband med tertialuppföljning. SÄRF redovisar uppföljningen av intern kontroll i årsredovisningen.

Revisionskontoret noterar att förbundets policy för intern kontroll inte uppdaterats sedan 2017.

SÄRF redovisar uppföljningen av intern kontroll 2022 som bilaga till årsredovisningen. Uppföljning av samtliga tre internkontroller/moment i planen har genomförts under 2022. Samtliga kontrollmoment är avrapporterade till Direktionen den 17 mars 2023. Uppföljningen av den interna kontrollen innehåller kortfattade analyser och åtgärder.

2.12 Övriga iakttagelser

2.12.1 Internbanken i Borås Stad

Revisionskontoret noterar att SÄRF för närvarande åter erhåller ränta (ca 0,67 mnkr under 2022) på förbundets medel om 86,0 miljoner som är insatt hos internbanken i Borås Stad. Räntan var 2,405 procent i december 2022.

3 Sammanfattande bedömning

Granskningen av Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds årsredovisning bedöms i huvudsak utifrån kommunallagen, lag om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning och God redovisningssed. I granskningen av förbundets årsredovisning utgår bedömningarna från följsamhet mot Direktionens budgetbeslut och eventuella beslut om specifika mål och prioriterade aktiviteter som avser budgetåret 2022. Den interna kontrollen bedöms utifrån riskanalys och plan för intern kontroll samt dess uppföljning. I den sammanfattande bedömningen ingår i förekommande fall också granskningsresultat från granskning av bevakningsområden och de fördjupade granskningar som har varit riktade mot förbundet under året.

Granskningen visar att förbundets årsredovisning är upprättad i enlighet med de krav som finns för resultat- och balansräkning. Revisionskontoret konstaterar att SÄRF:s resultaträkning redovisar samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret. Uppställningen följer inte helt lagstiftningens form. I uppställningen enligt LKBR har det införts en ny resultatnivå *Verksamhetens resultat*. Därutöver saknas rubriken *Generella statsbidrag och utjämning*. För att resultaträkningen ska vara förenlig med uppställningen i LKBR bör samtliga rubriker finnas med. Revisionskontoret noterar att SÄRF istället för *Generella statsbidrag och utjämning* har med rubriken *Medlemsbidrag*.

För helåret 2022 redovisar förbundet ett överskott på 0,4 mnkr, vilket är 4,5 mnkr bättre jämfört med budget. Budgeten för 2022 var underfinansierad med 4,1 mnkr. Revisionskontoret noterar att det finansiella målet om ett nollresultat uppnås och att budgetmålet för 2022 överträffas. Årsredovisningen innehåller en förvaltningsberättelse och lämnar upplysningar om måluppfyllelse.

Enligt RKR R5 Leasing ska objekt, vilka innehas till följd av ett leasingavtal som klassificeras som finansiellt, redovisas hos leasingtagaren som en anläggningstillgång i balansräkningen. Förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter ska hos leasingtagaren redovisas som en skuld. Revisionskontoret rekommenderar förbundet att se över sina hyresavtal, detta för att se om några av dessa kan klassificeras som finansiell leasing.

Sammantaget konstateras att förbundet genomfört uppföljning avseende samtliga de 20 prestationsmål Direktionen fastställt för 2022. Sammantaget är 20 av 20 prestationsmål helt genomförda per 31 december 2022. Förbundet skattar i årsredovisningen måluppfyllelsen till 100 % genomfört under året och bedömer därmed att kravet på god ekonomisk hushållning uppfylls.

Direktionen har 13 oktober 2017 antagit en policy för intern styrning och kontroll. Förbundet har genomfört en riskanalys, som identifierade 67 risker. Riskanalysen ligger till grund för upprättandet av plan för intern kontroll. Tre risker från riskanalysen togs med till planen för intern kontroll. Planen för intern kontroll 2022 har antagits av Direktionen 18 mars 2022. Revisionskontoret noterar att förbundets policy för intern kontroll inte uppdaterats sedan 2017. Revisionskontoret rekommenderar Direktionen att uppdatera policy för intern kontroll.

SÄRF redovisar uppföljningen av intern kontroll 2022 som bilaga till årsredovisningen. Uppföljning av samtliga tre internkontroller/moment i planen har genomförts under 2022. Samtliga kontrollmoment är avrapporterade till Direktionen den 17 mars 2023. Uppföljningen av den interna kontrollen innehåller kortfattade analyser och åtgärder.

Revisionskontoret bedömer att förbundets årsredovisning i huvudsak är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning, kommunallagen och God redovisningssed. Årsredovisningen följer i huvudsak rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning.

Revisionskontoret bedömer att förbundets årsredovisning redogör för väsentliga händelser och lämnar genom sin förvaltningsberättelse en översiktlig redogörelse över hur förbundets verksamhet utvecklats under året. Samtliga av Direktionens prestationsmål följs upp på ett enhetligt sätt i årsredovisningen. Revisionskontoret bedömer att redovisningen av verksamhetsresultat och mål i årsredovisningen i huvudsak är förenliga med de mål som Direktionen beslutat om. Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Den sammantagna bedömningen är att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig.

Borås 2023-03-29

Andreas Ekelund

Revisionschef, Revisionskontoret

Borås Stad

Stefan Sjöblom

Certifierad kommunal yrkesrevisor, Revisionskontoret

Borås Stad

BORÅS
STAD

REVISIONSKONTORET

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se/stadsrevisionen

,

Uppföljning av SÄRF:s Internkontrollplan 2022

Innehåll

Bakgrund 3
Risk nr 6.1 i riskanalys 2022, Samverkan inom tillsynsverksamhet 3
Risk nr 7.5 och 8.1 i riskanalys 2022: Negativ samhällsekonomi påverkar möjligheten att utföra uppdraget samt resursbrist budgetmedel 4
Risk nr 8.5 i riskanalys 2022, Räddningstjänstförmåga 5

Bakgrund

Förbundet har genomfört en risk-, väsentlighets- och konsekvensanalys av verksamheten för 2022 genom att fokusera på rutiner och processer som är viktiga att följa upp.

Förbundets metod för riskhantering och internkontroll omfattar identifiering och värdering av risker samt framtagande av åtgärdsplaner.

På Direktionens uppdrag har fyra internkontroller genomförts under 2022 enligt nedan redovisade sammanfattningar.

Den av Direktionen fastställda internkontrollplanen 2022 omfattar kontrollområdena:

Risk nr 6.1 i riskanalys 2022, Samverkan inom tillsynsverksamhet

Risk:
Följderna av SOU 2018:54 är att stärka det förebyggande arbetet med en tydligare myndighetsutövning. Att genomföra Råd och information till allmänheten enligt Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskaps (MSB) krav i nya föreskrifter behövs ökade personella resurser. Konsekvensen av ett eftersatt myndighetsutövande och förebyggande arbetsåtgärder kan innebära fler olyckor som innebär onödigt mänskligt lidande, förstörelse av egendom och miljö vilka i sin tur innebär ökade samhällskostnader. Riskbilder påverkas av kommunernas samhällsplanering som inte minst omfattas av större infrastrukturella förändringar och utbyggnad av industri- och bostadsområden. Att räddningstjänsten agerar proaktivt före, under och efter olyckor är av stor betydelse för återkommande händelser av olyckskaraktär hos samma individer eller att företeelser av likande olyckor sker igen. Långsiktig planering med olycksförebyggande åtgärder är ur ett hållbarhetsperspektiv av ett stort samhällsgemensamt intresse.

Åtgärd:
Utifrån nya föreskriftskrav utfördes en behovsanalys. SÄRF kommer att behöva genomföra ca 200 tillsyner årligen för att nå upp till kraven som beskrivs i bilagan (där de olika objekten beskrivs) i föreskriften. SÄRF ska utöver dessa enligt föreskriften även se över det lokala behovet- Även den analysen är genomförd vilket innebär att ca 100 tillsyner tillkommer årligen (50 av dessa anses vara händelsebaserade). SÄRF har tidigare haft personell förmåga att genomföra ca 150 tillsyner. Utöver föreskriftskravets ökning omfattas de även av fler komplexare objekt. För att klara de uppsatta målen kan det konstateras att det krävs fler resurser.

Gällande prioritering av vissa objekt (främst vårdanläggningar) förs en dialog med medlemskommunerna och i första hand prioriteras alltid i brandskydd.

Arbetet fortsätter med att tillsammans med medlemskommunerna vara en del i samhällsplaneringen samt deltar tillsammans med andra kommunala myndigheter vid tillsyner.

Risk nr 7.5 och 8.1 i riskanalys 2022: Negativ samhällsekonomi påverkar möjligheten att utföra uppdraget samt resursbrist budgetmedel

Risk:
SÄRF:s medlemsbidrag tillhör i storlek den lägre av landets Räddningstjänster och har under ett antal år drivit verksamhet med underfinansierade budgetar. Med det följer en hög sårbarhet om samhällsekonomin sviktar med besparingar som följd. Risken för neddragningar innebär att de lagställda kraven inte kan upprätthållas inom medlemskommunerna så som lagstiftningen avser, vilket i sin tur grundar sig på systematiska risk- och sårbarhetsbedömningar. Eftergifter i bemanning, färre lokaler och ålderstigen fordonspark med en fortsatt underfinansierad budget kommer främst att drabba förmågan som påverkar förbundets kapacitet ställt mot de risker, kompetens- och resursbehov som finns eller kommer att krävas.
Fordonsparken är ålderstigen på flera håll vilket kan innebära att både anskaffandet av ersättningsfordon som nödvändiga fordons- och redskapsanpassningar för ändamålet blir fortsatt eftersatt.
SÄRF:s ekonomiska förutsättningar har inte följt jämförbar ekonomisk utveckling i motsvarande kommunal verksamhet i medlemskommunerna vilka har haft en kostnadsutveckling på 40% under tio år. Förbundet har iakttagit att utifrån den ekonomiska situationen bör det eftersträvas korrigeringar för att säkerställa räddningstjänstens samhällsviktiga verksamhet då medlemsbidraget har under samma tid ökat med 33%.
Förbundet har genom effektivisering pressat kostnadsutvecklingen med 3 Mnkr under fem år men samtidigt drabbats av de ökande kostnader som drivs av den pågående omvandlingen från analog till digital teknik samt utveckling av IT som sker inom Räddningstjänsten i dag. Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) utvecklar och förstärker Radiokommunikation för Effektiv Ledning (Rakel) och uppmanar samtidigt landets räddningstjänster att stärka cybersäkerheten. SOS-tjänster är starkt kostnadsdrivande som baseras på antalet invånare som i sin tur ökar risker för olyckor.
Befolkningen i SÄRF:s område har ökat med 8% de sista 10 åren och SCB beräknar fortsatt ökning med 0,4% per år. Risk för olyckor har ett direkt samband med befolkningsstorlek och antal händelser har ökat med 35% sedan 2010 även om ökningen för närvarande har bromsat på grund av pågående pandemi.
Modellen med att medlemsbidraget varje år beräknas med ökning enligt PKV bör kompletteras med kompensation för befolkningsförändring.
Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds (SÄRF) ekonomiska förutsättningar har inte följt jämförbar ekonomisk utveckling i motsvarande kommunal verksamhet i medlemskommunerna. Den ekonomiska situationen bör eftersträva korrigeringar utöver nuvarande budgetnivå för att säkerställa förbundets samhällsviktiga verksamhet. Medlemsrådet informerades om

framtida behov av budgettillskott 2021-04-09 och frågeställningen om utökad budgetram diskuterades även 2021-11-12 samt vilka förändringar i verksamheten som krävs för att nå en budget i balans utan att extra medel tillförs. Begäran om utökade budgetmedel ställt till förbundets medlemskommuner.

Åtgärd:
Frågan om utökade budgetmedel fördes fram till SÄRFs medlemsråd under 2020 och 2021 med anledning av att den ekonomiska uppräkningen inte hade följt utvecklingen som inom annan kommunal förvaltning. De ledde således till att en skrivelse ”Begäran om utökning av budgetmedel” skickades till medlemskommunerna 2022-02-08 efter direktionens beslut. Därefter genomförde och redovisade SÄRF ytterligare analyser och konsekvenser till medlemskommunernas ekonomichefsgrupp.
Vid Medlemsrådet 2022-04-08 redogjorde en talesperson för ekonomichefsgruppen deras gemensamma förslag hur SÄRFs begäran skulle hanteras. Förslag inför Budget 2023 omfattades av extra nivåhöjning med 5% (förutom ordinarie höjning 2,9% enligt PKV per februari 2022). Budget 2024 och framåt omfattades av att medlemsbidraget skulle höjas med PKV samt kompensation för befolkningsökning. Underskott 2021 och beräknat underskott 2022 omfattades inte av någon kompensation.

Risk nr 8.5 i riskanalys 2022, Räddningstjänstförmåga

Risk:
Olyckor är ett samhällsproblem som medför mänskligt lidande, miljöpåverkan och stora samhällsekonomiska förluster. Varje år omkommer 3 000 personer i olyckor, varav 100 personer i bränder. Samhällskostnaderna för olyckor uppgår till cirka 60 miljarder kronor årligen. Av detta utgör kostnader för bränder ungefär 6 miljarder kronor. SOU 2018:54 En effektivare kommunal räddningstjänst syftar bland annat till att svensk räddningstjänst ska bli bättre på att hantera stora komplexa händelser. Utredningen fokuserar på att ledning av kommunal räddningstjänst breddas för att hantera stora händelser som skogsbränder, komplexa byggnadsbränder och höga flöden, vilka även kräver stora personella resurser för att åstadkomma tillräcklig åtgärdsproduktion. Snabba och effektiva räddningsinsatser innebär att de stora olyckorna kan begränsas i tidigare skeden vilket får stora genomslag i samhällsekonomin och mänskligt lidande. De flesta olyckor inleds enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). En eskalering av en olycka kan leda till att kriterierna i Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) uppfylls. Viktigt att notera är att lagstiftningarna gäller parallellt med olika ansvarsområden.
Kravet från lagstiftningen är att räddningstjänsten ska vara ändamålsenligt ordnad utifrån rådande riskbild. Konkret innebär konsekvenserna att flertal stationer behöver läggas ner och/eller minska sin förmåga. Minskningen i

förmåga kan vara både personell och materiell. Nedläggningar måste grundligt motiveras gentemot lagstiftning då tillsynsmyndighet kan ha synpunkter med föreläggande.
De larm som sker idag kommer att fortsätta att ske vilket innebär att vid nedläggning av en brandstation kommer en annan styrka behöva åka längre sträckor för att genomföra räddningsinsatsen. Utöver de konsekvenserna den förlängda tiden har för de drabbade innebär det att räddningstjänstpersonal som idag genomför många räddningsinsatser får än högre belastning. Av olika anledningar finns det idag problematik kring rekrytering av räddningstjänstpersonal i beredskap (RiB). Högre belastning på individ och huvudarbetsgivare riskerar att göra denna problematik större. Om SÄRF inte klarar att rekrytera RiB-personal kommer denna behöva ersättas med heltidspersonal vilket medför än större kostnader med förändrade insatstider.
Att agera tillsammans i ett räddningstjänstförbund innebär kontinuerliga strukturrationaliseringar i att kvalitetssäkra övningar, utbildningar, materiella resurser, fordon, förbyggande insatser och myndighetsutövningar.
Lagstiftningens utökade krav omfattas inte av besparingar utan på utveckling och effektivisering av räddningstjänst. Förändringar rörande ledning av kommunal räddningstjänst har fått ett statligt bidrag i avsikt att stödja övergångsarbetet. Begäran om utökad budget omfattar befintlig organisation samtidigt som nödvändiga kostnadseffektiviseringar fortsätter utan att ge avkall på en ändamålsenligt ordnad räddningstjänst utifrån rådande riskbilder.

Åtgärd:
Systematiska åtgärder genomförs för att upprätthålla och utveckla anpassad räddningstjänstförmåga. Operativa samordnare har det beredande ansvaret för att kartlägga och utveckla förmågan. Inriktning och prioritering sker tillsammans med Räddningschef.
I samband med införandet av ett gemensamt format av räddningstjänsternas Handlingsprogram (MSB), uppdaterades riskanalysen som underlag och stöd till SÄRFs Handlingsprogram inför 2023. Både Handlingsprogram och riskanalys ligger till grund i bedömningen av den operativa förmågan för likvärdigt skydd (LSO). Analyser innebär bra förutsättningar i att utveckla arbetet kring behovet av förändringar i den totala förmågan som bygger på att delarna som tillsammans synkroniseras med risker och behov. Det finns svårigheter att systematiskt följa upp förmåga, särskilt när det rör Räddningstjänstpersonal i Beredskap (RiB). För heltidsanställd operativ personal är det enklare att följa upp övning för övning och därmed förmågan. Metodutveckling ingår som en del av arbetet med anledning av nya risker, förbättrad utrustning, osv.
En oro finns kring ekonomi när det gäller att kunna vidmakthålla och utveckla den förmågan som krävs. Det gäller utifrån både personella som materiella resurser. Rekrytering av personal är ständigt en utmaning men inte överallt samt att levnadstiderna för fordon, etc. har kortats väsentligt med förändrad teknik. Denna utveckling går i konflikt mot de besked som kommer från regeringen gällande kapitel 8 Räddningstjänst under höjd beredskap (RUHB), LSO.

19. Svar på medborgarförslag om inrättande av slöseriombudsman (ks fattar slutligt beslut) KS2021/280

§80 KS2021/280

Svar på medborgarförslag om inrättande av slöseriombudsman

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen avslår medborgarförslaget.

Ärendet

Gunnar Riegertz föreslår i medborgarförslag 2021-11-04 Bollebygds kommun tillsätter en ”slöseriombudsman” eller annan titel som ska ha i uppdrag att partioberoende och kritiskt ifrågasätta kommande projekt i kommunen och även gå igenom föregående projekt för att se vilka som inte var lyckade och hur man kan undvika att göra samma misstag igen och slösa med skattebetalarnas pengar. Bakgrunden enligt förslagsställaren är HVB-hemmets kostnad på mer än 13 mnkr, som det absolut dyraste fiaskot hittills och kommer kosta ännu mer att avveckla. Kommunfullmäktige har 2021-12-08, § 184, överlämnat medborgarförslaget till kommunstyrelsen för handläggning och beslut.

Det finns inom svensk lagstiftning en stark kontrollgrund kring hur offentliga skattemedel ska användas. Som exempel kan nämnas kommunallagens (2017:725) § 12 där den kommunala revisionen och de kommunala revisorernas uppgifter regleras. Sammantaget kan sägas att den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommuner och regioner samt pröva ansvarstagandet. Den granskar på fullmäktiges uppdrag. Revisorerna är förtroendevalda och de biträds av sakkunniga yrkesrevisorer. Tillsammans prövar de om de kommunala och regionala verksamheterna är ändamålsenliga och effektiva, om styrningen är tillräcklig och om räkenskaperna är rättvisande. Det finns alltså redan en lagreglerad instans genom den kommunala revisionen, som ska granska hur nämnder och övriga politiska instanser sköter sina ekonomiska åtaganden, och genom det hur offentliga skattemedel används. Kommunstyrelseförvaltningen instämmer i att det är viktigt att medborgare känner att de har tilltro till den kommunala demokratin och vill poängtera att medborgare har tillgång till tydliga kommunikationskanaler för synpunkter och möjlighet att påverka kommunens arbete. I Bollebygds kommun finns ett antal olika sätt för kommunmedborgare att framföra sina synpunkter, frågor och förbättringsförslag.

Kommunstyrelseförvaltningen gör bedömningen att det redan finns ett fullgott lagstadgat system som kontrollerar hur skattemedel används, genom den kommunala revisionen. Det finns också andra kommunikationskanaler och service som Bollebygds kommun idag tillhandahåller för mottagande av synpunkter, både avseende exempelvis ekonomiska frågor och andra sorters frågor. Det sammantaget gör att förvaltningen bedömer att det inte finns något behov att inrätta en särskild instans/ombudsman för hantering av den typ av synpunkter som lyfts fram i medborgarförslaget.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut
Kommunstyrelsen avslår medborgarförslaget.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Svar på medborgarförslag om inrättande av slöseriombudsman
- Medborgarförslag om inrättande av slöseriombudsman_Bortredigerad
- Medborgarförslag Slöseriombudsman_Bortredigerad
- §184 Kf Inkommet medborgarförslag: Medborgarförslag om inrättande av slöseriombudsman

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Från: Gunnar Riegertz <[redacted]
Skickat: den 4 november 2021 15:26
Till: Funktionsadress Kommunen <kommunen@bollebygd.se>
Ämne: Medborgarförslag Slöseriombudsman I Bollebygds kommun

I flera kommuner runt om i Sverige handskas de styrande väldigt ovarsamt med de intäkter man får från kommunens skattebetalare. Detta sker tyvärr även i Bollebygds kommun där HVB-hemmets kostnad på mer än 13 miljoner är det absolut dyraste fiaskot hittills och kommer kosta ännu mer att avveckla. Lars Erik Olsson (S) hånade mitt förslag om att kommunen istället borde köpa in begagnade moduler för 600 000 SEK och bröt mot LOU vilket konkurrensverket starkt kritiserade.

Pengar läggs i vissa fall på helt vansinniga projekt som kostat skattebetalarna oerhörda summor, som istället skulle kunnat gå till skola och äldreomsorg. Det finns sällan någon rannsakning eller eftertanke kring misslyckade projekt, utan nya skattepengar forsar ju hela tiden in. Detta skapar tyvärr ett växande förakt hos många kommuninvånare som blir arga och besvikna över hur oansvarigt man handskas med våra gemensamma medel.

Mitt förslag är därför att Bollebygds kommun tillsätter en ”Slöseriombudsman” eller annan titel som skall ha i uppdrag att partioberoende och kritiskt ifrågasätta kommande projekt i kommunen och även gå igenom föregående projekt för att se vilka som ej var lyckade och hur man kan undvika att göra samma misstag igen och slösa med skattebetalarnas pengar. Personen bör arbeta efter en metodik för Kommunalekonmiska analyser som utarbetats av Pricewaterhousecooper. (PWC)
https://info.pwc.se/kommunalekonomiska-analyser-210609

Eftersom en sådan person säkerligen kommer hitta mycket pengar att spara så blir det i realiteten ingen kostnad för kommunen. Utöver detta så kommer en sådan funktion säkerligen uppskattas väldigt mycket av kommunens medborgare och kommer bidra till att återställa förtroendet och minska politikerföraktet.

Gunnar Riegertz
[redacted]

Från: Gunnar Riegertz <[redacted]
Skickat: den 20 november 2021 14:14
Till: Funktionsadress Kommunstyrelsen <Kommunstyrelsen@bollebygd.se>
Ämne: Re: Medborgarförslag Slöseriombudsman I Bollebygds kommun

Lägg till detta i förslaget:

Nationellt skall man tillsätta en kommision så varför inte en liknande funktion lokalt i Bollebygd?

https://www.dn.se/debatt/ny-kommission-ska-granska-vad-vi-far-for-vara-pengar/?fbclid=IwAR00dj9r3gKhosjm3nPPxm06oTxtbCqzdWuYaFtqkqonhc39hYWZ7osur7M

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Svar på medborgarförslag om inrättande av slöseriombudsman

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen avslår medborgarförslaget.

Ärendet

Gunnar Riegertz föreslår i medborgarförslag 2021-11-04 Bollebygds kommun tillsätter en ”slöseriombudsman” eller annan titel som ska ha i uppdrag att partioberoende och kritiskt ifrågasätta kommande projekt i kommunen och även gå igenom föregående projekt för att se vilka som inte var lyckade och hur man kan undvika att göra samma misstag igen och slösa med skattebetalarnas pengar. Bakgrunden enligt förslagsställaren är HVB-hemmets kostnad på mer än 13 mnkr, som det absolut dyraste fiaskot hittills och kommer kosta ännu mer att avveckla.

Kommunfullmäktige har 2021-12-08, § 184, överlämnat medborgarförslaget till kommunstyrelsen för handläggning och beslut.

Det finns inom svensk lagstiftning en stark kontrollgrund kring hur offentliga skattemedel ska användas. Som exempel kan nämnas kommunallagens (2017:725) § 12 där den kommunala revisionen och de kommunala revisorernas uppgifter regleras. Sammantaget kan sägas att den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommuner och regioner samt pröva ansvarstagandet. Den granskar på fullmäktiges uppdrag. Revisorerna är förtroendevalda och de biträds av sakkunniga yrkesrevisorer. Tillsammans prövar de om de kommunala och regionala verksamheterna är ändamålsenliga och effektiva, om styrningen är tillräcklig och om räkenskaperna är rättvisande. Det finns alltså redan en lagreglerad instans genom den kommunala revisionen, som ska granska hur nämnder och övriga politiska instanser sköter sina ekonomiska åtaganden, och genom det hur offentliga skattemedel används.

Kommunstyrelseförvaltningen instämmer i att det är viktigt att medborgare känner att de har tilltro till den kommunala demokratin och vill poängtera att medborgare har tillgång till tydliga kommunikationskanaler för synpunkter och möjlighet att påverka kommunens arbete. I Bollebygds kommun finns ett antal olika sätt för kommunmedborgare att framföra sina synpunkter, frågor och förbättringsförslag.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningen gör bedömningen att det redan finns ett fullgott lagstadgat system som kontrollerar hur skattemedel används, genom den kommunala revisionen. Det finns också andra kommunikationskanaler och service som Bollebygds kommun idag tillhandahåller för mottagande av synpunkter, både avseende exempelvis ekonomiska frågor och andra sorters frågor.

Det sammantaget gör att förvaltningen bedömer att det inte finns något behov att inrätta en särskild instans/ombudsman för hantering av den typ av synpunkter som lyfts fram i medborgarförslaget.

Barnkonsekvensanalys

Beslut i ärendet bedöms inte påverka barn och unga negativt.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag 2021-11-04

Skickas till

Förslagsställaren

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Suzanna Bengtsson
Kommunsekreterare

§184

KS2021/280

Inkommet medborgarförslag: Medborgarförslag om inrättande av slöseriombudsman

Beslut

Kommunfullmäktige överlämnar medborgarförslaget till kommunstyrelsen för handläggning och beslut.

Ärendet

Gunnar Riegertz föreslår i medborgarförslag 2021-11-04 Bollebygds kommun tillsätter en ”Slöseriombudsman” eller annan titel som ska ha i uppdrag att partioberoende och kritiskt ifrågasätta kommande projekt i kommunen och även gå igenom föregående projekt för att se vilka som ej var lyckade och hur man kan undvika att göra samma misstag igen och slösa med skattebetalarnas pengar.

Beslutsunderlag

- Medborgarförslag om inrättande av slöseriombudsman_Bortredigerad
- Medborgarförslag Slöseriombudsman_Bortredigerad

20. Svar på motion (S) om belysning på Södra stationsvägen (kf fattar slutligt beslut) KS2022/19

§79

KS2022/19

Svar på motion (S) om belysning på Södra stationsvägen

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen tillstyrker samhällsbyggnadsnämndens förslag om att kommunfullmäktige ska avslå motionen.

Ärendet

Helena Thelin (S) föreslår i en motion inkommen 2022-01-25 att det installeras belysning på Södra Stationsvägen. Motionären framför att Södra Stationsvägen leder fram till en villafastighet och en fastighet med 18 lägenheter och att boende i fastigheterna känner obehag när de går hem på kvällen på grund av att det inte finns någon belysning vid vägen.

Kommunfullmäktige har på sammanträde 2022-02-10, § 8, remitterat motionen till samhällsbyggnadsnämnden för handläggning. Samhällsbyggnadsnämnden har på sammanträde 2023-03-20, § 58, beslutat att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Förslag till beslut

Ledamöternas förslag till beslut
Ulf Rapp (S) föreslår att kommunstyrelsen ska tillstyrka samhällsbyggnadsnämndens förslag om att kommunfullmäktige ska avslå motionen. Förslaget antas.

Beslutsunderlag

- §58 SBN Motion om belysning vid Södra stationsvägen(SBN202253-4)
- Motion (S) om belysning på Södra Stationsvägen
- Svar på motion om belysning vid Södra stationsvägen(SBN202253-3)
- §8 Kf Inkommen motion: Motion (S) om belysning på Södra stationsvägen

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

§58

SBN2022/53

Motion om belysning vid Södra stationsvägen

Beslut
Samhällsbyggnadsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Ärendet
Helena Thelin (S) föreslår i en motion inkommen 2022-01-25 att det installeras belysning på Södra Stationsvägen. Motionären framför att Södra Stationsvägen leder fram till en villafastighet och en fastighet med 18 lägenheter och att boende i fastigheterna känner obehag när de går hem på kvällen på grund av att det inte finns någon belysning vid vägen. Kommunfullmäktige beslutade 22-02-10 § 8 att remittera motionen till samhällsbyggnadsnämnden för handläggning.

Ekonomiska förutsättningar
Inga kostnadsberäkningar har gjorts med anledning av att Bollebygds kommun ej ansvarar för driften av vägen.

Bedömning
Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att belysning på Södra Stationsvägen ej är ett ansvar för Bollebygds kommun. Exploatören (Sonoma) har ett ansvar enligt avtal att drifta vägen dvs vinterväghållning, lövupptagning samt att belysa denna.

Barnkonsekvensanalys
Barns trafiksäkerhet är de vuxnas ansvar. Barn ska ges möjlighet att på ett säkert sätt kunna vistas i trafikmiljöer.

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut
Samhällsbyggnadsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendets beredning
Ärendet har handlagts av biträdande förvaltningschef Annelie Fischer.

Beslutsunderlag
- Svar på motion om belysning vid Södra stationsvägen

- §8 Kf Inkommen motion Motion (S) om belysning på Södra stationsvägen
- Motion (S) om belysning på Södra Stationsvägen

Skickas till

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Belysning Södra Stationsvägen

.
Södra Stationsvägen leder fram till en villafastighet och en fastighet med 18 lägenheter.
Boende i fastigheterna känner obehag när de går hem
på kvällen på grund av att det inte finns någon belysning vid vägen.
Bollebygds kommun skall vara en kommun som värnar om invånarnas trygghet. Boende i fastigheterna skall kunna gå hem på kvällen
utan att känna obehag.

Med hänvisning till ovan vill undertecknad:

- att belysning Södra Stationsvägen installeras

Socialdemokraterna

Helena Thelin ledamot
Christina Hein ersättare

21. Uppdrag om nämnds- och förvaltningsorganisation på samhällsbyggnadsnämnden (kf fattar slutligt beslut) KS2023/92

§83 KS2023/92

Uppdrag om nämnds- och förvaltningsorganisation på samhällsbyggnadsnämnden

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag till ny nämnds- och förvaltningsorganisation på nuvarande samhällsbyggnadsnämnd och förvaltning.

Ärendet

Mark- och miljödomstolen har genom dom 2021-02-09 meddelat Bollebygds kommun att det kan uppkomma en misstanke om att det brister i förutsättningarna för en opartisk bedömning i ett ärende som jävsnämnden hanterat. Domen riktar sig till jävsnämnden, i ett ärende där samhällsbyggnadsnämnden var sökande. Samhällsbyggnadsförvaltningens handläggare, inom bygg- och miljöenheten, arbetar mot båda nämnderna. Förutom nämndsbeslut fattar även handläggare så kallade delegeringsbeslut, i nämndens namn. Enligt 7 kap. 4 § Kommunallagen (KL) ska i fråga om jäv för anställda bestämmelserna i 6 kap. 28-32 § KL tillämpas. För anställda i en kommun gäller således samma jävsregler som för förtroendevalda. En anställd är jävig om det finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroende för hans eller hennes opartiskhet i ärendet. Bestämmelsen avser s.k. delikatessjäv, den omständighet att handläggare arbetar både åt den nämnd som ska pröva en anmälan eller ansökan och den nämnd som är sökande medför att det, objektivt sett, kan uppkomma en misstanke om att det brister i förutsättningarna för en opartisk bedömning. Delikatessjäv enligt 6 kap. 25 § femte punkten KL, har därför bedömts föreligga i den så kallade ”jävsdomen” som beskrivs ovan.

En nämnd kan inte bestämma om rättigheter och skyldigheter för kommunen i ärenden där nämnden också företräder kommunen som part. Bestämmelsen utgår ifrån nämndnivå och styr vilka uppgifter som får hanteras av en och samma nämnd. En kommun kan inte organisera kommunal drift och tillsyn av samma verksamhet i samma nämnd. Jäv kan uppstå om drift och verksamhetsansvar hanteras i samma nämnd som har myndighetsansvar. Bollebygds kommun har därför inrättat en särskild så kallad jävsnämnd. Denna nämnd behövs om en och samma nämnd har ansvar enligt miljöbalken, plan- och bygglagen och samtidigt har drifts- och förvaltningsansvar. Jävsförhållandet i detta fall finns i förvaltningsorganisationen, dels genom anställningsförhållanden, dels att det kan uppkomma misstankar om brister i förutsättningarna för en opartisk bedömning.

Att dela både en förvaltning och en nämnd genererar kostnader, både personella och ekonomiska.
I utredningen och förslaget från kommunstyrelsen får dessa kostnader specificeras närmare. Mot bakgrund av ovanstående föreslår kommunstyrelseförvaltningen att det tas fram förslag till ny nämnds- och förvaltningsorganisation på nuvarande samhällsbyggnadsnämnd och förvaltning,

och att kommunstyrelsen får uppdraget.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut
Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag till ny nämnds- och förvaltningsorganisation på nuvarande samhällsbyggnadsnämnd och förvaltning.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Uppdrag ny nämnds- och förvaltningsorganisation på samhällsbyggnadsnämnden

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

22. Samverkan inom Boråsregionen för införande av e-arkiv KS2021/216

§84 KS2021/216

Samverkan inom Boråsregionen för införande av e-arkiv

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen beslutar att Bollebygds kommun ska ingå i samverkan för införande av e-arkiv i kommunerna i Sjuhärad under förutsättning att budgetmedel tillskjuts inför 2024.

Ärendet

I den förstudie som påbörjats under hösten 2021 avseende samverkan för införande av e-arkiv i kommunerna i Sjuhärad har Bollebygds kommun valt att inte gå med från start. Kommunstyrelseförvaltningens bedömning var då att Bollebygds kommun inte var redo att gå med i samverkansprojektet då det saknades grundläggande delar inom arkivfrågor i kommunen.
Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade, på uppdrag av kommunstyrelsen, på mötet 2021-12-22 att Bollebygds kommun för närvarande inte går med i samverkansprojekt för införande av e-arkiv. Nu bedömer kommunstyrelseförvaltningen att förutsättningarna att börja övergången till e-arkiv har ändrats och de grundläggande delarna finns på plats, bland annat har en tjänst som informationssäkerhetssamordnare och en tjänst som arkivarie tillkommit.

Det finns olika sätt att drifta e-arkiv. Ett är att ingå i den samverkan kring e-arkiv som redan pågår i Sjuhäradskommunerna, ett annat sätt är att köpa tjänsten från externt företag t ex Sydarkivera som har varit en jämförande part inför samverkansprojektet i Boråsregionen.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut
Kommunstyrelsen beslutar att Bollebygds kommun ska ingå i samverkan för införande av e-arkiv i kommunerna i Sjuhärad under förutsättning att budgetmedel tillskjuts inför 2024.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Samverkan e-arkiv Boråsregionen
- §49 KS Arkiv och e-arkiv i Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren | Kommunchef
0734-64 70 01 | monica.holmgren@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Samverkan e-arkiv Boråsregionen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att Bollebygds kommun ska ingå i samverkan för införande av e-arkiv i kommunerna i Sjuhärad under förutsättning att budgetmedel tillskjuts inför 2024.

Ärendet

I den förstudie som påbörjats under hösten 2021 avseende samverkan för införande av e-arkiv i kommunerna i Sjuhärad har Bollebygds kommun valt att inte gå med från start. Kommunstyrelseförvaltningens bedömning var då att Bollebygds kommun inte var redo att gå med i samverkansprojektet då det saknades grundläggande delar inom arkivfrågor i kommunen. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade, på uppdrag av kommunstyrelsen, på mötet 2021-12-22 att Bollebygds kommun för närvarande inte går med i samverkansprojekt för införande av e-arkiv.

Nu bedömer kommunstyrelseförvaltningen att förutsättningarna att börja övergången till e-arkiv har ändrats och de grundläggande delarna finns på plats, bland annat har en tjänst som informations-säkerhetssamordnare och en tjänst som arkivarie tillkommit.

Det finns olika sätt att drifta e-arkiv. Ett är att ingå i den samverkan kring e-arkiv som redan pågår i Sjuhäradskommunerna, ett annat sätt är att köpa tjänsten från externt företag t ex Sydarkivera som har varit en jämförande part inför samverkansprojektet i Boråsregionen.

Sydarkivera är ett kommunalförbund för ”arkivfrågor” med medlemmar (kommuner o en region)framförallt i sydöstra delen av Sverige. Sydarkivera skulle bli arkivmyndighet och inte kommunstyrelsen om man väljer den vägen. Kommunen begär ut handlingar från dem på samma sätt som man begär ut handlingar från kommunen idag. Enligt Sydarkivera går det fort att få ut begärda handlingar, i regel får man svar samma dag och sedvanlig sekretessprövning görs i alla ärenden.

Processen är ganska lång innan medlemskap beviljas. Det är ett kommunfullmäktigebeslut om att anta förbundsordning etc. Man ska också besluta politiskt om en avsiktsförklaring, innan medlemskapsprocessen påbörjas.

Ekonomiska förutsättningar

E-arkiv i samverkan Sjuhärads kommunerna

Projekt e-arkiv i samverkan i Boråsregionen är beräknat till en kostnad om 8 200 tkr på tre (3) år exklusive upphandling och arbetstid i respektive kommun. Arbetstid beräknas till ca 10 % i respektive kommun som behöver avsättas i det gemensamma projektet.

Kostnad år 2 (2023) beräknas till 37 kr/invånare och år 3 (2024) till 29 kr/invånare. Beräknad kostnad för drift och underhåll från år fyra (4) ligger på 15 -20 kr/invånare och år och omfattar support, underhåll, drift och förvaltning.

Kostnad för Bollebygds del år 2023 uppgår till 362 600 kr, år 2024 till 284 200 kr och från år 2025 och framåt 196 000 kr. Beräkning är gjord på 9800 invånare.

Bollebygds kommun får betala kostnaden för 2023 men kan ges anstånd att betala den 2024. Den totala kostnaden för år 2023 och 2024 uppgår till 646 800 kr.

Sydarkivera
Kostnaden för att ansluta sig till Sydarkivera grundar sig också på invånarantalet. Beräkning är gjord på 9800 invånare. Anslutningskostnad är 4 kr/invånare och årsavgiften är 27 kr/invånare. Kostnaden beräknas till 39 200 kr i anslutningsavgift och därefter en årsavgift på 264 600 kr.

Oavsett vilken väg man väljer för att kunna gå in i e-arkiv behöver kommunstyrelsen få täckning för kostnaderna.

Bedömning
Kommunstyrelseförvaltningen gör bedömningen att det mest prisvärda över tid samt ur en närhets- och samverkansaspekt väger fördelarna för samverkan kring e-arkiv inom Boråsregionen över. På sikt måste kommunen övergå till e-arkiv men det finns inget lagkrav eller tvingande när det ska ske. Det bör dock påbörjas införandet av e-arkiv så snart som möjligt då ett införande tar flera års tid.

Barnkonsekvensanalys
Beslut i ärendet bedöms inte påverka barn och unga negativt.

Skickas till
Samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

§49 KS2021/216

Arkiv och e-arkiv i Bollebygds kommun

Beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen och ger kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att beskriva de ekonomiska förutsättningarna i kommunstyrelsens budgetunderlag.

Ärendet

Alla kommuner har ansvar för att spara information, oavsett om den är i pappersform eller digital. Det framgår i tryckfrihetsförordningen, arkivlagen och annan lagstiftning. Idag är arkivet i Bollebygds kommun utformat utifrån att bevara fysiska handlingar – inte digital information. På sikt behöver kommunen övergå till e-arkiv (sparande i digital form) där syftet är att ha ett arkiv i nutid där den digitala informationen bevaras och används för olika syften. E–arkiv är en funktion för långtidsbevarande och hållbar hantering av digital information. E-arkiv är navet i kommunernas informationshantering och ska vara hållbar: hållbar över tid, ekonomiskt hållbar, hållbar utifrån användarens behov och demokratiskt hållbar.

Idag har kommunen ett fysiskt arkiv som till viss del är eftersatt. Det saknas resurser, organisation och delvis rutiner för att säkerställa att rätt information sparas och bevaras på ett korrekt sätt. Det finns ett arkivreglemente, antaget av kommunfullmäktige i oktober 2020, som beskriver arkivmyndighetens ansvar.

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet i Bollebygds kommun. Hos arkivmyndigheten ska det finnas ett kommunarkiv. Kommunstyrelseförvaltningen är operativ instans som sköter kommunarkivet, och ska vårda förvarat arkivbestånd i kommunarkivet samt främja arkivens tillgänglighet och deras användning i kulturell verksamhet och forskning. Arkivmyndigheten ska utöva tillsyn över nämnders och styrelsers arkivvård enligt lag, och lämna rekommendationer kring metoder, materiel och skydd rörande arkivvården i kommunen. Arkivmyndigheten utfärdar anvisningar om tillämpningen av arkivreglementet. Arkivmyndigheten ska utöver lagreglerade uppgifter även allmänt följa utvecklingen inom arkiv- och dokumenthantering, ge råd kring hantering av arkiv till kommunens förvaltningar och bestämma vilken nämnd som ska ansvara för arkivering av information i system som används av flera nämnder.

Det finns ingen arkivarietjänst i Bollebygds kommun utan kommunen har periodvis under tidigare år köpt in konsultstöd när man ansett att sådant har behövts. Det har inte funnits och finns inte någon plan eller organisation för att kommunstyrelsen på ett långsiktig och hållbart sätt ska kunna leva upp till sitt ansvar som arkivmyndighet. Sedan 2021 finns en arkivansvarig funktion på kommunstyrelseförvaltningen, motsvarande 20-25 %. Denna funktion har haft till uppgift att få ordning på kommunarkivet samt att vara den som ansvarar för att ta emot överlämnade handlingar från de andra nämnderna, katalogisera och sortera korrekt, samt lämna ut handlingar från kommunarkivet. Nämnderna har ansvar för sina egna närarkiv, så även

kommunstyrelsen. Det finns sedan januari 2022 också en ny funktion som informationssäkerhetssamordnare på kommunstyrelseförvaltningen. Denna funktion är en oerhört viktig del i organisationen kring en väl fungerande arkivmyndighet. Trots dessa satsningar under senaste året saknas förutsättningar för kommunen att fullt ut ta sitt ansvar genom en väl uppbyggd och fungerande organisation kring arkiv och dess hantering. Oavsett om kommunen själv anställer eller köper in tjänst som arkivarie måste denna funktion finnas kontinuerligt. En kommun av Bollebygds storlek bör ha en arkivarie på motsvarande 0.25 årsarbetare. För att kommunen ska leva upp till de krav som ställs idag och för att överhuvudtaget kunna ta nästa steg mot e-arkiv behövs det under en begränsad tid en projektledare som får huvudansvaret för att lägga grunden till ett långsiktigt och hållbart arbete inom och med arkiv. En långsiktig och hållbar organisation på ett kommunövergripande plan innefattar arkivarie, informationssäkerhetssamordnare, arkivansvarig/arkivredogörare, kommun- och nämndsekreterare, registratorer samt IT-ansvariga. Nämnderna behöver säkerställa att de har förutsättningar för att kunna arbeta med bl. a. registratorsuppdrag på egen nämnd samt resurs att ansvara för och sköta närarkiv.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen noterar informationen och ger kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att beskriva de ekonomiska förutsättningarna i kommunstyrelsens budgetunderlag.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §36 KSAU Arkiv och e-arkiv i Bollebygds kommun
- Arkiv och e-arkiv i Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunchef

Paragrafen är justerad

23. Utbetalning av partistöd 2023 - Sverigedemokraterna (kf fattar slutligt beslut) KS2023/101

§81 KS2023/101

Utbetalning av partistöd 2023 - Sverigedemokraterna

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (SD) för år 2023 med 70 350 kr.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde i december 2020 bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Bestämmelserna överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd – att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelse-förvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning. I beslut i september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Sverigedemokraterna nu gjort. Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:
44 % av prisbasbeloppet/parti
15 % av prisbasbeloppet/mandat
År 2023 beräknas ett prisbasbelopp till 52 500 kr.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (SD) för år 2023 med 70 350 kr.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Utbetalning av partistöd 2023 - Sverigedemokraterna
- Granskningsrapport (SD), sid 1
- Granskningsrapport (SD), sid 2

- Bilaga, balansrapport
- Bilaga, resultatrapport

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

BOLLEBYGDS KOMMUN

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Rapporten gäller parti: _____

Juridisk person (registrerad lokal partiförening)	Organisationsnummer
Sverigedemokraterna Bollebygd	802472-0073
Adress c/o Ewa-Maria Andorff-Ripa Gråsmossen 1	Postadress 51733 Bollebygd
Telefon 0705-692186	Bankkonto eller postgiro Sparbanken Sjuhärad 8032-54333849-0

Mottaget partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod	Mottaget stöd (kr)
2022	69.722:-

Ordförande	Kassör
Lisette Vermeulen	Ewa-Maria Andorff-Ripa
Signatur Lisette Vermeulen	Signatur Ewa-Maria Andorff-Ripa
Datum 5/3-23	Datum 5/3-23

Redovisning av lokalt partistöd

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats.

Se bilagor Balans & Resultat

BOLLEBYGDS KOMMUN

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Ifylls av den särskilde granskaren som utsetts av partiet

Kommentarer om hur det lokala partistödet använts.

Jag intygar att partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet.

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun.

Intygas av	Namnförtydligande Elin Axelsson
Datum 5/3-23	Ort Bollebygd

Balansrapport

Sverigedemokraterna Bollebygd

Perioden 2022-01-01 - 2022-12-31 Belopp Kr

Datum 23-01-04 Sida 1

	IB	Förändring	UB
Kundfordringar			
1510 Kundfordringar	0,00	2 250,00	2 250,00
Summa kundfordringar	0,00	2 250,00	2 250,00
Kassa och bank			
1930 Kortkonto	0,00	23 331,41	23 331,41
1940 Bankkont	193 604,16	-139 908,20	53 695,96
Summa kassa och bank	193 604,16	-116 576,79	77 027,37
SUMMA TILLGÅNGAR	193 604,16	-114 326,79	79 277,37
Eget kapital			
2010 Eget Kapital	-169 913,34	-23 199,92	-193 113,26
2099 Årets Resultat	-23 199,92	137 526,71	114 326,79
Summa Eget kapital	-193 113,26	114 326,79	-78 786,47
Moms, särskilda punktskatter			
2671 Egna Utlägg	-490,90	0,00	-490,90
Moms, särskilda punktskatter	-490,90	0,00	-490,90
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	-193 604,16	114 326,79	-79 277,37
Beräknat resultat	0,00	0,00	0,00

Verifikationsnummer: 1 - 117

Resultatrapport

Sverigedemokraterna Bollebygd

Perioden 2022-01-01 - 2022-12-31

	Vald period	Procent	Ackumulerat	Procent
Intäkter				
3090 Övriga Intäkter	19 354,07	21,7	19 354,07	21,7
3110 Partistöd	69 722,00	78,3	69 722,00	78,3
Summa Huvudintäkter	89 076,07	100,0	89 076,07	100,0
Kostnader				
5410 Förbrukningsinventarier	-475,00	-0,5	-475,00	-0,5
5430 Aktiviteter	-19 205,16	-21,6	-19 205,16	-21,6
5450 Utbildning/Konferenser	-35 005,48	-39,3	-35 005,48	-39,3
5460 Förbrukningsmaterial	-3 994,00	-4,5	-3 994,00	-4,5
5465 Möteskostnader	-3 531,18	-4,0	-3 531,18	-4,0
5470 Milersättning/Resekostnader	-10 907,80	-12,2	-10 907,80	-12,2
5480 Polistillstånd	-960,00	-1,1	-960,00	-1,1
5590 Övr Externa Tjänster	-3 681,00	-4,1	-3 681,00	-4,1
5930 Reklamtrycksaker och direkt re	-118 020,84	*	-118 020,84	*
6160 Tidskrifter/Facklitteratur	-3 495,00	-3,9	-3 495,00	-3,9
6220 Övrigt	-2 927,40	-3,3	-2 927,40	-3,3
6570 Bankkostnader	-1 200,00	-1,3	-1 200,00	-1,3
Summa Kostnader	-203 402,86	*	-203 402,86	*
Årets resultat				
8999 Årets Resultat	114 326,79	*	114 326,79	*
Resultat	114 326,79	*	114 326,79	*
Beräknat resultat	0,00	0,0	0,00	0,0

Verifikationsnummer: 1 - 117

* = Oegentligt värde

24. Utbetalning av partistöd 2023 - Centerpartiet (kf fattar slutligt beslut) KS2023/102

§82 KS2023/102

Utbetalning av partistöd 2023 - Centerpartiet

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (C) för år 2023 med 38 850 kr.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde i december 2020 bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Bestämmelserna överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd – att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelse-förvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning. I beslut i september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Centerpartiet nu gjort. Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:
44 % av prisbasbeloppet/parti
15 % av prisbasbeloppet/mandat
År 2023 beräknas ett prisbasbelopp till 52 500 kr.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (C) för år 2023 med 38 850 kr.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Utbetalning av partistöd 2023 - Centerpartiet
- Granskningsrapport (C)

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

BOLLEBYGDS KOMMUN

Rapport gällande erhållet lokalt partistöd

Ifylles av partiet (se bestämmelser om kommunalt partistöd 2015-2018, sid 2).

Rapporten gäller:

Juridisk person (registrerad lokal partiförening) Centerpartiet Bollebygdskretsen	Organisationsnummer 802515-5444
Adress Morjhult Laggaregården 1	Postadress 57793 Tällsjö
Telefon 070 6994727	Bankkonto eller postgiro 8032-5, 4608753-2

Erhållet partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod 1/1-22 - 31/12-22	Erhållet stöd (kr) 42364

Ordförande Namn Yvonne Andrén Signatur Datum 23/4/23	Kassör Namn Roland Andersson Signatur RA Datum 16/3 - 23

Redovisning av lokalt partistöd

– beskriv hur det lokala partistödet fördelats

Mötesverksamhet	5013
Valkostnader	75000
Utbildning	1975
Brev + Porto	3712
Diverse	2478
	88178

BOLLEBYGDS KOMMUN

Granskningsrapport gällande erhållet lokalt partistöd

Ifylles av den särskilde granskaren (se bestämmelser om kommunalt partistöd 2015-2018, sid 2)

– Kommentarer om hur det lokala partistödet använts

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun gällande användning av partistöd:

Intygas av:	Namnförtydligande Tommy Andersson
Datum 230323	Ort Tollered

25. Utbetalning av partistöd 2023 - Socialdemokraterna (kf fattar slutligt beslut) KS2023/114

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Utbetalning av partistöd 2023 - Socialdemokraterna

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (S) för år 2023 med 86 100 kr.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde i december 2020 bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Bestämmelserna överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd – att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelse-förvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning. I beslut i september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Socialdemokraterna nu gjort. Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:

44 % av prisbasbeloppet/parti
15 % av prisbasbeloppet/mandat
År 2023 beräknas ett prisbasbelopp till 52 500 kr.

Barnkonsekvensanalys

Beslut i ärendet bedöms inte påverka barn och unga negativt.

Beslutsunderlag

Granskningsrapport, 2023-04-17.

Skickas till

Kommunsekreterare

BOLLEBYGDS KOMMUN

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Suzanna Bengtsson
Kommunsekreterare

BOLLEBYGDS KOMMUN

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Rapporten gäller parti: SOCIALDEMOKRATERNA

Juridisk person (registrerad lokal partiförening)	Organisationsnummer
BOLLEBYGDS ARBETAREKOMMUN	0686 4502 - 0358
Adress	Postadress
GÖTEBORGSVÄGEN 17	517 36 BOLLEBYGD
Telefon	Bankkonto eller postgiro
	8032-5 4321 664-7

Mottaget partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod	Mottaget stöd (kr)
220101 - 221231	71 967

Ordförande	Kassör
Peter Rosholm	LARS-ERIK OLSSON
Signatur	Signatur
	Lars-Erik O
Datum	Datum
230417	230417

Redovisning av lokalt partistöd

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats.

SE BILAGA

BOLLEBYGDS KOMMUN

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Ifylls av den särskilde granskaren som utsetts av partiet

Kommentarer om hur det lokala partistödet använts.

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun.

Intygas av Gunnel Bremert	Namnförtydligande Gunnel Bremert
Datum 2023 04 20	Ort Bollebygd

SOCIALDEMOKRATERNA
Bollebygds arbetarkommun

RESULTATRÄKNING 221231

Intäkter

	BUDGET	UTFALL
Partistöd	71 000	**71 967**
Partibidrag	35 000	30 278
Abf	95 700	**94 188**
Medlemsavgifter	7 000	**9 385**
Övrigt/ 1 maj	0	**5 194**
Städning	12 000	12 000
	220 700	**223 012**

Kostnader

Lokalhyra/el	135 000	**133 176**
el	9 200	**8 373**
Utbildning	10 000	**4 105**
Politiskt material/val	50 000	**108 340**
1a maj	15 000	**14854**
Bredband	12 600	**12 967**
Övrigt	10 000	**15 465**
Summa kostnader	**241 800**	**297 280**
Resultat	-21 100	**-74 268**

2023-02-22

Lars-Erik Olsson
Kassör

26. Utbetalning av partistöd 2023 - Folkets Röst (kf fattar slutligt beslut) KS2023/133

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Utbetalning av partistöd 2023 - Folkets Röst

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (FR) för år 2023 med 54 600 kr.

Ärendet
Kommunfullmäktige fastställde i december 2020 bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Bestämmelserna överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd – att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelse-förvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning. I beslut i september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Folkets Röst nu gjort. Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:

44 % av prisbasbeloppet/parti

15 % av prisbasbeloppet/mandat

År 2023 beräknas ett prisbasbelopp till 52 500 kr.

Barnkonsekvensanalys
Beslut i ärendet bedöms inte påverka barn och unga negativt.

Beslutsunderlag
Granskningsrapport 2023-04-20.

Skickas till
Kommunsekreterare

BOLLEBYGDS KOMMUN

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Suzanna Bengtsson
Kommunsekreterare

BOLLEBYGDS KOMMUN

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Rapporten gäller (parti):

Juridisk person (registrerad lokal partiförening)	Organisationsnummer
Stefan Larsson / Folkets Röst	802491-6929
Adress	**Postadress**
Kuttervägen 1	51737 Bollebygd
Telefon	**Bankkonto eller postgiro**
0702-528272	6664-861 400 348

Mottaget partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod	Mottaget stöd (kr)
2022	57.477,00

Ordförande	Kassör SI
Namn Peter Gregorius	Namn Stefan Larsson
Signatur	Signatur Stefan Larsson
Datum 20/4-23	Datum 20/4-23

Redovisning av lokalt partistöd

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats

* Hyra Förråd	2814:-
* Reklam & PR	86640,85:-
* mötes ~~kost~~ kostnader	4050:-
* Internet kostnader	632:-
* Bankavgift	1735:-
* Valvaka	30553:-

BOLLEBYGDS KOMMUN

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Ifylls av den särskilde granskaren som utsetts av partiet.

Kommentarer om hur det lokala partistödet använts

Härmed intygar jag att partistödet har använts till följande:

* Hyra av förråd
* Reklam & PR
* Mötes kostnader
* Internet kostnader
* Bankavgift
* Valvaka

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun gällande användning av partistöd:

Intygas av: Carina Larsson	Namnförtydligande Carina Larsson
Datum 25/4-2023	Ort Bollebygd

27. Utbetalning av partistöd 2023 - Kristdemokraterna (kf fattar slutligt beslut) KS2023/134

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Utbetalning av partistöd 2023 - Kristdemokraterna

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (KD) för år 2023 med 38 850 kr.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde i december 2020 bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Bestämmelserna överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd – att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelse-förvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning. I beslut i september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Kristdemokraterna nu gjort. Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:
44 % av prisbasbeloppet/parti
15 % av prisbasbeloppet/mandat

År 2023 beräknas ett prisbasbelopp till 52 500 kr.

Barnkonsekvensanalys

Beslut i ärendet bedöms inte påverka barn och unga negativt.

Beslutsunderlag

Granskningsrapport 2023-04-26.

Skickas till

Kommunsekreterare

BOLLEBYGDS KOMMUN

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Suzanna Bengtsson
Kommunsekreterare

ANKOM
2023-04-26

BOLLEBYGDS KOMMUN

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Rapporten gäller parti: Kristdemokraterna i Töllsjö-Bollebygd.

Juridisk person (registrerad lokal partiförening)	Organisationsnummer
Kristdemokraterna i Töllsjö-Bollebygd	802452-1042
Adress	**Postadress**
Skräddargårdshöjd 7	51737 Bollebygd.
Telefon	**Bankkonto eller postgiro**
0734-378227	628-7569

Mottaget partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod	Mottaget stöd (kr)
220101-221231	35742.00

Ordförande	Kassör
Cecilia Carlhson	Mathias Carlzon
Signatur	Signatur
Datum	Datum
2023-04-26	2023-04-26

Redovisning av lokalt partistöd

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats.

2022

Intäkter:	Medlemsavgifter	1190:-
	Kommunalt partistöd	35742:-
		36932:-
Kostnader:	Bankavgifter	1240:-
	Valaktiviteter 2022	42851,60:-
	Jubilarer, blomor	2778,00:-
	KD centralt val 2022	14739:-
	Utbildning	3960:-
		65568,6:-

BOLLEBYGDS KOMMUN

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Ifylls av den särskilde granskaren som utsetts av partiet

Kommentarer om hur det lokala partistödet använts.

Partistödet plus medlems avgifter har ej täckt 2022 års kostnaden utan vi har fått ta av sparade medel.
Partistödet har gått till Valaktiviteter 2022.

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun.

Intygas av	Namnförtydligande MARIA MARIC
Datum 2023-04-05	Ort TIBRO

28. Budget och verksamhetsplan år 2023 för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund KS2023/121

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Budget och verksamhetsplan 2023 för Boråsregionen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner budget och verksamhetsplan 2023 för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund.

Ärendet

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund bildades 1999 och är ett politiskt styrt samverkansorgan för kommunerna Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda. Varbergs kommun är adjungerad till förbundet enligt särskilt avtal. Verksamheten grundar sig på den förbundsordning som beslutats av medlemskommunerna. I förbundet ingår även Business Region Borås, Dataskyddsombud, Medarbetarcentrum, Navet science center samt Närvårdskontoret som koordinerar Närvårdssamverkan Södra Älvsborg. Enligt förbundsordningen ska Direktionens förslag till budget och verksamhetsplan översändas till förbundsmedlemmarna för godkännande. Direktionen för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund beslutade 2022-12-09, § 100, att för egen del anta budget och verksamhetsplan för 2023 samt att översända densamma till medlemskommunerna för godkännande. Medlemsavgiften för 2023 är samma som för 2022 – 78 kr/ invånare, varav 41 kr för finansiering av basverksamhet och 37 kr för finansiering av utvecklingsmedel. Förbundets samlade budget för 2023 visar en omsättning om ca 137 mnkr. Kostnaden för Bollebygds kommuns medlemsavgift är ca 700 tkr för år 2023.

Barnkonsekvensanalys

Beslut i ärendet bedöms inte påverka barn och unga negativt.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag direktionen Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund 2022-12-09, § 100.
Budget och verksamhetsplan 2023 för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund, antagen av direktionen 2022-12-09.

Skickas till

Boråsregionen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Suzanna Bengtsson
Kommunsekreterare

§ 100 Verksamhetsplan och budget 2023

Diarienummer: 2022/SKF0192

Beslut

Direktionen antar för egen del Verksamhetsplan, drift- och investeringsbudget 2023 och översänder desamma till medlemskommunerna för godkännande

Sammanfattning

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund bildades 1999 och är en samverkansorganisation för kommunerna Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda. Varbergs kommun är adjungerad till förbundet enligt särskilt avtal. Verksamheten grundar sig på den förbundsordning som beslutats av medlemskommunerna.

Förbundets verksamhet innefattar även verksamheter och uppdrag som finansieras av deltagande kommuner; Business Region Borås, Dataskyddsombud, Medarbetarcentrum, Vård- och omsorgscollege, Navet science center samt Närvårdskontoret som koordinerar Närvårdssamverkan Södra Älvsborg.

Förbundets samlade budget för 2023 visar en omsättning om ca 137 mnkr.

	2023	2022
INTÄKTER		
Förbundsmedel/medlemsavgifter	37 653 042	35 598 941
Övriga intäkter	99 051 036	77 061 706
SUMMA INTÄKTER	**136 704 078**	**112 660 647**
KOSTNADER		
Personal	42 032 947	36 455 832
Övriga kostnader	10 858 766	10 013 696
Tjänster	83 812 365	66 191 117
SUMMA KOSTNADER	**136 704 078**	**112 660 647**
RESULTAT	**0**	**0**

Posten övriga intäkter består till största del av projektmedel. Den största ökningen jämfört med föregående år återfinns inom välfärdsområdet, som de senaste åren erhållit statliga medel för olika satsningar, samt projektet Samverkan eArkiv som återfinns under administrationen. Huvuddelen av projektens kostnader återfinns under posten tjänster.

Kostnadsmässigt ser förbundet ett kraftigt ökat kostnadsläge gällande pensioner, lokaler och energikostnader om totalt ca 7 mnkr. När det gäller Navet science center motsvarar dessa tre kostnadsposter ca 1,5 mnkr. Navet har tecknat flera nya avtal som innebär ökade intäkter 2023 och beslut är även taget att höja entréavgiften för allmänheten från 90/130 kr till 100/140 kr. Det har gjorts anpassningar i verksamheten som påverkar kostnadssidan positivt. Dock budgeterar Navet science center ett underskott i driften om 500 tkr.

Navet planerar en investering i ny utställning om fysik för de yngsta under 2023 i syfte att utveckla verksamheten och öka intäkterna framåt. Satsningen ligger i linje med Navets affärsplan 2022-2025. Affärsområdet *Navet mötesplats* slår fast att Navet ska vara ett attraktivt besöksmål samt bidra till platsutveckling och attraktivitet genom att erbjuda ett intresseväckande och lärorikt utbud för boende i Sjuhärad. Utställningen kommer att utgöra den enskilt viktigaste aktiviteten för målet att 2023 öka antalet besökare med 10 %. Ökningen motsvarar 2 150 fler besökare och bidrar med ca 160 tkr i ökade intäkter. Det ökade antalet besökare ryms inom befintlig bemanning och påverkar inte lönekostnaden. Utställningen kommer även att möjliggöra fortbildning för pedagoger och studenter, även det i linje med antagen affärsplan. Kostnadsmässigt kommer investeringen att innebära ökade avskrivningskostnader om ca 100 tkr 2023 samt ca 130 tkr kommande nio år.

Bedömningen är att förbundets verksamhet i sin helhet kommer att uppvisa ett balanserat resultat 2023. Dock är det en budget utan marginaler och försiktighetsåtgärder i form av särskilda riktlinjer, exempelvis gällande anställning och inköp, kommer att införas.

Enligt förbundsordningen ska Direktionens förslag till budget och verksamhetsplan samt treårsplan översändas till förbundsmedlemmarna för godkännande.

Expedieras till

Medlemskommunerna

Verksamhetsplan och budget 2023

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

Innehållsförteckning

Organisation	3
Syfte och strategiskt mål	4
Grunduppdrag	5
Regional utveckling	6
Välfärdsutveckling	7
Uppföljning grunduppdrag	8
Nuläge och förutsättningar	9
Mål och uppdrag 2023	11
God ekonomisk hushållning	12
Budget och finansiering	13
Investeringsbudget	19
Treårsplan	20
Bilaga Övriga verksamheter och projekt	21

VERKSAMHETSPLAN 2023 BORÅSREGIONEN

Foto

Sida 3 – Orban Alija, iStockphoto

Sida 7 – Marks kommun

Sida 8 – Annica Berglund, Åsundenleden i Ulricehamn

Sida 19 – Anna Sigge, Textile Fashion Center i Borås

Organisation

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund bildades 1999 och är en samverkansorganisation för kommunerna Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda. Varbergs kommun är adjungerad till förbundet enligt särskilt avtal.

Förbundet leds av en Direktion där medlemskommunerna företräds av politiskt valda ledamöter.

De två beredningsgrupperna Hållbar regional utveckling Sjuhärad (BH7) och Välfärd och Kompetens arbetar med strategiska frågor, bereder ärenden till Direktionen och företräder kommunalförbundet inom sina verksamhetsområden.

Sjuhärads kommunalförbund är delägare i bolagen Gryning Vård AB och Mediapoolen AB. Förbundet ingår även i VästKom, en sammanslutning av de delregionala kommunalförbunden i Västra Götaland som på regional nivå ska företräda och samordna kommunernas intressen.

Förbundet utser Boråsregionens representanter i regionala beredningar samt nominerar deltagare till styrelsen för VästKom, Beredningen för hållbar utveckling Västra Götaland (BHU) och det politiska samrådsorganet SRO.

Syfte och strategiskt mål

Förbundets övergripande strategiska mål är

Att aktivt arbeta för att Sjuhärad/Boråsregionen ska vara ett bra område att bo, arbeta och leva i

Detta görs genom att med tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv skapa gränsöverskridande möten för att främja samverkan, innovation och nytänkande

Förbundet syftar till att stärka Sjuhäradsregionen samt att främja medlemmarnas samverkan för utveckling och effektivt resursutnyttjande.

Enligt förbundsordningen ska förbundet aktivt tillvarata medlemskommunernas gemensamma intressen, bland annat regionalt och nationellt, samt vara en plattform för medlemmarnas sammanhållning byggd på samsyn över kommun- och partigränser.

Ändamål med verksamheten

1. Att verka för samordning av strategiska angelägenheter av gemensamt intresse för medlemskommunerna i deras roll och verksamheter

2. Samverkan i andra frågor där medlemmarna bedömer detta lämpligt

3. Att tills vidare svara för drift av verksamheter som Direktionen samfällt beslutar

Grunduppdrag

VERKSAMHET

Förbundet är en samverkansplattform med huvuduppdrag att verka för samordning och utveckling inom de områden medlemskommunerna anser vara angelägna. Förbundet har specialistkompetens som kan utgöra ett viktigt stöd för medlemskommunerna och bidra till utveckling av Sjuhärad.

Förbundet har grunduppdrag inom regional utveckling och välfärdsutveckling av både permanent och tillfällig karaktär.

Förbundskansliet stödjer de politiska grupperingarna och är kontakt gentemot medlemskommunerna samt andra myndigheter och organisationer.

I syfte att tillvarata och fånga upp utvecklingsbehov deltar förbundet i grupperingar på såväl delregional, regional som nationell nivå.

Förbundets verksamhet innefattar även verksamheter och uppdrag som finansieras av deltagande kommuner; Business Region Borås, Dataskyddsombud, Medarbetarcentrum, Vård- och omsorgscollege, Navet science center samt Närvårdskontoret som koordinerar Närvårdssamverkan Södra Älvsborg.

Närvårdssamverkan styrs av ett delregionalt politiskt samråd bestående av representanter från medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen.

STYRDOKUMENT

Verksamheten grundar sig på förbundsordningen.

Styrdokument inom regional utveckling är Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021-2030 samt Kulturplan för Boråsregionen 2020-2023.

Inom område välfärdsutveckling styrs verksamheten utifrån gällande lagstiftning samt regionala och delregionala avtal och överenskommelser.

De övriga verksamheterna har planer och uppdragsbeskrivningar som beskriver deras arbete.

Regional utveckling

GRUNDUPPDRAG OCH STYRDOKUMENT

De fastställda styrdokumenten Utvecklingsstrategi för Sjuhärad samt Kulturplan för Boråsregionen beskriver förbundets grunduppdrag och fokusområden inom regional utveckling och kulturområdet.

Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030

Den regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland 2021-2030 pekar ut riktningen för hur Västra Götaland ska utvecklas till 2030 och konkretiserar vad en sådan omställning innebär ur ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv. Strategin består av fyra långsiktiga prioriteringar och fyra kraftsamlingar. Strategin är vägledande för förbundet och kommunerna i Sjuhärad.

Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021-2030

Utvecklingsstrategi för Sjuhärad anger riktningen för det delregionala utvecklingsarbetet 2021–2030. Strategin lyfter fram prioriterade fokusområden, inriktningar och önskade effekter. Strategin är styrande för förbundet och fungerar som vägledning och inspiration för alla parter som bidrar till utvecklingsarbetet i Sjuhärad.

Strategins fem fokusområden är

- En innovativ och konkurrenskraftig delregion
- Strategisk kompetensförsörjning
- En socialt hållbar delregion
- En cirkulär och hållbar framtid
- Hållbar samhällsplanering

Fokusområdena samspelar med den regionala utvecklingsstrategins långsiktiga prioriteringar och kraftsamlingar. Strategin lyfter också upp kopplingen till Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen.

Kulturplan för Boråsregionen 2020-2023

Utifrån Kulturstrategi Västra Götaland – en regional kulturplan, har en delregional kulturplan tagits fram som anger riktning och prioriteringar för satsningar under perioden 2020-2023. Kultursamverkan i Boråsregionen ska bidra till att uppfylla målen i regionens kulturstrategi.

Kulturplanen består av fem målbilder för samverkan

- Bibliotek och läsfrämjande
- Kulturskolan – barn och ungas eget skapande
- Offentlig konst och gestaltad livsmiljö
- Hållbar platsutveckling
- Folkbildning och civilsamhälle

I Boråsregionen ska barnperspektivet genomsyra kulturutvecklingen.

Överenskommelse delregionala utvecklingsmedel 2021–2024

Regionutvecklingsnämnden, kulturnämnden och miljönämnden avsätter årligen medel för delregional utveckling. De regionala medlen motfinansieras till samma nivå av medlemskommunerna. Syftet är att med gemensam finansiering skapa en god grund för regional och delregional utveckling genom flernivåsamverkan.

Välfärdsutveckling

GRUNDUPPDRAG OCH STYRDOKUMENT

Enheten för välfärdsutveckling arbetar med äldreomsorg, funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, hälso- och sjukvård, välfärdsteknik, hälsofrämjande och förebyggande, elevhälsofrågor, utbildnings- och skolfrågor, kompetensutveckling och kompetensförsörjning.

Enhetens arbete och uppdrag styrs av medlemskommunernas behov tillsammans med gällande lagstiftning samt regionala och delregionala avtal och överenskommelser.

Enheten för välfärdsutveckling skapar mötesplatser för kunskapsutveckling och nätverkande och fungerar som ett stöd för medlemskommunerna. Arbetet handlar om samordning, informationsspridning, kompetensutveckling, förhandlingsarbete och omvärldsbevakning.

Förbundet företräder även medlemskommunerna på regional och länsnivå samt nationell nivå i partssamtal med olika myndigheter och organisationer. Flera omfattande omställningsarbeten pågår på regional nivå där förbundet samordnar det delregionala arbetet i form av projektledning samt stöd till kommunerna.

Följande två fokusområden i Utvecklingsstrategi för Sjuhärad berör enhetens arbete; Strategisk kompetensförsörjning samt En socialt hållbar delregion.

Handlingsplaner nätverk

Enheten driver chefsnätverk och specialistnätverk med representanter från medlemskommunerna. Nätverken tar årligen fram handlingsplaner med prioriterade fokusområden och aktiviteter för kommande år.

Uppföljning grunduppdrag

Förbundet utgör en viktig samverkansplattform för medlemskommunerna på såväl politisk nivå som för organisationen i övrigt. Förutom de politiska beredningarna samt Direktionen, driver förbundet ca 25 nätverk för tjänstepersoner i kommunerna.

UPPFÖLJNING GRUNDUPPDRAG

- Uppföljning av Utvecklingsstrategi Sjuhärad 2021-2030 utifrån framtagen handlingsplan
- Uppföljning Kulturplan för Boråsregionen 2020-2023
- Uppföljning av de delregionala utvecklingsmedlen, DRUM, enligt regional modell
- Årlig enkät till nätverken utifrån grunduppdraget. Minst 85 % ska vara nöjda med förbundets verksamhet
- Uppföljning av övriga verksamheter och projekt inom samtliga delregionala områden utifrån fastställda uppdrag och planer

Nuläge och förutsättningar

VÄRLDSLÄGET - EKONOMI
Sverige, liksom övriga Europa, står inför en orolig vinter med kraftigt ökande inflation, höjda räntor, höjda energipriser och risk för en kommande lågkonjunktur.

HÅLLBAR SAMHÄLLSPLANERING
Att samordna och koordinera planeringsprocesser gällande frågor som sträcker sig över kommungränserna bidrar till både högre kvalitet och ökad effektivitet i samhällsplaneringen. Under 2023 kommer en satsning att göras för att skapa förutsättningar för strategisk markanvändning utifrån väsentliga samhällsintressen och kommunernas behov. Ett annat prioriterat område är samverkan kring de tre viktiga stråken inom delregionen.

STRATEGISK KOMPETENSFÖRSÖRJNING
Kompetensförsörjning anges som den största utmaningen för arbetsgivarna i regionen; privata såväl som offentliga. För att kunna anpassa utbildningar och kompetensutveckling av befintliga medarbetare krävs analys av arbetsgivarnas kompetensbehov på kort och lång sikt. Kopplingen mellan skola och arbetsliv behöver stärkas för att skapa intresse för bristyrken. Omställning av befintlig arbetskraft samt att attrahera kompetens utanför delregionen är andra viktiga prioriteringar och Sjuhärads attraktionskraft kommer att ha betydelse såväl för kompetensförsörjningen som för nya etableringar.

EN CIRKULÄR OCH HÅLLBAR FRAMTID
Ett fossiloberoende och cirkulärt samhälle lyfts fram som en viktig målsättning i den regionala utvecklingsstrategin i Västra Götaland. I det delregionala arbetet möter vi denna målsättning genom riktade insatser tillsammans med kommunerna. Satsningen på Fossilfri Boråsregion fortsätter 2023 med inriktning mot energi och transport. Det övergripande syftet är att stödja kommunerna och näringslivet i Sjuhärad i omställningen till fossiloberoende samt att trygga energiförsörjningen. För att bidra till ett cirkulärt Sjuhärad arbetar förbundet aktivt under 2023 med att stödja kommunerna i att uppnå målen i den gemensamma avfallsplanen. Ett fortsatt viktigt arbete är också Klimat 2030 och kommunernas klimatlöften.

EN INNOVATIV OCH KONKURRENSKRAFTIG DELREGION
Boråsregionen är i ett expansivt skede och står inför ett ökat etableringstryck, vilket kräver en samverkande organisation för att möta de behov som uppstår. Kommunerna och näringslivet behöver också öka beredskapen för att ta emot en allt större efterfrågan på kommunal och kommersiell service. Efterfrågan på industrimark är stor och för att möjliggöra att ta emot etableringar där de passar bäst i Sjuhärad, kommer kommunerna att samverka inom strategisk markanvändning. För att ge befintligt näringsliv möjlighet att utvecklas och växa kommer förbundet att arbeta för ett närmare samarbete mellan näringsliv, akademi, forskning och det lokala, regionala och nationella innovationsstödssystemet.

Nuläge och förutsättningar

EN SOCIALT HÅLLBAR DELREGION – TILLSAMMANS FÖR EN OMSTÄLLNING TILL GOD OCH NÄRA VÅRD

Omställningen till Nära vård med primärvården som nav innebär att allt mer hälso-och sjukvård kommer att ges i hemmet. Omställningen leder till att kommunernas ansvar och åtaganden ökar, vilket också innebär att det kommunala perspektivet i omställningen behöver prioriteras. Förbundet har under 2023 en viktig roll att bevaka, samordna och följa arbetet med omställningen till en god och nära vård. Införandet av Framtidens vårdinformationsmiljö, ny modell för hantering av digitala hjälpmedel samt hälso-och sjukvårdsavtal och Färdplan god och nära vård samt ny lagstiftning inom socialtjänst och hälso- och sjukvård är andra viktiga bevakningsområden för förbundet.

En socialt hållbar delregion innebär att alla invånare har jämlika förutsättningar att leva ett gott liv och delta i samhällslivet. Under 2023 kommer förbundet tillsammans med kommunerna driva Kunskapsnod Fullföljda studier Sjuhärad, med utgångspunkt i den regionala kraftsamlingen Fullföljda studier.

KULTUR

En statlig översyn av kultursamverkansmodellen genomförs under året med syfte att modellen ska utvecklas så att den i ökad grad kan bidra till kultur i hela landet och till att de nationella kulturpolitiska målen uppnås. Regionernas frihet och ansvar ska beaktas i översynen. Samtidigt kommer den regionala kulturstrategin och den delregionala kulturplanen revideras. 2023 kommer insatser att genomföras för att uppnå prioriterade mål i planen, arbeta fram en reviderad delregional kulturplan samt inrätta en funktion för att öka resurserna till delregionen.

Mål och uppdrag 2023

REGIONAL UTVECKLING

- Skapa förutsättningar för hållbar samhällsplanering med strategisk markanvändning utifrån väsentliga samhällsintressen
- Utveckla samarbetet inom stråket Borås-Värnamo
- Skapa förutsättningar för att behov och utbud av kompetens möts
- Utveckla strukturen i arbetet med kompetensförsörjning samt förbättra samarbetet med Västra Götalandsregionen och Kompetensrådet enligt antagen avsiktsförklaring
- Stimulera omställningen till ett cirkulärt och fossiloberoende samhälle med särskilt fokus på fossilfria transporter och fossilfri energiförsörjning
- Stödja kommunerna i genomförandet av Klimat 2030, kommunernas klimatlöften samt den gemensamma avfallsplanen
- Utveckla samarbetet mellan kommunerna och akademin och det regionala innovationssystemet
- Utveckla en samverkansmodell för stora etableringar
- Revidera den delregionala kulturplanen
- Rikta insatser mot de prioriterade målbilderna Barnperspektivet, Hållbar platsutveckling samt Folkbildning och civilsamhälle
- Inrätta funktionen finansieringslots för kultur
- Främja uppväxlingen av delregionala utvecklingsmedel för att öka resurserna till det regionala utvecklingsarbetet

VÄLFÄRDSUTVECKLING

- Genom Kunskapsnod Fullföljda studier Sjuhärad stödja kommunerna samt samverka med andra aktörer i genomförandet av kraftsamling Fullföljda studier
- Tillsammans med Närvårdskontoret hålla samman ett omställningsarbete för att stärka kommunerna och regionens verksamheter i arbetet med samsjuklighet med utgångspunkt i samsjuklighetsutredningen
- Bistå i processen med revidering av befintligt avtal gällande Barnahus
- Samordna delregionalt utvecklingsarbete utifrån genomförd kartläggning av kvinnojourerna i Sjuhärad
- Omhänderta resultatet av förstudie Branschråd Välfärd och utveckla formerna för delregional samverkan inom området

Nätverken inom välfärd har i sina handlingsplaner lyft upp följande fokusområden för 2023

- Välfärdsteknik och digitalisering
- Personal- och kompetensförsörjning
- Ledarskap
- Samverkan i vårdfrågor
- Placeringar barn och unga
- Funktionshinderpolitik

God ekonomisk hushållning

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Enligt kommunallagen 11 kap §1 ska kommuner, kommunalförbund och regioner ha god ekonomisk hushållning. Förbundet ska bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt för att skapa förutsättningar för god ekonomisk hushållning enligt följande riktlinjer:

1. Förbundet ska hantera beslutade budgetmedel rationellt och effektivt så att de gör mesta möjliga nytta för Boråsregionen och medlemskommunerna
    - Förbundets verksamheter, insatser och kostnader ska kontinuerligt utvärderas och omprövas
    - Förbundet ansvarar för att en god intern kontroll upprätthålls utifrån Direktionens reglemente, riktlinjer och beslut

2. Förbundets tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande sätt

3. Direktionens budgetbeslut är överordnat verksamheten och vid målkonflikter är det ekonomin som ytterst sätter gränsen för det totala verksamhetsutrymmet.

FINANSIELLA MÅL

Kommunallagen anger att ekonomin ska vara i balans. Intäkterna ska överstiga kostnaderna och det så kallade balanskravet utgör en miniminivå för det ekonomiska resultatet. Förbundets finansiella mål 2023 är

1. Förbundets kostnader ska inte överstiga intäkterna

2. Förbundet ska uppvisa ett eget kapital om lägst 4 000 tnkr

Budget och finansiering

FÖRBUNDETS SAMLADE VERKSAMHET
Förbundet bedriver basverksamhet och delregionala projekt samt fördelar utvecklingsmedel enligt avtal med Västra Götalandsregionen.

Medlemsavgiften för 2023 är 78 kronor/invånare, varav 41 kronor för finansiering av basverksamheten och 37 kronor för finansiering av utvecklingsmedel. Medlemsavgiften för Varbergs kommun är 11 kronor/invånare.

I förbundet ingår även Business Region Borås, Dataskyddsombud, Medarbetarcentrum, Vård- och omsorgscollege, Navet science center samt Närvårdskontoret. Dessa verksamheter finansieras och nyttjas olika av medlemskommunerna. Vård- och omsorgscollege och Närvårdskontoret finansieras av både medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen.

	2023	2022
INTÄKTER		
Förbundsmedel/medlemsavgifter	37 324 893	35 598 941
Övriga intäkter	99 051 036	77 061 706
SUMMA INTÄKTER	**136 375 929**	**112 660 647**
KOSTNADER		
Personal	42 032 947	36 455 832
Övriga kostnader	10 858 766	10 013 696
Tjänster	83 484 217	66 191 117
SUMMA KOSTNADER	**136 375 929**	**112 660 647**
RESULTAT	**0**	**0**

Budget och finansiering

FÖRBUNDSKANSLI

Intäkterna består av förbundsmedel.

	2023	2022
INTÄKTER		
Förbundsmedel	5 595 204	5 845 962
Övriga intäkter	1 610 000	0
SUMMA INTÄKTER	**7 205 204**	**5 846 962**
KOSTNADER		
Personal	4 579 920	3 452 617
Övriga kostnader	203 000	252 689
Tjänster	1 898 284	2 140 656
SUMMA KOSTNADER	**6 681 204**	**5 845 962**
RESULTAT	**524 000**	**0**

ADMINISTRATION

I omsättningen ingår den fördelningsnyckel som tillämpas gällande gemensamma kostnader om ca 6 000 tkr samt ett internt projekt som omsätter ca 4 000 tkr.

	2023	2022
INTÄKTER		
Förbundsmedel	347 742	438 884
Övriga intäkter	9 994 240	7 105 011
SUMMA INTÄKTER	**10 341 982**	**7 543 895**
KOSTNADER		
Personal	3 276 731	2 724 207
Övriga kostnader	1 783 652	1 954 157
Tjänster	5 281 599	2 865 530
SUMMA KOSTNADER	**10 341 982**	**7 543 895**
RESULTAT	**0**	**0**

Budget och finansiering

REGIONAL UTVECKLING

Anslag för tilldelning av utvecklingsmedel är knappt 19 000 tkr varav medlemskommunerna bidrar med 8 400 tkr och Västra Götalandsregionen med resterande belopp. Utöver utvecklingsmedel erhålls projektmedel från andra externa parter. Pågående interna projekt omsätter ca 12 000 tkr.

	2023	2022
INTÄKTER		
Förbundsmedel	9 912 677	9 667 724
Övriga intäkter	22 971 178	21 975 335
SUMMA INTÄKTER	**32 883 855**	**31 643 059**
KOSTNADER		
Personal	5 406 066	4 476 843
Övriga kostnader	195 906	734 797
Tjänster	27 281 883	26 431 418
SUMMA KOSTNADER	**32 883 855**	**31 643 059**
RESULTAT	**0**	**0**

VÄLFÄRDSUTVECKLING

Intäkterna består dels av förbundsmedel, dels projektmedel inom välfärd och kompetens.

	2023	2022
INTÄKTER		
Förbundsmedel	2 741 464	2 521 721
Övriga intäkter	33 440 340	19 743 124
SUMMA INTÄKTER	**36 181 804**	**22 264 844**
KOSTNADER		
Personal	5 396 146	5 205 608
Övriga kostnader	576 862	659 627
Tjänster	30 208 797	16 399 609
SUMMA KOSTNADER	**36 181 804**	**22 264 844**
RESULTAT	**0**	**0**

Budget och finansiering

BUSINESS REGION BORÅS

Verksamheten finansieras av medlemskommunerna med 6 kronor/invånare. Budgeten innefattar en intäkt om 250 tkr från 2022 för icke utförda aktiviteter.

	2023	2022
INTÄKTER		
Medlemsavgifter	1 373 544	1 365 210
Övriga intäkter	250 000	800 000
SUMMA INTÄKTER	**1 623 544**	**2 165 210**
KOSTNADER		
Personal	877 394	816 920
Övriga kostnader	31 652	380 991
Tjänster	714 498	967 299
SUMMA KOSTNADER	**1 623 544**	**2 165 210**
RESULTAT	**0**	**0**

DATASKYDDSOMBUD

Verksamheten finansieras genom en fast avgift om 135 tkr per deltagande kommun samt en rörlig del baserad på antal invånare. Avgiften räknas upp med 2,5 % årligen.

	2023	2022
INTÄKTER		
Medlemsavgifter	2 579 537	2 508 131
Övriga intäkter	0	0
SUMMA INTÄKTER	**2 576 537**	**2 508 131**
KOSTNADER		
Personal	2 122 614	1 888 145
Övriga kostnader	78 338	162 689
Tjänster	378 585	457 298
SUMMA KOSTNADER	**2 579 537**	**2 508 131**
RESULTAT	**0**	**0**

Budget och finansiering

MEDARBETARCENTRUM

Borås, Mark, Svenljunga och Tranemo kommuner har avtal med Medarbetarcentrum. Avgiften räknas upp med 2,5 % årligen. Verksamheten får utöver intäkt enligt avtal även intäkter för sålda tjänster till avtalskommuner och övriga.

	2023	2022
INTÄKTER		
Medlemsavgifter	2 613 476	2 549 734
Övriga intäkter	634 276	611 060
SUMMA INTÄKTER	**3 247 752**	**3 160 794**
KOSTNADER		
Personal	2 864 797	2 740 050
Övriga kostnader	111 427	120 298
Tjänster	271 528	300 446
SUMMA KOSTNADER	**3 247 752**	**3 160 794**
RESULTAT	**0**	**0**

VÅRD- OCH OMSORGSCOLLEGE

Verksamheten finansieras av medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen enligt fastställd modell. Kommunernas kostnader fördelas utifrån invånarantal.

	2023	2022
INTÄKTER		
Medlemsavgifter	835 624	801 621
Övriga intäkter	600 000	500 000
SUMMA INTÄKTER	**1 435 624**	**1 301 621**
KOSTNADER		
Personal	390 731	374 030
Övriga kostnader	52 818	147 922
Tjänster	992 075	779 669
SUMMA KOSTNADER	**1 435 624**	**1 301 621**
RESULTAT	**0**	**0**

Budget och finansiering

NAVET SCIENCE CENTER

Avtalskommuner är Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn. Avgiften räknas upp med 2,5 % årligen. Verksamheten får utöver intäkt enligt avtal även intäkter från Skolverket, Västra Götalandsregionen och för sålda tjänster till avtalskommuner och övriga. Utöver den fasta finansieringen kan olika former av projektmedel komma att sökas för att finansiera projekt.

	2023	2022
INTÄKTER		
Medlemsavgifter	8 578 537	7 597 300
Övriga intäkter	15 224 604	12 395 838
SUMMA INTÄKTER	**23 803 141**	**19 993 138**
KOSTNADER		
Personal	13 813 030	12 090 797
Övriga kostnader	7 745 961	5 365 126
Tjänster	2 768 150	2 537 215
SUMMA KOSTNADER	**24 327 141**	**19 993 138**
RESULTAT	**-524 000**	**0**

NÄRVÅRDSSAMVERKAN SÖDRA ÄLVSBORG

I Närvårdssamverkan medverkar samtliga medlemskommuner, Södra hälso- och sjukvårdsnämnden och Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund, som samordnar kommunernas arbete.

Regionens parter står för 50 % av kostnaderna och kommunerna för resterande 50 %. Kommunernas kostnader fördelas utifrån invånarantal, 6 kronor/invånare. Utöver den fasta finansieringen kan olika former av projektmedel komma att sökas för att finansiera gemensamma utvecklingsprojekt. Budgeten innefattar en intäkt om 400 tkr från 2022.

	2023	2022
INTÄKTER		
Medlemsavgifter	2 747 088	2 302 654
Övriga intäkter	14 326 398	13 931 338
SUMMA INTÄKTER	**17 073 486**	**16 233 992**
KOSTNADER		
Personal	3 305 518	2 686 615
Övriga kostnader	79 150	235 400
Tjänster	13 688 818	13 311 979
SUMMA KOSTNADER	**17 073 486**	**16 233 992**
RESULTAT	**0**	**0**

Investeringsbudget

	2023	2022
FÖRBUNDSKANSLI		
Inventarier kontor och möteslokaler	210 000	0
NAVET SCIENCE CENTER		
Ny utställning	1 200 000	0
TOTALT	**1 410 000**	**0**

Treårsplan

Treårsplan för förbundets samlade verksamhet. Intäktsmodeller för förbundsmedel samt driftverksamheter redovisas nedan. Kostnadsutvecklingen innebär ett löpande effektiviseringskrav för förbundet.

INTÄKTSMODELL	
Förbundsmedel	Utifrån invånarantal, uppräkning ca 1 %
Business Region Borås	Utifrån invånarantal, uppräkning ca 1 %
Dataskyddsombud	Årlig uppräkning 2,5 %
Medarbetarcentrum	Årlig uppräkning 2,5 %
Vård- och omsorgscollege	Årlig indexuppräkning utifrån PKV
Navet science center	Årlig uppräkning 2,5 %
Närvårdskontoret	Utifrån invånarantal, uppräkning ca 1 %

	2024	**2025**	**2026**
INTÄKTER			
Förbundsmedel/medlemsavgifter	38 250 000	38 860 000	39 470 000
Övriga intäkter	97 300 000	97 280 000	96 860 000
SUMMA INTÄKTER	**135 550 000**	**136 140 000**	**136 330 000**
KOSTNADER			
Personal	43 840 000	42 850 000	44 240 000
Övriga kostnader	11 120 000	11 390 000	11 670 000
Tjänster	82 140 000	83 230 000	82 200 000
SUMMA KOSTNADER	**137 100 000**	**137 470 000**	**138 110 000**
EFFEKTIVISERINGSKRAV	**-1 550 000**	**-1 330 000**	**-1 780 000**
RESULTAT	**0**	**0**	**0**

Övriga verksamheter och projekt

DRIFTVERKSAMHET

- Business Region Borås
- Dataskyddsombud
- Medarbetarcentrum
- Vård- och omsorgscollege Sjuhärad
- Navet science center
- Närvårdskontoret

PÅGÅENDE PROJEKT OCH UPPDRAG

- Suicidprevention Sjuhärad
- Samsjuklighet Sjuhärad
- Fossilfri Boråsregion
- Samordning gemensam avfallsplan
- Kunskapsnod Fullföljda studier Sjuhärad
- Samverkan eArkiv